

Verse Text - (1KI 1:1-1KI 22:54)

<p>און דער מלך דוד איז 1KI 1:1 געוואָרן אַלט און באַטאַגט, און מע האָט אים צוגעדעקט מיט קליידער, אָבער אים פֿלעגט נישט וואַרעם ווערן. edit</p>	<p>1KI 1:1 un der melech Dovid iz gevoren alt un batogt, un me hot im tsugedekt mit kleider, ober im flegt nisht vorem veren.</p>	<p>1KI 1:1 Now HaMelech Dovid was zaken and stricken in yamim; and they covered him with begadim, but he could get no warmth.</p>
<p>האָבן זיינע קנעכט צו אים 1KI 1:2 געזאָגט: זאָל מען זוכן פֿאַר מיין האַר דעם מלך אַ מיידל אַ יונגפֿרוי, און זי וועט שטיין פֿאַר דעם מלך, און וועט אים זיין אַ וואַרטאַרין; און זי וועט ליגן אין דיין בוזעם, און עס וועט וואַרעם זיין מיין האַר דעם מלך. edit</p>	<p>1KI 1:2 hoben zaine knecht tsu im gezogt: zol men zuchen far main Har dem melech a meidl a yungfroi, un zi vet shtein far dem melech, un vet im zain a vartorin; un zi vet ligen in dain buzem, un es vet vorem zain main Har dem melech.</p>	<p>1KI 1:2 Wherefore his avadim said unto him, Let there be sought for adoni HaMelech a na'arah betulah; and let her stand before HaMelech, and let her care for him, and let her lie at thy kheyk (bosom), that adoni HaMelech may be warm.</p>
<p>און זיי האָבן געזוכט אַ 1KI 1:3 שיין מיידל אין גאַנצן געמאַרק פֿון ישׂראֵל, און זיי האָבן געפֿונען אַבישג פֿון שוֹנִים און האָבן זי געבראַכט צום מלך. edit</p>	<p>1KI 1:3 un zei hoben gezucht a shein meidl in gantsen gemark fun Yisroel, un zei hoben gefunen Avishag fun Shunem un hoben zi gebracht tsum melech.</p>	<p>1KI 1:3 So they sought for a na'arah yafeh throughout all the territory of Yisroel, and found Avishag HaShunammit, and brought her to HaMelech.</p>
<p>און די מיידל איז געווען 1KI 1:4 שיין ביז גאָר; און זי איז געווען דעם מלך אַ וואַרטאַרין, און האָט אים באַדינט; אָבער דער מלך האָט זי נישט דערקענט. edit</p>	<p>1KI 1:4 un di meidl iz geven shein biz gor; un zi iz geven dem melech a vartorin, un hot im badint; ober der melech hot zi nisht derkent.</p>	<p>1KI 1:4 And the na'arah was yafeh ad me'od, and cared for HaMelech, and waited on him; but HaMelech knew her not.</p>

<p>1KI 1:5 און אַדוֹנִיָּה דער זון פֿון חֲגִיתָן הָאָט זיך איבערגענומען, אַזוי צו זאָגן: איך וועל ווערן מלך. און ער האָט זיך איינגעשאַפֿט רייטוועגן און רייטער, און פֿופֿציק מאָן וואָס זיינען געלאָפֿן אים פֿאַרויס. edit</p>	<p>1KI 1:5 un Adoniyah der zun fun Chaggiten hot zich ibergenumen, azoi tsu zogen: ich vel veren melech. un er hot zich ingeshaft raitvegen un raiter, un fuftsik man vos zainen gelofen im forois.</p>	<p>1KI 1:5 Then Adoniyah Ben Chaggit put himself forward, saying, I will be Melech; and he prepared him merkavot and parashim, and chamishim ish to run before him.</p>
<p>1KI 1:6 וואָרום זיין פֿאַטער האָט אים אין זיין לעבטאָג נישט באַטריבט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס טוסטו אַזוי? און ער איז אויך געווען זייער שיין אין געשטאַלט. און ער איז געבאָרן געוואָרן נאָך אַבְשָׁלוֹמֶען. edit</p>	<p>1KI 1:6 vorem zain foter hot im in zain leb tog nisht batribt, azoi tsu zogen: far vos tustu azoi? un er iz oich geven zeyer shein in geshalt. un er iz geboren gevoren noch Avshalomen.</p>	<p>1KI 1:6 And Aviv had not rebuked him at any time in saying, Why hast thou done so? And he also was tov to'ar (good looking) ; and bore him after Avshalom.</p>
<p>1KI 1:7 און ער האָט געהאַט אַ גערײד מיט יואָב דעם זון פֿון צרוּיָהוּ, און מיט אַבִּיָּתָר דעם כֹּהֵן, און זיי האָבן מיטגעהאַלפֿן אַדוֹנִיָּהוּ. edit</p>	<p>1KI 1:7 un er hot gehat a gereid mit Yoav dem zun fun Tzeruyahen, un mit Evyatar dem koyen, un ze i hoben mitgeholfen Adoniyahen.</p>	<p>1KI 1:7 And he conferred with Yoav Ben Tzeruyah, and with Evyatar (Abiathar) HaKohen; and they lent ezer (help) , following after Adoniyah.</p>
<p>1KI 1:8 אַבער צָדוֹק דער כֹּהֵן, און בְּנֵיָהוּ דער זון פֿון יְהוֹיָדָען און נְתָן דער נְבִיא, און שִׁמְעִי, און רְעִי, און די גְבוּרִים וואָס בייַ דָּוִד, זיינען נישט געווען מיט אַדוֹנִיָּהוּ. edit</p>	<p>1KI 1:8 ober Tzadok der koyen, un Benayahu der zun fun Yehoyadaen un Natan der novi, un Shimei, un Rei, un di gvurim vos bai Doviden, zainen nisht geven mit Adoniyahen.</p>	<p>1KI 1:8 But Tzadok HaKohen, and Benayah Ben Yehoyada, and Natan HaNavi, and Shime'i, and Re'i, and the Gibborim which belonged to Dovid, were not with Adoniyah.</p>
<p>1KI 1:9 און אַדוֹנִיָּהוּ האָט</p>	<p>1KI 1:9 un Adoniyah hot geshochten shof un rinder un</p>	<p>1KI 1:9 And Adoniyah sacrificed tzon and bakar and fatted bull</p>

<p>געשאַכטן שאָף און רינדער און געשטאַפּטע קעלבער ביי דעם שטיין זוּחַלֶת וואָס לעבן עין-רוֹגֶל, און ער האָט פֿאַררוּפֿן אַלע זיינע ברידער, דעם מלכס זין, און אַלע מענער פֿון יהודה, דעם מלכס קנעכט. edit</p>	<p>geshtopte kelber bai dem shtein zochelet vos leben een-rogel, un er hot farrufen ale zaine brider, dem melech's zin, un ale mener fun Yehudah, dem melech's knecht.</p>	<p>at the Even Zochelet (<i>Stone of Zohemoth</i>), which is Ein-Rogel, and invited all his achim, the Bnei HaMelech, and all the anshei Yehudah who were avadim of HaMelech;</p>
<p>1KI 1:10 אָבער נָתַן דעם נביא, און בנֵיהוֹן, און די גבורים, און זיין ברודער שלמה, האָט ער נישט גערופֿן. edit</p>	<p>1KI 1:10 ober Natan dem novi, un Benayahuen, un di gvurim, un zain bruder Salmonen, hot er nisht gerufen.</p>	<p>1KI 1:10 But Natan HaNavi, and Benayah, and the Gibborim, and Sh'lomo his brother, he invited not.</p>
<p>1KI 1:11 האָט נָתַן געזאָגט צו בת- שֶׁבַע, שלמהס מוטער, אַזוי צו זאָגן: האָסטו נישט געהערט אַז אַדוֹנֵיהוּ דער זון פֿון חַגִּית איז געוואָרן מלך, און אונדזער האַר דוד ווייס נישט? edit</p>	<p>1KI 1:11 hot Natan gezogt tsu Bat- Shevaen, Salmons muter, azoi tsu zogen: hostu nisht gehert az Adoniyah der zun fun Chaggiten iz gevoren melech, un undzer Har Dovid veis nisht?</p>	<p>1KI 1:11 Wherefore Natan spoke unto Bat-Sheva em Sh'lomo, saying, Hast thou not heard that Adoniyah Ben Chaggit became Melech, and Dovid adoneinu knoweth it not?</p>
<p>1KI 1:12 און אַצונד, קום לאָמיד אַקאַרשט דיר געבן אַן עצה, און ראַטעווען דיין לעבן און דאָס לעבן פֿון דיין זון שלמה. edit</p>	<p>1KI 1:12 un atsund, kum lomich akorsht dir geben an eitse, un rateven dain leben un dos leben fun dain zun Salmonen.</p>	<p>1KI 1:12 Therefore come, let me, now, give thee counsel, that thou mayest save thine own nefesh, and the nefesh of thy ben Sh'lomo.</p>
<p>1KI 1:13 גיי און קום צום מלך דוד, און זאָלסט זאָגן צו אים: האַסטו, מיין האַר מלך, נישט געשוואָרן דיין דינסט, אַזוי צו</p>	<p>1KI 1:13 gei un kum tsum melech Dovid, un zolst zogen tsu im: hostu, main Har melech, nisht geshvoren dain dinst, azoi tsu zogen: nor dain zun Shelomo</p>	<p>1KI 1:13 Go and get thee in unto HaMelech Dovid, and say unto him, Didst not thou, adoni, O HaMelech, swear unto thine amah (<i>maid servant</i>,</p>

<p>זאָגן: נאָר דיין זון שלמה זאָל קיניגן נאָך מיר, און ער זאָל זיצן אויף מיין טראָן? היינט פֿאַר וואָס איז אַדוֹנִיָּהוּ געוואָרן מלך? edit</p>	<p>zol kinigen noch mir, un er zol zitsen oif main tron? haint far vos iz Adoniyah gevoren melech?</p>	<p><i>handmaid</i>) saying, Assuredly Sh'lomo thy ben shall reign as Melech after me, and he shall sit upon my kisse? Why then doth Adoniyah reign as Melech?</p>
<p>אָט ווי דו רעדסט נאָך דאָרטן מיטן מלך, אַזוי וועל איד קומען נאָך דיר, און וועל פֿאַרפֿולן דייע ווערטער. edit</p>	<p>1KI 1:14 ot vi du redst noch dorten miten melech, azoi vel ich kumen noch dir, un vel farfulen daine verter.</p>	<p>1KI 1:14 Hinei, while thou yet speakest there with HaMelech, I also will come in after thee, and confirm thy devarim.</p>
<p>איז בת-שֶׁבַע אַרײַנגעגאַנגען צום מלך אין קאַמער. – און דער מלך איז געווען זייער אַלט, און אַבישג פֿון שוֹנִם האָט באַדינט דעם מלך. – edit</p>	<p>1KI 1:15 iz Bat-Sheva araingegangen tsum melech in kamer. – un der melech iz geven zeyer alt, un Avishag fun Shunem hot badint dem melech. –</p>	<p>1KI 1:15 And Bat-Sheva went in unto HaMelech into the cheder; and HaMelech was zaken me'od; and Avishag HaShunammit attended unto HaMelech.</p>
<p>און בת-שֶׁבַע האָט זיך גענייגט און זיך געבוקט צום מלך. האָט דער מלך געזאָגט: וואָס איז דיר? edit</p>	<p>1KI 1:16 un Bat-Sheva hot zich geneigt un zich gebukt tsum melech. hot der melech gezogt: vos iz dir?</p>	<p>1KI 1:16 And Bat-Sheva bowed, and did obeisance unto HaMelech. And HaMelech said, What wouldest thou?</p>
<p>האָט זי צו אים געזאָגט: מיין האָר, דו האָסט געשוואָרן דיין דינסט ביי ה' דיין ג-ט: נאָר דיין זון שלמה זאָל קיניגן נאָך מיר, און ער זאָל זיצן אויף מיין טראָן. edit</p>	<p>1KI 1:17 hot zi tsu im gezogt: main Har, du host geshvoren dain dinst bai Hashem dain G-t: nor dain zun Shelomo zol kinigen noch mir, un er zol zitsen oif main tron.</p>	<p>1KI 1:17 And she said unto him, Adoni, thou didst swear by HASHEM Eloheicha unto thine amah, saying, Assuredly Sh'lomo thy ben shall reign as Melech after me, and he shall sit upon my kisse.</p>
<p>און אַצונד זע, אַדוֹנִיָּה איז 1KI 1:18</p>	<p>1KI 1:18 un atsund ze, Adoniyah iz</p>	<p>1KI 1:18 And now, hinei, Adoniyah</p>

<p>געוואָרן מלך, און אַצונד, מיין האַר מלך, ווייסטו גאַר נישט. edit</p>	<p>gevoren melech, un atsund, main Har melech, veistu gor nisht.</p>	<p>reigneth as Melech; and now, adoni HaMelech, thou knowest it not;</p>
<p>1KI 1:19 און ער האָט געשאַכטן אַקסן און געשטאַפּטע קעלבער און שאַף אַ סך, און ער האָט פֿאַררופֿן אַלע זיין פֿון דעם מלך, און אַבֿיִתֶר דעם כֹּהֵן, און יוֹאָב דעם חיל-לידער; אָבער דיין קנעכט שלמהן האָט ער נישט גערופֿן. edit</p>	<p>1KI 1:19 un er hot geshochten oxsen un geshtopte kelber un shof a sach, un er hot farrufen ale zin fun dem melech, un Evyatar dem koyen, un Yoav dem cheil-lider; ober dain knecht Salmonen hot er nisht gerufen.</p>	<p>1KI 1:19 And he hath sacrificed shor and fatted bull and tzon in abundance, and hath invited all the Bnei HaMelech, and Evyatar (Abiathar) HaKohen, and Yoav the Sar HaTzava; but Sh'lomo thy eved hath he not invited.</p>
<p>1KI 1:20 און דו מיין האַר מלך, אויף דיר זיינען די אויגן פֿון גאַנץ ישׂראַל, זיי צו זאָגן, ווער זאָל זיצן אויף דעם טראָן פֿון מיין האַר דעם מלך נאָך אים. edit</p>	<p>1KI 1:20 un du main Har melech, oif dir zainen di oigen fun gants Yisroel, zei tsu zogen, ver zol zitsen oif dem tron fun main Har dem melech noch im.</p>	<p>1KI 1:20 And thou, adoni HaMelech, the eyes of kol Yisroel are upon thee, that thou shouldest tell them who shall sit on the kisse adoni HaMelech after him.</p>
<p>1KI 1:21 וואַרום עס וועט זיין, ווי מיין האַר דער מלך לייגט זיך מיט זיינע עלטערן, אַזוי וועל איך און מיין זון שלמה זיין פֿאַרשולדיקטע. edit</p>	<p>1KI 1:21 vorem es vet zain, vi main Har der melech leigt zich mit zaine elteren, azoi vel ich un main zun Shelomo zain farshuldikte.</p>	<p>1KI 1:21 Otherwise it shall come to pass, when adoni HaMelech shall lie with his avot, that I and beni (my son) Sh'lomo shall be counted chatta'im.</p>
<p>1KI 1:22 און אַט ווי זי רעדט נאָך מיטן מלך, אַזוי איז נָתָן דער נביא געקומען. edit</p>	<p>1KI 1:22 un ot vi zi redt noch miten melech, azoi iz Natan der novi gekumen.</p>	<p>1KI 1:22 And, hinei, while she yet was speaking with HaMelech, Natan HaNavi also came in.</p>
<p>1KI 1:23 האָט מען אָנגעזאָגט דעם</p>	<p>1KI 1:23 hot men ongezogt dem melech, azoi tsu zogen: Natan</p>	<p>1KI 1:23 And they told HaMelech, saying, Hinei Natan HaNavi!</p>

<p>מלך, אזוי צו זאָגן: נָתַן דער נְבִיא אִיז דאָ. און ער איז געקומען פֿאַר דעם מלך, און האַט זיך געבוקט צום מלך אויף זײַן פנים צו דער ערד. edit</p>	<p>der novi iz do. un er iz gekumen far dem melech, un hot zich gebukt tsum melech oif zain ponem tsu der erd.</p>	<p>And when he was come in before HaMelech, he bowed himself before HaMelech with his face to the ground.</p>
<p>1KI 1:24 און נָתַן האָט געזאָגט: מײַן האַר מלך, האָסט דו געזאָגט: אַדוֹנֵיהוּ זאָל קיניגן נאָך מיר, און ער זאָל זיצן אויף מײַן טראָן? edit</p>	<p>1KI 1:24 un Natan hot gezogt: main Har melech, host du gezogt: Adoniyah zol kinigen noch mir, un er zol zitsen oif main tron?</p>	<p>1KI 1:24 And Natan said, Adoni HaMelech, hast thou said, Adoniyah shall reign as Melech after me, and he shall sit upon my kisse?</p>
<p>1KI 1:25 וואָרום ער האָט הײַנט אַראָפּגענידערט, און האָט געשאַכטן אַקסן און געשטאַפטע קעלבער און שאָף אַ סך, און ער האָט פֿאַררופֿן אַלע זײַן פֿון דעם מלך, און די חיל-לידער, און אַבִּיתֶר דעם כֹּהֵן, און אָט עסן זײ און טרינקען מיט אים, און זאָגן: לעבן זאָל דער מלך אַדוֹנֵיהוּ! edit</p>	<p>1KI 1:25 vorem er hot haint aropgenidert, un hot geshochten oxsen un geshtopte kelber un shof a sach, un er hot farrufen ale zin fun dem melech, un di cheil-lider, un Evyatar dem koyen, un ot esen zei un trinken mit im, un zogen: leben zol der melech Adoniyah!</p>	<p>1KI 1:25 For he has gone down this day, and hath sacrificed shor and fatted bull and tzon in abundance, and hath invited all the Bnei HaMelech, and the sarei hatzava, and Evyatar (Abiathar) HaKohen; and, behold, they eat and drink before him, and say, Yechi HaMelech Adoniyahu (long live HaMelech Adoniyah) !</p>
<p>1KI 1:26 אָבער מײַך, מײַך דײַן קנעכט, און צָדוֹק דעם כֹּהֵן, און בְּנֵיהוּ דעם זון פֿון יְהוֹיָדָען, און דײַן קנעכט שלמהן, האָט ער נישט גערופֿן. edit</p>	<p>1KI 1:26 ober mich, mich dain knecht, un Tzadok dem koyen, un Benayahu dem zun fun Yehoyadaen, un dain knecht Salmonen, hot er nisht gerufen.</p>	<p>1KI 1:26 But me, even me thy eved, and Tzadok HaKohen, and Benayah Ben Yehoyada, and thy eved Sh'lomo, hath he not invited.</p>

<p>צִי אִיז דִּי דֹזִיקֶע זאַך 1KI 1:27 געשען פֿון מײַן האַר דעם מלך, און האָסט נישט צו וויסן געטאַן דיין קנעכט, ווער עס זאַל זיצן אויף דעם טראָן פֿון מײַן האַר דעם מלך נאָך אים? edit</p>	<p>1KI 1:27 tsi iz di dozike zach geshen fun main Har dem melech, un host nisht tsu visen geton dain knecht, ver es zol zitsen oif dem tron fun main Har dem melech noch im?</p>	<p>1KI 1:27 Is this thing done by adoni HaMelech, and thou hast not showed it unto thy eved, even who should sit on the kisse adoni HaMelech after him?</p>
<p>האַט געענטפֿערט דער מלך דָּוִד און האָט געזאָגט: רוף מיר אַרײַן בַּת-שֶׁבַע. און זי איז געקומען פֿאַרן מלך און האַט זיך געשטעלט פֿאַרן מלך. edit</p>	<p>1KI 1:28 hot geentfert der melech Dovid un hot gezogt: ruf mir arain Bat-Shevaen. un zi iz gekumen faran melech un hot zich geshtelt faran melech.</p>	<p>1KI 1:28 Then HaMelech Dovid answered and said, Call me Bat- Sheva. And she came into the presence of HaMelech, and stood before HaMelech.</p>
<p>און דער מלך האָט געשוואָרן און געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט ה', וואָס האָט אויסגעלייזט מײַן זעל פֿון יעטוועדער צרה, edit</p>	<p>1KI 1:29 un der melech hot geshvoren un gezogt: azoi vi es lebt Hashem, vos hot oisgeleizt main zel fun yetveder tsore,</p>	<p>1KI 1:29 And HaMelech swore a shevu'a (oath) , and said, As HASHEM liveth, that hath redeemed my nefesh out of kol tzarah,</p>
<p>אַז אַזוי ווי איך האָב דיר געשוואָרן בײַ ה' אלוקי יִשְׂרָאֵל, אַזוי צו זאָגן: נאָר דיין זון שלמה זאַל קיניגן נאָך מיר – אַז אַזוי וועל איך טאָן הײַנטיקן טאָג! edit</p>	<p>1KI 1:30 az azoi vi ich hob dir geshvoren bai Hashem Elochei Yisroel, azoi tsu zogen: nor dain zun Shelomo zol kinigen noch mir – az azoi vel ich ton haintiken tog!</p>	<p>1KI 1:30 Even as I swore a shevu'a unto thee by HASHEM Elohei Yisroel, saying, Assuredly Sh'lomo thy ben shall reign as Melech after me, he shall sit upon my kisse in my place; so will I certainly do this day.</p>
<p>האַט בַּת-שֶׁבַע זיך גענייגט מיטן פנים צו דער ערד, און זיך געבוקט צום מלך, edit</p>	<p>1KI 1:31 hot Bat-Sheva zich geneigt miten ponem tsu der erd, un zich gebukt tsum melech, un hot gezogt: eibik leben zol main</p>	<p>1KI 1:31 Then Bat-Sheva bowed with her face to erez, and did reverence to HaMelech, and said, Yechi adoni HaMelech</p>

<p>און האָט געזאָגט: אייביק לעבן זאָל מיין האַר דער מלך דָּוִד! edit</p>	<p>Har der melech Dovid!</p>	<p>Dovid l'olam (<i>long live adoni HaMelech forever</i>) !</p>
<p>1KI 1:32 און דער מלך דָּוִד האָט געזאָגט: רופֿט מיר צָדוֹק דעם כֹּהֵן, און נָתָן דעם נְבִיא, און בְּנֵיהוּ דעם זון פֿון יהוֹיָדָען. זיינען זיי געקומען פֿאַרן מלך, edit</p>	<p>1KI 1:32 un der melech Dovid hot gezogt: ruft mir Tzadok dem koyen, un Natan dem novi, un Benayahu dem zun fun Yehoyadaen. zainen zei gekumen faran melech,</p>	<p>1KI 1:32 And HaMelech Dovid said, Call me Tzadok HaKohen, and Natan HaNavi, and Benayah Ben Yehoyada. And they came before HaMelech.</p>
<p>1KI 1:33 און דער מלך האָט צו זיי געזאָגט: נעמט מיט אייך די קנעכט פֿון אייער האַר, און זעצט אַרויף מיין זון שלמהן אויף מיין מוילאייזעלין, און איר זאָלט אים מאַכן נידערן צום גיחון. edit</p>	<p>1KI 1:33 un der melech hot tsu ze gezogt: nemt mit ich di knecht fun ier Har, un zetst aroifblikendik main zun Salmonen oif main moileizelin, un ir zolt im machen nideren tsum Gichon.</p>	<p>1KI 1:33 HaMelech also said unto them, Take with you the avadim of adoneichem, and have Sh'lomo beni (<i>my son</i>) to ride upon mine own mule, and bring him down to Gichon;</p>
<p>1KI 1:34 און זאָל צָדוֹק דער כֹּהֵן און נָתָן דער נְבִיא אים דאַרטן זאָלן פֿאַר אַ מלך איבער יִשְׂרָאֵל. און איר זאָלט בלאָזן אין שופֿר, און זאָגן: לעבן זאָל דער מלך שלמה! edit</p>	<p>1KI 1:34 un zol Tzadok der koyen un Natan der novi im dorten zalben far a melech iber Yisroel. un ir zolt blozen in shoifer, un zogen: leben zol der melech Shelomo!</p>	<p>1KI 1:34 And let Tzadok HaKohen and Natan HaNavi mashach (<i>anoint</i>) him there Melech over Yisroel; and blow ye with the shofar, and say, Yechi HaMelech Sh'lomo.</p>
<p>1KI 1:35 און איר זאָלט אַרויפֿגיין נאָך אים, און ער זאָל קומען און זיך זעצן אויף מיין טראָן, און ער זאָל קיניגן אויף מיין אָרט, וואָרום אים האָב איך</p>	<p>1KI 1:35 un ir zolt aroifgein noch im, un er zol kumen un zich zetsen oif main tron, un er zol kinigen oif main ort, vorem im hob ich bafloilen far a firsht iber Yisroel un iber Yehudah.</p>	<p>1KI 1:35 Then ye shall come up after him, that he may come and sit upon my kisse; for he shall be Melech in my place; and I have appointed him to be Nagid (<i>ruler</i>) over Yisroel and over Yehudah.</p>

<p>באַפּוילן פֿאַר אַ פֿירשט איבער ישׂראל און איבער יהודה. edit</p>		
<p>האַט בנִיהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָען געענטפֿערט דעם מלך און האָט געזאָגט: אָמֵן! אַזוֹי זאָל זאָגן ה' דער ג-ט פֿון מיין האַר דעם מלך! edit</p>	<p>1KI 1:36 hot Benayahu der zun fun Yehoyadaen geentfert dem melech un hot gezogt: Amon! azoi zol zogen Hashem der G-t fun main Har dem melech!</p>	<p>1KI 1:36 And Benayah Ben Yehoyada answered HaMelech, and said, Omein; And so may HASHEM Elohei adoni HaMelech say.</p>
<p>אַזוֹי ווי ה' איז געווען מיט מיין האַר דעם מלך, אַזוֹי זאָל ער זײַן מיט שלמהן, און ער זאָל גרייסן זײַן טראָן נאָך מער פֿון דעם טראָן פֿון מיין האַר דעם מלך דָּוִד. edit</p>	<p>1KI 1:37 azoi vi Hashem iz geven mit main Har dem melech, azoi zol er zain mit Salmonen, un er zol greisen zain tron noch mer fun dem tron fun main Har dem melech Dovid.</p>	<p>1KI 1:37 As HASHEM hath been with adoni HaMelech, even so may He be with Sh'lomo, and make his kisse greater than the kisse of adoni HaMelech Dovid.</p>
<p>און אַזוֹי פֿון זאָדוק דער כֹּהֵן, און נָתָן דער נְבִיאַ, און בנִיהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָען, און די כִּרְתִים און די פֿלִתִים, האָבן אַראָפֿגענידערט, און זיי האָבן אַרויפֿגעזעצט שלמהן אויף דער מוילאייזעלין פֿון מלך דָּוִד, און האָבן אים אַראָפֿגעפֿירט צו גיחון. edit</p>	<p>1KI 1:38 un Tzadok der koyen, un Natan der novi, un Benayahu der zun fun Yehoyadaen, un di Keretim un di Peletim, hoben aropgenidert, un zeı hoben aroiֿfgezetst Salmonen oif der moileizelin fun melech Dovid, un hoben im aropgefirt tsu Gichon.</p>	<p>1KI 1:38 So Tzadok HaKohen, and Natan HaNavi, and Benayah Ben Yehoyada, and the Kereti, and the Peleti, went down, and had Sh'lomo ride upon the mule of HaMelech Dovid, and brought him to Gichon.</p>
<p>און אַזוֹי פֿון זאָדוק דער כֹּהֵן האָט גענומען דעם האָרן מיט אייל פֿון געצעלט, און ער האָט</p>	<p>1KI 1:39 un Tzadok der koyen hot genumen dem haren mit eil fun getselt, un er hot gezalbt Salmonen; un zeı hoben</p>	<p>1KI 1:39 And Tzadok HaKohen took a keren of shemen out of the ohel, and mashach (anointed) Sh'lomo. And they blew the</p>

<p>געזאלבט שלמה; און זיי האָבן געבלאָזן אין שופֿר, און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געזאָגט: לעבן זאָל דער מלך שלמה! edit</p>	<p>geblozen in shoifer, un dos gantse folk hot gezogt: leben zol der melech Shelomo!</p>	<p>shofar; and kol HaAm shouted, Yechi HaMelech Sh'lomo!</p>
<p>און דאָס גאַנצע פֿאָלק 1KI 1:40 איז אַרויפֿגעגאַנגען נאָך אים, און דאָס פֿאָלק האָט געפֿיִפֿט אויף פֿיִפֿלען, און זיך געפֿרייט אַ גרויסע פֿרייד, און די ערד האָט זיך געשפּאַלטן פֿון זייער ליאַרעם. edit</p>	<p>1KI 1:40 un dos gantse folk iz aroi fgegangen noch im, un dos folk hot gefaift oif faiflen, un zich gefreit a groise freid, un di erd hot zich geshpolten fun zeyer liarem.</p>	<p>1KI 1:40 And kol HaAm came up after him, and the people played chalilim (<i>flutes</i>), and rejoiced with simchah gedolah, so that ha'aretz split with the sound of them.</p>
<p>און אַדוֹנִיָּהוּ און אַלע 1KI 1:41 פֿאַררופֿענע וואָס מיט אים האָבן דאָס דערהערט, ווען זיי האָבן געענדיקט עסן. און ווי יזאָבֿ האָט דערהערט דעם קול פֿון שופֿר, אַזוי האָט ער געזאָגט: וואָס טומלט דער ליאַרעם פֿון שטאַט? edit</p>	<p>1KI 1:41 un Adoniyah un ale farrufene vos mit im hoben dos derhert, ven zei hoben geendikt esen. un vi Yoav hot derhert dem kol fun shoifer, azoi hot er gezogt: vos tumlt der liarem fun shtot?</p>	<p>1KI 1:41 And Adoniyah and kol hakeru'im (<i>all the invited ones</i>) that were with him heard it as they had made an end of eating. And when Yoav heard the kol hashofar, he said, Why is the sound of the Ir in an uproar?</p>
<p>ווי ער רעדט נאָך, ערשט 1KI 1:42 יזָנָתן דער זון פֿון אַבִּיתָר דעם כֹּהֵן קומט אָן. האָט אַדוֹנִיָּהוּ געזאָגט: קום אַהער, וואָרום אַ וויילער מענטש ביסטו, און גוטס וועסטו אַנזאָגן. edit</p>	<p>1KI 1:42 vi er redt noch, ersht Yonatan der zun fun Evyatar dem koyen kumt on. hot Adoniyah gezogt: kum aher, vorem a voiler mentsh bistu, un guts vestu onzogen.</p>	<p>1KI 1:42 And while he yet spoke, hinei, Yonatan Ben Evyatar (<i>Abiathar</i>) HaKohen came; and Adoniyah said unto him, Come, for thou art an ish chayil, and tov tevaser (<i>bringest good tidings</i>).</p>

<p>הָאָט געענטפֿערט יֹנָתָן 1KI 1:43 און געזאָגט צו אַדוֹנִיָּהוּן: פֿאַר וואָר, אונדזער האַר דער מלך דָּוִד האָט געמאַכט שלמהן פֿאַר מלך. edit</p>	<p>1KI 1:43 hot geentfert Yonatan un gezogt tsu Adoniyahen: far vor, undzer Har der melech Dovid hot gemacht Salmonen far melech.</p>	<p>1KI 1:43 And Yonatan answered and said to Adoniyah, Just the opposite! Verily adoneinu HaMelech Dovid hath made Sh'lomo Melech!</p>
<p>1KI 1:44 און דער מלך האָט געשיקט מיט אים צָדוֹק דעם כֹּהֵן, און נָתָן דעם נְבִיא, און בְּנֵי־הוּדָעוֹן, און די כֶּרֶתִים און די פִּלְתִּים, און זיי האָבן אים אַרױפֿגעזעצט אויף דער מױלאַיזעלין פֿון מלך. edit</p>	<p>1KI 1:44 un der melech hot geshikt mit im Tzadok dem koyen, un Natan dem novi, un Benayahu dem zun fun Yehoyadaen, un di Keretim un di Peletim, un zei hoben im aroifgezetst oif der moileizelin fun melech.</p>	<p>1KI 1:44 And HaMelech hath sent with him Tzadok HaKohen, and Natan HaNavi, and Benayah Ben Yehoyada, and the Kereti, and the Peleti, and they have had him ride upon pirdah (<i>mule</i>) of HaMelech:</p>
<p>1KI 1:45 און צָדוֹק דער כֹּהֵן און נָתָן דער נְבִיא האָבן אים געזאַלֶבֶט פֿאַר מלך בַּיַּם גִּיחוֹן, און זיי זײַנען אַרױפֿגעגאַנגען פֿון דאַרטן פֿרײלעכע, און די שטאָט האָט געטומלט; דאָס איז דער לײַאַרעם וואָס איר האָט געהערט. edit</p>	<p>1KI 1:45 un Tzadok der koyen un Natan der novi hoben im gezalbt far melech baim Gichon, un zei zainen aroifgegangen fun dorten freileche, un di shtot hot getumlt; dos iz der liarem vos ir hot gehert.</p>	<p>1KI 1:45 And Tzadok HaKohen and Natan HaNavi have anointed him Melech at Gichon; and they are come up from there rejoicing, so that the city rang out. This is the noise that ye have heard.</p>
<p>1KI 1:46 און שלמה האָט זיך אויך געזעצט אויפֿן טראָן פֿון דער מלוכה. edit</p>	<p>1KI 1:46 un Shelomo hot zich oich gezetst oifen tron fun der meluche.</p>	<p>1KI 1:46 And also Sh'lomo sitteth on the kisse hameluchah.</p>
<p>1KI 1:47 און אויך זײַנען די קנעכט פֿון מלך געקומען ווינטשן</p>	<p>1KI 1:47 un oich zainen di knecht fun melech gekumen vintshen undzer Har dem melech Dovid,</p>	<p>1KI 1:47 And moreover the avadim of HaMelech came to make a brocha on adoneinu HaMelech</p>

<p>אונדזער האַר דעם מלך דוד, אזוי צו זאָגן: זאַל דיין ג-ט באַגיטיקן שלמהס נאַמען נאָך מער פֿון דיין נאַמען, און גרייסן זיין טראָן נאָך מער פֿון דיין טראָן. edit</p>	<p>azoi tsu zogen: zol dain G-t bagitiken Salmons nomen noch mer fun dain nomen, un greisen zain tron noch mer fun dain tron.</p>	<p>Dovid, saying, May your G-d make the shem of Sh'lomo more famous than thy shem, and make his kisse greater than thy kisse. And HaMelech bowed himself upon the mishkav (<i>bed</i>) .</p>
<p>1KI 1:48 און אויך האָט דער מלך אזוי געזאָגט: ברוך ה' אלוקי ישׂראֵל, וואָס האָט היינט געגעבן ווער זאַל זיצן אויף מיין טראָן, און מיינע אויגן זעען עס. edit</p>	<p>1KI 1:48 un oich hot der melech azoi gezogt: Baruch Hashem Elochei Yisroel, vos hot haint gegeben ver zol zitsen oif main tron, un maine oigen zeen es.</p>	<p>1KI 1:48 Also so said HaMelech, Baruch HASHEM Elohei Yisroel, Who hath given one to sit on my kisse this day, mine eyes even seeing it.</p>
<p>1KI 1:49 האָבן אַלע פֿאַרופֿענע וואָס ביי אַדוֹנִיָּהוּ אויפֿגעצײטערט און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און געגאַנגען איטלעכער אויף זײַן וועג. edit</p>	<p>1KI 1:49 hoben ale farufene vos bai Adoniyahen oifgetsitert un zei zainen oifgeshtanen, un gegangen itlecher oif zain veg.</p>	<p>1KI 1:49 And kol hakeruvim (<i>all the invited ones</i>) that were with Adoniyah were terrified, and rose up, and went every ish his own derech.</p>
<p>1KI 1:50 און אַדוֹנִיָּהוּ האָט מורא געהאַט פֿאַר שלמהן, און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען און האָט זיך אַנגענומען אָן די הערנער פֿון מזבח. edit</p>	<p>1KI 1:50 un Adoniyah hot moire gehat far Salmonen, un er iz oifgeshtanen, un iz gegangen un hot zich ongenumen on di herner fun mizbeyeach.</p>	<p>1KI 1:50 And Adoniyah feared because of Sh'lomo, and arose, and went, and caught hold of the karnayim of the Mizbe'ach.</p>
<p>1KI 1:51 איז אַנגעזאָגט געוואָרן שלמהן, אזוי צו זאָגן: זע, אַדוֹנִיָּהוּ האָט מורא פֿאַר דעם</p>	<p>1KI 1:51 iz ongezogt gevoren Salmonen, azoi tsu zogen: ze, Adoniyah hot moire far dem melech Shelomo, un ot hot er</p>	<p>1KI 1:51 And it was told Sh'lomo, saying, Hinei, Adoniyah feareth HaMelech Sh'lomo; for, hinei, he hath caught hold of the</p>

<p>מלך שלמה, און אָט האָט ער זיך אָנגעכאַפט אָן די הערנער פֿון מזבח, אַזוי צו זאָגן: זאָל מיר דער מלך שלמה היינט שווערן, אויב ער וועט טייטן זיין קנעכט מיטן שווערד. edit</p>	<p>zich ongechapt on di herner fun mizbeyeche, azoi tsu zogen: zol mir der melech Shelomo haint shveren, oib er vet teiten zain knecht miten shverd.</p>	<p>karnayim of the Mizbe'ach, saying, Let Melech Sh'lomo swear a shevua (oath) unto me today that he will not slay his eved with the cherev.</p>
<p>1Ki 1:52 האָט שלמה געזאָגט: אויב ער וועט זיין אָן אַרנטלעכער מענטש, וועט אַ האָר פֿון אים נישט פֿאַלן צו דער ערד; אויב אָבער בייז וועט געפֿונען ווערן אין אים, וועט ער שטאַרבן. edit</p>	<p>1Ki 1:52 hot Shelomo gezogt: oib er vet zain an orntlecher mentsh, vet a Har fun im nisht falen tsu der erd; oib ober beiz vet gefunen veren in im, vet er shtarben.</p>	<p>1Ki 1:52 And Sh'lomo said, If he will show himself a ben chayil (a son of worthiness), there shall not a hair of him fall to ha'aretz; but if ra'ah (wickedness) shall be found in him, he shall die.</p>
<p>1Ki 1:53 און דער מלך שלמה האָט געשיקט, און מע האָט אים אַראָפּגענידערט פֿון מזבח; און ער איז געקומען, און האָט זיך געבוקט צום מלך שלמה, און שלמה האָט צו אים געזאָגט: גיי אַהיים. edit</p>	<p>1Ki 1:53 un der melech Shelomo hot geshikt, un me hot im aropgenidert fun mizbeyeche; un er iz gekumen, un hot zich gebukt tsum melech Shelomo, un Shelomo hot tsu im gezogt: gei aheim.</p>	<p>1Ki 1:53 So HaMelech Sh'lomo sent, and they brought him down from the Mizbe'ach. And he came and bowed himself to Melech Sh'lomo; and Sh'lomo said unto him, Go to thine bais.</p>
<p>1Ki 2:1 און די טעג פֿון דודן האָבן גענענט צו שטאַרבן, און ער האָט באַפֿוילן זיין זון שלמה, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1Ki 2:1 un di teg fun Doviden hoben genent tsu shtarben, un er hot bafuilen zain zun Salmonen, azoi tsu zogen:</p>	<p>1Ki 2:1 Now the days of Dovid drew near that he should die; and he charged Sh'lomo Bno, saying,</p>
<p>1Ki 2:2 איך גיי אין דעם וועג פֿון דער גאַנצער ערד, זאָלסטו זיך</p>	<p>1Ki 2:2 ich gei in dem veg fun der gantser erd, zolstu zich shtarken un zain a man.</p>	<p>1Ki 2:2 10 I go the derech kol ha'aretz; be thou chazak therefore, and show thyself a</p>

<p>שטאַרקן און זיין אַ מאַן. edit</p>		<p>man;</p>
<p>1KI 2:3 און זאָלסט היטן די היטונג פֿון ה' דיין ג-ט, צו גיין אין זיינע וועגן, צו היטן זיינע חוקים און זיינע געבאָט און זיינע געזעצן און זיינע צייגנים {עדות פֿון עשרת הדברים, סהדא, צייגע, עד התביעה}, אזוי ווי עס שטייט געשריבן אין תּוֹרַת-מֹשֶׁה, בְּדֵי זֶאֱלָסֵט בְּאַגְלִיקָן אִין אֵלֶּךְ וּוְאַס דו וועסט טאָן, און אומעטום, וואָס דו וועסט אַהיין זיך קערן; edit</p>	<p>1KI 2:3 un zolst hiten di hitung fun Hashem dain G-t, tsu gein in zaine vegem, tsu hiten zaine chukkim un zaine gebot un zaine gezetsen un zaine tseignim {eides fun eshrt hdbrim, shd, tseige, Iddo htbieh}, azoi vi es shteit geshriben in tort-Moshe, kedei zolst bagliken in alts vos du vest ton, un umetum, vos du vest ahin zich keren;</p>	<p>1KI 2:3 And be shomer over the mishmeret (requirement, charge) of HASHEM Eloheicha, to walk in His derakhim, to be shomer over His chukkot (decrees), and His mitzvot, and His mishpatim (ordinances), and His edot (testimonies), as it is written in the Torat Moshe, so that thou mayest prosper in all that thou doest, and wherever thou turnest;</p>
<p>1KI 2:4 בְּדֵי ה' זאָל מקיים זיין זיין וואָרט וואָס ער האָט גערעדט וועגן מיר, אזוי צו זאָגן: אויב דייןע קינדער וועלן אָפּהיטן זייער וועג צו גיין פֿאַר מיר מיט אמת, מיט זייער גאַנצן האַרצן און מיט זייער גאַנצער זעל – אזוי צו זאָגן: וועט דיר נישט פֿאַרשניטן {כרת} ווערן אַ מאַן פֿון דעם טראָן פֿון ישראָל. edit</p>	<p>1KI 2:4 kedei Hashem zol mekaiem zain zain vort vos er hot geredt vegem mir, azoi tsu zogen: oib daine kinder velen ophiten zeyer veg tsu gein far mir mit emes, mit zeyer gantsen hartsen un mit zeyer gantser zel – azoi tsu zogen: vet dir nisht farshniten veren a man fun dem tron fun Yisroel.</p>	<p>1KI 2:4 So that HASHEM may uphold His Davar (Word, Promise) which He spoke concerning me, saying, If thy banim are shomer over their derech, to walk before Me in emes with all their lev and with all their nefesh, there shall not yikaret l'cha (be cut off of you, fail thee) Ish on the Kisse Yisroel.</p>
<p>1KI 2:5 און אויך ווייסטו וואָס יזאָב דער זון פֿון צרוּיָהָן האָט</p>	<p>1KI 2:5 un oich veistu vos Yoav der zun fun Tzeruyahen hot mir geton, vos er hot geton tsu di</p>	<p>1KI 2:5 Moreover thou knowest also what Yoav Ben Tzeruyah did to me, and what he did to</p>

<p>מיר געטאָן, וואָס ער האָט געטאָן צו די צוויי חיל-לידער פֿון ישׂראָל, צו אַבְנֵר דעם זון פֿון נֶרן, און צו עֲמָשָׂא דעם זון פֿון יֶתְרֹן, ווי ער האָט זיי געהרגעט, און פֿאַרְגָאַסן בלוט פֿון מלחמה אין שָׁלוֹם, און אַרויפֿגעטאָן בלוט פֿון מלחמה אויף זיין גאַרטל וואָס אויף זיינע לענדן, און אויף זיינע שיד וואָס אויף זיינע פֿיס. edit</p>	<p>tsvei cheil-lider fun Yisroel, tsu Avner dem zun fun Neren, un tsu Amasa dem zun fun Yitran, vi er hot zei geharget, un fargosen blut fun milchome in shalom, un aroifgeton blut fun milchome oif zain gartel vos oif zaine lenden, un oif zaine shich vos oif zaine fis.</p>	<p>the two sarim of the Tzivos Yisroel (<i>Armies of Yisroel</i>), unto Avner Ben Ner, and unto Amasa Ben Yeter, whom he killed, and the shefach dahm of war in shalom (<i>peacetime</i>), and put the dahm of milchamah (<i>war</i>) upon his khagorah (<i>sword belt</i>) that was about his loins, and on his na'alayim (<i>sandals</i>) that were on his raglayim.</p>
<p>1KI 2:6 דערום זאָלסטו טאָן לויט דיין חכמה, און זאָלסט נישט לאָזן זיינע גראָע האָר נידערן בשלום אין שאָול. edit</p>	<p>1KI 2:6 derum zolstu ton loit dain chochme, un zolst nisht lozen zaine groe Har nideren besholem in Sheol.</p>	<p>1KI 2:6 Do therefore according to thy chochmah, and let not his gray head go down to Sheol in shalom.</p>
<p>1KI 2:7 און מיט די קינדער פֿון בַּרְזַלַי דעם גלֶעֶדֶר זאָלסטו טאָן חֶסֶד, און זיי זאָלן זיין פֿון די וואָס עסן ביי דיין טיש, וואָרום זיי האָבן זיך אויך דערנענטערט צו מיר, ווען איך בין אַנטלאָפֿן פֿון דיין ברודער אַבְשָׁלוֹמֶען. edit</p>	<p>1KI 2:7 un mit di kinder fun Barzillai dem gileoder zolstu ton chesed, un zei zolen zain fun di vos esen bai dain tish, vorem zei hoben zich oich dernentert tsu mir, ven ich bin antlofen fun dain bruder Avshalomen.</p>	<p>1KI 2:7 But show chesed unto the Bnei Barzillai the Gil'adi, and let them be of those that eat at thy shulchan; for so they stood by me when I fled from before Avshalom achicha.</p>
<p>1KI 2:8 און דאָ איז ביי דיר שְׁמַעִי דער זון פֿון גֶרָאָן, דער בנימינער פֿון בחורים, וואָס האָט מיך געשאָלטן מיט</p>	<p>1KI 2:8 un do iz bai dir Shimei der zun fun Geraen, der bniminer fun Bachurim, vos hot mich gesholten mit toite kllut in dem tog vos ich bin gegangen kein</p>	<p>1KI 2:8 And, hinei, thou hast with thee Shime'i Ben Gera the Ben- HaYemini of Bachurim, which cursed me with a kelalah (<i>curse</i>) nimretzet (<i>grievous,</i></p>

<p>טױטע קללות אין דעם טאָג וואָס אײַך בין געגאַנגען קײן מַחֲנֵיִם; און ער האָט אַראָפּגענידערט מיר אַנטקעגן בײַם יַרְדֵּן, און אײַך האָב אים געשוואָרן בײַ ה', אַזױ צו זאָגן: אײַך וועל דײַך נישט טײטן מיטן שווערד. edit</p>	<p>Machanayim; un er hot aropgenidert mir antkegen baim Yarden, un ich hob im geschvoren bai Hashem, azoi tsu zogen: ich vel dich nisht teiten miten shverd.</p>	<p>strong) on the day when I went to Machanayim; but he came down to meet me at Yarden, and I swore a shevu'ah to him by HASHEM , saying, I will not put thee to death with the cherev.</p>
<p>און אַצונד, זאָלסט אים נישט שענקען, וואָרום אַ קלוגער מענטש ביסטו, און וועסט וויסן וואָס דו זאָלסט טאָן מיט אים; און זאָלסט מאַכן נידערן זײַנע גראָע האָר מיט בלוט אין שְׂאוֹל. edit</p>	<p>1KI 2:9 un atsund, zolst im nisht shenken, vorem a kluger mentsh bistu, un vest visen vos du zolst ton mit im; un zolst machen nideren zaine groe Har mit blut in Sheol.</p>	<p>1KI 2:9 Now therefore hold him not guiltless; for thou art an ish chacham, and knowest what thou oughtest to do unto him; but his gray head bring thou down with dahm to She'ol.</p>
<p>און דָּוִד האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין דָּוִדס- שטאָט. edit</p>	<p>1KI 2:10 un Dovid hot zich geleigt mit zaine elteren, un er iz bagroben gevoren in Dovid's- shtot.</p>	<p>1KI 2:10 So Dovid slept with his avot, and was buried in Ir Dovid.</p>
<p>און די טעג וואָס דָּוִד האָט געקײניגט איבער יִשְׂרָאֵל זײַנען געווען פֿערציק יאָר. אין חֶבְרוֹן האָט ער געקײניגט זיבן יאָר, און אין ירושָׁלַיִם האָט ער געקײניגט דריי און דרייסיק יאָר. edit</p>	<p>1KI 2:11 un di teg vos Dovid hot gekinigt iber Yisroel zainen geven fertsik yor. in Chevron hot er gekinigt ziben yor, un in Yerusholayim hot er gekinigt drai un draisik yor.</p>	<p>1KI 2:11 And the yamim that Dovid reigned as Melech over Yisroel were arba'im shanah; sheva shanim reignd he in Chevron, and shloshim v'shalosh shanim reigned he in Yerushalayim.</p>

<p>און שלמה איז געזעסן 1KI 2:12 אויף דעם טראָן פֿון זײַן פֿאַטער דָּוִד, און זײַן מלוכה האָט זיך זייער באַפֿעסטיקט. edit</p>	<p>1KI 2:12 un Shelomo iz gezesen oif dem tron fun zain foter Doviden, un zain meluche hot zich zeyer bafestikt.</p>	<p>1KI 2:12 Then sat Sh'lomo upon the Kisse Dovid Aviv; and Malchuso was firmly established.</p>
<p>און אַדוֹנִיָּהוּ דער זון פֿון חַגִּיתן איז געקומען צו בַּת- שֶׁבַע, שלמהס מוטער. האָט זי צו אים געזאָגט: איז דיין קומען אין פֿריד? האָט ער געזאָגט: אין פֿריד. edit</p>	<p>1KI 2:13 un Adoniyah der zun fun Chaggiten iz gekumen tsu Bat- Shevaen, Salmons muter. hot zi tsu im gezogt: iz dain kumen in frid? hot er gezogt: in frid.</p>	<p>1KI 2:13 And Adoniyah Ben Chaggit came to Bat-Sheva Em Sh'lomo. And she said, Comest thou in shalom? And he said, Shalom.</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: איך האָב אַ וואָרט צו דיר. האָט זי געזאָגט: רעד. edit</p>	<p>1KI 2:14 un er hot gezogt: ich hob a vort tsu dir. hot zi gezogt: red.</p>	<p>1KI 2:14 He said moreover, I have davar to say unto thee. And she said, Say on.</p>
<p>און האָט ער געזאָגט: דו ווייסט אַז די מלוכה האָט מיר געקומט, און אויף מיר האָבן גאַנץ יִשְׂרָאֵל געקערט זייער פנים, צו ווערן מלך. אָבער די מלוכה האָט זיך אומגעדרײט און איז אָנגעקומען צו מיין ברודער, ווייל זי איז אים באַשערט געווען פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 2:15 hot er gezogt: du veist az di meluche hot mir gekumt, un oif mir hoben gants Yisroel gekert zeyer ponem, tsu veren melech. ober di meluche hot zich umgedreit un iz ongekumen tsu main bruder, vail zi iz im bashert geven fun Hashem.</p>	<p>1KI 2:15 And he said, Thou hast da'as that the meluchah (kingdom, monarchy) was mine, and that kol Yisroel set their faces on me, that I should reign as Melech; howbeit the meluchah has veered, and is become my brother's; for it was his from HASHEM .</p>
<p>און אַצונד בעט איך פֿון דיר איין בקשה: זאָלסט נישט אַפֿשטויסן מיין פנים. האָט זי צו אים געזאָגט: רעד. edit</p>	<p>1KI 2:16 un atsund bet ich fun dir ein bakoshe: zolst nisht opshtosen main ponem. hot zi tsu im gezogt: red.</p>	<p>1KI 2:16 And now I ask thee one she'elah: refuse me not. And she said unto him, Say on.</p>

<p>1KI 2:17 האָט ער געזאָגט: זאָג, איך בעט דײַך, דעם מלך שלמה – וואָרום ער וועט נישט אָפּשטויסן דײַן פנים – ער זאל מיר געבן אַבישג פֿון שונם פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>1KI 2:17 hot er gezogt: zog, ich bet dich, dem melech Shelomo – vorem er vet nisht opshtoisn dain ponem – er zol mir geben Avishag fun Shunem far a vaib.</p>	<p>1KI 2:17 And he said, Speak, now, unto Sh'lomo HaMelech, (for he will not say thee nay,) that he give me Avishag HaShunammit as isha.</p>
<p>1KI 2:18 האָט בת-שבע געזאָגט: גוט, איך וועל רעדן פֿון דײַנעט וועגן צום מלך. edit</p>	<p>1KI 2:18 hot Bat-Sheva gezogt: gut, ich vel reden fun dainet vegen tsum melech.</p>	<p>1KI 2:18 And Bat-Sheva said, Tov; I will speak for thee unto HaMelech.</p>
<p>1KI 2:19 און בת-שבע איז געקומען צום מלך שלמה, צו רעדן צו אים פֿון אַדוֹנִיָּהוּס וועגן, און דער מלך איז אויפֿגעשטאַנען איר אַנטקעגן, און ער האָט זיך צו איר געבוקט, און האָט זיך געזעצט אויף זײַן טראָן, און געשטעלט אַ טראָן פֿאַר דעם מלכס מוטער, און זי האָט זיך געזעצט אויף זײַן רעכטער זײַט. edit</p>	<p>1KI 2:19 un Bat-Sheva iz gekumen tsum melech Shelomo, tsu reden tsu im fun Adoniyahs vegen, un der melech iz oifgeshtanen ir antkegen, un er hot zich tsu ir gebukt, un hot zich gezetst oif zain tron, un geshtelt a tron far dem melech's muter, un zi hot zich gezetst oif zain rechter zeit.</p>	<p>1KI 2:19 Bat-Sheva therefore went unto HaMelech Sh'lomo, to speak unto him for Adoniyah. And HaMelech rose up to meet her, and bowed himself unto her, and sat down on his kisse, and caused a kisse to be set for Em HaMelech; and she sat on his yamin (right hand) .</p>
<p>1KI 2:20 און זי האָט געזאָגט: איין קליינע בקשה בעט איך פֿון דיר: זאָלסט נישט אָפּשטויסן מײַן פנים. האָט דער מלך צו איר געזאָגט: בעט, מײַן מוטער, וואָרום איך וועל נישט</p>	<p>1KI 2:20 un zi hot gezogt: ein kleine bakoshe bet ich fun dir: zolst nisht opshtoisn main ponem. hot der melech tsu ir gezogt: bet, main muter, vorem ich vel nisht opshtoisn dain ponem.</p>	<p>1KI 2:20 Then she said, I desire one small she'elah of thee; now, say me not nay. And HaMelech said unto her, Ask on, immi: for I will not say thee nay.</p>

<p>אָפּשטױסן דיין פנים. edit</p>		
<p>הָאָט זי געזאָגט: זאָל אָבִישַׁג פֿון שׁוֹנֵם געגעבן ווערן צו דיין ברודער אַדוֹנִיָּהוּן פֿאַר אָ ווייב. edit</p>	<p>1KI 2:21 hot zi gezogt: zol Avishag fun Shunem gegeben veren tsu dain bruder Adoniyahen far a vaib.</p>	<p>1KI 2:21 And she said, Let Avishag HaShunammit be given to Adoniyah thy brother as isha.</p>
<p>הָאָט געענטפֿערט דער מלך שלמה און געזאָגט צו זיין מוטער: און פֿאַר וואָס בעטסטו (נאָר) אָבִישַׁג פֿון שׁוֹנֵם פֿאַר אַדוֹנִיָּהוּן? בעט פֿאַר אים אויך די מלוכה, ווייל ער איז מיין עלטערער ברודער – פֿאַר אים, פֿאַר אָבִיתֶר דעם כהן, און פֿאַר יואב דעם זון פֿון צרויהן. edit</p>	<p>1KI 2:22 hot geentfert der melech Shelomo un gezogt tsu zain muter: un far vos betstu (nor) Avishag fun Shunem far Adoniyahen? bet far im oich di meluche, vail er iz main elterer bruder – far im, far Evyatar dem koyen, un far Yoav dem zun fun Tzeruyahen.</p>	<p>1KI 2:22 And HaMelech Sh'lomo answered and said unto immo, And why dost thou request Avishag HaShunammit for Adoniyah? Ask for him the meluchah also; for he is achi hagadol; even for him, for Evyatar HaKohen, and for Yoav Ben Tzeruyah.</p>
<p>און דער מלך שלמה הָאָט געשוואָרן בײַ ה', אַזוי צו זאָגן: זאָל מיר אלקים טאָן אַזוי און נאָך מער, אַז אום זיין לעבן הָאָט אַדוֹנִיָּהוּ גערעדט דאָס דאָזיקע וואָרט! edit</p>	<p>1KI 2:23 un der melech Shelomo hot geshvoren bai Hashem, azoi tsu zogen: zol mir Elokim ton azoi un noch mer, az um zain leben hot Adoniyah geredt dos dozike vort!</p>	<p>1KI 2:23 Then HaMelech Sh'lomo swore a shevu'a by HASHEM , saying, Elohim do so to me, and more also, if Adoniyah have not spoken this davar against his own nefesh.</p>
<p>און אַצונד, אַזוי ווי עס לעבט ה', וואָס הָאָט מײַך באַפֿעסטיקט, און הָאָט מײַך אַרויפֿגעזעצט אויף דעם טראָן פֿון מײַן פֿאָטער דָוִד, און</p>	<p>1KI 2:24 un atsund, azoi vi es lebt Hashem, vos hot mich bafestikt, un hot mich aroifgezetst oif dem tron fun main foter Doviden, un vos hot mir gemacht a hoiz azoi vi er hot geredt, az haint muz Adoniyah</p>	<p>1KI 2:24 Now therefore, HASHEM Chai (<i>as HASHEM liveth</i>) , which hath established me, and set me on the Kisse Dovid Avi, and who hath made me a Bayit (<i>[Davidic] Dynasty</i>) , as He promised, Adoniyah shall be</p>

<p>וואָס האָט מיר געמאַכט אַ הויז אַזוי ווי ער האָט גערעדט, אַז היינט מוז אַדוֹנֵיהוּ געטייט ווערן! edit</p>	<p>geteit veren!</p>	<p>executed this day.</p>
<p>1KI 2:25 און דער מלך שלמה האָט געשיקט דורך דער האַנט פֿון בְּנֵיהוּ דעם זון פֿון יהוֹיָדָען; און ער איז צוגעפֿאַלן אויף אים, און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>1KI 2:25 un der melech Shelomo hot geshikt durch der hant fun Benayahu dem zun fun Yehoyadaen; un er iz tsugefalen oif im, un er iz geshtorben.</p>	<p>1KI 2:25 And HaMelech Sh'lomo sent by the yad Benayah Ben Yehoyada; and he struck him that he died.</p>
<p>1KI 2:26 און צו אַבִּיתָר דעם כהן האָט דער מלך געזאָגט: גיי קייַן עֲנָתוֹת צו דייַנע פֿעלדער, וואַרום דעם טויט ביסטו ווערט, אָבער הייַנטיקן טאָג וועל איך דיך נישט טייטן, ווייל דו האָסט געטראָגן דעם אָרון פֿון אַדְנֵי ה' פֿון מיין פֿאַטער דָוִד, און ווייל דו האָסט זיך געפלאָגט אין אַלץ וואָס מיין פֿאַטער האָט זיך געפלאָגט. edit</p>	<p>1KI 2:26 un tsu Evyatar dem koyen hot der melech gezogt: gei kein Anatot tsu daine felder, vorem dem toit bistu vert, ober haintiken tog vel ich dich nisht teiten, vail du host getrogen dem oren fun Adonoi Hashem fun main foter Doviden, un vail du host zich geplogt in alts vos main foter hot zich geplogt.</p>	<p>1KI 2:26 And unto Evyatar (Abiathar) HaKohen said HaMelech, Get thee to Anatot, unto thine own sadot; for ish mavet atah (You are a man deserving of death) ; but I will not this day put thee to death, because thou borest the Aron Adonoi HASHEM before Dovid Avi, and because thou hast shared hardship in all wherein Avi endured hardship.</p>
<p>1KI 2:27 און שלמה האָט פֿאַרטריבן אַבִּיתָרן פֿון זיין אַ כהן צו ה'; כדי עס זאָל דערפֿילט ווערן דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער האָט גערעדט</p>	<p>1KI 2:27 un Shelomo hot fartriben Evyataren fun zain a koyen tsu Hashem; kedei es zol derfilit veren dos vort fun Hashem vos er hot geredt oif Elis hoiz in Shiloh.</p>	<p>1KI 2:27 So Sh'lomo thrust out Evyatar (Abiathar) from being Kohen unto HASHEM ; in order to fulfill the Devar HASHEM , which He had spoken at Shiloh concerning the Bais Eli.</p>

<p>אויף עליס הויז אין שילו. edit</p>		
<p>און ווי די הערונג איז 1KI 2:28 אָנגעקומען צו יואָבן – וואָרום יואָב האָט זיך גענייגט נאָך אַדוֹנִיָהוּ, הגם נאָך אַבְשָׁלוֹמֵן האָט ער זיך נישט גענייגט – איז יואָב אַנטלאָפֵן צום געצעלט פֿון ה', און האָט זיך אָנגענומען אָן די הערנער פֿון מזבח. edit</p>	<p>1KI 2:28 un vi di herung iz ongekumen tsu Yoaven – vorem Yoav hot zich geneigt noch Adoniyahen, hagam noch Avshalomen hot er zich nisht geneigt – iz Yoav antlofen tsum getselt fun Hashem, un hot zich ongenumen on di herner fun mizbeyeach.</p>	<p>1KI 2:28 Then news came to Yoav; for Yoav had inclined after Adoniyah, though he turned not to take sides with Avshalom. And Yoav fled unto the Ohel HASHEM , and caught hold the karnot HaMizbe'ach.</p>
<p>איז אָנגעזאָגט געוואָרן 1KI 2:29 דעם מלך שלמה, אַז יואָב איז אַנטלאָפֵן צו דעם געצעלט פֿון ה', און אָן איז ער ביים מזבח. און שלמה האָט געשיקט בנִיָהוּ דעם זון פֿון יהוֹיָדָען, אַזוי צו זאָגן: גיי פֿאַל-צו אויף אים. edit</p>	<p>1KI 2:29 iz ongezagt gevoren dem melech Shelomo, az Yoav iz antlofen tsu dem getselt fun Hashem, un on iz er baim mizbeyeach. un Shelomo hot geschikt Benayahu dem zun fun Yehoyadaen, azoi tsu zogen: gei fal-tsu oif im.</p>	<p>1KI 2:29 And it was told Melech Sh'lomo that Yoav was fled unto the Ohel HASHEM ; and, hinei, he is beside the Mizbe'ach. Then Sh'lomo sent Benayah Ben Yehoyada, saying, Go, fall upon him.</p>
<p>איז בנִיָהוּ געקומען צו 1KI 2:30 דעם געצעלט פֿון ה', און ער האָט צו אים געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט דער מלך: גיי אַרויס. האָט ער געזאָגט: ניין, נייערט דאָ וועל איך שטאַרבן. האָט בנִיָהוּ געבראַכט דעם מלך אַ תשובָה, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט גערעדט יואָב, און</p>	<p>1KI 2:30 iz Benayahu gekumen tsu dem getselt fun Hashem, un er hot tsu im gezogt: azoi hot gezogt der melech: gei arois. hot er gezogt: nain, naiert do vel ich shtarben. hot Benayahu gebracht dem melech a tshuve, azoi tsu zogen: azoi hot geredt Yoav, un azoi hot er mir geentfert.</p>	<p>1KI 2:30 And Benayah came to the Ohel HASHEM , and said unto him, Thus saith HaMelech, Come forth. And he said, Nay; but I will die here. And Benayah brought HaMelech word again, saying, Thus said Yoav, and thus he answered me.</p>

<p>אָזוי האָט ער מיר געענטפֿערט. edit</p>		
<p>האָט דער מלך צו אים געזאָגט: טו אַזוי ווי ער האָט גערעדט, און פֿאַל-צו אויף אים; און זאַלסט אים באַגראָבן, און אָפּטאַן דאָס אומזיסט בלוט וואָס יואָב האָט פֿאַרגאַסן, פֿון מיר און פֿון מיין פֿאַטערס הויז. edit</p>	<p>1KI 2:31 hot der melech tsu im gezogt: tu azoi vi er hot geredt, un fal-tsu oif im; un zolst im bagroben, un opton dos umzist blut vos Yoav hot fargosen, fun mir un fun main foters hoiz.</p>	<p>1KI 2:31 And HaMelech said unto him, Do as he hath said, and fall upon him, and bury him; that thou mayest take away from me the demei chinnam (<i>innocent blood</i>), the shefach dahm of Yoav, even from against the Bais Avi.</p>
<p>און זאָל ה' אומקערן זיין בלוט אויף זיין קאָפּ, פֿאַר וואָס ער איז אָנגעפֿאַלן אויף צוויי מענטשן גערעכטערע און בעסערע פֿון אים, און האָט זיי געהרגעט מיטן שווערד, און מיין פֿאַטער דוד האָט נישט געוואָסט: אַבְנֵר דעם זון פֿון נֵר, דעם חיל-לידער פֿון יִשְׂרָאֵל, און עֲמָשָׂא דעם זון פֿון יֵתָר, דעם חיל-לידער פֿון יהודה. edit</p>	<p>1KI 2:32 un zol Hashem umkeren zain blut oif zain kop, far vos er iz ongefalen oif tsvei mentshen gerechtere un besere fun im, un hot zei geharget miten shverd, un main foter Dovid hot nisht gevust: Avner dem zun fun Neren, dem cheil-lider fun Yisroel, un Amasa dem zun fun Yitran, dem cheil-lider fun Yehudah.</p>	<p>1KI 2:32 And HASHEM shall return his dahm upon his own rosh, who fell upon two anashim more tzaddikim and tovim than he, and killed them with the cherev, Dovid Avi not knowing thereof: Avner Ben Ner, Sar Tzava Yisroel, and Amasa Ben Yeter, Sar Tzava Yehudah.</p>
<p>און זייער בלוט זאָל זיך אומקערן אויפֿן קאָפּ פֿון יואָב, און אויפֿן קאָפּ פֿון זיין זאַמען אויף אייביק; און צו דודן און צו זיין זאַמען, און צו</p>	<p>1KI 2:33 un zeyer blut zol zich umkeren oifen kop fun Yoaven, un oifen kop fun zain zomen oif eibik; un tsu Doviden un tsu zain zomen, un tsu zain hoiz un tsu zain tron, zol zain frid oif</p>	<p>1KI 2:33 Let their dahm therefore turn back upon the rosh Yoav, and upon the rosh of his zera l'olam; but upon Dovid, and upon his Zera, and upon his Bais, and upon his Kisse, let</p>

<p>זיין הויז און צו זיין טראָן, זאָל זיין פֿריד אויף אייביק פֿון ה'.</p> <p>edit</p>	<p>eibik fun Hashem.</p>	<p>there be shalom ad olam from HASHEM .</p>
<p>1KI 2:34 איז אַרויסגעגאַנגען בנִיהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָען, און ער איז צוגעפֿאַלן אויף אים, און האַט אים געטייט. און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין זיין היים אין מדבר. edit</p>	<p>1KI 2:34 iz aroisgegangen Benayahu der zun fun Yehoyadaen, un er iz tsugefalen oif im, un hot im geteit. un er iz bagroben gevoren in zain heim in midbar.</p>	<p>1KI 2:34 So Benayah Ben Yehoyada went up, and fell upon him, and executed him; and he was buried in his bais (house) , in the midbar.</p>
<p>1KI 2:35 און דער מלך האָט אויפֿגעזעצט בנִיהוּ דעם זון פֿון יהוֹיָדָען אויף זיין אָרט איבערן חיל; און צדוק דעם כהן האָט דער מלך אויפֿגעזעצט אויף אַבִּיתָרס אָרט. edit</p>	<p>1KI 2:35 un der melech hot oifgezetst Benayahu dem zun fun Yehoyadaen oif zain ort iberen cheil; un Tzadok dem koyen hot der melech oifgezetst oif Evyatars ort.</p>	<p>1KI 2:35 And in his place HaMelech put Benayah Ben Yehoyada in charge of the Tzava (Army) ; and Tzadok HaKohen did HaMelech put in the place of Evyatar.</p>
<p>1KI 2:36 און דער מלך האָט געשיקט און האָט גערופֿן שִׁמְעִי, און האָט צו אים געזאָגט: בוי דיר אַ הויז אין ירושָׁלַיִם, און זאָלסט דאָרטן זיצן, און זאָלסט פֿון דאָרטן נישט אַרויסגיין אין ערגעץ. edit</p>	<p>1KI 2:36 un der melech hot geshikt un hot gerufen Shimeyen, un hot tsu im gezogt: boi dir a hoiz in Yerusholayim, un zolst dorten zitsen, un zolst fun dorten nisht aroisgein in ergets.</p>	<p>1KI 2:36 And HaMelech sent and summoned Shime'i, and said unto him, Build thee a bayit in Yerushalayim, and dwell there, and go not go out from there anywhere.</p>
<p>1KI 2:37 און עס וועט זיין, אין דעם טאָג וואָס דו גייסט אַרויס, און וועסט אַריבערגיין דעם טייך קדרון, וויסן זאָלסטו וויסן זיין, אַז שטאַרבן וועסטו שטאַרבן;</p>	<p>1KI 2:37 un es vet zain, in dem tog vos du Gaist arois, un vest aribergein dem taich Kidron, visen zolstu visen zain, az shtarben vestu shtarben; dain blut vet zain oif dain kop.</p>	<p>1KI 2:37 For it shall be, that on the day thou goest out, and passest over the Kidron Valley, thou shalt know for certain that mot tamut (thou shalt surely die) ; thy dahm shall be upon thine</p>

<p>דיין בלוט וועט זיין אויף דיין קאָפּ. edit</p>		<p>own rosh.</p>
<p>האַט שְׁמַעִי געזאָגט צום מלך: גוט איז דאָס וואָרט; אַזוי ווי מיין האַר דער מלך האַט גערעדט, אַזוי וועט דיין קנעכט טאָן. און שְׁמַעִי איז געזעסן אין ירושלים פֿיל טעג. edit</p>	<p>1KI 2:38 hot Shimei gezogt tsum melech: gut iz dos vort; azoi vi main Har der melech hot geredt, azoi vet dain knecht ton. un Shimei iz gezesen in Yerusholayim fil teg.</p>	<p>1KI 2:38 And Shime'i said unto HaMelech, Tov HaDavar (good is the word) ; just as adoni HaMelech hath said, so will thy eved do. And Shime'i dwelt in Yerushalayim yamim rabbim.</p>
<p>אַבער עס איז געווען צום סוף פֿון דרייַ יאָר, זיינען צוויי קנעכט פֿון שְׁמַעִי אַנטלאָפֿן צו אַכיש דעם זון פֿון מַעֲכָהן, דעם מלך פֿון גַּת, און מע האַט אָנגעזאָגט שְׁמַעִי, אַזוי צו זאָגן: זע, דייןע קנעכט זיינען אין גַּת. edit</p>	<p>1KI 2:39 ober es iz geven tsum sof fun drai yor, zainen tsvei knecht fun Shimeyen antlofen tsu Akhish dem zun fun Maachahen, dem melech fun Gat, un me hot ongezogt Shimeyen, azoi tsu zogen: ze, daine knecht zainen in Gat.</p>	<p>1KI 2:39 And it came to pass at the end of shalosh shanim, that two of the avadim of Shime'i ran away unto Akhish Ben Ma'achah Melech Gat. And they told Shime'i, saying, Hinei, thy avadim are in Gat.</p>
<p>איז אויפֿגעשטאַנען שְׁמַעִי, און האָט אָנגעזאַטלט זיין אייזל, און איז אַוועק קיין גַּת צו אַכישן זוכן זיינע קנעכט. און שְׁמַעִי איז געגאַנגען און האָט געבראַכט זיינע קנעכט פֿון גַּת. edit</p>	<p>1KI 2:40 iz oifgeshtanen Shimei, un hot ongezatlt zain eizl, un iz avek kein Gat tsu Akhishen zuchen zaine knecht. un Shimei iz gegangen un hot gebracht zaine knecht fun Gat.</p>	<p>1KI 2:40 And Shime'i arose, and saddled his chamor, and went to Gat to Akhish to search for his avadim; and Shime'i went, and brought back his avadim from Gat.</p>
<p>איז אָנגעזאָגט געוואָרן שלמה, אַז שְׁמַעִי איז געגאַנגען פֿון ירושלים קיין גַּת,</p>	<p>1KI 2:41 iz ongezogt gevoren Salmonen, az Shimei iz gegangen fun Yerusholayim kein Gat, un hot zich umgekert.</p>	<p>1KI 2:41 And it was told Sh'lomo that Shime'i had gone from Yerushalayim to Gat, and had returned.</p>

<p>און האָט זיך אומגעקערט. edit</p>		
<p>און דער מלך האָט 1KI 2:42 געשיקט און האָט גערופן שְׁמַעִי, און האָט צו אים געזאָגט: האָב איך דיך נישט באַשוואַרן ביי ה', און דיך געוואָרנט, אַזוי צו זאָגן: אין דעם טאָג וואָס דו גייסט אַרויס, און וועסט גיין ערגעץ וון, וויסן זאָלסטו וויסן זיין, אַז שטאַרבן וועסטו שטאַרבן? און דו האָסט צו מיר געזאָגט: גוט איז דאָס וואָרט; איך האָב געהערט. edit</p>	<p>1KI 2:42 un der melech hot geshikt un hot gerufen Shimeyen, un hot tsu im gezogt: hob ich dich nisht bashvoren bai Hashem, un dich gevorent, azoi tsu zogen: in dem tog vos du Gaist arois, un vest gein ergets vu, visen zolstu visen zain, az shtarben vestu shtarben? un du host tsu mir gezogt: gut iz dos vort; ich hob gehert.</p>	<p>1KI 2:42 And HaMelech sent and summoned Shime'i, and said unto him, Did I not make thee to swear a shevu'ah by HASHEM , and adjured thee, saying, Know for a certain, on the yom thou goest out, and walkest abroad any place whatever that mot tamut (<i>thou shalt surely die</i>) ? And thou saidst unto me, Tov HaDavar Sha'ma'ti (<i>The good word I will hear, I will obey</i>) .</p>
<p>היינט פֿאַר וואָס האָסטו 1KI 2:43 נישט געהיט די שבועה פֿון ה', און דעם באַפֿעל וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן? edit</p>	<p>1KI 2:43 haint far vos hostu nisht gehit di shvue fun Hashem, un dem bafel vos ich hob dir bafailen?</p>	<p>1KI 2:43 Why then hast thou not been shomer over the Shevuat HASHEM , and the Mitzvah that I have charged thee with?</p>
<p>אויך האָט דער מלך 1KI 2:44 געזאָגט צו שְׁמַעִי: דו ווייסט אַל דאָס ביז וואָס דיין האַרץ האָט געוואָסט אַז דו טוסט צו מיין פֿאַטער דָּוִד; דערום זאָל ה' אומקערן דיין ביז אויף דיין קאַפּ; edit</p>	<p>1KI 2:44 oich hot der melech gezogt tsu Shimeyen: du veist al dos beiz vos dain harts hot gevust az du tust tsu main foter Doviden; derum zol Hashem umkeren dain beiz oif dain kop;</p>	<p>1KI 2:44 HaMelech said moreover to Shime'i, Thou knowest all the ra'ah which thine lev is privy to, that thou didst to Dovid Avi; therefore HASHEM shall return thy ra'ah upon thine own rosh;</p>
<p>און דער מלך שלמה זאָל 1KI 2:45</p>	<p>1KI 2:45 un der melech Shelomo zol zain gebentsht, un der tron</p>	<p>1KI 2:45 And HaMelech Sh'lomo baruch, and the Kisse Dovid</p>

<p>זיין געבענטשט, און דער טראָן פֿון דוד זאל זיין פֿעסט פֿאַר ה' אויף אייביק. edit</p>	<p>fun Dovid zol zain fest far Hashem oif eibik.</p>	<p>shall be nakhon (<i>secure</i>) before HASHEM ad olam.</p>
<p>1KI 2:46 און דער מלך האָט באַפֿוילן בניהו דעם זון פֿון יהויָדען, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען, און איז צוגעפֿאַלן אויף אים, און ער איז געשטאַרבן. און די מלוכה איז געווען באַפֿעסטיקט אין דער האַנט פֿון שלמהן. edit</p>	<p>1KI 2:46 un der melech hot bafoilten Benayahu dem zun fun Yehoyadaen, un er iz aroifgegangen, un iz tsugefalen oif im, un er iz geshtorben. un di meluche iz geven bafestikt in der hant fun Salmonen.</p>	<p>1KI 2:46 So HaMelech commanded Benayah Ben Yehoyada, who went and fell upon him, that he died. The mamlachah was established in the yad Sh'lomo.</p>
<p>1KI 3:1 און שלמה האָט זיך מתחתן געווען מיט פֿרעה דעם מלך פֿון מצרים, און ער האָט גענומען פֿרעהס טאָכטער, און האָט זי געבראַכט אין דודס- שטאָט, ביז ער האָט געענדיקט בויען זיין הויז, און דאָס הויז פֿון ה', און די מויער פֿון ירושלים רונד אַרום. edit</p>	<p>1KI 3:1 un Shelomo hot zich mtchten geven mit Pharaoh dem melech fun Mitsrayim, un er hot genumen Pharaohs tochter, un hot zi gebracht in Dovids-shtot, biz er hot geendikt boien zain hoiz, un dos hoiz fun Hashem, un di moier fun Yerusholayim rund arum.</p>	<p>1KI 3:1 And Sh'lomo made an alliance with Pharaoh Melech Mitzrayim, and took Bat Pharaoh as isha, and brought her to Ir Dovid, until he had completed building his Bais (<i>palace</i>) , and also the Beis HASHEM , and the surrounding chomat Yerushalayim.</p>
<p>1KI 3:2 אָבער דאָס פֿאַלק האָט געשלאַכט אויף די בָּמוֹת, וואָרום אַ הויז צו דעם נאָמען פֿון ה' איז נישט געבויט געווען ביז יענע טעג. edit</p>	<p>1KI 3:2 ober dos folk hot geshlacht oif di Bamot, vorem a hoiz tsu dem nomen fun Hashem iz nisht geboit geven biz yene teg.</p>	<p>1KI 3:2 However HaAm were sacrificing in the high places, because there was no Bayit built unto the Shem of HASHEM in those days.</p>
<p>1KI 3:3 און שלמה האָט ליב 1KI 3:3</p>	<p>1KI 3:3 un Shelomo hot lib gehat Hashem, tsu gein in di gezetsen</p>	<p>1KI 3:3 And Sh'lomo loved HASHEM , walking in the</p>

<p>געהאַט ה', צו גיין אין די געזעצן פֿון זיין פֿאַטער דָּוִד; נאָר ער האָט געשלאַכט און גערייכערט אויף די בָּמוֹת. edit</p>	<p>fun zain foter Doviden; nor er hot geshlacht un gereichert oif di Bamot.</p>	<p>chukkot Dovid Aviv; however he was sacrificing and burning ketoret at the high places.</p>
<p>1KI 3:4 און דער מלך איז געגאַנגען קיין גִבְעוֹן דאָרטן צו שלאַכטן, וואָרום דאָרטן איז געווען די גרויסע בָּמָה. טויזנט בראַנדאָפֿער {עֲלֵה} פֿלעגט שלמה אויפֿברענגען אויף יענעם מזבח. edit</p>	<p>1KI 3:4 un der melech iz gegangen kein Givon dorten tsu shlachten, vorem dorten iz geven di groise bomoh. toizent brandopfer flegt Shelomo oifbrenge oif yenem mizbeyeche.</p>	<p>1KI 3:4 And HaMelech went to Giv'on to sacrifice there; for that was the bamah hagedolah (<i>the great high place</i>) ; a thousand olot did Sh'lomo offer upon that mizbe'ach.</p>
<p>1KI 3:5 אין גִבְעוֹן האָט זיך ה' באַוויזן צו שלמהן אין אַ חָלוֹם פֿון דער נאַכט, און אַלְקִים האָט געזאָגט: בעט וואָס איך זאָל דיר געבן. edit</p>	<p>1KI 3:5 in Givon hot zich Hashem bavizen tsu Salmonen in a cholem fun der nacht, un Elokim hot gezogt: bet vos ich zol dir geben.</p>	<p>1KI 3:5 In Giv'on HASHEM appeared to Sh'lomo in a chalom halailah; Elohim said, Ask what I should give thee.</p>
<p>1KI 3:6 האָט שלמה געזאָגט: דו האָסט געטאָן מיט דיין קנעכט, מיין פֿאַטער דָּוִד, גרויס חֶסֶד, אַזוי ווי ער איז געגאַנגען פֿאַר דיר מיט אמת און מיט גערעכטיקייט און מיט רעכטפֿאַרטיקייט פֿון האַרצן קעגן דיר; און האָסט אים געהיט דעם דאָזיקן גרויסן חֶסֶד, און האָסט אים געגעבן אַ זון וואָס זיצט אויף זיין טראָן</p>	<p>1KI 3:6 hot Shelomo gezogt: du host geton mit dain knecht, main foter Doviden, grois chesed, azoi vi er iz gegangen far dir mit emes un mit gerechtiikeit un mit rechtfarmikeit fun hartsen kegen dir; un host im gehit dem doziken groisen chesed, un host im gegeben a zun vos zitst oif zain tron azoi vi haintiken tog.</p>	<p>1KI 3:6 And Sh'lomo said, Thou hast showed unto Thy eved Dovid Avi chesed gadol (<i>great mercy</i>) , according as he walked before Thee in emes, and in tzedakah, and in yesharah levav (<i>uprightness of heart</i>) with Thee; and Thou hast been shomer to preserve this chesed hagadol for him, that Thou hast given him ben to sit on his kisse, as is this day.</p>

<p>אָזוי ווי היינטיקן טאָג. edit</p>		
<p>1KI 3:7 און אַצונד, ה' מיין ג-ט, דו האַסט געמאַכט דיין קנעכט פֿאַר אַ מלך אויף דעם אָרט פֿון מיין פֿאַטער דודן, און איך בין אַ קליין יינגל, איך ווייס נישט וווּ אויס און וווּ איין. edit</p>	<p>1KI 3:7 un atsund, Hashem main G-t, du host gemacht dain knecht far a melech oif dem ort fun main foter Doviden, un ich bin a klein yingel, ich veis nisht vu ois un vu ein.</p>	<p>1KI 3:7 And now, HASHEM Elohai, Thou hast made Thy eved Melech in the place of Dovid Avi; and I am but a na'ar katon (<i>little child</i>) ; I know not how to go out or come in.</p>
<p>1KI 3:8 און דיין קנעכט איז אין מיטן פֿון דיין פֿאַלק וואָס דו האַסט אויסדערוויילט, אַ גרויס פֿאַלק וואָס קען נישט געציילט און נישט באַרעכנט ווערן פֿון פֿילקייט. edit</p>	<p>1KI 3:8 un dain knecht iz in miten fun dain folk vos du host oisderveilt, a grois folk vos ken nisht getseilt un nisht barechnt veren fun filkeit.</p>	<p>1KI 3:8 And Thy eved is in the midst of Thy people which Thou hast chosen, an Am Rav, that cannot be numbered nor counted for multitude.</p>
<p>1KI 3:9 דערום זאָלסטו געבן דיין קנעכט אַ פֿאַרשטאַנדיק האַרץ, צו משפטן דיין פֿאַלק, צו דערקענען צווישן גוטס און שלעכטס, וואָרום ווער קען משפטן דאָס דאָזיקע גרויסע פֿאַלק דיינס? edit</p>	<p>1KI 3:9 derum zolstu geben dain knecht a farshtandik harts, tsu mishpeten dain folk, tsu derkenen tsvishen guts un shlechts, vorem ver ken mishpeten dos dozike groise folk dains?</p>	<p>1KI 3:9 Give therefore Thy eved a lev shome'a (<i>discerning heart, mind</i>) to govern Thy people, that I may discern between tov and rav; for who is sufficient to judge this Thy so great a people?</p>
<p>1KI 3:10 און די זאך איז וויילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון אַדני, וואָס שלמה האָט געבעטן די דאָזיקע זאך. edit</p>	<p>1KI 3:10 un di zach iz voilgefelen in di oigen fun Adonoi, vos Shelomo hot gebeten di dozike zach.</p>	<p>1KI 3:10 And the davar was pleasing in the eyes of Adonoi, that Sh'lomo had made request of this davar.</p>
<p>1KI 3:11 און אלקים האָט צו אים געזאָגט: ווייל דו האָסט</p>	<p>1KI 3:11 un Elokim hot tsu im gezogt: vail du host gebeten di dozike zach, un nisht du host</p>	<p>1KI 3:11 And Elohim said unto him, Because thou hast made request of this davar, and hast not</p>

<p>געבעטן די דאָזיקע זאָך, און נישט דו האָסט דיר געבעטן פֿיל טעג, און נישט דו האָסט דיר געבעטן עשירות, און נישט דו האָסט געבעטן דאָס לעבן פֿון דיִינע פֿיינט, נייערט האָסט דיר געבעטן שכל צו פֿאַרשטיין אַ משפט, edit</p>	<p>dir gebeten fil teg, un nisht du host dir gebeten eshires, un nisht du host gebeten dos leben fun daine faint, naiert host dir gebeten seichel tsu farshtein a mishpot,</p>	<p>requested for thyself yamim rabbim; neither hast requested osher for thyself, nor hast requested the nefesh of thine oyevim; but hast requested for thyself binah to comprehend mishpat;</p>
<p>1KI 3:12 אָט האָב איך געטאָן לויט דיין וואָרט: זע, איך האָב דיר געגעבן אַ קלוג און פֿאַרשטאַנדיק האַרץ, אַז אַזאַ ווי דו איז נישט געווען פֿאַר דיר, און נאָך דיר וועט נישט אויפֿשטיין אַזאַ ווי דו. edit</p>	<p>1KI 3:12 ot hob ich geton loit dain vort: ze, ich hob dir gegeben a klug un farshtandik harts, az aza vi du iz nisht geven far dir, un noch dir vet nisht oifshtein aza vi du.</p>	<p>1KI 3:12 Hinei, I have done according to thy devarim; hinei, I have given thee a discerning lev chacham; so that there was none like thee before thee, neither after thee shall any arise like unto thee.</p>
<p>1KI 3:13 און אויך וואָס דו האָסט נישט געבעטן האָב איך דיר געגעבן: אי עושר אי כבוד אַלע דיִינע טעג, אַז קיינער אַזאַ ווי דו איז נישט געווען צווישן די מלכים. edit</p>	<p>1KI 3:13 un oich vos du host nisht gebeten hob ich dir gegeben: i oysher i koved ale daine teg, az keiner aza vi du iz nisht geven tsvishen di Molechim.</p>	<p>1KI 3:13 And I have also given thee that which thou hast not requested, both osher, and kavod; so that there shall not be any among the Melachim like unto thee all thy yamim.</p>
<p>1KI 3:14 און אַז דו וועסט גיין אין מיינע וועגן צו היטן מיינע געזעצן און מיינע געבאָט אַזוי ווי דיין פֿאַטער דָוִד איז געגאַנגען, וועל איך דערלענגערן דיִינע טעג. edit</p>	<p>1KI 3:14 un az du vest gein in maine vegen tsu hiten maine gezetsen un maine gebot azoi vi dain foter Dovid iz gegangen, vel ich derlengeren daine teg.</p>	<p>1KI 3:14 And if thou wilt walk in My derakhim, to be shomer over My chukkot and My mitzvot, as Dovid Avicha did walk, then I will lengthen thy yamim.</p>

<p>הָאָט זיך אויפֿגעכאַפֿט 1KI 3:15 שלמה, ערשט עס איז אַ חֵלוֹם. און ער איז געקומען קייַן ירוּשָׁלַיִם, און הָאָט זיך געשטעלט פֿאַר דעם אָרוֹן בְּרִית־אֲדֹנָי, און ער הָאָט אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפֿפֿער {עֹלָה}, און געמאַכט פֿרידאָפֿפֿער {זֶבַח שְׁלָמִים}, און געמאַכט אַ מאָלצײַט פֿאַר אַלע זײַנע קנעכט. edit</p>	<p>1KI 3:15 hot zich oifgechapt Shelomo, ersht es iz a cholem. un er iz gekumen kein Yerusholayim, un hot zich geshtelt far dem Oren bariit-adnoi, un er hot oifgebracht brandopfer, un gemacht fridopfer, un gemacht a moltsait far ale zaine knecht.</p>	<p>1KI 3:15 And Sh'lomo awoke; and, hinei, it was a chalom! And he returned to Yerushalayim, and stood before the Aron Brit Adonoi, and offered up olot, and offered shelamim, and made a mishteh (<i>feast</i>) for all his avadim.</p>
<p>1KI 3:16 דענצמאָל זײַנען געקומען צוויי פֿרויען זונות צו דעם מלך, און זיי האָבן זיך געשטעלט פֿאַר אים. edit</p>	<p>1KI 3:16 dentsmol zainen gekumen tsvei froien zoinus tsu dem melech, un zeı hoben zich geshtelt far im.</p>	<p>1KI 3:16 Then came there two nashim, that were zonot (<i>harlots, prostitutes</i>) unto HaMelech, and stood before him.</p>
<p>1KI 3:17 און איין פֿרוי הָאָט געזאָגט: איך בעט דיך, מיין האַר, איך און די דאָזיקע פֿרוי וווּינען אין איין הויז, און איך האָב געבאָרן מיט איר אין הויז. edit</p>	<p>1KI 3:17 un ein froi hot gezogt: ich bet dich, main Har, ich un di dozike froi voinen in ein hoiz, un ich hob geboren mit ir in hoiz.</p>	<p>1KI 3:17 And the one isha said, O adoni, I and this isha dwell in one bayit; and I was delivered of child with her babayit (<i>in the house</i>) .</p>
<p>1KI 3:18 און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג נאָך מיין געבערן, הָאָט אויך די דאָזיקע פֿרוי געבאָרן; און מיר זײַנען געווען זאַלבענאַנד, קייַן פֿרעמדער איז מיט אונדז נישט געווען אין</p>	<p>1KI 3:18 un es iz geven oifen driten tog noch main gebenen, hot oich di dozike froi geboren; un mir zainen geven zalbenand, kein fremder iz mit undz nisht geven in hoiz; bloiz mir tsvei zainen geven in hoiz.</p>	<p>1KI 3:18 And it came to pass the Yom HaShelishi after that I was delivered, that this isha was delivered also: and we were together; there was no zar (<i>stranger, outsider</i>) with us babayit, except we two babayit.</p>

<p>הויז; בלויז מיר צוויי זיינען געווען אין הויז. edit</p>		
<p>איז געשטארבן דאָס קינד 1KI 3:19 פֿון דער דאָזיקער פֿרוי ביי נאַכט, ווייל זי איז געלעגן אויף אים. edit</p>	<p>1KI 3:19 iz geshtorben dos kind fun der doziker froi bai nacht, vail zi iz gelegen oif im.</p>	<p>1KI 3:19 And this ben haisha died in the lailah; because she had lain upon him.</p>
<p>איז זי אויפגעשטאַנען אין 1KI 3:20 מיטן נאַכט, און האָט אָוועקגענומען מיין זון פֿון לעבן מיר, בעת דיין דינסט איז געשלאָפֿן, און זי האָט אים געלייגט אין איר בוזעם, און איר טויטן זון האָט זי געלייגט אין מיין בוזעם. edit</p>	<p>1KI 3:20 iz zi oifgeshtanen in miten nacht, un hot avekgenumen main zun fun leben mir, beis dain dinst iz geshlafen, un zi hot im geleigt in ir buzem, un ir toiten zun hot zi geleigt in main buzem.</p>	<p>1KI 3:20 And she arose in the middle of the lailah, and took beni (my son) from beside me, while thine amah (handmaid) slept, and laid it in her kheyk (bosom) , and laid her ben hamet (dead son) in my kheyk.</p>
<p>און איך בין 1KI 3:21 אויפגעשטאַנען אין דער פֿרי אַנצוזען מיין זון, ערשט ער איז טויט; אָבער אַז איך האָב אים באַטראַכט אין דער פֿרי ערשט דאָס איז נישט געווען מיין זון וואָס איך האָב געבאָרן. edit</p>	<p>1KI 3:21 un ich bin oifgeshtanen in der peire ontsuzen main zun, ersht er iz toit; ober az ich hob im batracht in der peire ersht dos iz nisht geven main zun vos ich hob geboren.</p>	<p>1KI 3:21 And when I rose in the boker to nurse beni, hinei, met! (dead!) But when I had examined him in the boker, hinei, he was not beni I bore!</p>
<p>האָט די אַנדער פֿרוי 1KI 3:22 געזאָגט: ניין, נייערט מיין זון איז דער לעבעדיקער, און דיין זון דער טויטער. און די זאָגט:</p>	<p>1KI 3:22 hot di ander froi gezogt: nain, naiert main zun iz der lebediker, un dain zun der toiter. un di zogt: nain naiert dain zun iz der toiter, un main zun der lebediker. un zei hoben</p>	<p>1KI 3:22 And the isha ha'acheret (other woman) said, Lo (no) ; but hachai (the living) is beni (my son) , and hamet (the dead) is the ben of yours. But this one said, Lo (no) , the ben</p>

<p>ניין נִיעֶרְט דײַן זון איז דער טויטער, און מיין זון דער לעבעדיקער. און זיי האָבן געטענהט פֿאַרן מלך. edit</p>	<p>getenht faran melech.</p>	<p>of yours is hamet (<i>the dead [one]</i>), and beni is hachai! Thus they went on arguing before HaMelech!</p>
<p>1KI 3:23 האָט דער מלך געזאָגט: די זאָגט: דאָס איז מיין זון דער לעבעדיקער און דײַן זון דער טויטער; און די זאָגט: ניין, נִיעֶרְט דײַן זון איז דער טויטער, און מיין זון דער לעבעדיקער. edit</p>	<p>1KI 3:23 hot der melech gezogt: di zogt: dos iz main zun der lebediker un dain zun der toiter; un di zogt: nain, naiert dain zun iz der toiter, un main zun der lebediker.</p>	<p>1KI 3:23 Then said HaMelech, The one saith, This is beni (<i>my son</i>) hachai (<i>the living [one]</i>), and thy ben is hamet (<i>the dead [one]</i>); and the other saith, Lo; but the ben of yours is hamet, and beni is hachai.</p>
<p>1KI 3:24 און דער מלך האָט געזאָגט: ברענגט מיר אַ שווערד. האָט מע געבראַכט אַ שווערד פֿאַרן מלך. edit</p>	<p>1KI 3:24 un der melech hot gezogt: brengt mir a shverd. hot me gebracht a shverd faran melech.</p>	<p>1KI 3:24 And HaMelech said, Bring me a cherev. And they brought the cherev before HaMelech.</p>
<p>1KI 3:25 האָט דער מלך געזאָגט: צעשניידט דאָס לעבעדיקע קינד אין צווייען, און גיט אַ העלפֿט צו איינער, און אַ העלפֿט צו דער אַנדערער. edit</p>	<p>1KI 3:25 hot der melech gezogt: tseshnaidt dos lebedike kind in tsveyen, un git a helft tsu einer, un a helft tsu der anderer.</p>	<p>1KI 3:25 And HaMelech said, Cut the yeled hachai in two, and give half to the one, and half to the other.</p>
<p>1KI 3:26 האָט גערעדט די פֿרוי וואָס איר זון איז געווען דער לעבעדיקער, צום מלך – וואָרום דאָס האַרץ האָט איר פֿאַרקלעמט אויף איר זון – און זי האָט געזאָגט: איך בעט</p>	<p>1KI 3:26 hot geredt di froi vos ir zun iz geven der lebediker, tsum melech – vorem dos harts hot ir farklemt oif ir zun – un zi hot gezogt: ich bet dich, main Har, git ir dos lebedike kind, nor teiten zolt ir es nisht teiten. un yene zogt: nisht mir un nisht</p>	<p>1KI 3:26 Then spoke unto HaMelech the isha whose was the ben hachai, for her rachamim yearned for her ben, and she said, O adoni, give her the yeled hachai, and in no wise put him to death. But the other said, Let it be neither mine nor</p>

<p>דיך, מיין האַר, גיט איר דאָס לעבעדיקע קינד, נאָר טייטן זאָלט איר עס נישט טייטן. און יענע זאָגט: נישט מיר און נישט דיר זאָל עס געהערן; שניידט! edit</p>	<p>dir zol es geheren; shnaidt!</p>	<p>thine, but cut him in two!</p>
<p>1KI 3:27 האָט זיך אָפּגערופֿן דער מלך און געזאָגט: גיט איר דאָס לעבעדיקע קינד, און טייטן זאָלט איר עס נישט טייטן; זי איז זיין מוטער. edit</p>	<p>1KI 3:27 hot zich opgerufen der melech un gezogt: git ir dos lebedike kind, un teiten zolt ir es nisht teiten; zi iz zain muter.</p>	<p>1KI 3:27 Then HaMelech answered and said, Give her the yeled hachai, and in no wise put him to death; she is immo (<i>his mother</i>) .</p>
<p>1KI 3:28 און גאַנץ ישׂראֵל האָבן געהערט דעם משפט וואָס דער מלך האָט געמשפט, און זיי האָבן מורא געהאַט פֿאַרן מלך, וואָרום, זיי האָבן געזען אַז ג-טס חכמה איז אין אים צו טאָן גערעכטיקייט. edit</p>	<p>1KI 3:28 un gants Yisroel hoben gehert dem mishpot vos der melech hot gemishpet, un zei hoben moire gehat faran melech, vorem, zei hoben gezen az G-ts chochme iz in im tsu ton gerechtikeit.</p>	<p>1KI 3:28 And kol Yisroel heard of the mishpat (<i>judgment</i>) in which HaMelech had given verdict; and they feared HaMelech; for they saw that the chochmat Elohim was within him, to administer mishpat (<i>justice</i>) .</p>
<p>1KI 4:1 און דער מלך שלמה איז געווען מלך איבער גאַנץ ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 4:1 un der melech Shelomo iz geven melech iber gants Yisroel.</p>	<p>1KI 4:1 So HaMelech Sh'lomo was Melech over kol Yisroel.</p>
<p>1KI 4:2 און דאָס זיינען די האַרן וואָס ער האָט געהאַט: עזריהו דער זון פֿון צדוקן, דער כהן; edit</p>	<p>1KI 4:2 un dos zainen di haren vos er hot gehat: Azaryahu der zun fun tsodoken, der koyen;</p>	<p>1KI 4:2 And these were the sarim which he had; Azaryah Ben Tzadok HaKohen,</p>
<p>1KI 4:3 אַליחורף און אַחיה, די זין</p>	<p>1KI 4:3 Elichorepe un Achiyah, di zin fun Shishaen, shraibers;</p>	<p>1KI 4:3 Elichoreph and Achiyah, the Bnei Shisha, Sofrim</p>

<p>פֿון שישאָן, שרײַבערס; יהושָפֿט דער זון פֿון אַחילודן, דער דערמאַנער; edit</p>	<p>Yehoshaphat der zun fun Achiluden, der dermoner;</p>	<p>(<i>scribes</i>) ; Yehoshaphat Ben Achilud, the Mazkir (<i>secretary</i>) .</p>
<p>און בְּנֵיהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָעוּ, איבערן חיל; און צָדוֹק און אֲבִיָּתָר, כהנים; edit</p>	<p>1KI 4:4 un Benayahu der zun fun Yehoyadaen, iberen cheil; un Tzadok un Evyatar, koyanim;</p>	<p>1KI 4:4 And Benayah Ben Yehoyada was over the Tzava (<i>army</i>) ; and Tzadok and Evyatar (<i>Abiathar</i>) were the Kohanim;</p>
<p>און עֲזַרְיָהוּ דער זון פֿון נְתַנְעָן, איבער די געשטעלטע; און זָבֻד דער זון פֿון נְתַנְעָן, און אייבערמאַן, דעם מלכס חֶבֶר; edit</p>	<p>1KI 4:5 un Azaryahu der zun fun Natanen, iber di geshtelte; un Zavud der zun fun Natanen, un eiberman, dem melech's chever;</p>	<p>1KI 4:5 And Azaryah Ben Natan was over the Nitzavim (<i>commissioners</i>) and Zavud Ben Natan kohen re'eh HaMelech;</p>
<p>און אַחִישָׁר, איבערן פּאַלאַץ; און אַדוֹנִירָם דער זון פֿון עֲבֹדָאָן, איבערן צינדז. edit</p>	<p>1KI 4:6 un Achishar, iberen palats; un Adoniram der zun fun Avdaen, iberen tsindz.</p>	<p>1KI 4:6 And Achishar was over the Bais (<i>palace</i>) ; and Adoniram Ben Avda was over the forced labor.</p>
<p>און שלמה האָט געהאַט צוועלף געשטעלטע איבער גאַנץ יִשְׂרָאֵל, און זיי פֿלעגן אויסהאַלטן דעם מלך און זײַן הויז; אַ חודש אין יאָר פֿלעגט איטלעכער דאַרפֿן אויסהאַלטן. edit</p>	<p>1KI 4:7 un Shelomo hot gehat tsvelf geshtelte iber gants Yisroel, un zei flegen oishalten dem melech un zain hoiz; a choidesh in yor flegt itlecher darfen oishalten.</p>	<p>1KI 4:7 And Sh'lomo had twelve Nitzavim (<i>commissioners</i>) over kol Yisroel, which provided provision for HaMelech and his Bais (<i>palace</i>) ; each man his month in a shanah (<i>year</i>) made provision.</p>
<p>און דאָס זײַנען זייערע נעמען: דער זון פֿון חורן, אין דעם געבערג פֿון אֶפְרַיִם. edit</p>	<p>1KI 4:8 un dos zainen zeyere nemen: der zun fun Chavran, in dem geberg fun Ephrayim.</p>	<p>1KI 4:8 And these are their shemot; Ben-Chur, in har Ephrayim;</p>

<p>דער זון פֿון דֶקֶרן אין מֶקָץ 1KI 4:9 און אין שַׁעֲלַבִּים, און בֵּית- שֶׁמֶשׁ, און אֵלָאֵן-בֵּית-חָנָן. edit</p>	<p>1KI 4:9 der zun fun dekren in Makatz un in Shaalbim, un Beit- Shemesh, un Elahen-beit- Chanan.</p>	<p>1KI 4:9 Ben-Deker in Makatz, and in Sha'albim, and Beit-Shemesh, and Elon Beit-Chanan;</p>
<p>דער זון פֿון חֶסְדֵן, אין אַרובות; אונטער אים איז געווען שׁוֹכוֹ, און דאָס גאַנצע לאַנד חֶפֶר. edit</p>	<p>1KI 4:10 der zun fun chesden, in arubut; unter im iz geven socho, un dos gantse land Chepher.</p>	<p>1KI 4:10 Ben-Chesed, in Arubot; to him pertained Sokhoh, and kol Eretz Chepher;</p>
<p>דער זון פֿון אַבִּינָדָב, אין דער גאַנצער געגנט פֿון דֹר; ער האָט געהאַט טַפַּת די טאָכטער פֿון שלמהן פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>1KI 4:11 der zun fun Avinadaven, in der gantser gegent fun dor; er hot gehat Taphat di tochter fun Salmonen far a vaib.</p>	<p>1KI 4:11 Ben-Avinadav, in kol Naphat Dor; which had Taphat Bat Sh'lomo as his isha;</p>
<p>בַּעֲנָא דער זון פֿון אַחִילֹדֵן, אין תַּעֲנָד, און מִגְדוֹ, און גאַנץ בֵּית-שָׁאֵן וואָס לעבן צָרְתָן אונטער יִזְרְעֵאל, פֿון בֵּית-שָׁאֵן ביז אַבֶּל-מִחֹלָה, ביז אויף יענער זײַן יִקְמָעִם. edit</p>	<p>1KI 4:12 Baana der zun fun Achiluden, in Tanake, un Megiddo, un gants Beit-Shean vos leben Tzartan unter Yizreel, fun Beit-Shean biz Avel- Mecholah, biz oif yener zain Yokmeam.</p>	<p>1KI 4:12 Ba'ana Ben Achilud; Ta'nakh and Megiddo, and kol Beit-She'an, which is near Tzartan below Yizre'el (<i>Jezreel</i>) , from Beit-She'an to Avel- Mecholah, even unto beyond Yokme'am;</p>
<p>דער זון פֿון גֶבֶר, אין רָמוֹת-גִּלְעָד; אונטער אים זײַנען געווען די דערפֿער פֿון יַאִיר דעם זון פֿון מְנַשֶּׁה, וואָס אין גִּלְעָד; אונטער אים איז געווען די געגענט פֿון אַרְגוֹב וואָס אין בָּשָׁן, זעכציק גרויסע שטעט מיט מויערן און</p>	<p>1KI 4:13 der zun fun Geveren, in Ramot-gilad-Gilad; unter im zainen geven di derfer fun Yair dem zun fun Menashehen, vos in Gilad; unter im iz geven di gegent fun Argov vos in Bashan, zechtsik groise shtet mit moieren un kuperne riglen.</p>	<p>1KI 4:13 Ben-Gever, in Ramot Gil'ad; to him pertained the towns of Yair Ben Menasheh, which are in Gil'ad; to him also pertained the region of Argov, which is in Bashan, threescore arim gedolim with chomah and gate bars of nechoshet;</p>

<p>קופערנע ריגלען. edit</p>		
<p>אָחינדבֿ דער זון פֿון 1KI 4:14 עדאָן, אין מַחנַיִם. edit</p>	<p>1KI 4:14 Achinadav der zun fun Iddoen, in Machanayim.</p>	<p>1KI 4:14 Achinadav Ben Iddo had Machanayim;</p>
<p>אָחימעץ, אין נַפְתָּלִי; ער אויך האָט גענומען בְּשֵׁמֶת די טאַכטער פֿון שלמהן פֿאַר אַ ווייב. edit</p>	<p>1KI 4:15 Achimaatz, in Naphtali; er oich hot genumen Basmat di tochter fun Salmonen far a vaib.</p>	<p>1KI 4:15 Achima'atz was in Naphtali; he also took Basmat Bat Sh'lomo as his isha;</p>
<p>בַּענָא דער זון פֿון חוּשַׁי, אין אָשֶׁר, און בעלֹת. edit</p>	<p>1KI 4:16 Baana der zun fun Chushaien, in Asher, un Alot.</p>	<p>1KI 4:16 Ba'ana Ben Chushai was in Asher and in Alot;</p>
<p>יהושָפֿט דער זון פֿון פֿרוּחַן, אין יִשָּׁכָר. edit</p>	<p>1KI 4:17 Yehoshaphat der zun fun Paruachen, in Yissakhar.</p>	<p>1KI 4:17 Yehoshaphat Ben Paruach, in Yissakhar;</p>
<p>שְׁמַעִי דער זון פֿון אֵלָאן אין בנימין. edit</p>	<p>1KI 4:18 Shimei der zun fun Elahen in Binyamin.</p>	<p>1KI 4:18 Shime'i Ben Elah, in Binyamin;</p>
<p>גֵּבֶר דער זון פֿון אוריין, אין לאַנד גִּלְעָד, דעם לאַנד פֿון סיחון דעם מלך פֿון אַמּוֹרִי, און פֿון עוג דעם מלך פֿון בָּשָׁן. און איין געשטעלטער וואָס איבערן גאַנצן לאַנד. edit</p>	<p>1KI 4:19 Gever der zun fun Urien, in land Gilad, dem land fun sichun dem melech fun Imri, un fun Og dem melech fun Bashan. un ein geshtelter vos iberen gantsen land.</p>	<p>1KI 4:19 Gever Ben Uri was in Eretz Gil'ad, in Eretz Sichon Melech Emori, and of Og Melech HaBashan; and he was the only Netziv (commissioner) which was in the land.</p>
<p>יהודה און יִשְׂרָאֵל זיינען געווען אַזוי ווי דער זאַמד וואָס ביים ים אין פֿילקייט. זיי האָבן געגעסן און געטרונקען און געווען פֿריילעך. edit</p>	<p>1KI 4:20 Yehudah un Yisroel zainen geven azoi vi der zamd vos baim yam in filkeit. ze i hoben gegesen un getrunken un geven freilech.</p>	<p>1KI 4:20 Yehudah and Yisroel were many, as the chol (sand) which is by the yam in multitude, eating and drinking, and rejoicing.</p>
<p>און שלמה האָט 1KI 5:1</p>	<p>1KI 5:1 un Shelomo hot geveltikt iber ale kinigraichen, fun dem</p>	<p>1KI 5:1 And Sh'lomo reigned as Melech over kol hamamlechet</p>

<p>געוועלטיקט איבער אַלע קיניגרייכן, פֿון דעם טײַך ביז דעם לאַנד פֿון די פֿלשתיים, און ביז דעם געמאַרק פֿון מִצְרַיִם. זײ האָבן געבראַכט מִנְחָה, און געדינט דעם מלך שלמה אַלע טעג פֿון זײַן לעבן.</p> <p>edit</p>	<p>taich biz dem land fun di Peleshetim, un biz dem gemark fun Mitsrayim. zei hoben gebracht minche, un gedint dem melech Shelomo ale teg fun zain leben.</p>	<p><i>(all the kingdoms)</i> from the Nahar (<i>[Euphrates] River</i>) unto Eretz Pelishtim (<i>Philistines</i>), and unto the border of Mitzrayim: they brought minchah (<i>tribute</i>), and served Sh'lomo all the days of his life.</p>
<p>און די שפּײַזונג פֿון שלמהן פֿאַר אײן טאַג איז געווען דרײַסיק פֿור זעמלמעל, און זעכציק פֿור גראָבע מעל,</p> <p>edit</p>	<p>1KI 5:2 un di shpaizung fun Salmonen far ein tog iz geven draisik kur zemelmel, un zechtsik kur grobe mel,</p>	<p>1KI 5:2 And Lechem Sh'lomo for one day was thirty kor of solet <i>(fine flour)</i>, and threescore kor of flour,</p>
<p>צען פֿעטע רינדער, און צוואַנציק רינדער פֿון דער פֿיטער, און הונדערט שאָף, אַחוץ הינדן, און הירשן, און דאַמהירשן, און געשטאַפֿטע קאַפהענער.</p> <p>edit</p>	<p>1KI 5:3 Tzoan fete rinder, un tsvantsik rinder fun der fiter, un hundert shof, achuts hinden, un hirshen, un damhirshen, un geshtopte kaphener.</p>	<p>1KI 5:3 Ten stall fed bakar, and twenty bakar out of the pastures, and a hundred tzoan, beside deer, and gazelle, and roebuck, and choice fowl.</p>
<p>וואַרום ער האָט געוועלטיקט איבער גאַנץ דער זײַט טײַך, פֿון תִּפְסַח און ביז עֶזָה, איבער אַלע מלכים פֿון דער זײַט טײַך; און ער האָט געהאַט שָלוֹם פֿון אַלע זײַנע זײַטן רונד אַרום.</p> <p>edit</p>	<p>1KI 5:4 vorem er hot geveltikt iber gants der zeit taich, fun Tiph sach un biz Uzzah, iber ale Molechim fun der zeit taich; un er hot gehat shalom fun ale zaine zaiten rund arum.</p>	<p>1KI 5:4 For he had dominion over all the region beyond the Nahar, from Tiph sach even to Azah (<i>Gaza</i>), over all the melachim beyond the Nahar; and he had shalom on all sides around him.</p>
<p>און יהודה און ישׂראֵל</p> <p>1KI 5:5</p>	<p>1KI 5:5 un Yehudah un Yisroel zainen gezesen in zekerheit,</p>	<p>1KI 5:5 And Yehudah and Yisroel dwelt securely, every ish under</p>

<p>זיינען געזעסן אין זיכערקייט, איטלעכער אונטער זיין וויינשטאָק און אונטער זיין פֿייגנבוים, פֿון דן ביז באַר- שָׁבַע, אַלע טעג פֿון שלמהן. edit</p>	<p>itlecher unter zain vainshtok un unter zain faignboim, fun Dan biz Beer-Sheva, ale teg fun Salmonen.</p>	<p>his gefen and under his te'edah (<i>fig tree</i>) , from Dan even to Be'er-Sheva, all the days of Sh'lomo.</p>
<p>און שלמה האָט געהאַט פֿערציק טויזנט שטאַלן פֿערד פֿאַר זיינע רייטוועגן, און צוועלף טויזנט רייטער. edit</p>	<p>1KI 5:6 un Shelomo hot gehat fertsik toizent shtalen ferd far zaine raitvegen, un tself toizent raiter.</p>	<p>1KI 5:6 And Sh'lomo had forty thousand stalls of susim for his merkavot, and twelve thousand parashim.</p>
<p>און יענע געשטעלטע פֿלעגן אויסהאַלטן דעם מלך שלמה, און איטלעכן וואָס גענענט צום טיש פֿון מלך שלמה, איטלעכער אין זיין חודש; זיי פֿלעגן נישט פֿאַרפֿעלן קיין זאַך. edit</p>	<p>1KI 5:7 un yene geshtelte flegen oishalten dem melech Shelomo, un itlechen vos genent tsum tish fun melech Shelomo, itlecher in zain choidesh; ze flegen nisht farfelen kein zach.</p>	<p>1KI 5:7 And these Nitzavim provided for HaMelech Sh'lomo, and for all that came near unto Shulchan HaMelech Sh'lomo, every ish in his chodesh; they lacked nothing.</p>
<p>אויך גערשטן און שטרוי פֿאַר די פֿערד און פֿאַר די יאָגפֿערד פֿלעגן זיי ברענגען אין דעם אָרט וווּהין עס האָט געהערט, איטלעכער לויט ווי ער האָט געדאַרפֿט. edit</p>	<p>1KI 5:8 oich gershten un shtroi far di ferd un far di yogferd flegen zei brengen in dem ort vuhin es hot gehert, itlecher loit vi er hot gedarft.</p>	<p>1KI 5:8 Se'orim (<i>barley</i>) also and straw for the susim and swift steeds brought they unto the makom (<i>place</i>) where it should be, each according to his mishpat (<i>charge, quota, duty,</i> <i>responsibility</i>) .</p>
<p>און אלקים האָט געגעבן שלמהן חכמה און פֿאַרשטאַנדיקייט זייער פֿיל, און ברייטקייט פֿון גייסט אַזוי</p>	<p>1KI 5:9 un Elokim hot gegeben Salmonen chochme un forshtandikeit zeyer fil, un breitkeit fun Gaist azoi vi der zamd vos oifen breg fun yam.</p>	<p>1KI 5:9 And Elohim gave Sh'lomo chochmah and tevunah (<i>understanding, insight</i>) exceeding much, and rochav lev (<i>largeness of heart</i>) , even as</p>

<p>ווי דער זאָמד וואָס אויפֿן ברעג פֿון ים. edit</p>		<p>the chol (<i>sand</i>) that is on the seashore.</p>
<p>און שלמהס חכמה איז געווען גרעסער פֿון דער חכמה פֿון אַלע קינדער פֿון מזרח, און פֿון אַל דער חכמה פֿון מצרים. edit</p>	<p>1KI 5:10 un Salmons chochme iz geven greser fun der chochme fun ale kinder fun mizrech, un fun al der chochme fun Mitsrayim.</p>	<p>1KI 5:10 And the chochmah Sh'lomo excelled the chochmat kol Bnei Kedem and kol chochmat Mitzrayim.</p>
<p>און ער איז געווען קליגער פֿון אַלע מענטשן, פֿון אִיתָן דעם אַזרחי, און הימון, און כלכול, און דרדע, די זין פֿון מחולן. און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן אַלע פֿעלקער רונד אַרום. edit</p>	<p>1KI 5:11 un er iz geven kliger fun ale mentshen, fun Eitan dem Eizrachi, un Heman, un chalkul, un Darda, di zin fun mochulen. un er hot gehat a Shem tsvishen ale felker rund arum.</p>	<p>1KI 5:11 For he was wiser than kol Adam; than Eitan the Eizrachi, and Heman, and Kalkol, and Darda, the Bnei Machol; and shmo was in kol HaGoyim all around.</p>
<p>און ער האָט געזאָגט דריי טויזנט משלים. און זיינע לידער זיינען געווען טויזנט מיט פֿינף. edit</p>	<p>1KI 5:12 un er hot gezogt drai toizent Mashalim. un zaine lider zainen geven toizent mit finf.</p>	<p>1KI 5:12 And he uttered three thousand mashal; and his shir (<i>songs</i>) were one thousand and five.</p>
<p>און ער האָט גערעדט איבער ביימער, פֿון דעם צעדער וואָס אין לבֿנון און ביז דעם אַזובֿ וואָס וואַקסט אַרויס פֿון וואַנט. און ער האָט גערעדט איבער בהמות, און איבער פֿויגלען, און איבער שרצים, און איבער פֿישן. edit</p>	<p>1KI 5:13 un er hot geredt iber beimer, fun dem tseder vos in Levanon un biz dem eizov vos vakst arois fun vant. un er hot geredt iber beheimes, un iber foiglen, un iber shrtsim, un iber Pishon.</p>	<p>1KI 5:13 And he spoke of etzim (<i>trees</i>), from the erez (<i>cedar tree</i>) that is in the Levanon even unto the ezov (<i>hyssop</i>) which grows out of the wall; he spoke also of behemah (<i>animal</i>), and of oph (<i>fowl, bird</i>), and of remes (<i>crawling creature</i>), and of dagim (<i>fish</i>).</p>

<p>1KI 5:14 און פֿון אַלע אומות איז מען געקומען הערן שלמהס חכמה – פֿון אַלע מלכים פֿון דער ערד וואָס האָבן געהערט פֿון זיין חכמה. edit</p>	<p>1KI 5:14 un fun ale umes iz men gekumen heren Salmons chochme – fun ale Molechim fun der erd vos hoben gehert fun zain chochme.</p>	<p>1KI 5:14 And there came of kol Amim to hear the chochmat Sh'lomo, from kol Malkhei Ha'Aretz, which had heard of his chochmah.</p>
<p>1KI 5:15 און חירם דער מלך פֿון צור האָט געשיקט זיינע קנעכט צו שלמהן, וואָרום ער האָט געהערט אַז מע האָט אים געזאַלֶבט פֿאַר אַ מלך אויף זיין פֿאַטערס אָרט; ווייל אַ גוטער פֿריינט איז חירם געווען דודן אַלע טעג. edit</p>	<p>1KI 5:15 un Churam der melech fun Tzor hot geshikt zaine knecht tsu Salmonen, vorem er hot gehert az me hot im gezalbt far a melech oif zain foters ort; vail a guter fraint iz Churam geven Doviden ale teg.</p>	<p>1KI 5:15 And Chiram Melech Tzor sent his avadim unto Sh'lomo; for he had heard that they had anointed him Melech in the place of his av; for Chiram was ever an ohev (<i>friend</i>) of Dovid.</p>
<p>1KI 5:16 האָט שלמה געשיקט צו חירמען, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 5:16 hot Shelomo geshikt tsu Chiromen, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 5:16 And Sh'lomo sent to Chiram, saying,</p>
<p>1KI 5:17 דו האָסט געקענט מיין פֿאַטער דודן, אַז ער האָט נישט געקענט בויען אַ הויז צו דעם נאָמען פֿון ה' זיין ג-ט פֿון וועגן די מלחמות וואָס האָבן אים אַרומגערינגלט, ביז ה' האָט זיי געגעבן אונטער די טריט פֿון מיינע פֿיס. edit</p>	<p>1KI 5:17 du host gekent main foter Doviden, az er hot nisht gekent boien a hoiz tsu dem nomen fun Hashem zain G-t fun vegen di milchomes vos hoben im arumgeringt, biz Hashem hot zei gegeben unter di trit fun maine fis.</p>	<p>1KI 5:17 Thou knowest how that Dovid Avi could not build Bayit unto the Shem of HASHEM Elohav due to the milchamah which was about him on every side, until HASHEM put them under the kappot (<i>soles</i>) of his raglayim.</p>
<p>1KI 5:18 און אַצונד האָט ה' מיין ג-ט מיך באַרוט פֿון רונד אַרום; נישטאָ קיין שטער און</p>	<p>1KI 5:18 un atsund hot Hashem main G-t mich barut fun rund arum; nishto kein shter un kein beiz bagegenish.</p>	<p>1KI 5:18 But now HASHEM Elohai hath given me rest on every side, so that there is neither satan (<i>adversary</i>) nor pega rah</p>

<p>קייַן בייז באַגעגעניש. edit</p>		<p><i>(evil occurrence, misfortune)</i> .</p>
<p>1KI 5:19 און אָט טראַכט איך צו בויען אַ הויז צו דעם נאַמען פֿון ה' מיין ג-ט, אַזוי ווי ה' האָט גערעדט צו מיין פֿאַטער דָוִד, אַזוי צו זאָגן: דיין זון וואָס איך וועל געבן אויף דיין טראַן אויף דיין אָרט, ער וועט בויען דאָס הויז צו מיין נאַמען, edit</p>	<p>1KI 5:19 un ot tracht ich tsu boien a hoiz tsu dem nomen fun Hashem main G-t, azoi vi Hashem hot geredt tsu main foter Doviden, azoi tsu zogen: dain zun vos ich vel geben oif dain tron oif dain ort, er vet boien dos hoiz tsu main nomen,</p>	<p>1KI 5:19 And, now behold, I purpose to build a Beis for the Shem of HASHEM Elohai, just as HASHEM spoke unto Dovid Avi, saying, Binecha whom I will set upon thy Kisse in thy place, he shall build HaBayit for My Shem.</p>
<p>1KI 5:20 און אַצונד, באַפֿעל מע זאָל אויסהאַקן {כרת} פֿאַר מיר צעדערן פֿון לבָנון, און מיינע קנעכט וועלן זיין מיט דיינע קנעכט; און דעם לויז פֿון דיינע קנעכט וועל איך דיר געבן וויפֿל דו וועסט זאָגן: וואָרום דו ווייסט אַז צווישן אונדז איז נישטאָ קיינער וואָס פֿאַרשטייט צו האַקן האַלצן אַזוי ווי די צידוֹנים. edit</p>	<p>1KI 5:20 un atsund, bafel me zol oishaken far mir tsederen fun Levanon, un maine knecht velen zain mit daine knecht; un dem loin fun daine knecht vel ich dir geben vifel du vest zogen: vorem du veist az tsvishen undz iz nishto keiner vos farshteit tsu haken holtsen azoi vi di Tzidonim.</p>	<p>1KI 5:20 Now therefore command thou that they cut for me arazim (<i>cedar trees</i>) out of the Levanon; and my avadim shall be with thy avadim; and unto thee will I give sachar (<i>wage</i>) for thy avadim according to all that thou shalt appoint; for thou knowest that there is not among us any that are skilled to hew etzim (<i>wood, timber</i>) like unto the Tzidonim.</p>
<p>1KI 5:21 און עס איז געווען, ווי חירם האָט געהערט די ווערטער פֿון שלמה, אַזוי האָט ער זיך זייער דערפֿרייט, און ער האָט געזאָגט: ברוך ה' היינט, וואָס ער האָט געגעבן</p>	<p>1KI 5:21 un es iz geven, vi Churam hot gehert di verter fun Salmonen, azoi hot er zich zeyer derfreit, un er hot gezogt: Baruch Hashem haint, vos er hot gegeben Doviden a klugen zun iber dem doziken groisen folk.</p>	<p>1KI 5:21 And it came to pass, when Chiram heard the divrei Sh'lomo, that he rejoiced with simchah me'od, and said, Baruch HASHEM this day, Who hath given unto Dovid a ben chacham over HaAm Harav hazeh (<i>this great people</i>) .</p>

<p>דָּוִד אַ קְלוּגֵן זֶען אַיבער דעם דאָזיקן גרויסן פֿאַלק. edit</p>		
<p>און חִירָם הָאָט געשיקט 1KI 5:22 צו שלמה, אַזוי צו זאָגן: אַיך הָאָב געהערט וואָס דו האָסט געשיקט צו מיר; אַיך וועל טאָן אַל דיין פֿאַרלאַנג, אַיך צעדערהאַלץ און אַיך ציפּרעסנעאַלץ. edit</p>	<p>1KI 5:22 un Churam hot geshikt tsu Salmonen, azoi tsu zogen: ich hob gehert vos du host geshikt tsu mir; ich vel ton al dain farlang, in tsederholts un in tsipresnholts.</p>	<p>1KI 5:22 And Chiram sent to Sh'lomo, saying, I have considered the things which thou sentest to me for; and I will do all thy chefetz (<i>desire</i>) concerning atzei arazim (<i>cedar timber</i>) , and concerning atzei b'roshim (<i>cypress wood</i>) .</p>
<p>מײַנע קנעכט וועלן זיי 1KI 5:23 אַראָפּנידערן פֿון לַבְנוֹן צום ים, און אַיך וועלן זיי מאַכן אַיך פּליטן צו גיין מיטן ים ביז דעם אַרט וואָס דו וועסט מיר אַנווייזן, און דאָרטן וועלן אַיך זיי פֿונאַנדעררייסן, און דו וועסט זיי אַוועקנעמען. און דו וועסט טאָן מײַן פֿאַרלאַנג צו געבן ברויט פֿאַר מײַן הויז. edit</p>	<p>1KI 5:23 maine knecht velen ze aropnideren fun Levanon tsum yam, un ich vel ze machen in pliten tsu gein miten yam biz dem ort vos du vest mir onvaizen, un dorten vel ich ze funanderraisen, un du vest ze aveknemen. un du vest ton main farlang tsu geben broit far main hoiz.</p>	<p>1KI 5:23 My avadim shall bring them down from the Levanon unto the yam (<i>sea</i>) , and I will convey them by yam on rafts unto the makom (<i>place</i>) that thou shalt appoint me, and will cause them to be discharged there, and thou shalt receive them; and thou shalt accomplish my chefetz (<i>desire</i>) , in giving lechem for my bais (<i>household</i>) .</p>
<p>און חִירָם הָאָט געגעבן 1KI 5:24 שלמה צעדערהאַלץ און ציפּרעסנעאַלץ לויט אַל זײַן פֿאַרלאַנג. edit</p>	<p>1KI 5:24 un Churam hot gegeben Salmonen tsederholts un tsipresnholts loit al zain farlang.</p>	<p>1KI 5:24 So Chiram gave Sh'lomo atzei arazim (<i>cedar logs</i>) and atzei b'roshim (<i>cypress wood</i>) according to all his chefetz.</p>
<p>און שלמה הָאָט געגעבן 1KI 5:25 חִירָמֵען צוואַנציק טויזנט בור ווייץ, שפּײַז פֿאַר זײַן הויז, און</p>	<p>1KI 5:25 un Shelomo hot gegeben Chiromen tsvantsik toizent kur veits, shpaiz far zain hoiz, un tsvantsik kur geshlogene eil.</p>	<p>1KI 5:25 And Sh'lomo gave Chiram twenty thousand kor of chittim (<i>wheat</i>) for provision for his bais, and twenty kor of shemen</p>

<p>צוואַנציק כּוּר געשלאָגענע אייל. אַזוי פֿלעגט שלמה געבן חירמען יאָר אין יאָר. edit</p>	<p>azoi flegt Shelomo geben Chiromen yor in yor.</p>	<p>katit (<i>pressed olive oil</i>) : thus gave Sh'lomo to Chiram shanah b'shanah.</p>
<p>און ה' האָט געגעבן 1KI 5:26 שלמהן חכמה אַזוי ווי ער האָט אים געזאָגט. און עס איז געווען פֿלום צווישן חירמען און צווישן שלמהן; און זיי האָבן ביידע געשלאָסן אַ בְּרִית. edit</p>	<p>1KI 5:26 un Hashem hot gegeben Salmonen chochme azoi vi er hot im gezogt. un es iz geven shalom tsvishen Chiromen un tsvishen Salmonen; un zei hoben beide geshlosen a bris.</p>	<p>1KI 5:26 And HASHEM gave Sh'lomo chochmah, just as He promised him; and there was shalom between Chiram and Sh'lomo; and they had a brit (<i>treaty, a political alliance</i>) , the two of them.</p>
<p>און דער מלך שלמה 1KI 5:27 האָט אויפֿגענומען אַ צינדז פֿון גאַנץ ישׂראֵל, און דער צינדז איז געווען דרייסיק טויזנט מאַן. edit</p>	<p>1KI 5:27 un der melech Shelomo hot oifgenumen a tsindz fun gants Yisroel, un der tsindz iz geven draisik toizent man.</p>	<p>1KI 5:27 And HaMelech Sh'lomo conscripted mas (<i>forced labor</i>) out of kol Yisroel; and the mas was thirty thousand ish.</p>
<p>און ער האָט זיי געשיקט 1KI 5:28 אויפֿן לבָּנוֹן צו צען טויזנט מאַן אַ חודש, געביטן: איין חודש פֿלעגן זיי זיין אויפֿן לבָּנוֹן צוויי חדשים אין דער היים. און אַדוֹנִירָם איז געווען איבער דעם צינדז. edit</p>	<p>1KI 5:28 un er hot ze geshikt oifen Levanon tsu Tzoan toizent man a choidesh, gebiten: ein choidesh flegen ze zain oifen Levanon tsvei Chodeshim in der heim. un Adoniram iz geven iber dem tsindz.</p>	<p>1KI 5:28 And he sent them to the Levanon, ten thousand a month by chalifot (<i>courses, shifts</i>) ; a month they were in the Levanon, and two months they were b'bayit (<i>at home</i>) ; and Adoniram was in charge of the mas.</p>
<p>און שלמה האָט געהאַט 1KI 5:29 זיבעציק טויזנט לאַסט־טרגער, און אַכציק טויזנט שטיינהעקער אין די בערג. edit</p>	<p>1KI 5:29 un Shelomo hot gehat zibetsik toizent lasttreger, un achtsik toizent shteinheker in di berg.</p>	<p>1KI 5:29 And Sh'lomo had threescore and ten thousand that were burden bearers, and fourscore thousand who were stone cutters in the har (<i>mountains</i>) ;</p>

<p>אָחוץ שלמהס 1KI 5:30 איבערגעשטעלטע וואָס איבער דער אַרבעט, דריי טויזנט און דריי הונדערט, וואָס האָבן געוועלטיקט איבער דעם פֿאַלק וואָס טוט די אַרבעט. edit</p>	<p>1KI 5:30 achuts Salmons ibergeshtelte vos iber der arbet, drai toizent un drai hundert, vos hoben geveltikt iber dem folk vos tut di arbet.</p>	<p>1KI 5:30 This was in addition to the chief of Sh'lomo's Nitzavim, who were over the project, three thousand three hundred, who supervised the people that wrought in the work.</p>
<p>און דער מלך האָט 1KI 5:31 באָפּוילן, און מע האָט אויסגעבראַכן גרויסע שטיינער, טייערע שטיינער, צו גרונטפֿעסטן דאָס הויז מיט געהאַקטע שטיינער. edit</p>	<p>1KI 5:31 un der melech hot bafoilen, un me hot oisgebrachen groise shtainer, teyere shtainer, tsu gruntfesten dos hoiz mit gehakte shtainer.</p>	<p>1KI 5:31 And HaMelech commanded, and avanim gedolot (great stones) they quarried, costly stones, to lay the foundation of the Bayit with hewn stones.</p>
<p>און די בוימיינסטערס פֿון 1KI 5:32 שלמה און די בוימיינסטערס פֿון חירמען, און די גבלים האָבן אויסגעהאַקט, און האָבן צוגעגרייט די האַלצן און די שטיינער אויף צו בויען דאָס הויז. edit</p>	<p>1KI 5:32 un di boimainsters fun Shelomo un di boimainsters fun Chiromen, un di Gevalim hoben oisgehakt, un hoben tsugegreit di holtsen un di shtainer oif tsu boien dos hoiz.</p>	<p>1KI 5:32 And the Bonei Sh'lomo and Bonei Chiram did chisel them, and the stonesquarers; so they prepared etzim (timber) and avanim (stones) to build the Bayit.</p>
<p>און עס איז געווען, אין פֿיר 1KI 6:1 הונדערט און אַכציקסטן יאָר נאָך דעם ווי די קינדער פֿון ישׂראֵל זיינען אַרויסגעאַנגען פֿון לאַנד מצרים, אין פֿירטן יאָר פֿון שלמהס מלוכה איבער ישׂראֵל, אין חודש זיו –</p>	<p>1KI 6:1 un es iz geven, in fir hundert un achtsiksten yor noch dem vi di kinder fun Yisroel zainen aroisgegangen fun land Mitsrayim, in firten yor fun Salmons meluche iber Yisroel, in choidesh ziu – dos iz der tsveiter choidesh – hot er</p>	<p>1KI 6:1 And it came to pass in the four hundred and eightieth year after the Bnei Yisroel were come out of Eretz Mitzrayim, in the fourth year of Sh'lomo's reign over Yisroel, in the month Ziv, which is the second month, that he began to build the Beis</p>

<p>דאָס איז דער צווייטער חודש – האָט ער אָנגעהויבן בויען דאָס הויז צו ה'. edit</p>	<p>ongehoiben boien dos hoiz tsu Hashem.</p>	<p>HASHEM .</p>
<p>1KI 6:2 און דאָס הויז וואָס שלמה המלך האָט געבויט צו ה', איז געווען זעכציק איילן זיין לענג, און צוואַנציק איילן זיין ברייט, און דרייסיק איילן זיין הייך. edit</p>	<p>1KI 6:2 un dos hoiz vos Shelomo hameilech hot geboit tsu Hashem, iz geven zechtsik ilen zain leng, un tsvantsik ilen zain breit, un draisik ilen zain heich.</p>	<p>1KI 6:2 And the Beis which king Sh'lomo built for HASHEM , the length thereof was threescore cubits, and the breadth thereof twenty cubits, and the height thereof thirty cubits.</p>
<p>1KI 6:3 און דער פּאַליש פֿאַר דעם היכל פֿון הויז איז געווען צוואַנציק איילן זיין לענג, פֿאַר ברייט פֿון דעם הויז, צען איילן זיין ברייט פֿאַר [לענג פֿון] דעם הויז. edit</p>	<p>1KI 6:3 un der polish far dem heichl fun hoiz iz geven tsvantsik ilen zain leng, far breit fun dem hoiz, Tzoan ilen zain breit far [leng fun] dem hoiz.</p>	<p>1KI 6:3 And the Ulam (<i>Portico</i>) in front of the Heikhal of the Beis, twenty cubits was the length thereof, according to the breadth of the Beis; and ten cubits was the breadth thereof projecting in front of the Beis.</p>
<p>1KI 6:4 און ער האָט געמאַכט אין הויז פֿענצטער אינעווייניק ברייט און אויסנווייניק שמאַל. edit</p>	<p>1KI 6:4 un er hot gemacht in hoiz fentster ineveinik breit un oisenveinik shmol.</p>	<p>1KI 6:4 And for the Beis he made embrasures.</p>
<p>1KI 6:5 און ער האָט געבויט אָן דער וואַנט פֿון הויז אָן אָנבוי, רונד אַרום די ווענט פֿון הויז, רונד אַרום דעם היכל און דעם דבֿיר; און ער האָט געמאַכט זייטקאַמערן רונד אַרום. edit</p>	<p>1KI 6:5 un er hot geboit on der vant fun hoiz an onboi, rund arum di vent fun hoiz, rund arum dem heichl un dem Devir; un er hot gemacht zaitkameren rund arum.</p>	<p>1KI 6:5 And against the wall of the Beis he built chambers round about, against the walls of the Beis round about, both of the Heikhal and of the Debir; and he made chambers round about;</p>
<p>1KI 6:6 דער אונטערשטער [שטאַק פֿון דעם] אָנבוי, איז</p>	<p>1KI 6:6 der untershter [shtok fun dem] onboi, iz finf ilen geven zain breit, un der mitlster, zeks</p>	<p>1KI 6:6 The lowest story was five cubits broad, and the middle was six cubits broad, and the</p>

<p> פִּינָף אֵילָן גֵּעוּעֵן זַיִן בְּרִיִּט, און דער מיטלסטער, זעקס אֵילָן זַיִן בְּרִיִּט, און דער דריטער, זיבן אֵילָן זַיִן בְּרִיִּט, וואָרום פֿאַרמינערונגען האָט ער געמאַכט אין דעם הויז צו דערויסן צו רונד אַרום, פֿדי [די באַלקנס] זאָלן זיך נישט דאַרפֿן האַלטן אין די ווענט פֿון הויז. - edit </p>	<p> ilen zain breit, un der driter, ziben ilen zain breit, vorem farminerungen hot er gemacht in dem hoiz tsu deroisen tsu rund arum, kedei [di balkns] zolen zich nisht darfen halten in di vent fun hoiz. - </p>	<p> third was seven cubits broad; for without in the wall of the Beis he made narrow ledges round about, that the beams should not be fastened in the walls of the Beis. </p>
<p> 1KI 6:7 און דאָס הויז ווען עס איז געבויט געוואָרן, איז געבויט געוואָרן פֿון שטיינער פֿאַרטיק געמאַכט ביים אַרויסהאַקן; און קיין האַמערס און קיין האַק, קיין שום אַיזנגעצייג איז נישט געהערט געוואָרן אין דעם הויז, ווען עס איז געבויט געוואָרן. - edit </p>	<p> 1KI 6:7 un dos hoiz ven es iz geboit gevoren, iz geboit gevoren fun shtainer fartik gemacht baim aroishaken; un kein hamers un kein hak, kein shum izngetsai g iz nisht gehert gevoren in dem hoiz, ven es iz geboit gevoren. - </p>	<p> 1KI 6:7 And the Beis, when it was under construction, was built of stone made ready before it was brought there; so was neither hammer nor chisel nor any tool of iron heard in the Beis, while it was under construction. </p>
<p> 1KI 6:8 דער אַינגאַנג צו די אונטערשטע זייטקאַמערן איז געווען אויף דער רעכטער זייט פֿון הויז, און אויף שווינדלטרעפֿ איז מען אַרויפֿגאַנגען צו די מיטלסטע, און פֿון די מיטלסטע צו די דריטע. edit </p>	<p> 1KI 6:8 der ingang tsu di untershte zaitkameran iz geven oif der rechter zeit fun hoiz, un oif shvindltrep-iz men aroifgegangen tsu di mitlste, un fun di mitlste tsu di drite. </p>	<p> 1KI 6:8 The door for the middle story was in the right side of the Beis; and they went up with winding stairs into the middle chamber, and out of the middle into the third. </p>

<p>1KI 6:9 און ער האָט אויסגעבויט דאָס הויז, און האָט עס פֿאַרענדיקט; און ער האָט באַדעקט דאָס הויז מיט באַלקנס און ברעטער פֿון צעדערן. edit</p>	<p>1KI 6:9 un er hot oisgeboit dos hoiz, un hot es farendikt; un er hot badekt dos hoiz mit balkns un breter fun tsederen.</p>	<p>1KI 6:9 So he built the Beis, and finished it; and covered the Beis with beams and boards of cedar.</p>
<p>1KI 6:10 און ער האָט געבויט דעם אַנבוי אָן דעם גאַנצן הויז, פֿינף איילן די הייד [פֿון איטלעכן שטאַק]; און עס האָט זיך געהאַלטן אָן הויז אויף צעדערנהאַלץ. edit</p>	<p>1KI 6:10 un er hot geboit dem onboi on dem gantsen hoiz, finf ilen di heich [fun itlechen shtok]; un es hot zich gehalten on hoiz oif tsedernholts.</p>	<p>1KI 6:10 And then he built chambers against all the Beis, five cubits high; and they rested on the Beis with timber of cedar.</p>
<p>1KI 6:11 און דאָס וואָרט פֿון ה' איז געווען צו שלמהן, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 6:11 un dos vort fun Hashem iz geven tsu Salmonen, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 6:11 And the Devar HASHEM came to Sh'lomo, saying,</p>
<p>1KI 6:12 דאָס דאָזיקע הויז וואָס דו בויסט – אויב דו וועסט גיין אין מיינע חוקים, און מיינע געזעצן וועסטו טאָן, און וועסט היטן אַלע מיינע געבאָט צו גיין אין זיי, וועל איך מקיים זיין אויף דיר מיין צוזאָג וואָס איך האָב צוגעזאָגט דיין פֿאַטער דודן. edit</p>	<p>1KI 6:12 dos dozike hoiz vos du boist – oib du vest gein in maine chukkim, un maine gezetsen vestu ton, un vest hiten ale maine gebot tsu gein in ze, vel ich mekaiem zain oif dir main tsuzog vos ich hob tsugezagt dain foter Doviden.</p>	<p>1KI 6:12 Concerning this Beis which thou art building, if thou wilt walk in My statutes, and execute My judgments, and be shomer over all My mitzvot to walk in them; then will I perform My word (<i>promise</i>) with thee, which I spoke unto Dovid thy father;</p>
<p>1KI 6:13 און איך וועל רוּען צווישן די קינדער פֿון ישׂראֵל, און</p>	<p>1KI 6:13 un ich vel ruen tsvishen di kinder fun Yisroel, un vel nisht farlozen main folk Yisroel.</p>	<p>1KI 6:13 And I will dwell among the Bnei Yisroel, and will not forsake My people Yisroel.</p>

<p>וועל נישט פֿאַרלאָזן מיין פֿאַלק ישׂראל. edit</p>		
<p>אָזוי האָט שלמה 1KI 6:14 אויפֿגעבויט דאָס הויז, און האָט עס פֿאַרענדיקט. edit</p>	<p>1KI 6:14 azoi hot Shelomo oifgeboit dos hoiz, un hot es farendikt.</p>	<p>1KI 6:14 So Sh'lomo built the Beis, and finished it.</p>
<p>און ער האָט געבויט די 1KI 6:15 ווענט פֿון דעם הויז אינעווייניק מיט ברעטער פֿון צעדערן; פֿון באָדעם פֿון הויז ביז די באַלקנס פֿון סופֿים האָט ער באָדעקט מיט האָלץ פֿון אינעווייניק; און ער האָט באָדעקט דעם באָדעם פֿון הויז מיט ברעטער פֿון ציפרעסן. edit</p>	<p>1KI 6:15 un er hot geboit di vent fun dem hoiz ineveinik mit breter fun tsederen; fun bodem fun hoiz biz di balkns fun Sufim hot er badekt mit holts fun ineveinik; un er hot badekt dem bodem fun hoiz mit breter fun tsipresen.</p>	<p>1KI 6:15 And he built the walls of the Beis within with boards of cedar, from the floor of the Beis to the rafters of the ceiling; and he covered them on the inside with wood, and covered the floor of the Beis with planks of cypress.</p>
<p>און ער האָט געבויט 1KI 6:16 צוואַנציק איילן פֿון דעם הינטערשטן טייל פֿון הויז מיט ברעטער פֿון צעדערן, פֿון באָדעם ביז די באַלקנס; און ער האָט עס זיך געבויט פֿון אינעווייניק, פֿאַר אַ דבֿיר, פֿאַר אַ קדשי-קדשים. edit</p>	<p>1KI 6:16 un er hot geboit tsvantsik ilen fun dem hintershten teil fun hoiz mit breter fun tsederen, fun bodem biz di balkns; un er hot es zich geboit fun ineveinik, far a Devir, far a kdshei-kodshim.</p>	<p>1KI 6:16 And he built twenty cubits on the sides of the Beis, from the floor to the rafters with boards of cedar; he even built them for it within, even for the Debir, even for the Kodesh HaKodashim.</p>
<p>און פֿערציק איילן [לאַנג] 1KI 6:17 איז געווען דאָס הויז, דאָס איז דער היכל פֿון פֿאַרנט. edit</p>	<p>1KI 6:17 un fertsik ilen [lang] iz geven dos hoiz, dos iz der heichl fun forent.</p>	<p>1KI 6:17 And the Beis, that is, the Heikhal in front of it, was forty cubits long.</p>

<p>1KI 6:18 און דאָס צעדערהאַלץ אויפֿן הויז אינעווייניק איז געווען אַ געשניץ פֿון קנעפּ און געעפֿנטע קווייטן. אַלץ איז געווען צעדער, קיין שטיין האָט זיך נישט אַרויסגעזען. edit</p>	<p>1KI 6:18 un dos tsederholts oifen hoiz ineveinik iz geven a geshnits fun knep un geefnte kveiten. alts iz geven tseder, kein shtein hot zich nisht aroisgezen.</p>	<p>1KI 6:18 And the cedar of the Beis within was carved with gourds and open flowers; all was cedar; there was no stone seen.</p>
<p>1KI 6:19 און דעם דבֿיר אינעווייניק אין הויז האָט ער צוגעגרייט אויף אַרייַנשטעלן אַהין דעם אַרון פֿון ה'ס בְּרִית. edit</p>	<p>1KI 6:19 un dem Devir ineveinik in hoiz hot er tsugegreit oif arainshtelen ahin dem oren fun Hashem's bris.</p>	<p>1KI 6:19 And the Devir he prepared in the Beis within, to set there the Aron Brit HASHEM .</p>
<p>1KI 6:20 און אינעווייניק פֿון דבֿיר איז געווען צוואַנציק איילן די לענג, און צוואַנציק איילן די ברייט, און צוואַנציק איילן איז געווען זיין הייך; און ער האָט אים איבערגעצויגן מיט עכטן גאָלד. און ער האָט באַדעקט דעם מזבח מיט צעדערהאַלץ. edit</p>	<p>1KI 6:20 un ineveinik fun Devir iz geven tsvantsik ilen di leng, un tsvantsik ilen di breit, un tsvantsik ilen iz geven zain heich; un er hot im ibergetsoigen mit echten gold. un er hot badekt dem mizbeyeich mit tsederholts.</p>	<p>1KI 6:20 And the Devir was twenty cubits in length, and twenty cubits in breadth, and twenty cubits in the height thereof; and he overlaid it with pure zahav (gold) ; and so covered the mizbe'ach which was of cedar.</p>
<p>1KI 6:21 אַזוי האָט שלמה איבערגעצויגן דאָס הויז פֿון אינעווייניק מיט עכטן גאָלד; און ער האָט פֿאַרצויגן גילדערנע קייטן פֿאַר דעם דבֿיר; און ער האָט עס איבערגעצויגן מיט גאָלד. edit</p>	<p>1KI 6:21 azoi hot Shelomo ibergetsoigen dos hoiz fun ineveinik mit echten gold; un er hot fartsoigen gilderne keiten far dem Devir; un er hot es ibergetsoigen mit gold.</p>	<p>1KI 6:21 So Sh'lomo overlaid the Beis within with pure zahav (gold) ; and he drew chains of zahav (gold) across, in front of the Devir; and he overlaid it with zahav.</p>

<p>1KI 6:22 און דאָס גאַנצע הויז האָט ער איבערגעצויגן מיט גאַלד, ביז דאָס גאַנצע הויז איז געווען געענדיקט; אויך דעם גאַנצן מזבח וואָס ביים דבֿיר האָט ער איבערגעצויגן מיט גאַלד. edit</p>	<p>1KI 6:22 un dos gantse hoiz hot er ibergetsoigen mit gold, biz dos gantse hoiz iz geven geendikt; oich dem gantsen mizbeyeich vos baim Devir hot er ibergetsoigen mit gold.</p>	<p>1KI 6:22 And the whole interior he overlaid with zahav (gold), in order that kol haBeis be perfect; also the whole Mizbe'ach that belonged to the Devir he overlaid with zahav (gold).</p>
<p>1KI 6:23 און ער האָט געמאַכט אין דבֿיר צוויי כרוּבִים פֿון איילבויםהאַלץ, צען איילן די הייד פֿון איטלעכן. edit</p>	<p>1KI 6:23 un er hot gemacht in Devir tsvei Keruvim fun eilboimholts, Tzoan ilen di heich fun itlechen.</p>	<p>1KI 6:23 And within the Devir he made two keruvim of olive wood, each ten cubits high.</p>
<p>1KI 6:24 און פֿינף איילן איז געווען איין פֿליגל פֿון אַ כרוּב, און פֿינף איילן דער צווייטער פֿליגל פֿון אַ כרוּב; צען איילן פֿון איין עק פֿון זיינע פֿליגלען ביזן אַנדער עק פֿון זיינע פֿליגלען. edit</p>	<p>1KI 6:24 un finf ilen iz geven ein fligel fun a Keruv, un finf ilen der tsveiter fligel fun a Keruv; Tzoan ilen fun ein ek fun zaine fliglen bizen ander ek fun zaine fliglen.</p>	<p>1KI 6:24 And five cubits was the one wing of the keruv, and five cubits the other wing of the keruv; from the uttermost part of the one wing unto the uttermost part of the other were ten cubits.</p>
<p>1KI 6:25 צען איילן איז אויך געווען דער צווייטער כרוּב; איין מאָט און איין שניט ביי ביידע כרוּבִים; edit</p>	<p>1KI 6:25 Tzoan ilen iz oich geven der tsveiter Keruv; ein mat un ein shnit bai beide Keruvim;</p>	<p>1KI 6:25 And the other keruv was ten cubits; both the keruvim were of one measure and one size.</p>
<p>1KI 6:26 די הייד פֿון איין כרוּב צען איילן, און דעס גלייכן פֿון צווייטן כרוּב. edit</p>	<p>1KI 6:26 di heich fun ein Keruv Tzoan ilen, un des glaichen fun tsveiten Keruv.</p>	<p>1KI 6:26 The height of the one keruv was ten cubits, and so was it of the other keruv.</p>
<p>1KI 6:27 און ער האָט</p>	<p>1KI 6:27 un er hot arangeshtelt di</p>	<p>1KI 6:27 And he set the keruvim</p>

<p>אַרְיִינְגֶשְׁטֶעֳלֶט דִּי כְרוּבִים אִין דַּעַם אֵינְעווייניקסטן הוּיז. און מֵע הָאָט גֶעמאַכְט דִּי פֿליגלען פֿון דִּי כְרוּבִים אויסגעשפּרייט, און דער פֿליגל פֿון אֵינעם הָאָט אָנגערירט אֵיין וואַנט, און דער פֿליגל פֿון צווייטן כְרוּבִּ הָאָט אָנגערירט דִּי צווייטע וואַנט; און זייערע פֿליגלען הָאָבן זיך אָנגערירט אִין מיטן הוּיז אַ פֿליגל אָן אַ פֿליגל. edit</p>	<p>Keruvim in dem ineveiniksten hoiz. un me hot gemacht di fliglen fun di Keruvim oisgeshpreit, un der fligel fun einem hot ongerirt ein vant, un der fligel fun tsveiten Keruv hot ongerirt di tsveite vant; un zeyere fliglen hoben zich ongerirt in miten hoiz a fligel on a fligel.</p>	<p>within the inner room; and they stretched forth the wings of the keruvim, so that the wing of the one touched the one wall, and the wing of the other keruv touched the other wall; and their wings touched one another in the midst of HaBayit.</p>
<p>1KI 6:28 און ער הָאָט אֵיבערגעצויגן דִּי כְרוּבִים מִיט גאָלד. edit</p>	<p>1KI 6:28 un er hot ibergetsoigen di Keruvim mit gold.</p>	<p>1KI 6:28 And he overlaid the keruvim with zahav (gold) .</p>
<p>1KI 6:29 און אַלע ווענט פֿון דַּעַם הוּיז רונד אַרום, הָאָט ער אויסגעשניצט מִיט געשניצן פֿון כְרוּבִים און טייטלביימער און געעפֿנטע קווייטן, פֿון אֵינעווייניק און אויסנווייניק. edit</p>	<p>1KI 6:29 un ale vent fun dem hoiz rund arum, hot er oisgeshmitst mit geshnitsen fun Keruvim un teitlbeimer un geefnite kveiten, fun ineveinik un oisenveinik.</p>	<p>1KI 6:29 And he carved all the walls of the Beis round about with carved figures of keruvim and palm trees and open flowers, within and without.</p>
<p>1KI 6:30 און דַּעַם דִּיל פֿון הוּיז הָאָט ער אֵיבערגעצויגן מִיט גאָלד, אֵינעווייניק און אויסנווייניק. edit</p>	<p>1KI 6:30 un dem dil fun hoiz hot er ibergetsoigen mit gold, ineveinik un oisenveinik.</p>	<p>1KI 6:30 And the floor of the Beis he overlaid with zahav (gold) , within and without.</p>

<p>1KI 6:31 און פֿאַר דעם איינגאַנג פֿון דבֿיר האָט ער געמאַכט טירן פֿון איילבוימהאַלץ; דער טירגעשטעל מיט די ביישטידלעך איז אויסגעקומען פֿינפֿעקעכדיק. edit</p>	<p>1KI 6:31 un far dem ingang fun Devir hot er gemacht tiren fun eilboimholts; der tirgeshtel mit di baishtidlech iz oisgekumen finfekechdik.</p>	<p>1KI 6:31 And for the entering of the Devir he made doors of olive wood; the lintel and the five- sided door posts.</p>
<p>1KI 6:32 און אויף די צוויי טירן פֿון איילבוימהאַלץ האָט ער אויסגעשניצט געשניצן פֿון כרובֿים און טייטלביימער און געעפֿנטע קווייטן, און איבערגעצויגן מיט גאַלד; און ער האָט אויסגעקלאַפט דאָס גאַלד אויף די כרובֿים און אויף די טייטלביימער. edit</p>	<p>1KI 6:32 un oif di tsvei tiren fun eilboimholts hot er oisgeshnitst geshnitsen fun Keruvim un teitlbeimer un geeftne kveiten, un ibergetsoigen mit gold; un er hot oisgeklapt dos gold oif di Keruvim un oif di teitlbeimer.</p>	<p>1KI 6:32 The two doors also were of olive wood; and he carved upon them carvings of keruvim and palm trees and open flowers, and overlaid them with zahav, and spread zahav upon the keruvim, and upon the palm trees.</p>
<p>1KI 6:33 און דעם גלייכן האָט ער געמאַכט פֿאַר דעם איינגאַנג פֿון היכל, ביישטידלעך פֿון איילבוימהאַלץ, פֿירעקעכדיק; edit</p>	<p>1KI 6:33 un des glaichen hot er gemacht far dem ingang fun heichl, baishtidlech fun eilboimholts, firekechdik;</p>	<p>1KI 6:33 So also made he for the entrance of the Heikhal four- sided door posts of olive wood.</p>
<p>1KI 6:34 און צוויי טירן פֿון ציפרעסנהאַלץ; די צוויי פֿליגלען פֿון איין טיר האָבן זיך צונויפֿגעלייגט, און די צוויי פֿליגלען פֿון דער אַנדער טיר האָבן זיך צונויפֿגעלייגט. edit</p>	<p>1KI 6:34 un tsvei tiren fun tsipresnholts; di tsvei fliglen fun ein tir hoben zich tsunoifgeleigt, un di tsvei fliglen fun der ander tir hoben zich tsunoifgeleigt.</p>	<p>1KI 6:34 And the two doors were of cypress wood; the two leaves of the one door were folding, and the two leaves of the other door were folding.</p>

<p>און ער האָט 1KI 6:35 אויסגעשניצט כּרובֿים און טייטלביימער און געעפֿנטע קווייטן, און האָט איבערגעצויגן מיט גאָלד אַרויפֿגעפֿאַסט אויפֿן edit איינגעשניצטן.</p>	<p>1KI 6:35 un er hot oisgeschnitst Keruvim un teitlbeimer un geefnte kveiten, un hot ibergetsoigen mit gold aroi fgepast oifen ingeshnitsten.</p>	<p>1KI 6:35 And he carved thereon keruvim and palm trees and open flowers; and covered them with zahav fitted upon the carved work.</p>
<p>און ער האָט געבויט דעם אינעווייניקסטן הויף פֿון דריי צײלן געהאַקטע שטיינער, און אַ צײל געדעקטע באַלקנס. edit</p>	<p>1KI 6:36 un er hot geboit dem ineveiniksten hoif fun drai tsailen gehakte shtainer, un a tsail gedekte balkns.</p>	<p>1KI 6:36 And he built the inner court with three rows of hewed stone, and a row of cedar beams.</p>
<p>אין פֿירטן יאָר איז געלייגט געוואָרן דער גרונטפֿעסט פֿון ה'ס הויז, אין מאָנאַט זיו. edit</p>	<p>1KI 6:37 in firten yor iz geleigt gevoren der gruntfest fun Hashem's hoiz, in monat ziu.</p>	<p>1KI 6:37 In the fourth year was the foundation of the Beis HASHEM laid, in the month Ziv;</p>
<p>און אין עלפֿטן יאָר, אין מאָנאַט בול – דאָס איז דער אַכטער חודש – איז געענדיקט געוואָרן דאָס הויז אין אַלע זײנע טײלן, און לויט אַלץ ווי עס האָט באַדאַרפֿט צו זײן. און ער האָט עס געבויט זיבן יאָר. edit</p>	<p>1KI 6:38 un in elften yor, in monat bul – dos iz der achter choidesh – iz geendikt gevoren dos hoiz in ale zaine teilen, un loit alts vi es hot badarft tsu zain. un er hot es geboit ziben yor.</p>	<p>1KI 6:38 And in the eleventh year, in the month Bul, which is the eighth month, was the Beis finished throughout all the parts thereof, and according to all the fashion of it. So was he sheva shanim (seven years) in building it.</p>
<p>און אין זײן אייגן הויז האָט שלמה געבויט דרייצן יאָר, ביז ער האָט פֿאַרענדיקט זײן גאַנץ</p>	<p>1KI 7:1 un in zain eigen hoiz hot Shelomo geboit draitsen yor, biz er hot farendikt zain gants hoiz.</p>	<p>1KI 7:1 But Sh'lomo was building his own Bais (palace complex) thirteen years, and he finished all his Bais.</p>

<p>הויז. edit</p>		
<p>און ער האָט געבויט דאָס 1KI 7:2 הויז פֿון לבָנוֹן-וואַלד. הונדערט איילן זיין לענג, און פֿופֿציק איילן זיין ברייט, און דרייסיק איילן זיין הייך, אויף פֿיר ציילן צעדערזיילן, מיט צעדערבאַלקנס אויף די זיילן. edit</p>	<p>1KI 7:2 un er hot geboit dos hoiz fun Levanon-vald. hundert ilen zain leng, un fuftsik ilen zain breit, un draisik ilen zain heich, oif fir tsailen tsederzailen, mit tsederbalkns oif di zailen.</p>	<p>1KI 7:2 He built also the Bais Ya'ar HaLevanon; the length thereof was a hundred cubits, and the width thereof fifty cubits, and the height thereof thirty cubits, upon four rows of cedar pillars, with cedar beams upon the pillars.</p>
<p>און עס איז געווען 1KI 7:3 באַדעקט מיט צעדערהאַלץ פֿון אויבן, איבער די זייטקאַמערן וואָס אויף די פֿינף און פֿערציק זיילן, פֿופֿצן אין אַ צייל. edit</p>	<p>1KI 7:3 un es iz geven badekt mit tsederholts fun oiben, iber di zaitkameren vos oif di finf un fertsik zailen, fufts in a tsail.</p>	<p>1KI 7:3 And it was roofed in erez (cedar) above the tzela'ot (chambers, side-rooms) upon the am mudim; there were forty- five, fifteen per row.</p>
<p>און באַלקנס זיינען געווען 1KI 7:4 דריי ציילן; און אַ דורכבליק קעגן אַ דורכבליק דריי מאָל. edit</p>	<p>1KI 7:4 un balkns zainen geven drai tsailen; un a durchblik kegen a durchblik drai mol.</p>	<p>1KI 7:4 And there were shekufim (windows) in three rows, and outlook was opposite outlook, shalosh pe'amim (three times) .</p>
<p>און אַלע טירן מיט די 1KI 7:5 ביישטידלעך זיינען געווען פֿירעקעכדיק אין געשטעל; און אַ דורכבליק קעגן אַ דורכבליק דריי מאָל. edit</p>	<p>1KI 7:5 un ale tiren mit di baishtidlech zainen geven firekechdik in geshtel; un a durchblik kegen a durchblik drai mol.</p>	<p>1KI 7:5 And all the petachim and mezuzot were framed four-sided by beams; and outlook opposite outlook, shalosh pe'amim (three times) .</p>
<p>און דאָס פֿאַדערהויז פֿון 1KI 7:6 זיילן האָט ער געמאַכט: פֿופֿציק איילן זיין לענג, און</p>	<p>1KI 7:6 un dos foderhoiz fun zailen hot er gemacht: fuftsik ilen zain leng, un draisik ilen zain breit, mit a firhoiz far zei, mit zailen</p>	<p>1KI 7:6 And he made Ulam HaAmmudim (Hall of Pillars) ; the length thereof was fifty cubits, and the width thereof</p>

<p>דרײַסיק איילן זײַן ברייט, מיט אַ פֿירהויז פֿאַר זיי, מיט זײַלן און אַ באַלקנדעכל פֿאַר זיי. edit</p>	<p>un a balkndechl far zei.</p>	<p>thirty cubits: and the ulam (<i>portico</i>) was in front of them; and the other ammudim with the thick beam were before them.</p>
<p>1KI 7:7 און ער האָט געמאַכט דאָס פֿאַדערהויז פֿון טראָן וואָס ער זאָל דאָרטן משפטן, דאָס פֿאַדערהויז פֿון משפט: און עס איז געווען באַדעקט מיט צעדערהאַלץ פֿון באַדעם edit ביז באַדעם.</p>	<p>1KI 7:7 un er hot gemacht dos foderhoiz fun tron vos er zol dorten mishpeten, dos foderhoiz fun mishpot: un es iz geven badekt mit tsederholts fun bodem biz bodem.</p>	<p>1KI 7:7 Then he made Ulam HaKisse where he would judge, even the Ulam HaMishpat; and it was covered with erez (<i>cedar</i>) from floor to floor.</p>
<p>1KI 7:8 און זײַן הויז וואָס ער איז דאָרטן געזעסן, אין אַן אַנדער הויף, אינעווייניק-צו פֿון פֿאַדערהויז, איז געווען פֿון דער אייגענער אַרבעט. ער האָט אויך געמאַכט אַ הויז פֿאַר פֿרעהס טאַכטער וואָס שלמה האָט גענומען, אַזוי ווי דאָס דאָזיקע פֿאַדערהויז. edit</p>	<p>1KI 7:8 un zain hoiz vos er iz dorten gezesen, in an ander hoif, ineveinik-tsu fun foderhoiz, iz geven fun der eigener arbet. er hot oich gemacht a hoiz far Pharaohs tochter vos Shelomo hot genumen, azoi vi dos dozike foderhoiz.</p>	<p>1KI 7:8 And his Bais (<i>palace</i>) where he dwelt which was in another khatzer (<i>courtyard</i>) inwards from the Ulam, was similar in workmanship. Sh'lomo made also a Bais for Bat Pharaoh, whom he had taken as isha, and the Bais (<i>palace</i>) he made was like this Ulam.</p>
<p>1KI 7:9 דאָס אַלץ איז געווען פֿון טײַערע שטיינער, לויט די מאָסן פֿון געהאַקטע שטיינער, אַרומגעזעגט מיט אַ זעג פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנוועניק; און פֿון גרונטפֿעסט ביז געזימס, און</p>	<p>1KI 7:9 dos alts iz geven fun teyere shtainer, loit di masen fun gehakte shtainer, arumgezegt mit a zeg fun ineveinik un fun oisnvenik; un fun gruntfest biz gezims, un droisen bizen groisen hoif.</p>	<p>1KI 7:9 All these were of expensive stone, according to the measure of hewed stones, filed with files, outside and inside, even from the foundation unto the ceiling, and from without to the Khatzer HaGedolah (<i>the Great Court</i>) .</p>

<p>edit דרויסן ביזן גרויסן הויף.</p>		
<p>1KI 7:10 און עס איז געווען געגרונטפֿעסט מיט טיייערע שטיינער, גרויסע שטיינער, שטיינער פֿון צען איילן, און שטיינער פֿון אַכט איילן. edit</p>	<p>1KI 7:10 un es iz geven gegruntfest mit teyere shtainer, groise shtainer, shtainer fun Tzoan ilen, un shtainer fun acht ilen.</p>	<p>1KI 7:10 And the foundation was laid with expensive stones, even avanim gedolot, stones of 10 cubits, and stones of 8 cubits.</p>
<p>1KI 7:11 און פֿון אויבן זיינען געווען טיייערע שטיינער, לויט די מאָסן פֿון געהאַקטע שטיינער, און צעדערהאַלץ. edit</p>	<p>1KI 7:11 un fun oiben zainen geven teyere shtainer, loit di masen fun gehakte shtainer, un tsederholts.</p>	<p>1KI 7:11 And above were expensive avanim, after the measure of hewed stones, and cedars.</p>
<p>1KI 7:12 און דער גרויסער הויף רונד אַרום איז געווען פֿון דריי ציילן געהאַקטע שטיינער, און אַ צייל צעדערבאַלקנס: דעם גלייכן פֿאַר דעם אינעווייניקסטן הויף פֿון ה'ס הויז, און פֿאַר דעם פֿאַליש פֿון הויז. edit</p>	<p>1KI 7:12 un der groiser hoif rund arum iz geven fun drai tsailen gehakte shtainer, un a tsail tsederbalkns: des glaichen far dem ineveiniksten hoif fun Hashem's hoiz, un far dem polish fun hoiz.</p>	<p>1KI 7:12 And the Khatzer HaGedolah (Great Court) was formed of shaloshah — three courses of hewn stones, and a course of hewn cedar beams, as in the Beis HASHEM 's Khatzer HaPenimit (Innermost Court) and for the Ulam HaBeis.</p>
<p>1KI 7:13 און דער מלך שלמה האָט געשיקט און האָט גענומען חירמען פֿון צור. edit</p>	<p>1KI 7:13 un der melech Shelomo hot geshikt un hot genumen Chiromen fun Tzor.</p>	<p>1KI 7:13 And HaMelech Sh'lomo sent and brought back Chiram from Tzor.</p>
<p>1KI 7:14 ער איז געווען דער זון פֿון אַ פֿרוי, אַן אַלמנה, פֿון שבֿט נַפְתָּלִי, און זיין פֿאַטער איז געווען אַ מאַן פֿון צור, אַ קופּערשמיד; און ער איז</p>	<p>1KI 7:14 er iz geven der zun fun a froi, an almone, fun sheyvet Naphtali, un zain foter iz geven a man fun Tzor, a kupershmid; un er iz geven ful mit chochme un forshtandikeit un kenshaft tsu machen alerlei arbet in</p>	<p>1KI 7:14 He was ben isha almanah of the tribe of Naphtali, and aviv was an ish of Tzor, a khoresh nechoshet and he was filled with chochmah and tevanah, and da'as to work all works in nechoshet. And he</p>

<p>געווען פֿול מיט חכמה און פֿאַרשטאַנדיקייט און קענשאַפֿט צו מאַכן אַלערליי אַרבעט אין קופּער, און ער איז געקומען צום מלך שלמה, און האַט געמאַכט זיין גאַנצע אַרבעט. edit</p>	<p>kuper, un er iz gekumen tsum melech Shelomo, un hot gemacht zain gantse arbet.</p>	<p>came to HaMelech Sh'lomo, and wrought all his work.</p>
<p>1KI 7:15 און ער האָט אויסגעפֿורעמט די צוויי זיילן פֿון קופּער; אַכצן איילן איז געווען די הייך פֿון איין זייל, און אַ פֿאַדעם פֿון צוועלף איילן האָט [אים] אַרומגערינגלט; [און אַזוי] דער צווייטער זייל. edit</p>	<p>1KI 7:15 un er hot oisgefuremt di tsvei zailen fun kuper; achtsen ilen iz geven di heich fun ein zail, un a fodem fun tsvelf ilen hot [im] arumgeringt; [un azoi] der tsveiter zail.</p>	<p>1KI 7:15 For he cast two ammudim of nechoshet, of 18 cubits high apiece; and a line of 12 cubits did compass either of them about.</p>
<p>1KI 7:16 און צוויי קרוינען האָט ער געמאַכט אַרויפֿצוטאָן אויף די קעפּ פֿון די זיילן, אויסגעגאַסן פֿון קופּער; פֿינף איילן די הייך פֿון איין קרוין, און פֿינף איילן די הייך פֿון דער צווייטער קרוין. edit</p>	<p>1KI 7:16 un tsvei kroinen hot er gemacht aroifstuton oif di kef fun di zailen, oisgegosen fun kuper; finf ilen di heich fun ein kroin, un finf ilen di heich fun der tsveiter kroin:</p>	<p>1KI 7:16 And he made two capitals of mutzak nechoshet (cast bronze), to set upon the tops of the ammudim; the height of the one capital was 5 cubits, and the height of the other capital was 5 cubits:</p>
<p>1KI 7:17 מיט נעצן פֿון פֿלעכטאַרבעט, שנורן פֿון געקייטלטער אַרבעט, פֿאַר די קרוינען וואָס אויף די קעפּ פֿון די זיילן; זיבן פֿאַר איין קרוין,</p>	<p>1KI 7:17 mit netsen fun flechtarbet, shnuren fun gekeitlter arbet, far di kroinen vos oif di kef fun di zailen; ziben far ein kroin, un ziben far der tsveiter kroin.</p>	<p>1KI 7:17 And plaiting of net work, and ropes of chain work, for the capitals which were upon the top of the ammudim, seven for the one capital, and seven for the other capital.</p>

<p>און זיבן פֿאַר דער צווייטער קרױן. edit</p>		
<p>אָזױ האָט ער געמאַכט די זײלן; און צוויי צײלן רונד אַרום אויף איין נעץ צו באַדעקן די קרױנען וואָס אויבן איבער די מילגרוימען; און אָזױ האָט ער געמאַכט פֿאַר דער צווייטער קרױן. edit</p>	<p>1KI 7:18 azoi hot er gemacht di zailen; un tsvei tsailen rund arum oif ein nets tsu badeken di kroinen vos oiben iber di milgroimen; un azoi hot er gemacht far der tsveiter kroin.</p>	<p>1KI 7:18 And he made the ammudim, and two rows around the one network, to cover the capitals that were upon the rosh (top) with pomegranates; and the same did he for the second capital.</p>
<p>און די קרױנען וואָס אויף די קעפּ פֿון די זײלן אין דעם פּאַליש זײנען געווען פֿון ליליענאַרבעט, פֿיר איילן. edit</p>	<p>1KI 7:19 un di kroinen vos oif di kef fun di zailen in dem polish zainen geven fun lilienarbet, fir ilen.</p>	<p>1KI 7:19 And the capitals that were upon the rosh of the ammudim were of shushan (lily) work in the Ulam, four cubits.</p>
<p>און די קרױנען אויף די צוויי זײלן זײנען אויך געווען פֿון אויבן אַקעגן דעם בױך וואָס צו דער זײט פֿון דער נעץ. און די מילגרוימען זײנען געווען צוויי הונדערט, אין צײלן רונד אַרום אויף דער צווייטער קרױן. edit</p>	<p>1KI 7:20 un di kroinen oif di tsvei zailen zainen oich geven fun oiben akegen dem boich vos tsu der zeit fun der nets. un di milgroimen zainen geven tsvei hundert, in tsailen rund arum oif der tsveiter kroin.</p>	<p>1KI 7:20 And the capitals upon the two ammudim had pomegranates also above, over against the bulge which was next to the network; and the pomegranates were two hundred in rows encircling the second capital.</p>
<p>און ער האָט אויפֿגעשטעלט די זײלן ביים פּאַליש פֿון היכל; און ער האָט אויפֿגעשטעלט דעם רעכטן זײל, און גערופֿן זײן נאָמען</p>	<p>1KI 7:21 un er hot oifgeshtelt di zailen baim polish fun heichl; un er hot oifgeshtelt dem rechten zail, un gerufen zain nomen Yachin; un er hot oifgeshtelt dem linken zail, un gerufen zain nomen Boaz.</p>	<p>1KI 7:21 And he set up the ammudim in the Ulam HaHeikhal; and he set up the right ammud, and called shmo thereof Yachin (Establish) : and he set up the left ammud, and called shmo thereof Boaz</p>

<p>יְכִין; און ער האָט אויפֿגעשטעלט דעם לינקן זייל, און גערופֿן זיין נאָמען בוֹעז. edit</p>		<p><i>(Strength is in it) .</i></p>
<p>און אויף די קעפֿ פֿון די זיילן איז געווען ליליענאַרבעט. אַזוי איז פֿאַרענדיקט געוואָרן די אַרבעט פֿון די זיילן. edit</p>	<p>1Ki 7:22 un oif di kef fun di zailen iz geven lilienarbet. azoi iz farendikt gevoren di arbet fun di zailen.</p>	<p>1Ki 7:22 And upon the top of the ammudim was shoshan (<i>lily</i>) work; so was the work of the ammudim completed.</p>
<p>און ער האָט געמאַכט דעם ים, אַ געגאַסענעם, צען איילן פֿון ראַנד צו ראַנד, קיילעכדיק רונד אַרום, און פֿינף איילן זיין הייד; און אַ שנור פֿון דרייסיק איילן האָט אים אַרומגערינגלט רונד אַרום. edit</p>	<p>1Ki 7:23 un er hot gemacht dem yam, a gegosenem, Tzoan ilen fun rand tsu rand, kailechdik rund arum, un finf ilen zain heich; un a shnur fun draisik ilen hot im arumgeringlt rund arum.</p>	<p>1Ki 7:23 And he made a Yam Mutzak (<i>Cast Metal Sea</i>), ten cubits from brim to brim; it was completely round and its height was 5 cubits; and a line of 30 cubits did measure around about it.</p>
<p>און אונטער זיין ראַנד רונד אַרום האָבן אים אַרומגערינגלט קנעפֿ צען איילן, אַרומצירקלענדיק דעם ים רונד אַרום; אין צוויי ציילן זיינען געווען די קנעפֿ, אויסגעגאַסן אין איין גוס מיט אים. edit</p>	<p>1Ki 7:24 un unter zain rand rund arum hoben im arumgeringlt knep·Tzoan ilen, arumtsirklendik dem yam rund arum; in tsvei tsailen zainen geven di knep; oisgegosen in ein gus mit im.</p>	<p>1Ki 7:24 And under the brim of it all around about there were knobs surrounding it, ten in a cubit, encompassing the Yam all around about; the knobs were cast in two rows, when it was cast.</p>
<p>ער איז געשטאַנען אויף צוועלף רינדער; דריי געקערט צו צפֿון, און דריי געקערט צו</p>	<p>1Ki 7:25 er iz geshtanen oif tself rinder; drai gekert tsu tsofen, un drai gekert tsu mayrev, un drai gekert tsu dorem, un drai</p>	<p>1Ki 7:25 It stood upon twelve bakar (<i>oxen</i>), shalosh looking toward tzafonah (<i>north</i>), and shalosh looking toward the yammah</p>

<p>מערב, און דרײַ געקערט צו דרום, און דרײַ געקערט צו מזרח. און דער ים איז געווען איבער זיי פֿון אויבן. און אַלע זייערע הינטערלייבער זיינען געווען אינעווייניק-צו. edit</p>	<p>gekert tsu mizrech. un der yam iz geven iber zei fun oiben. un ale zeyere hinterlaiber zainen geven ineveinik-tsu.</p>	<p>(<i>west</i>) , and shalosh looking toward the negbah (<i>south</i>) , and shalosh looking toward the mizrachah (<i>east</i>) ; and the Yam was set above upon them, and all their haunches were facing toward the center.</p>
<p>1KI 7:26 און זײַן גרעב איז געווען אַ האַנטברײַט; און זײַן ראַנד איז געווען אַזוי ווי די אַרבעט פֿון דעם ראַנד פֿון אַ בעכער, ווי אַ ליליענבלום. צוויי טויזנט בת האָט ער געהאַלטן. edit</p>	<p>1KI 7:26 un zain greb iz geven a hantbreit; un zain rand iz geven azoi vi di arbet fun dem rand fun a becher, vi a lilienblum. tsvei toizent bat hot er gehalten.</p>	<p>1KI 7:26 And it was a hand-breadth thick, and the brim thereof was wrought like the brim of a kos, with shoshan blossoms; it could hold two thousand bath measures.</p>
<p>1KI 7:27 און ער האָט געמאַכט די צען געשטעלן פֿון קופּער; פֿיר איילן איז געווען די לענג פֿון איטלעכן געשטעל, און פֿיר איילן זײַן ברייט, און דרײַ איילן זײַן הייך. edit</p>	<p>1KI 7:27 un er hot gemacht di Tzoan geshtelen fun kuper; fir ilen iz geven di leng fun itlechen geshtel, un fir ilen zain breit, un drai ilen zain heich.</p>	<p>1KI 7:27 And he made ten Mekhonot (<i>Stands</i>) of nechoshet; four cubits was the length of one Stand, and four cubits the width thereof, and three cubits the height of it.</p>
<p>1KI 7:28 און אַזוי איז געווען די אַרבעט פֿון די געשטעלן; זיי האַבן געהאַט ראַמען, און די ראַמען זײַנען געווען צווישן לײסטן. edit</p>	<p>1KI 7:28 un azoi iz geven di arbet fun di geshtelen; zei hoben gehat ramen, un di ramen zainen geven tsvishen laisten.</p>	<p>1KI 7:28 And the constuction of the Mekhonot was on this manner: they had misgerot (<i>panels, flat sides</i>) , and the misgerot were between the shelabim (<i>rods, upright braces</i>) ;</p>
<p>1KI 7:29 און אויף די ראַמען וואָס צווישן די לײסטן זײַנען געווען לײבן, רינדער, און פּרובֿים; און</p>	<p>1KI 7:29 un oif di ramen vos tsvishen di laisten zainen geven leiben, rinder, un Keruvim; un azoi iz geven oif di laisten fun</p>	<p>1KI 7:29 And on the misgerot that were between the shelabim were [engraved] arayot (<i>lions</i>) and bakar (<i>oxen</i>) , and</p>

<p>אַזוי איז געווען אויף די לייסטן פֿון אויבן; און אונטער די לייבן און די רינדער זיינען געווען קרענץ פֿון אַראָפּגעהאַנגענער אַרבעט. edit</p>	<p>oiben; un unter di leiben un di rinder zainen geven krents fun aropgehangener arbet.</p>	<p>keruvim; and upon the shelabim there was a base above; and below the arayot and bakar were wreaths of plaited work.</p>
<p>1KI 7:30 און פֿיר קופּערנע רעדער זיינען געווען צו איטלעכן געשטעל, און קופּערנע אַקסן; און זיינע פֿיר ווינקלען – צו זיי זיינען געווען אַקסלען; אונטער דעם האַנטפֿאַס זיינען די אַקסלען געווען אויסגעגאַסן, מיט קרענץ ביי דער זייט פֿון איטלעכן. edit</p>	<p>1KI 7:30 un fir kuperne reder zainen geven tsu itlechen geshtel, un kuperne oksen; un zaine fir vinklen – tsu ze zainen geven akslen; unter dem hantfas zainen di akslen geven oisgegosen, mit krents bai der zeit fun itlechen.</p>	<p>1KI 7:30 And every Mekhonah (Stand) had four nechoshet ofanim (wheels) , and axles of nechoshet; and the four corners thereof had supporting posts; under the Kiyor (Basin) were supports cast with wreaths on each side.</p>
<p>1KI 7:31 און זיין עפֿענונג אינעווייניק אין דער קרוין און איבער איר איז געווען אַן אייל די הייד; און איר עפֿענונג איז געווען קיילעכדיק, ווי די אַרבעט פֿון אַ פֿוסגעשטעל, אַן אייל און אַ האַלב; און אויך אויף איר עפֿענונג זיינען געווען אויסקריצונגען; און זייערע ראַמען זיינען געווען פֿירעקעכדיק, נישט רונד. edit</p>	<p>1KI 7:31 un zain efenung ineveinik in der kroin un iber ir iz geven an eil di heich; un ir efenung iz geven kailechdik, vi di arbet fun a fuseshtel, an eil un a halb; un oich oif ir efenung zainen geven oiskritsungen; un zeyere ramen zainen geven firekechdik, nisht rund.</p>	<p>1KI 7:31 And the mouth within the capital and above was a cubit; but the opening thereof was circular like the construction of the base, a cubit and an half; and also upon the rim of it were engravings. The frames were foursquare, not circular.</p>
<p>1KI 7:32 און די פֿיר רעדער זיינען געווען אונטער די ראַמען, און</p>	<p>1KI 7:32 un di fir reder zainen geven unter di ramen, un di</p>	<p>1KI 7:32 And under the frames were four ofanim (wheels) ; and</p>

<p>די אַקסן פֿון די רעדער זיינען געווען אין דעם געשטעל; און די הייד פֿון אַ ראָד איז געווען אַן אייל און אַ האַלבע אייל. edit</p>	<p>oksen fun di reder zainen geven in dem geshtel; un di heich fun a rod iz geven an eil un a halbe eil.</p>	<p>the axles of the ofanim (wheels) were joined to the Mekhonah; and the diameter of each wheel was a cubit and half a cubit.</p>
<p>1KI 7:33 און די אַרבעט פֿון די רעדער איז געווען אַזוי ווי די אַרבעט פֿון אַ ראָד פֿון אַ וואָגן; זייערע אַקסן, און זייערע רייפֿן, און זייערע פֿלעקלעך, און זייערע אַקסרעדלעך, אַלץ איז געווען געגאַסן. edit</p>	<p>1KI 7:33 un di arbet fun di reder iz geven azoi vi di arbet fun a rod fun a vagen; zeyere oksen, un zeyere reifen, un zeyere fleklech, un zeyere aksredlech, alts iz geven gegosen.</p>	<p>1KI 7:33 And the construction of the ofanim (wheels) was like the construction of a merkavah ofan (wheel) : their axles, and their hubs, and their rims, and their spokes, were all cast metal.</p>
<p>1KI 7:34 און פֿיר אַקסלען זיינען געווען צו די פֿיר ווינקלען פֿון איטלעכן געשטעל; פֿון געשטעל גופא זיינען געווען זיינע אַקסלען. edit</p>	<p>1KI 7:34 un fir akslen zainen geven tsu di fir vinklen fun itlechen geshtel; fun geshtel guf zainen geven zaine akslen.</p>	<p>1KI 7:34 And there were four supports to the four pinnot (corners) of each stand; and the supports were of the stand itself.</p>
<p>1KI 7:35 און אויבן אין געשטעל איז געווען קיילעכדיק רונד אַרום אַ האַלבע אייל די הייד. און אויבן אויפֿן געשטעל זיינע הענטלעך און זיינע ראַמען זיינען געווען פֿון אים גופא. edit</p>	<p>1KI 7:35 un oiben in geshtel iz geven kailechdik rund arum a halbe eil di heich. un oiben oifen geshtel zaine hentlech un zaine ramen zainen geven fun im guf.</p>	<p>1KI 7:35 And at the top of the Mekhonah (Stand) was there a round rim of half a cubit high; and on the top of the Mekhonah (Stand) the rods thereof and the frames thereof were cast as one unit.</p>
<p>1KI 7:36 און ער האָט אויסגעקריצט אויף די פֿלאַטעס פֿון זיינע הענטלעך,</p>	<p>1KI 7:36 un er hot oisgekritst oif di plates fun zaine hentlech, un oif zaine laisten, Keruvim, leiben, un teitlbeimer, vi noch dem</p>	<p>1KI 7:36 For on the luchot of the rods thereof, and on the misgerot (panels) thereof, he engraved keruvim, arayot, and</p>

<p>און אויף זיינע לייסטן, כרובים, לייבן, און טייטלביימער, ווי נאך דעם בלייז פון איטלעכן, און קרענץ רונד ארום. edit</p>	<p>bleiz fun itlechen, un krents rund arum.</p>	<p>timorot (<i>palms</i>) , according to the proportion of every one, and wreaths all around.</p>
<p>1KI 7:37 אזוי האָט ער געמאַכט די צען געשטעלן; איין גוס, איין מאַס, איין שניט, פֿאַר זיי אַלעמען. edit</p>	<p>1KI 7:37 azoi hot er gemacht di Tzoan geshtelen; ein gus, ein mos, ein shnit, far zei alemen.</p>	<p>1KI 7:37 After this manner he made the ten Mekhonot; all of them had one casting, one middah (<i>size</i>) , and one shape.</p>
<p>1KI 7:38 און ער האָט געמאַכט צען האַנטפֿאַסן פֿון קופּער; פֿערציק בתּ האָט געהאַלטן איטלעכער האַנטפֿאַס; איין האַנטפֿאַס אויף איטלעכן געשטעל פֿון די צען געשטעלן. edit</p>	<p>1KI 7:38 un er hot gemacht Tzoan hantfasen fun kuper; fertsik bat hot gehalten itlecher hantfas; ein hantfas oif itlechen geshtel fun di Tzoan geshtelen.</p>	<p>1KI 7:38 Then made he ten kiyorot nechoshet (<i>basins of bronze</i>) ; one kiyor could hold forty baths; and every kiyor was four cubits; and upon each of the ten Mekhonot there was one kiyor (<i>basin</i>) .</p>
<p>1KI 7:39 און ער האָט אַוועקגעשטעלט די געשטעלן, פֿינף אויף דער רעכטער זייט פֿון הויז, און פֿינף אויף דער לינקער זייט פֿון הויז. און דעם ים האָט ער אַוועקגעשטעלט אויף דער רעכטער זייט פֿון הויז צו מזרח, אַקעגן דרום. edit</p>	<p>1KI 7:39 un er hot avekgeshtelt di geshtelen, finf oif der rechter zeit fun hoiz, un finf oif der linker zeit fun hoiz. un dem yam hot er avekgeshtelt oif der rechter zeit fun hoiz tsu mizrech, akegen dorem.</p>	<p>1KI 7:39 And he put five Mekhonot (<i>Stands</i>) on the right side of the Beis, and five on the left side of the Beis; and he set the Yam on the right side of the Beis eastward opposite the south.</p>
<p>1KI 7:40 און חירם האָט געמאַכט די טעפּ און די שופֿלען און די שפרענגבעקנס. און חירם</p>	<p>1KI 7:40 un Churam hot gemacht di tef un di shuflen un di shprengbekns. un Churam hot geendikt machen di gantse</p>	<p>1KI 7:40 And Chiram made the kiyyrot, and the ya'im (<i>shovels</i>) , and the mizrakot (<i>bowls for sprinkling blood</i>) . So Chiram</p>

<p>הָאָט געענדיקט מאַכן די גאַנצע אַרבעט וואָס ער האָט געטאַן פֿאַר דעם מלך שלמה אין ה'ס הויז: edit</p>	<p>arbet vos er hot geton far dem melech Shelomo in Hashem's hoiz:</p>	<p>completed all the melachah (work) that he made for Sh'lomo HaMelech for the Beis HASHEM ;</p>
<p>1KI 7:41 די צוויי זיילן, און די צוויי בעקנס פֿון די קרוינען וואָס אויף די קעפֿ פֿון די זיילן; און די צוויי נעצן צו באַדעקן די צוויי בעקנס פֿון די קרוינען וואָס אויף די קעפֿ פֿון די זיילן; edit</p>	<p>1KI 7:41 di tsvei zailen, un di tsvei bekns fun di kroinen vos oif di kef fun di zailen; un di tsvei netsen tsu badeken di tsvei bekns fun di kroinen vos oif di kef fun di zailen;</p>	<p>1KI 7:41 The two ammudim, and the two bowls of the capitals that were on the top of the two ammudim; and the two networks, decorating the two bowls of the capitals which were upon the top of the ammudim;</p>
<p>1KI 7:42 און די פֿיר הונדערט מילגרוימען פֿאַר די צוויי נעצן, צוויי ציילן מילגרוימען פֿאַר איטלעכער נעץ, צו באַדעקן די צוויי קיילעכדיקע קרוינען וואָס איבער די זיילן; edit</p>	<p>1KI 7:42 un di fir hundred milgroimen far di tsvei netsen, tsvei tsailen milgroimen far itlecher nets, tsu badeken di tsvei kailechdike kroinen vos iber di zailen;</p>	<p>1KI 7:42 And four hundred rimonim (pomegranates) for the two networks, even two courses of rimonim (pomegranates) for one network, to decorate the two bowls of the capitals that were upon the ammudim;</p>
<p>1KI 7:43 און די צען געשטעלן, און די צען האַנטפֿאַסן אויף די געשטעלן; edit</p>	<p>1KI 7:43 un di Tzoan geshtelen, un di Tzoan hantfasen oif di geshtelen;</p>	<p>1KI 7:43 And the ten Mekhonot (stands) , and ten Kiyyorot (basins) on the Mekhonot;</p>
<p>1KI 7:44 און דעם איין ים, און די צוועלף רינדער אונטער דעם ים; edit</p>	<p>1KI 7:44 un dem ein yam, un di tsvelf rinder unter dem yam;</p>	<p>1KI 7:44 And one Yam, and twelve Bakar under the Yam;</p>
<p>1KI 7:45 און די טעפֿ און די שופֿלען און די שפרענגבעקנס. און אַלע די</p>	<p>1KI 7:45 un di tef un di shuflen un di shprengbekns. un ale di dozike keilim vos Churam hot gemacht far dem melech</p>	<p>1KI 7:45 And the sirot (pots) , and the ya'im (shovels) , and the mizrakot (bowls for sprinkling blood) ; and all these kelim</p>

<p>דאָזיקע בליים וואָס חירם האָט געמאַכט פֿאַר דעם מלך שלמה אין ה'ס הויז זיינען געווען פֿון באַלקן קופּער. edit</p>	<p>Shelomo in Hashem's hoiz zainen geven fun balken kuper.</p>	<p>(vessels) , which Chiram made for Sh'lomo HaMelech for the Beis HASHEM were of burnished nechoshet.</p>
<p>1KI 7:46 אין דער געגנט פֿון ירדן האָט זיי דער מלך אויסגעגאַסן, אין געדיכטער ערד, צווישן סוכות און צווישן צָרְתָן. edit</p>	<p>1KI 7:46 in der gegent fun Yarden hot zei der melech oisgegosen, in gedichter erd, tsvishen sukot un tsvishen Tzartan.</p>	<p>1KI 7:46 In the plain of the Yarden did HaMelech cast them, in the clay of the adamah (ground) between Sukkot and Tzartan.</p>
<p>1KI 7:47 און שלמה האָט געלאָזט די אַלע בליים [נישט געוויגן], פֿון זייער גרויס פֿילקייט; נישט צו באַרעכענען איז געווען די וואָג פֿון דעם קופּער. edit</p>	<p>1KI 7:47 un Shelomo hot gelozt di ale keilim [nisht gevoign], fun zeyer grois filkeit; nisht tsu barechenen iz geven di vog fun dem kuper.</p>	<p>1KI 7:47 And Sh'lomo left all the kelim (vessels) unweighed, because they were exceeding many; neither was the weight of the nechoshet found out.</p>
<p>1KI 7:48 און שלמה האָט געמאַכט אַלע בליים וואָס אין ה'ס הויז: דעם גילדערנעם מזבח, און דעם טיש וואָס אויף אים איז דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט {לחם הפנים}, פֿון גאָלד. edit</p>	<p>1KI 7:48 un Shelomo hot gemacht ale keilim vos in Hashem's hoiz: dem gildernem mizbeyeck, un dem tish vos oif im iz dos broit fun ongezicht, fun gold.</p>	<p>1KI 7:48 And Sh'lomo made all the kelim (vessels) that pertained unto the Beis HASHEM : the Mizbe'ach HaZahav, and the Shulchan HaZahav, whereupon was the Lechem HaPanim,</p>
<p>1KI 7:49 און די מנורות, פֿינף פֿון דער רעכטער זייט, און פֿינף פֿון דער לינקער זייט, פֿאַר דעם דבֿיר, פֿון עכטן גאָלד; און די בלומען, און די רערלעך, און די צווענגלעך, פֿון</p>	<p>1KI 7:49 un di menoyrus, finf fun der rechter zeit, un finf fun der linker zeit, far dem Devir, fun echten gold; un di blumen, un di rerlech, un di tsvenglech, fun gold;</p>	<p>1KI 7:49 And the Menorot of pure zahav, five on the right side, and five on the left, in front of the Devir (Most Holy Place) , with floral designs, and the nerot (lamps) , and the melkachayyim (tongs) of zahav,</p>

<p>גאָלד; edit</p>		
<p>1KI 7:50 און די בעקנס, און די שנייצמעסערס, און די שפרענגבעקנס, און די שאָלן, און די פֿייערפֿאַנען, פֿון עכטן גאָלד; און די געלענקן פֿאַר די טירן פֿון דעם אינעווייניקסטן הויז, פֿאַר דעם קדש־קדשים, און פֿאַר די טירן פֿון דעם הויז, פֿאַר דעם היכל, פֿון גאָלד. edit</p>	<p>1KI 7:50 un di bekns, un di shnaitsmesers, un di shprengbekns, un di Shealen, un di faierfanen, fun echten gold; un di gelenken far di tiren fun dem ineveiniksten hoiz, far dem kdshei-kodshim, un far di tiren fun dem hoiz, far dem heichl, fun gold.</p>	<p>1KI 7:50 And the sippot (bowls), and the mezammerot (lamp snuffers), and the mizrakot (bowls for sprinkling blood), and the kappot (ladles), and the machtot zahav sagur (hot coal pans of pure gold), and the gold potot (hinge-sockets) for the daletot (doors) of the Beis HaPenimi, the Kodesh HaKodashim, and also those for the daletot of the Beis, that is, the Heikhal.</p>
<p>1KI 7:51 און די גאַנצע אַרבעט וואָס דער מלך שלמה האָט געמאַכט אין ה'ס הויז, איז געענדיקט געוואָרן. און שלמה האָט געבראַכט די געהייליקטע זאַכן פֿון זיין פֿאַטער דָּוִד, דאָס זילבער, און דאָס גאָלד, און די כלים, און אַרײַנגעגעבן אין די שאַצקאַמערן פֿון ה'ס הויז. edit</p>	<p>1KI 7:51 un di gantse arbet vos der melech Shelomo hot gemacht in Hashem's hoiz, iz geendikt gevoren. un Shelomo hot gebracht di geheilikte zachen fun zain foter Doviden, dos zilber, un dos gold, un di keilim, un araingegeben in di shatskameren fun Hashem's hoiz.</p>	<p>1KI 7:51 So was completed all the work that HaMelech Sh'lomo made for the Beis HASHEM . And Sh'lomo brought in the things which Dovid Aviv had set apart as kodesh; even the kesef, and the zahav, and the kelim (vessels), did he put among the otzarot (treasures) of the Beis HASHEM .</p>
<p>1KI 8:1 דענצמאָל האָט שלמה אַײַנגעזאַמלט די עלטסטע פֿון ישׂראֵל, און אַלע הויפטלייט פֿון די שבֿטים, די פֿירשטן פֿון די פֿאַטערהײַזער פֿון די</p>	<p>1KI 8:1 dentsmol hot Shelomo ingezamlt di eltste fun Yisroel, un ale hoiptlait fun di shvotim, di firshen fun di foterhaizer fun di kinder fun Yisroel, tsu melech Shelomo kein Yerusholayim, kedei</p>	<p>1KI 8:1 Then Sh'lomo assembled the Zekenim of Yisroel, and all the Rashei HaMattot, the Nesi'ei HaAvot of the Bnei Yisroel, unto HaMelech Sh'lomo in Yerushalayim, that they might bring up the Aron Brit HASHEM</p>

<p>קינדער פֿון ישׂראל, צו מלך שלמה קיין ירושלים, כדי אַרויפצוברענגען דעם אַרון פֿון ה'ס בַּרִית פֿון דָּודס-שטאַט, דאָס איז ציִון. edit</p>	<p>aroiftsubrengen dem oren fun Hashem's bris fun Dovid's-shtot, dos iz Tsiyon.</p>	<p>out of Ir Dovid, which is Tziyon.</p>
<p>1KI 8:2 און אַלע מענער פֿון ישׂראל האָבן זיך איינגעזאַמלט צום מלך שלמה אויף יום-טובֿ, אים מאַנאַט אַתָּנים, דאָס איז דער זיבעטער חודש. edit</p>	<p>1KI 8:2 un ale mener fun Yisroel hoben zich ingezamlt tsum melech Shelomo oif yom-Tov, im monat Etnim, dos iz der zibeter choidesh.</p>	<p>1KI 8:2 And all the Ish Yisroel assembled themselves unto HaMelech Sh'lomo at the Chag in the month Etanim, which is the seventh month.</p>
<p>1KI 8:3 און אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל זיינען געקומען, און די כהנים האָבן געטראָגן דעם אַרון. edit</p>	<p>1KI 8:3 un ale eltste fun Yisroel zainen gekumen, un di koyanim hoben getrogen dem oren.</p>	<p>1KI 8:3 And all the Zekenim of Yisroel came, and the Kohanim took up the Aron.</p>
<p>1KI 8:4 זיי האָבן אַרויפגעבראַכט דעם אַרון פֿון ה', און דעם אוהל-מועד, און אַלע הייליקע כלים וואָס אין געצעלט – די כהנים און די לויים האָבן זיי אַרויפגעבראַכט. edit</p>	<p>1KI 8:4 zei hoben aroifgebracht dem oren fun Hashem, un dem ohl-moed, un ale heilike keilim vos in getselt – di koyanim un di Leviim hoben ze aroifgebracht.</p>	<p>1KI 8:4 And they brought up the Aron HASHEM , and the Ohel Mo'ed and all the kelei hakodesh that were in the Ohel, even those did the Kohanim and the Levi'im carry up.</p>
<p>1KI 8:5 און דער מלך שלמה און מיט אים די גאַנצע עדה פֿון ישׂראל וואָס איז זיך צונויפגעקומען ביי אים, זיינען געווען פֿאַר דעם אַרון,</p>	<p>1KI 8:5 un der melech Shelomo un mit im di gantse eide fun Yisroel vos iz zich tsunoifgekumen bai im, zainen geven far dem oren, shlachtdik shof un rinder, vos hoben nisht gekent getseilt veren un nisht</p>	<p>1KI 8:5 And Sh'lomo HaMelech, and all the Adat Yisroel, that were assembled unto him, were with him before the Aron, sacrificing tzon and bakar, that could not be told nor numbered for multitude.</p>

<p>שלאַכטנדיק שאָף און רינדער, וואָס האָבן נישט געקענט געציילט ווערן און נישט באַטראַכט ווערן פֿון פֿילקייט. edit</p>	<p>batracht veren fun filkeit.</p>	
<p>1KI 8:6 און די כהנים האָבן אַרײַנגעבראַכט דעם אָרון פֿון ה'ס בַּרִית אויף זײַן אָרט, אין דעם דבֿיר פֿון הויז, אין קדש־ קִדְשִׁים, אונטער די פֿליגלען פֿון די כרוֹבִים. edit</p>	<p>1KI 8:6 un di koyanim hoben araingebracht dem oren fun Hashem's bris oif zain ort, in dem Devir fun hoiz, in kdshei- kodshim, unter di fliglen fun di Keruvim.</p>	<p>1KI 8:6 And the Kohanim brought in the Aron Brit HASHEM unto its makom, in the Devir HaBayit, the Kodesh HaKodashim, even under the wings of the keruvim.</p>
<p>1KI 8:7 וואָרום די כרוֹבִים האָבן אויסגעשפּרײט די פֿליגלען איבער דעם אָרט פֿון אָרון, און די כרוֹבִים האָבן געשירעמט איבער דעם אָרון און איבער זײַנע שטאַנגען פֿון אויבן. edit</p>	<p>1KI 8:7 vorem di Keruvim hoben oigeshpreit di fliglen iber dem ort fun oren, un di Keruvim hoben geshiremt iber dem oren un iber zaine shtangen fun oiben.</p>	<p>1KI 8:7 For the keruvim spread forth their kenafayim (wings) over the place of the Aron, and the keruvim overshadowed the Aron and the poles thereof.</p>
<p>1KI 8:8 און די שטאַנגען זײַנען געווען אַזוי לאַנג אַז די שפיצן פֿון די שטאַנגען זײַנען געזען געוואָרן פֿון הייליקטום פֿאַרן דבֿיר, אָבער זיי זײַנען נישט געזען געוואָרן ווייטער אַרויס. און זיי זײַנען דאָרטן געבליבן ביז אויף הײַנטיקן טאָג. edit</p>	<p>1KI 8:8 un di shtangen zainen geven azoi lang az di shpitsen fun di shtangen zainen gezen gevoren fun heiliktum faran Devir, ober zei zainen nisht gezen gevoren vaiter arois. un zei zainen dorten gebliben biz oif haintiken tog.</p>	<p>1KI 8:8 They drew out the poles, that the ends of the poles were seen out in the Kodesh before the Devir, but they were not seen from the outside; there they are unto this day.</p>
<p>1KI 8:9 גאָרנישט איז אין אָרון געווען, נאָר די צוויי</p>	<p>1KI 8:9 gornisht iz in oren geven, nor di tsvei shtainerne luches</p>	<p>1KI 8:9 There was nothing in the Aron except the two Luchot</p>

<p>שטיינערנע לוחות וואָס משה האָט אַהין אַרײַנגעלייגט אין חוֹרֵב, בעת ה' האָט געשלאָסן {כרת} אַ בונד מיט די קינדער פֿון ישׂראֵל, ווען זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצְרַיִם. edit</p>	<p>vos Moshe hot ahin araingelegt in Chorev, beis Hashem hot geschlossen a bund mit di kinder fun Yisroel, ven zei zainen aroisgegangen fun land Mitsrayim.</p>	<p>HaAvanim (<i>Tablets of Stone</i>) , which Moshe placed there at Chorev, when HASHEM cut a Brit with the Bnei Yisroel, when they came out of Eretz Mitzrayim.</p>
<p>1KI 8:10 און עס איז געווען, ווי די כֹּהֲנִים זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון הייליקטום, אַזוי האָט אַ וואַלקן אָנגעפֿילט דאָס הויז פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 8:10 un es iz geven, vi di koyanim zainen aroisgegangen fun heiliktum, azoi hot a volken ongefilt dos hoiz fun Hashem.</p>	<p>1KI 8:10 And it came to pass, when the Kohanim were come out of the Kodesh, that the anan filled the Beis HASHEM ,</p>
<p>1KI 8:11 און די כֹּהֲנִים האָבן נישט געקענט זיך שטעלן טאָן דעם דינסט פֿון וועגן דעם וואַלקן, וואָרום די פּראַכט פֿון ה' האָט אָנגעפֿילט דאָס הויז פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 8:11 un di koyanim hoben nisht gekent zich shtelen ton dem dinst fun vegen dem volken, vorem di pracht fun Hashem hot ongefilt dos hoiz fun Hashem.</p>	<p>1KI 8:11 So that the Kohanim could not stand up to minister because of the anan; for the Kavod HASHEM had filled the Beis HASHEM .</p>
<p>1KI 8:12 דענצמאָל האָט שלמה געזאָגט: ה' האָט געזאָגט אין וואַלקן צו רוען; edit</p>	<p>1KI 8:12 dentsmol hot Shelomo gezogt: Hashem hot gezogt in volken tsu ruen;</p>	<p>1KI 8:12 Then spoke Sh'lomo, HASHEM said that He would dwell in the thick cloud.</p>
<p>1KI 8:13 האָב איך בויען געבויט דיר אַ הויז פֿאַר אַ וווינונג, אַן אָרט דיר צו זיצן אויף אייביק. edit</p>	<p>1KI 8:13 hob ich boien geboit dir a hoiz far a voinung, an ort dir tsu zitsen oif eibik.</p>	<p>1KI 8:13 I have surely built Thee a Beis of habitation, a Makhon for Thee to abide olamim.</p>
<p>1KI 8:14 און דער מלך האָט אומגעדרײט זײַן פנים, און</p>	<p>1KI 8:14 un der melech hot umgedreit zain ponem, un hot gebentsht di gantse inzamlung</p>	<p>1KI 8:14 And HaMelech turned his face about, and made a brocha upon Kol Kehal Yisroel; (and</p>

<p>הָאָט געבענטשט די גאַנצע איינזאַמלונג פֿון ישׂראֵל, און די גאַנצע איינזאַמלונג פֿון ישׂראֵל איז געשטאַנען. edit</p>	<p>fun Yisroel, un di gantse inzamlung fun Yisroel iz geshtanen.</p>	<p>Kol Kehal Yisroel were standing);</p>
<p>1KI 8:15 און ער האָט געזאָגט: ברוך ה' אלוקי ישׂראֵל, וואָס הָאָט מיט זײַן מויל גערעדט צו מיין פֿאַטער דָּוִד, און מיט זײַן האַנט דערפֿילט, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 8:15 un er hot gezogt: Baruch Hashem Elochei Yisroel, vos hot mit zain moil geredt tsu main foter Doviden, un mit zain hant derfilt, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 8:15 And he said, Baruch HASHEM Elohei Yisroel, which spoke with His mouth unto Dovid Avi, and hath with His yad fulfilled it, saying,</p>
<p>1KI 8:16 פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב אַרויסגעצויגן מיין פֿאַלק, ישׂראֵל, פֿון מצרים, האָב איך נישט אויסדערוויילט קיין שטאָט פֿון אַלע שבטים פֿון ישׂראֵל אויף צו בויען אַ הויז אַז מיין נאָמען זאָל דאַרטן זײַן, אַבער איך האָב אויסדערוויילט דָּוִד צו זײַן איבער מיין פֿאַלק ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 8:16 fun dem tog vos ich hob aroiagetsoigen main folk, Yisroel, fun Mitsrayim, hob ich nisht oisderveilt kein shtot fun ale shvotim fun Yisroel oif tsu boien a hoiz az main nomen zol dorten zain, ober ich hob oisderveilt Doviden tsu zain iber main folk Yisroel.</p>	<p>1KI 8:16 Since the yom that I brought forth My people Yisroel out of Mitzrayim, I chose no ir out of all the Shivtei Yisroel to build a Beis, that Shemi might be therein; but I chose Dovid to be over My people Yisroel.</p>
<p>1KI 8:17 און עס איז געווען אין האַרצן פֿון מיין פֿאַטער דָּוִד צו בויען אַ הויז צו דעם נאָמען פֿון ה' אלוקי ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 8:17 un es iz geven in hartsen fun main foter Doviden tsu boien a hoiz tsu dem nomen fun Hashem Elochei Yisroel.</p>	<p>1KI 8:17 It was in the levav Dovid Avi to build Bayit for Shem HASHEM Elohei Yisroel.</p>
<p>1KI 8:18 אָבער ה' האָט געזאָגט צו מיין פֿאַטער דָּוִד: אַזוי ווי דו האַסט געהאַט אין האַרצן צו</p>	<p>1KI 8:18 ober Hashem hot gezogt tsu main foter Doviden: azoi vi du host gehat in hartsen tsu boien a hoiz tsu main nomen,</p>	<p>1KI 8:18 And HASHEM said unto Dovid Avi, Whereas it was in thine lev to build a Beis unto Shemi, thou didst well that it</p>

<p>בויען אַ הויז צו מיין נאָמען, האַסטו גוט געטאַן וואָס דו האַסט דאָס געהאַט אין האַרצן. edit</p>	<p>hostu gut geton vos du host dos gehat in hartsen.</p>	<p>was in thine lev.</p>
<p>1KI 8:19 אָבער נישט דו וועסט בויען דאָס הויז, נײַערט דיין זון וואָס גייט אַרויס פֿון דיײַנע לענדן, ער וועט בויען דאָס הויז צו מיין נאָמען. edit</p>	<p>1KI 8:19 ober nisht du vest boien dos hoiz, naiert dain zun vos geit arois fun daine lenden, er vet boien dos hoiz tsu main nomen.</p>	<p>1KI 8:19 Nevertheless thou shalt not build the Bayit; but thy ben that shall come forth out of thy loins, he shall build the Bayit unto Shemi.</p>
<p>1KI 8:20 און ה' האָט מקיים געווען זיין צוזאָג וואָס ער האָט צוגעזאָגט, און איך בין אויפֿגעשטאַנען אויף דעם אַרט פֿון מיין פֿאַטער דָוִד, און איך האָב זיך געזעצט אויף דעם טראָן פֿון ישׂראֵל, אַזוי ווי ה' האָט געזאָגט, און איך האָב געבויט דאָס הויז צו דעם נאָמען פֿון ה' אלוקי ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 8:20 un Hashem hot mekaiem geven zain tsuzog vos er hot tsugezagt, un ich bin oifgeshtanen oif dem ort fun main foter Dovid, un ich hob zich gezetst oif dem tron fun Yisroel, azoi vi Hashem hot gezagt, un ich hob geboit dos hoiz tsu dem nomen fun Hashem Elochei Yisroel.</p>	<p>1KI 8:20 And HASHEM hath fulfilled His Davar that He spoke, and I am risen up in the place of Dovid Avi, and sit on the Kisse Yisroel, just as HASHEM promised, and have built Bayit for the Shem HASHEM Elohei Yisroel.</p>
<p>1KI 8:21 און איך האָב דאָרטן געמאַכט אַן אַרט פֿאַר דעם אַרון, וואָס דאָרטן איז דער בְּרִית פֿון ה', וואָס ער האָט געשלאָסן מיט אונדזערע עלטערן, ווען ער האָט זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצְרַיִם.</p>	<p>1KI 8:21 un ich hob dorten gemacht an ort far dem oren, vos dorten iz der bris fun Hashem, vos er hot geshlosen mit undzere elteren, ven er hot ze aroisgetsoigen fun land Mitsrayim.</p>	<p>1KI 8:21 And I have set there a Makom for the Aron, wherein is the Brit HASHEM , which He cut with Avoteinu, when He brought them out of Eretz Mitzrayim.</p>

	edit	
<p>1KI 8:22 און שלמה האָט זיך געשטעלט פֿאַר דעם מזבח פֿון ה', אַקעגן דער גאַנצער איינזאַמלונג פֿון ישׂראַל, און האָט אויסגעשפּרייט זיינע הענט צום הימל. edit</p>	<p>1KI 8:22 un Shelomo hot zich geshtelt far dem mizbeyeche fun Hashem, akegen der gantser inzamlung fun Yisroel, un hot oisgeshpreit zaine hent tsum himel.</p>	<p>1KI 8:22 And Sh'lomo stood before the Mizbe'ach HASHEM in the presence of all the Kahal Yisroel, and spread forth his palms toward Shomayim;</p>
<p>1KI 8:23 און ער האָט געזאָגט: ה' דו אלוקי ישׂראַל, נישטאָ אין הימל אויבן אָדער אויף דער ערד אונטן אַ ה' ווי דו, וואָס היטסט דעם בְּרִית און די גענאָד צו דייןע קנעכט וואָס גייען פֿאַר דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן; edit</p>	<p>1KI 8:23 un er hot gezogt: Hashem du Elochei Yisroel, nishto in himel oiben oder oif der erd unten a Hashem vi du, vos hitst dem bris un di genod tsu daine knecht vos geyen far dir mit zeyer gantsen hartsen;</p>	<p>1KI 8:23 And he said, HASHEM Elohei Yisroel, there is no Elohim like Thee, in Shomayim above, or on HaAretz beneath, who is shomer HaBrit and keeps chesed with Thy avadim that walk before Thee with all their lev;</p>
<p>1KI 8:24 וואָס האָסט געהיט דיין קנעכט, מיין פֿאָטער דָּוִד, דאָס וואָס דו האָסט אים צוגעזאָגט; און מיט דיין מויל האָסטו גערעדט, און מיט דיין האַנט דערפֿילט, אַזוי ווי היינטיקן טאָג. edit</p>	<p>1KI 8:24 vos host gehit dain knecht, main foter Doviden, dos vos du host im tsugezogt; un mit dain moil hostu geredt, un mit dain hant derfilt, azoi vi haintiken tog.</p>	<p>1KI 8:24 Who hast been shomer with Thy eved Dovid Avi that Thou promised him; Thou spoke also with thy mouth, and hast fulfilled it with Thine yad, as it is this day.</p>
<p>1KI 8:25 און אַצונד, ה' דו אלוקי ישׂראַל, האַלט דיין קנעכט, מיין פֿאָטער דָּוִד, דאָס וואָרט דו האָסט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: עס וועט דיר</p>	<p>1KI 8:25 un atsund, Hashem du Elochei Yisroel, halt dain knecht, main foter Doviden, dos vort du host tsu im geredt, azoi tsu zogen: es vet dir nisht farshniten veren fun far mir a</p>	<p>1KI 8:25 Therefore now, HASHEM Elohei Yisroel, be shomer with Thy eved Dovid Avi that Thou promised him, saying, There shall not Yikaret (be cut off, fail) thee an ish in My sight to</p>

<p>נישט פֿאַרשניטן ווערן פֿון פֿאַר מיר אַ מאַן צו זיצן אויף דעם טראָן פֿון ישׂראָל, אויב נאָר דיִינע קינדער וועלן היטן זייער וועג, צו גיין פֿאַר מיר אַזוי ווי דו ביסט געגאַנגען פֿאַר מיר. edit</p>	<p>man tsu zitsen oif dem tron fun Yisroel, oib nor daine kinder velen hiten zeyer veg, tsu gein far mir azoi vi du bist gegangen far mir.</p>	<p>sit on the Kisse Yisroel; so that thy banim be shomer over their derech, that they walk before Me as thou hast walked before Me.</p>
<p>1KI 8:26 און אַצונד, אלוקי ישׂראָל, זאָל, איד בעט דיד, באַווערט ווערן דיין צוזאָג וואָס דו האַסט צוגעזאָגט דיין קנעכט, מיין פֿאַטער דודן. edit</p>	<p>1KI 8:26 un atsund, Elochei Yisroel, zol, ich bet dich, bavert veren dain tsuzog vos du host tsugezagt dain knecht, main foter Doviden.</p>	<p>1KI 8:26 And now, O Elohei Yisroel, let Thy davar now come true, which Thou spoke unto Thy eved Dovid Avi.</p>
<p>1KI 8:27 וואָרום קען אין דער אמתן אלקים וווינען אויף דער ערד? אַז די הימלען און די הימלען פֿון די הימלען קענען דיך נישט אַרײַנגעמען, היינט ווי שוין דאָס דאַזיקע הויז וואָס איד האָב געבויט! edit</p>	<p>1KI 8:27 vorem ken in der emesen Elokim voinen oif der erd? az di himlen un di himlen fun di himlen kenen dich nisht arainnemen, haint vi shoin dos dozike hoiz vos ich hob geboit!</p>	<p>1KI 8:27 But will Elohim indeed dwell on ha'aretz? Hinei, the Shomayim and the Shemei HaShomayim cannot contain Thee; how much less this Bayit that I have built?</p>
<p>1KI 8:28 אָבער קער זיך צו דער תפילה פֿון דיין קנעכט, און צו זיין בקשה, ה' מיין ג-ט, צוצוהערן צו דעם געשריי און צו דער תפילה וואָס דיין קנעכט איז מתפלל פֿאַר דיר היינט, edit</p>	<p>1KI 8:28 ober ker zich tsu der tfile fun dain knecht, un tsu zain bakoshe, Hashem main G-t, tsutsuheren tsu dem geshrei un tsu der tfile vos dain knecht iz mispalel far dir haint,</p>	<p>1KI 8:28 Yet turn Thou unto the tefillah of Thy eved, and to his techinnah, HASHEM Elohai, to pay heed unto the cry and to the tefillah, which Thy eved is davenuing before Thee today;</p>

<p>אֲזֵי דֵיִנַּע אוֹיְגֵן זָאָלֵן זײַן 1KI 8:29 אָפֵן אוֹיף דעם דאָזיקן הויז נאַכט און טאָג, אוֹיף דעם אַרֶט, וואָס דו האָסט געזאָגט: מײַן נאָמען זאָל דאָרטן זײַן; צוצוהערן צו דער תְּפִילָה וואָס דײַן קנעכט וועט מתפלל זײַן אַקעגן דעם דאָזיקן אָרט. edit</p>	<p>1KI 8:29 az daine oigen zolen zain ofen oif dem doziken hoiz nacht un tog, oif dem ort, vos du host gezogt: main nomen zol dorten zain; tsutsuheren tsu der tfile vos dain knecht vet mispalel zain akegen dem doziken ort.</p>	<p>1KI 8:29 That Thine eyes may be open toward this Bayit lailah va'yom, even toward the Makom of which Thou hast said, Shemi shall be there; that Thou mayest pay heed unto the tefillah which Thy eved shall make toward Makom Hazeh.</p>
<p>און זאָלסט צוהערן צו דער בקשה פֿון דײַן קנעכט, און פֿון דײַן פֿאַלק ישְׂרָאֵל, וואָס זיי וועלן מתפלל זײַן אַקעגן דעם דאָזיקן אָרט; און דו זאָלסט הערן אין דעם אָרט פֿון דײַן וווינונג, אין הימל, און אַז דו וועסט הערן, זאָלסטו פֿאַרגעבן. edit</p>	<p>1KI 8:30 un zolst tsuheren tsu der bakoshe fun dain knecht, un fun dain folk Yisroel, vos zei velen mispalel zain akegen dem doziken ort; un du zolst heren in dem ort fun dain voinung, in himel, un az du vest heren, zolstu fargeben.</p>	<p>1KI 8:30 And pay heed Thou to the techinnah of Thy eved, and of Thy people Yisroel, when they shall daven toward Makom Hazeh; and hear Thou from Shomayim Thy dwelling place; and when Thou hearest, forgive.</p>
<p>אַז אַ מאַן וועט זינדיקן קעגן זײַן חֵבֶר, און מע וועט אַרויפֿלייגן אויף אים אַ שְׁבוּעָה אים צו באַשווערן, און ער וועט קומען און שווערן פֿאַר דײַן מזבח אין דעם דאָזיקן הויז, edit</p>	<p>1KI 8:31 az a man vet zindiken kegen zain chever, un me vet arofleigen oif im a shvue im tsu bashveren, un er vet kumen un shveren far dain mizbeyeche in dem doziken hoiz,</p>	<p>1KI 8:31 If any ish trespass against his neighbor, and an oath be laid upon him to cause him to swear, and the oath come before Thine Mizbe'ach in this Bayit;</p>
<p>זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און טאָן, און משפטן דײַנע קנעכט, צו מאַכן</p>	<p>1KI 8:32 zolst du tsuheren in himel, un ton, un mishpeten daine knecht, tsu machen shuldik dem</p>	<p>1KI 8:32 Then hear Thou in Shomayim, and do, and judge Thy avadim, condemning the</p>

<p>שולדיק דעם שולדיקן, צו געבן דעם וועג אויף זיין קאָפּ; און צו מאַכן גערעכט דעם גערעכטן, אים צו געבן לויט זיין גערעכטיקייט. edit</p>	<p>shuldiken, tsu geben dem veg oif zain kop; un tsu machen gerecht dem gerechten, im tsu geben loit zain gerechtikeit.</p>	<p>rasha, to bring his derech upon his rosh; and lehatzeddik <i>(justifying, declaring innocent and acquitted)</i> the tzaddik, to give him according to his tzedakah.</p>
<p>1KI 8:33 און דיין פֿאַלק ישְׂרָאֵל וועט געשלאָגן ווערן פֿאַרן פֿיינט, ווייל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר, און וועלן באַקענען דיין נאָמען, און וועלן מתפלל זיין און בעטן צו דיר אין דעם דאָזיקן הויז, edit</p>	<p>1KI 8:33 un dain folk Yisroel vet geschlogen veren faran faint, vail zei hoben gezindikt tsu dir, un zei velen zich umkeren tsu dir, un velen bakenen dain nomen, un velen mispalel zain un beten tsu dir in dem doziken hoiz,</p>	<p>1KI 8:33 When Thy people Yisroel be struck down before the oyev, because they have sinned against Thee, and shall turn back to Thee, and confess Thy Shem, and daven, and make supplication unto Thee in this Bayit:</p>
<p>1KI 8:34 זאָלסט דו צוהערן אין הימל, און פֿאַרגעבן די זינד פֿון דיין פֿאַלק ישְׂרָאֵל, און זאָלסט זיי אומקערן אויף דער ערד וואָס דו האָסט געגעבן זייערע עלטערן. edit</p>	<p>1KI 8:34 zolst du tsuheren in himel, un fargeben di zind fun dain folk Yisroel, un zolst ze umkeren oif der erd vos du host gegeben zeyere elteren.</p>	<p>1KI 8:34 Then hear Thou in Shomayim, and forgive the chattat of Thy people Yisroel, and bring them back unto HaAdamah which Thou gavest unto their Avot.</p>
<p>1KI 8:35 אַז דער הימל וועט זיין פֿאַרשלאָסן, און עס וועט נישט זיין קיין רעגן, ווייל זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און זיי וועלן מתפלל זיין אַקעגן דעם דאָזיקן אָרט, און וועלן באַקענען דיין נאָמען, און זיך אומקערן פֿון זייער זינד, ווען</p>	<p>1KI 8:35 az der himel vet zain farshlosen, un es vet nisht zain kein regen, vail zei hoben gezindikt tsu dir, un ze velen mispalel zain akegen dem doziken ort, un velen bakenen dain nomen, un zich umkeren fun zeyer zind, ven du host ze gepainikt,</p>	<p>1KI 8:35 When Shomayim is shut up, and there is no matar <i>(rain)</i> , because they have sinned against Thee; if they daven toward this Makom, and confess Thy Shem, and turn from their chattat, when Thou afflictest them;</p>

<p>דו האָסט זיי געפֿיניקט, edit</p>		
<p>זאָלסט דו צוהערן אין 1KI 8:36 הימל, און פֿאַרגעבן די זינד פֿון דיינע קנעכט און דיין פֿאָלק ישׂראֵל, ווען דו וועסט זיי האָבן געוויזן דעם גוטן וועג וואָס זיי זאָלן אויף אים גיין; און זאָלסט געבן רעגן אויף דיין לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן דיין פֿאָלק פֿאַר אַ נחלה. edit</p>	<p>1KI 8:36 zolst du tsuheren in himel, un fargeben di zind fun daine knecht un dain folk Yisroel, ven du vest zeï hoben gevizen dem guten veg vos zeï zolen oif im gein; un zolst geben regen oif dain land, vos du host gegeben dain folk far a nachle.</p>	<p>1KI 8:36 Then hear Thou in Shomayim, and forgive the chattat of Thy avadim, and of Thy people Yisroel, that Thou teach them the Derech Hatovah wherein they should walk, and give matar (rain) upon Thy Land, which Thou hast given to Thy people for a nachalah.</p>
<p>אַז עס וועט זיין אַ הונגער אין לאַנד, אַז עס וועט זיין אַ מגפֿה, אַז עס וועט זיין אַ קאָרנבראַנד, אַ וועלקעניש, אַ היישעריק, אַ גראַזפֿרעסער; אַז זיין פֿיינט וועט אים באַלעגערן אין דעם לאַנד פֿון זיינע שטעט; וואָס נאָר פֿאַר אַ פּלאַג, וואָס נאָר פֿאַר אַ קראַנקשאַפֿט; edit</p>	<p>1KI 8:37 az es vet zain a hunger in land, az es vet zain a mageyfe, az es vet zain a kornbrand, a velkenish, a heisherik, a grozfraser; az zain faint vet im balegeren in dem land fun zaine shtet; vos nor far a plog, vos nor far a krankshaft;</p>	<p>1KI 8:37 If there be in HaAretz ra'av, if there be dever, blight, mildew, arbeh, or if there be grasshopper; if their oyev besiege them in the eretz of their she'arim; whatsoever nega (plague) , whatsoever machalah (disease) there be;</p>
<p>וואָס נאָר פֿאַר אַ תּפֿילה, וואָס נאָר פֿאַר אַ בקשה, עס וועט זיין ביי עמיצן איינעם פֿון דיין גאַנצן פֿאָלק ישׂראֵל, ווען איטלעכער פֿון זיי שפירט די פּלאַגעניש פֿון זיין האַרצן, און ער שפּרייט אויס זיינע הענט</p>	<p>1KI 8:38 vos nor far a tfile, vos nor far a bakoshe, es vet zain bai emitsen einem fun dain gantsen folk Yisroel, ven itlecher fun zeï shpirt di plogenish fun zain hartsen, un er shpreit ois zaine hent tsu dem doziken hoiz,</p>	<p>1KI 8:38 What tefillah and techinnah be made by any adam, or by all Thy people Yisroel, which shall know every man the nega of his own levav, and spread forth his palms toward this Bayit;</p>

<p>צו דעם דאָזיקן הויז, edit</p>		
<p>זאָלסט דו צוהערן אין 1KI 8:39 הימל, דעם אָרט פֿון דיין ווינונג, און זאָלסט פֿאַרגעבן, און זאָלסט טאָן, און געבן איטלעכן לויט אַלע זיינע וועגן, אַזוי ווי דו ווייסט זיין האַרץ – וואָרום דו אַליין ווייסט דאָס האַרץ פֿון אַלע מענטשנקינדער – edit</p>	<p>1KI 8:39 zolst du tsuheren in himel, dem ort fun dain voinung, un zolst fargeben, un zolst ton, un geben itlechen loit ale zaine vegen, azoi vi du veist zain harts – vorem du alein veist dos harts fun ale mentshnkinder –</p>	<p>1KI 8:39 Then hear Thou in Shomayim the Makom of Thy dwelling, and forgive, and do, and give to every ish according to his derech, whose lev Thou knowest; (for Thou, even Thou only, knowest levav kol Bnei HaAdam);</p>
<p>כדי זיי זאָלן מורא האָבן 1KI 8:40 פֿאַר דיר אַלע טעג וואָס זיי לעבן אויף דער ערד וואָס דו האַסט געגעבן אונדזערע עלטערן. edit</p>	<p>1KI 8:40 kedei zei zolen moire hoben far dir ale teg vos zei leben oif der erd vos du host gegeben undzere elteren.</p>	<p>1KI 8:40 That they may fear Thee all hayamim that they are chayyim in the adamah which Thou gavest unto Avoteinu.</p>
<p>און אויך צו דעם פֿרעמדן 1KI 8:41 וואָס ער איז נישט פֿון דיין פֿאָלק ישְׂרָאֵל, אַז ער וועט קומען פֿון אַ ווייטן לאַנד פֿון וועגן דיין נאָמען edit</p>	<p>1KI 8:41 un oich tsu dem fremden vos er iz nisht fun dain folk Yisroel, az er vet kumen fun a veiten land fun vegen dain nomen</p>	<p>1KI 8:41 Moreover concerning a nokhri (foreigner), that is not of Thy people Yisroel, but cometh out of a far country for Thy Name's sake;</p>
<p>– וואָרום זיי וועלן הערן 1KI 8:42 פֿון דיין גרויסן נאָמען, און פֿון דיין שטאַרקער האַנט, און פֿון דיין אויסגעשטרעקטן אַרעם – און ער וועט קומען און וועט מתפלל זיין אַקעגן דעם</p>	<p>1KI 8:42 – vorem zei velen heren fun dain groisen nomen, un fun dain shtarker hant, un fun dain oisgeshtrekten orem – un er vet kumen un vet mispalel zain akegen dem doziken hoiz,</p>	<p>1KI 8:42 (For they shall hear of Thy Shem HaGadol, and of Thy Yad HaChazakah, and of Thy stretched out zero'a;) and shall come and daven toward this Bayit;</p>

<p>edit , דאָזיקן הויז,</p>		
<p>זאָלסט דו צוהערן אין הימל, דעם אָרט פֿון דיין ווינונג, און זאָלסט טאָן אַלץ אום וואָס דער פֿרעמדער וועט רופֿן צו דיר; כּדי אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד זאָלן דערקענען דיין נאָמען, מורא צו האָבן פֿאַר דיר, אַזוי ווי דיין פֿאַלק ישׂראֵל, און וויסן אַז דיין נאָמען ווערט גערופֿן אויף דעם דאָזיקן הויז וואָס איך האָב געבויט. edit</p>	<p>1KI 8:43 zolst du tsuheren in himel, dem ort fun dain voinung, un zolst ton alts um vos der fremder vet rufen tsu dir; kedei ale felker fun der erd zolen derkenen dain nomen, moire tsu hoben far dir, azoi vi dain folk Yisroel, un visen az dain nomen vert gerufen oif dem doziken hoiz vos ich hob geboit.</p>	<p>1KI 8:43 Hear Thou in Shomayim the Makom of Thy dwelling, and do according to all that the nokhri calleth to Thee for; that all peoples of ha'arets may know Thy Shem, to fear Thee, as do Thy people Yisroel; that they may know that this Bayit, which I have built, is called by Thy Shem.</p>
<p>אַז דיין פֿאַלק וועט אַרויסגיין אויף מלחמה אַקעגן זיין פֿיינט, אויף וואָסער וועג דו וועסט זיי שיקן, און זיי וועלן מתפלל זיין צו ה' אַקעגן דער שטאָט וואָס דו האָסט זי אויסדערווילט, און דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דיין נאָמען, edit</p>	<p>1KI 8:44 az dain folk vet aroisgein oif milchome akegen zain faint, oif vaser veg du vest ze shiken, un zei velen mispalel zain tsu Hashem akegen der shtot vos du host zi oisderveilt, un dem hoiz vos ich hob geboit tsu dain nomen,</p>	<p>1KI 8:44 If Thy people go out to milchamah against their oyev (enemy) , in the derech that Thou shalt send them, and shall daven unto HASHEM in the Derech HaIr which Thou hast chosen, and toward the Bayit that I have built for Thy Shem;</p>
<p>זאָלסטו צוהערן אין הימל זייער תפילה און זייער בקשה, און טאָן זייער רעכט. edit</p>	<p>1KI 8:45 zolstu tsuheren in himel zeyer tfile un zeyer bakoshe, un ton zeyer recht.</p>	<p>1KI 8:45 Then hear Thou in Shomayim their tefillah and their techinnah, and uphold their mishpat.</p>
<p>אַז זיי וועלן זינדיקן צו 1KI 8:46</p>	<p>1KI 8:46 az ze velen zindiken tsu dir – voren es iz nisht do ein</p>	<p>1KI 8:46 If they sin against Thee, (for there is no adam that</p>

<p>דיר – וואָרן עס איז נישט דאָ איינ מענטש וואָס זינדיקט נישט – און דו וועסט צוהערן אויף זיי, און זיי איבערגעבן פֿאַרן פֿיינט, און זייערע פֿאַנגערס וועלן זיי נעמען געפֿאַנגען אין לאַנד פֿון דעם פֿיינט, ווייט אָדער נאָנט; edit</p>	<p>mentsh vos zindikt nisht – un du vest tsuheren oif ze, un ze ibergeben faran faint, un zeyere fangers velen ze nemen gefangen in land fun dem faint, vait oder nont;</p>	<p>sinneth not), and Thou be angry with them, and deliver them to the oyev (enemy), so that they carry them away captives unto the erez of the oyev, far or near;</p>
<p>1KI 8:47 און זיי וועלן זיך נעמען צו האַרצן אין דעם לאַנד וואָס זיי זיינען גענומען געוואָרן געפֿאַנגען אַהין, און זיי וועלן תשובה טאָן, און וועלן בעטן צו דיר אין לאַנד פֿון זייערע פֿאַנגערס, אַזוי צו זאָגן: מיר האַבן געזינדיקט און פֿאַרבראַכן, מיר האָבן שלעכטס געטאָן; edit</p>	<p>1KI 8:47 un ze velen zich nemen tsu hartsen in dem land vos ze zainen genumen gevoren gefangen ahin, un ze velen tshuve ton, un velen beten tsu dir in land fun zeyere fangers, azoi tsu zogen: mir hoben gezindikt un farbrochen, mir hoben shlechts geton;</p>	<p>1KI 8:47 Yet if they make in their lev teshuvah in HaAretz where they were carried captives, and turn, and make techinnah unto Thee in the erez of them that carried them captives, saying, We have sinned, and have done perversely, we have committed wickedness;</p>
<p>1KI 8:48 און זיי וועלן זיך אומקערן צו דיר מיט זייער גאַנצן האַרצן, און מיט זייער גאַנצער זעל, אין לאַנד פֿון זייערע פֿיינט וואָס האָבן זיי געפֿאַנגען, און זיי וועלן מתפלל זיין צו דיר אַקעגן זייער לאַנד, וואָס דו האָסט געגעבן זייערע עלטערן, דער</p>	<p>1KI 8:48 un ze velen zich umkeren tsu dir mit zeyer gantsen hartsen, un mit zeyer gantser zel, in land fun zeyere faint vos hoben ze gefangen, un ze velen mispalel zain tsu dir akegen zeyer land, vos du host gegeben zeyere elteren, der shtot vos du host oisderveilt, un dem hoiz vos ich hob geboit tsu dain nomen,</p>	<p>1KI 8:48 And so return unto Thee with all their lev, and with all their nefesh, in the erez of their enemies, which led them away captive, and daven unto Thee in the derech (direction) of their land, which Thou gavest unto their Avot, the Ir which Thou hast chosen, and the Bayit which I have built for Thy Shem;</p>

<p>שטאַט וואָס דו האָסט אויסדערוויילט, און דעם הויז וואָס איך האָב געבויט צו דיין נאַמען, edit</p>		
<p>זאַלסטו צוהערן אין 1KI 8:49 הימל, דעם אָרט פֿון דיין ווינונג, זייער תּפֿילה און זייער בקשה, און טאָן זייער רעכט; edit</p>	<p>1KI 8:49 zolstu tsuheren in himel, dem ort fun dain voinung, zeyer tfile un zeyer bakoshe, un ton zeyer recht;</p>	<p>1KI 8:49 Then hear Thou their tefillah and their techinnah in Shomayim, the Makom of Thy dwelling, and uphold their cause,</p>
<p>און זאַלסט פֿאַרגעבן דיין 1KI 8:50 פֿאַלק וואָס זיי האָבן געזינדיקט צו דיר, און אַלע זייערע פֿאַרברעכן וואָס זיי האָבן פֿאַרבראַכן קעגן דיר; און זאַלסט זיי געבן דערבאַרימונג ביי זייערע פֿאַנגערס, אַז זיי זאָלן זיך דערבאַרימען אויף זיי; edit</p>	<p>1KI 8:50 un zolst fargeben dain folk vos ze i hoben gezindikt tsu dir, un ale zeyere farbrechen vos ze i hoben farbrochen kegen dir; un zolst ze i geben derbarimung bai zeyere fangers, az ze i zolen zich derbarimen oif ze i;</p>	<p>1KI 8:50 And forgive Thy people that have sinned against Thee, and all their peysha'im wherein they have rebelled against Thee, and give them rachamim before them who carried them captive, that they may have rachamim on them;</p>
<p>וואָרום זיי זיינען דיין 1KI 8:51 פֿאַלק און דיין אַרב, וואָס דו האָסט אַרויסגעצויגן פֿון מִצְרַיִם, פֿון דעם אייזנשמעלצאוויון. edit</p>	<p>1KI 8:51 vorem ze i zainen dain folk un dain Arav, vos du host aroisgetsoigen fun Mitsrayim, fun dem iznshmeltsoiven.</p>	<p>1KI 8:51 For they are Thy people, and Thine nachalah, which Thou broughtest forth out of Mitzrayim, from the midst of the Kur HaBarzel (<i>Furnace of Iron</i>) :</p>
<p>דיינע אויגן זאָלן זיין אָפֿן 1KI 8:52 צו דעם געבעט פֿון דיין קנעכט, און צו דעם געבעט פֿון דיין פֿאַלק ישׂראֵל, זיי</p>	<p>1KI 8:52 daine oigen zolen zain ofen tsu dem gebet fun dain knecht, un tsu dem gebet fun dain folk Yisroel, ze i tsutsuheren ven nor ze i rufen</p>	<p>1KI 8:52 That Thine eyes may be open unto the techinnah of Thy eved, and unto the techinnah of Thy people Yisroel, to pay heed unto them in all that they call</p>

<p>צוצוהערן ווען נאָר זיי רופֿן צו דיר. edit</p>	<p>tsu dir.</p>	<p>for unto Thee.</p>
<p>וואַרום דו האָסט זיי 1KI 8:53 אַפֿגעשיידט דיר צום אַרב פֿון אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד, אַזוי ווי דו האָסט גערעדט דורך דיין קנעכט משהן ווען דו האַסט אַרויסגעצויגן אונדזערע עלטערן פֿון מצרים, ה' דו אַדני. edit</p>	<p>1KI 8:53 vorem du host zei opgesheidt dir tsum Arav fun ale felker fun der erd, azoi vi du host geredt durch dain knecht Mosheen ven du host aroisgetsoigen undzere elteren fun Mitsrayim, Hashem du Adonoi.</p>	<p>1KI 8:53 For Thou didst separate them from among all the peoples of HaAretz, to be Thine nachalah, as Thou spoke by the yad Moshe Thy Eved, when Thou broughtest Avoteinu out of Mitzrayim, Adonoi HASHEM , Adonoi.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי 1KI 8:54 שלמה האָט געענדיקט מתפלל צו זיין צו ה' די דאָזיקע גאַנצע תפילה און בקשה, איז ער אויפֿגעשטאַנען פֿון פֿאַרן מזבח פֿון ה', פֿון קניען אויף זיינע קני, מיט זיינע הענט אויסגעשפרייט צום הימל, edit</p>	<p>1KI 8:54 un es iz geven, vi Shelomo hot geendikt mispalel tsu zain tsu Hashem di dozike gantse tfile un bakoshe, iz er oifgeshtanen fun faran mizbeyech fun Hashem, fun knien oif zaine kni, mit zaine hent oisgeshpreit tsum himel,</p>	<p>1KI 8:54 And it was so, that when Sh'lomo had completed davening all this tefillah and techinnah unto HASHEM , he arose from before the Mizbe'ach HASHEM , from having knelt on his knees with his palms spread up to Shomayim.</p>
<p>און ער האָט זיך 1KI 8:55 געשטעלט, און האָט געבענטשט די גאַנצע איינזאַמלונג פֿון ישׂראֵל אויף אַ הויכן קול, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 8:55 un er hot zich geshtelt, un hot gebentsht di gantse inzamlung fun Yisroel oif a hoichen kol, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 8:55 And he stood, and made on Kol Kehal Yisroel a brocha with a kol gadol (loud voice) , saying,</p>
<p>ברוך ה' וואָס האָט 1KI 8:56 געגעבן זיין פֿאַלק ישׂראֵל רו,</p>	<p>1KI 8:56 Baruch Hashem vos hot gegeben zain folk Yisroel ru, azoi vi alts vos er hot tsugezogt.</p>	<p>1KI 8:56 Baruch HASHEM , that hath given menuchah unto His people Yisroel, according to all</p>

<p>אַזוי ווי אַלץ וואָס ער האָט צוגעזאָגט. נישט אַן איינציק וואָרט איז אָפּגעפֿאַלן פֿון אַל זיין גוטן צוזאָג וואָס ער האָט צוגעזאָגט דורך דיין קנעכט משהן. edit</p>	<p>nisht an eintsik vort iz opgefallen fun al zain guten tsuzog vos er hot tsugezagt durch dain knecht Mosheen.</p>	<p>that He promised: there hath not failed one davar of all His good promise, which He promised by yad Moshe His Eved.</p>
<p>1KI 8:57 זאָל ה' אלוקינו זיין מיט אונדז, אַזוי ווי ער איז געווען מיט אונדזערע עלטערן; ער זאָל אונדז נישט פֿאַרלאָזן און נישט אַוועקוואַרפֿן; edit</p>	<p>1KI 8:57 zol Hashem Elokeinu zain mit undz, azoi vi er iz geven mit undzere elteren; er zol undz nisht farlozen un nisht avekvarfen;</p>	<p>1KI 8:57 HASHEM Eloheinu be immanu (<i>with us</i>) , as He was with Avoteinu; let Him not leave us, nor forsake us;</p>
<p>1KI 8:58 כדי צו ניגן אונדזער האַרץ צו אים, צו גיין אין אַלע זיינע וועגן, און צו היטן זיינע געבאָט און זיינע חוקים און זיינע געזעצן, וואָס ער האָט באַפֿוילן אונדזערע עלטערן. edit</p>	<p>1KI 8:58 kedei tsu neigen undzer harts tsu im, tsu gein in ale zaine vegem, un tsu hiten zaine gebot un zaine chukkim un zaine gezetsen, vos er hot bafoilen undzere elteren.</p>	<p>1KI 8:58 That He may incline levavenu (<i>our hearts</i>) unto Him, to walk in all his ways, and to be shomer over His mitzvot, and His chukkot, and His mishpatim, which He commanded Avoteinu.</p>
<p>1KI 8:59 און זאָלן די דאָזיקע ווערטער מיינע וואָס איך האָב געבעטן פֿאַר ה', זיין נאָנט צו ה' אלוקינו טאָג און נאַכט, צו טאָן דאָס רעכט פֿון זיין קנעכט, און דאָס רעכט פֿון זיין פֿאַלק ישׂראֵל, טאָג אין טאָג; edit</p>	<p>1KI 8:59 un zolen di dozike verter maine vos ich hob gebeten far Hashem, zain nont tsu Hashem Elokeinu tog un nacht, tsu ton dos recht fun zain knecht, un dos recht fun zain folk Yisroel, tog in tog;</p>	<p>1KI 8:59 And let these my words, wherewith I have made techinnah before HASHEM , be kerovim (<i>near ones</i>) unto HASHEM Eloheinu yomam valailah that He maintain the mishpat (<i>cause</i>) of His eved, and the mishpat of His people Yisroel at all times, as each day requires;</p>
<p>1KI 8:60 כדי אַלע פֿעלקער פֿון</p>	<p>1KI 8:60 kedei ale felker fun der</p>	<p>1KI 8:60 That all the peoples of</p>

<p>דער ערד זאלן וויסן אז ה' איז האלקים; מער איז נישטאָ; edit</p>	<p>erd zolen visen az Hashem iz HaElokim; mer iz nishto;</p>	<p>ha'aretz may know that HASHEM hu HaElohim and that there is none else.</p>
<p>1KI 8:61 און זאל אייער האַרץ זיין גאַנץ מיט ה' אלוקינו, צו גיין אין זיינע געזעצן און צו היטן זיינע געבאָט, אזוי ווי היינטיקן טאָג. edit</p>	<p>1KI 8:61 un zol ier harts zain gants mit Hashem Elokeinu, tsu gein in zaine gezetsen un tsu hiten zaine gebot, azoi vi haintiken tog.</p>	<p>1KI 8:61 Let your lev therefore be shalem with HASHEM Eloheinu, to walk in His chukkot, to be shomer over His mitzvot, as at this day.</p>
<p>1KI 8:62 און דער מלך און גאַנץ ישראל מיט אים האָבן געשלאַכט שלאַכטאָפּער פֿאַר ה'. edit</p>	<p>1KI 8:62 un der melech un gants Yisroel mit im hoben geschlacht shlachtopfer far Hashem.</p>	<p>1KI 8:62 And HaMelech, and kol Yisroel with him, offered zevach (<i>sacrifice</i>) before HASHEM .</p>
<p>1KI 8:63 און שלמה האָט געשלאַכט פֿאַרן פֿרידאָפּער {זבֿח שְׁלָמִים} וואָס ער האָט געשלאַכט צו ה', צוויי און צוואַנציק טויזנט רינדער, און הונדערט און צוואַנציק טויזנט שאָף. און דער מלך און אַלע קינדער פֿון ישראל האָבן באַנייט דאָס הויז פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 8:63 un Shelomo hot geschlacht faran fridopfer vos er hot geschlacht tsu Hashem, tsvei un tsvantsik toizent rinder, un hundert un tsvantsik toizent shof. un der melech un ale kinder fun Yisroel hoben banait dos hoiz fun Hashem.</p>	<p>1KI 8:63 And Sh'lomo offered a zevach hashelamim (<i>sacrifice of peace offerings</i>) , which he offered unto HASHEM , two and twenty thousand bakar, and a hundred and twenty thousand tzon (<i>sheep</i>) . So HaMelech and kol Bnei Yisroel dedicated the Beis HASHEM .</p>
<p>1KI 8:64 אין יענעם טאָג האָט דער מלך געהייליקט דעם מיטן פֿון דעם הויף וואָס פֿאַר ה'ס הויז; ווייל ער האָט דאָרטן געמאַכט די בראַנדאָפּער {עֹלָה} און די שפּייזאָפּער {מִנְחָה}, און</p>	<p>1KI 8:64 in yenem tog hot der melech geheilikt dem miten fun dem hoif vos far Hashem's hoiz; vail er hot dorten gemacht di brandopfer un di shpaizopfer, un dos fets fun di fridopfer; vorem der kuperner mizbeyeche vos far Hashem iz geven tsu</p>	<p>1KI 8:64 The same day did HaMelech consecrate as kodesh the interior of the Khatzer (<i>Court</i>) that was before the Beis HASHEM ; for there he offered olah and minchah, and the chelvei hashelamim because the Mitzbe'ach HaNechoshet that</p>

<p>דאָס פֿעטס פֿון די פֿרידאָפֿער {זבֿח שְׁלָמִים}; וואָרום דער קופּערנער מזבח וואָס פֿאַר ה' איז געווען צו קליין אַרויפֿצונעמען די בראַנדאָפֿער {עֹלָה} און די שפּייזאָפֿער {מִנְחָה}, און דאָס פֿעטס פֿון די פֿרידאָפֿער {זבֿח שְׁלָמִים}.</p> <p>edit</p>	<p>klein aroiftsunemen di brandopfer un di shpaizopfer, un dos fets fun di fridopfer.</p>	<p>was before HASHEM was too katon (<i>small</i>) to receive the olah, and minchah, and the chelvei hashelamim.</p>
<p>און שלמה האָט געמאַכט דעם יום-טובֿ אין יענער צייט, און גאַנץ ישׂראֵל מיט אים – אַ גרױסע איינזאַמלונג, פֿון וווּ מע קומט קיין חֲמַת בִּיז דעם טײַך פֿון מצְרַיִם – פֿאַר ה' אלוקינו, זיבן טעג און זיבן טעג, פֿערצן טעג.</p> <p>edit</p>	<p>1KI 8:65 un Shelomo hot gemacht dem yom-Tov in yener tsait, un gants Yisroel mit im – a groise inzamlung, fun vu me kumt kein Chammat biz dem taich fun Mitsrayim – far Hashem Elokeinu, ziben teg un ziben teg, fertsen teg.</p>	<p>1KI 8:65 And at that time Sh'lomo observed a Chag, and kol Yisroel with him, a Kahal Gadol, from the Approach of Chamat unto the Wadi Mitzrayim, before HASHEM Eloheinu, shivat yamim and shivat yamim, even arba'a asar yom.</p>
<p>אויפֿן אַכטן טאָג האָט ער אַוועקגעשיקט דאָס פֿאַלק, און זיי האָבן געבענטשט דעם מלך, און זײַנען געגאַנגען צו זייערע געצעלטן פֿריילעכע און מיט אַן אויפֿגעראַמטן האַרצן איבער אַלעם גוטן וואָס ה' האָט געטאָן צו זײַן קנעכט דָוִד, און צו זײַן פֿאַלק ישׂראֵל.</p> <p>edit</p>	<p>1KI 8:66 oifen achten tog hot er avekgeschikt dos folk, un ze hoben gebentsht dem melech, un zainen gegangen tsu zeyere getselten freileche un mit an oifgeramten hartsen iber alem guten vos Hashem hot geton tsu zain knecht Doviden, un tsu zain folk Yisroel.</p>	<p>1KI 8:66 On the Yom HaShemini he sent away the people and they made on HaMelech a brocha, and went unto their ohalim joyful and glad of lev for all hatovah (<i>the goodness</i>) that HASHEM had done for Dovid His Eved and for Yisroel His People.</p>

<p>1KI 9:1 און עס איז געווען, אַז שלמה האָט געענדיקט בויען דאָס הויז פֿון ה', און דאָס הויז פֿון מלך, און יעטוועדער געלוסט פֿון שלמהן וואָס ער האָט געוואָלט מאַכן, edit</p>	<p>1KI 9:1 un es iz geven, az Shelomo hot geendikt boien dos hoiz fun Hashem, un dos hoiz fun melech, un yetveder gelust fun Salmonen vos er hot gevolt machen,</p>	<p>1KI 9:1 And it came to pass, when Sh'lomo had completed the building of the Beis HASHEM , and the Bais HaMelech, and all Sh'lomo's desire which he was pleased to do,</p>
<p>1KI 9:2 האָט זיך ה' באַוויזן צו שלמהן אַ צווייט מאל, אַזוי ווי ער האָט זיך באַוויזן צו אים אין גִבְעוֹן. edit</p>	<p>1KI 9:2 hot zich Hashem bavizen tsu Salmonen a tsveit mol, azoi vi er hot zich bavizen tsu im in Givon.</p>	<p>1KI 9:2 That HASHEM appeared to Sh'lomo the second time, as He had appeared unto him at Giv'on.</p>
<p>1KI 9:3 און ה' האָט צו אים געזאָגט: איך האָב צוגעהערט דיין תפילה און דיין בקשה וואָס דו האָסט געבעטן פֿאַר מיר: איך האָב געהייליקט דאָס דאָזיקע הויז וואָס דו האָסט געבויט, צו טאָן מיין נאָמען דאָרטן אויף אייביק; און מיינע אויגן און מיין האַרץ וועלן דאָרטן זיין אַלע טעג. edit</p>	<p>1KI 9:3 un Hashem hot tsu im gezogt: ich hob tsugehert dain tfile un dain bakoshe vos du host gebeten far mir: ich hob geheilikt dos dozike hoiz vos du host geboit, tsu ton main nomen dorten oif eibik; un maine oigen un main harts velen dorten zain ale teg.</p>	<p>1KI 9:3 And HASHEM said unto him, I have heard thy tefillah and thy techinnah, that thou hast made before Me; I have set apart as kodesh this Beis, which thou hast built, to put Shemi there ad olam; and Mine eyes and Mine lev shall be there kol hayamim.</p>
<p>1KI 9:4 און דו, אויב דו וועסט גיין פֿאַר מיר אַזוי ווי דיין פֿאַטער דָוִד איז געגאַנגען, מיט גאַנצקייט פֿון האַרצן און מיט רעכטפֿאַרטיקייט, צו טאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן – אַז דו וועסט היטן</p>	<p>1KI 9:4 un du, oib du vest gein far mir azoi vi dain foter Dovid iz gegangen, mit gantskeit fun hartsen un mit rechtfartikeit, tsu ton azoi vi alts vos ich hob dir bafoilten – az du vest hiten maine chukkim un maine gezetsen,</p>	<p>1KI 9:4 And if thou wilt walk before Me, just as Dovid Avicha walked, in tohm (<i>integrity,</i> <i>guilelessness</i>) of lev, and in yashar, to do according to all that I have commanded thee, and will be shomer over My chukkot and My mishpatim;</p>

<p>מִיִּנַּע חֻקִּים אֶזְעָם, מִיִּנַּע גַּעְזָעֶצֶן, edit</p>		
<p>1KI 9:5 וועל איך אויפֿשטעלן דעם טראָן פֿון דיין מלוכה איבער ישראל אויף אייביק; אזוי ווי איך האָב גערעדט צו דיין פֿאַטער דודן, אזוי צו זאָגן: עס וועט דיר נישט פֿאַרשניטן {כרת} ווערן אַ מאַן פֿון דעם טראָן פֿון ישראל. edit</p>	<p>1KI 9:5 vel ich oifshtelen dem tron fun dain meluche iber Yisroel oif eibik; azoi vi ich hob geredt tsu dain foter Doviden, azoi tsu zogen: es vet dir nisht farshniten veren a man fun dem tron fun Yisroel.</p>	<p>1KI 9:5 Then I will establish the kisse (throne) of thy kingdom over Yisroel l'olam, as I promised to Dovid Avicha, saying, There shall not yikaret (be cut off, fail) thee an ish upon the Kisse Yisroel.</p>
<p>1KI 9:6 אויב אָבער אָפקערן וועט איר זיך אָפקערן פֿון הינטער מיר, איר און אייערע קינדער, און וועט נישט היטן מִיִּנַּע געבאָט, מִיִּנַּע גַּעְזָעֶצֶן וואָס איך האָב געלייגט פֿאַר אײַךְ, און איר וועט גיין און דינען פֿרעמדע ג-טער, און זיך בוקן צו זיי, edit</p>	<p>1KI 9:6 oib ober opkeren vet ir zich opkeren fun hinter mir, ir un eyere kinder, un vet nisht hiten maine gebot, maine gezetsen vos ich hob geleigt far ich, un ir vet gein un dinen fremde G-ter, un zich buken tsu zei,</p>	<p>1KI 9:6 But if ye shall at all turn from following Me, ye or your banim, and will not be shomer over My mitzvot and My chukkot which I have set before you, but go and serve elohim acherim, and hishtachaveh (worship) them;</p>
<p>1KI 9:7 וועל איך פֿאַרשניידן ישראל פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד וואָס איך האָב זיי געגעבן, און דאָס הויז וואָס איך האָב געהייליקט צו מיין נאָמען, וועל איך אָפּשאַפֿן פֿון מיין פנים, און ישראל וועט ווערן פֿאַר אַ שפּריכוואָרט און</p>	<p>1KI 9:7 vel ich farshnaiden Yisroel fun dem gezicht fun der erd vos ich hob zei gegeben, un dos hoiz vos ich hob geheilikt tsu main nomen, vel ich opshafen fun main ponem, un Yisroel vet veren far a shprichvort un far a geshpet tsvishen ale felker.</p>	<p>1KI 9:7 Then will I cut off Yisroel out of the adamah which I have given them; and this Beis, which I have set apart as kodesh for Shemi, will I cast out of My sight; and Yisroel shall be a mashal (proverb) and a sheninah (taunt, byword) among kol ha'ammim;</p>

<p>פֶּאָר אַ געשפּעט צווישן אַלע פֶּעלקער. edit</p>		
<p>1KI 9:8 און דאָס דאָזיקע הויז וואָס האָט געלאָזט זיין דערהויבן, וועט איטלעכער וואָס גייט אים פֿאַרביי זיך דערשרעקן, און וועט שמוצערן; און אַז זיי וועלן זאָגן: פֿאַר וואָס האָט ה' געטאָן אַזוי צו דעם דאָזיקן לאַנד און צו דעם דאָזיקן הויז? edit</p>	<p>1KI 9:8 un dos dozike hoiz vos hot gelozt zain derhoiben, vet itlecher vos geit im farbai zich dershrecken, un vet shmutseren; un az zei velen zogen: far vos hot Hashem geton azoi tsu dem doziken land un tsu dem doziken hoiz?</p>	<p>1KI 9:8 And at this Beis, which is elyon, every one that passeth by it shall be appalled, and shall hiss; and they shall say, Why hath HASHEM done thus unto HaAretz Hazot, and to this Beis?</p>
<p>1KI 9:9 וועט מען זאָגן: פֿאַר וואָס זיי האָבן פֿאַרלאָזן ה' זייער ה', וואָס האָט אַרויסגעצויגן זייערע עלטערן פֿון לאַנד מִצְרַיִם, און זיי האָבן זיך געהאַלטן אָן פֿרעמדע ג-טער, און זיך געבוקט צו זיי און זיי געדינט; דערום האָט ה' געבראַכט אויף זיי אַל דאָס דאָזיקע ביז. edit</p>	<p>1KI 9:9 vet men zogen: far vos ze hoben farlozen Hashem zeyer Hashem, vos hot aroisgetsoigen zeyere elteren fun land Mitsrayim, un ze hoben zich gehalten on fremde G-ter, un zich gebukt tsu ze un ze gedint; derum hot Hashem gebracht oif ze al dos dozike beiz.</p>	<p>1KI 9:9 And they shall answer, Because they forsook HASHEM Eloheichem who brought forth their avot out of Eretz Mitzrayim, and have taken hold upon elohim acherim, and have worshiped them, and served them; therefore hath HASHEM brought upon them all this ra'ah.</p>
<p>1KI 9:10 און עס איז געווען צום סוף פֿון צוואַנציק יאָר וואָס שלמה האָט געבויט די ביידע היִיזער, דאָס הויז פֿון ה', און דאָס הויז פֿון מלך - edit</p>	<p>1KI 9:10 un es iz geven tsum sof fun tsvantsik yor vos Shelomo hot geboit di beide haizer, dos hoiz fun Hashem, un dos hoiz fun melech -</p>	<p>1KI 9:10 And it came to pass at the end of esrim shanim, when Sh'lomo had built the two batim, the Beis HASHEM , and the Bais HaMelech,</p>

<p>חִירָם דער מלך פֿון צור 1KI 9:11 הָאָט באַזאָרגט שלמהן מיט צעדערהאַלץ און מיט ציפרעסנהאַלץ און מיט גאַלד לויט אַל זײַן פֿאַרלאַנג – הָאָט דענצמאַל דער מלך שלמה געגעבן חִירָמען צוואַנציק שטעט אין לאַנד גליל. edit</p>	<p>1KI 9:11 Churam der melech fun Tzor hot bazorgt Salmonen mit tsederholts un mit tsipresnholts un mit gold loit al zain farlang – hot dentsmol der melech Shelomo gegeben Chiromen tsvantsik shtet in land Galil.</p>	<p>1KI 9:11 (Now Chiram Melech Tzor had furnished Sh'lomo with cedar trees and cypress trees, and with zahav, according to all his desire), that then HaMelech Sh'lomo gave Chiram esrim ir (<i>twenty towns</i>) in Eretz HaGalil.</p>
<p>און חִירָם איז 1KI 9:12 אַרויסגעקומען פֿון צור אַנצוקוקן די שטעט וואָס שלמה הָאָט אים געגעבן, און זיי זײַנען נישט ווילגעפֿעלן אין זײַנע אויגן. edit</p>	<p>1KI 9:12 un Churam iz aroisgekumen fun Tzor ontsukuken di shtet vos Shelomo hot im gegeben, un ze zainen nisht voilgefelen in zaine oigen.</p>	<p>1KI 9:12 And Chiram came out from Tzor (<i>Tyre</i>) to see the towns which Sh'lomo had given him; and they pleased him not.</p>
<p>און ער הָאָט געזאָגט 1KI 9:13 וואָס זײַנען דאָס פֿאַר שטעט וואָס דו הָאָסט מיר געגעבן, מײַן ברודער? און מע רופֿט זיי לאַנד פֿבֿול ביז אויף הײַנטיקן טאָג. edit</p>	<p>1KI 9:13 un er hot gezogt vos zainen dos far shtet vos du host mir gegeben, main bruder? un me ruft ze land Kavul biz oif haintiken tog.</p>	<p>1KI 9:13 And he said, What towns are these which thou hast given me, achi (<i>my brother</i>) ? And he called them Eretz Kavul unto this day.</p>
<p>און חִירָם הָאָט געשיקט 1KI 9:14 דעם מלך הונדערט און צוואַנציק צענטנער גאַלד. edit</p>	<p>1KI 9:14 un Churam hot geshikt dem melech hundred un tsvantsik tsentner gold.</p>	<p>1KI 9:14 And Chiram sent to HaMelech 120 talents of zahav.</p>
<p>און דאָס איז די מעשה 1KI 9:15 מיט דעם צינדז וואָס דער מלך שלמה הָאָט אויפֿגענומען, כדי</p>	<p>1KI 9:15 un dos iz di meise mit dem tsindz vos der melech Shelomo hot oifgenumen, kedei tsu boien dos hoiz fun Hashem, un zain</p>	<p>1KI 9:15 And this is the account of the mas (<i>forced labor</i>) which HaMelech Sh'lomo conscripted; to build the Beis HASHEM , and</p>

<p>צו בויען דאָס הויז פֿון ה', און זיין הויז, און דעם מלוא, און די מויער פֿון ירושלים, און חצור, און מגדו, און גִזֶר: edit</p>	<p>hoiz, un dem mlu, un di moier fun Yerusholayim, un Chatzor, un Megiddo, un Gezer:</p>	<p>his own Bais, and Millo, and the Chomat Yerushalayim, and Chatzor, and Megiddo, and Gezer.</p>
<p>1KI 9:16 פֿרעה דער מלך פֿון מצרים איז אַרויפֿגעגאַנגען, און האָט באַצווונגען גִזֶר, און האָט זי פֿאַרברענט אין פֿייער, און דעם כּנַעני וואָס איז געזעסן אין דער שטאָט, האָט ער אויסגעהרגעט, און ער האָט זי געגעבן אין נדן צו זיין טאָכטער, שלמהס ווייב. edit</p>	<p>1KI 9:16 Pharaoh der melech fun Mitsrayim iz aroifgegangen, un hot batsvungen Gezer, un hot zi farbrent in faier, un dem Kenaani vos iz gezesen in der shtot, hot er oisgehrget, un er hot zi gegeben in Noden tsu zain tochter, Salmons vaib.</p>	<p>1KI 9:16 For Pharaoh Melech Mitzrayim had gone up, and captured Gezer, and burned it with eish, and slain the Kena'ani that dwelt in the ir, and given it for shilluchim (<i>going-away presents</i>) unto his bat eshet Sh'lomo.</p>
<p>1KI 9:17 און שלמה האָט אָפֿגעבויט גִזֶר, און די אונטערשטע בית-חורון, edit</p>	<p>1KI 9:17 un Shelomo hot opgeboit Gezer, un di untershte Beit-Choron,</p>	<p>1KI 9:17 And Sh'lomo rebuilt Gezer, and Lower Beit-Choron,</p>
<p>1KI 9:18 און בעלת, און תּדמור אין מדבר, אין לאַנד, edit</p>	<p>1KI 9:18 un Baalat, un Tadmor in midbar, in land,</p>	<p>1KI 9:18 And Ba'alat, and Tadmor in the midbar, in the land,</p>
<p>1KI 9:19 און אַלע שפּייכלערשטעט וואָס שלמה האָט געהאַט, און די שטעט פֿאַר רייטוועגן, און די שטעט פֿאַר רייטער, און די געלוסטן וואָס שלמה האָט געלוסט צו בויען אין ירושלים, און אויפֿן לבנון, און אין גאַנצן לאַנד פֿון</p>	<p>1KI 9:19 un ale shpaichlershtet vos Shelomo hot gehat, un di shtet far raitvegen, un di shtet far raiter, un di gelusten vos Shelomo hot gelust tsu boien in Yerusholayim, un oifen Levanon, un in gantsen land fun zain memshole.</p>	<p>1KI 9:19 And all the storage cities that Sh'lomo had, and cities for his merkavot, and cities for his parashim (<i>calvary</i>), and that which Sh'lomo desired to build in Yerushalayim, and in Levanon, and in all the erez of his memshalet.</p>

<p>זיין ממשלה. edit</p>		
<p>1KI 9:20 דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס איז איבערגעבליבן פֿון דעם אַמאָרי, דעם חִתִּי, דעם פֿרִזִּי, דעם חִוִּי, און דעם יבּוּסִי, וואָס זיינען נישט געווען פֿון די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל – edit</p>	<p>1KI 9:20 dos gantse folk vos iz ibergebliben fun dem Imri, dem Chitti, dem Perizzi, dem Chivi, un dem Yevusi, vos zainen nisht geven fun di kinder fun Yisroel –</p>	<p>1KI 9:20 And kol haAm that were left of HaEmori (<i>the Amorites</i>), HaChitti (<i>Hittites</i>), HaPerizzi (<i>Perizzites</i>), HaChivi (<i>Hivites</i>), and Yevusi (<i>Jebusites</i>), which were not of the Bnei Yisroel,</p>
<p>1KI 9:21 זייערע קינדער וואָס זיינען געבליבן נאָך זיי אין לאַנד, וואָס די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל האָבן זיי נישט געקענט פֿאַרטיליקן, זיי האָט שלמה גענומען פֿאַר צינדזקנעכט ביז אויף היינטיקן טאָג. edit</p>	<p>1KI 9:21 zeyere kinder vos zainen gebliben noch ze in land, vos di kinder fun Yisroel hoben ze nisht gekent fartiliken, ze hot Shelomo genumen far tsindzknecht biz oif haintiken tog.</p>	<p>1KI 9:21 Their banim that were left after them in HaAretz, whom the Bnei Yisroel also were not able utterly to destroy, upon those did Sh'lomo conscript mas of oved (<i>bondservice</i>) unto this day.</p>
<p>1KI 9:22 אָבער פֿון די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל האָט שלמה נישט געמאַכט קיין קנעכט; נאָר זיי זיינען געווען די מלחמה-לייט, און זיינע דינער, און זיינע האָרן, און זיינע הויפטלייט, און די האָרן איבער זיינע רייטוועגן און זיינע רייטער. edit</p>	<p>1KI 9:22 ober fun di kinder fun Yisroel hot Shelomo nisht gemacht kein knecht; nor ze zainen geven di milchome-lait, un zaine diner, un zaine haren, un zaine hoiptlait, un di haren iber zaine raitvegen un zaine raiter.</p>	<p>1KI 9:22 But of the Bnei Yisroel did Sh'lomo make no eved; but they were anshei hamilchamah, and his avadim, and his sarim, and his shalishim (<i>captains</i>), and commanders of his merkavot, and his parashim.</p>
<p>1KI 9:23 דאָס זיינען געווען די אייבערגעשטעלטע וואָס איבער שלמהס אַרבעט: פֿינף הונדערט און פֿופֿציק וואָס</p>	<p>1KI 9:23 dos zainen geven di eibergeshtelte vos iber Salmons arbet: finf hundert un fuftsik vos hoben geveltikt iber dem folk vos tut di arbet.</p>	<p>1KI 9:23 These were the chief of the officials that were over the melachah (<i>work</i>) of Sh'lomo five hundred and fifty, harodim (<i>the ones supervising</i>) the people that wrought in the</p>

<p>הָאָבֶן גַּעֲוֹעֲלִיטִיקֵט אִיבֵּעֵר דַּעַם פִּאָלֶק וּוְאָס טוֹט דִּי אַרְבַּעַט. edit</p>		<p>melachah.</p>
<p>וּוְאָס נֶאֱרַר פֶּרַעֲהֶס 1KI 9:24 טאַכטער איז אַרויף פֿון דָּוִד־ שטאַט אין איר הויז וּוְאָס ער הָאָט פֶּאָר איר געבויט, הָאָט ער דענצמאַל געבויט דעם edit מלוא.</p>	<p>1KI 9:24 vos nor Pharaohs tochter iz aroifblikendik fun Dovid's- shtot in ir hoiz vos er hot far ir geboit, hot er dentsmol geboit dem mlu.</p>	<p>1KI 9:24 But Bat Pharaoh came up out of the Ir Dovid unto her Bais (<i>Palace</i>) which Sh'lomo had built for her; then did he build the Millo.</p>
<p>און שלמה פֿלעגט 1KI 9:25 אויפֿברענגען דרייַ מאָל אין יָאָר בראַנדאָפֿער {עֲלֵה} און פֿרידאָפֿער {זִבַּח שְׁלָמִים} אויף דעם מזבח וּוְאָס ער הָאָט געבויט צו ה', און רייכערן דערבייַ [אויף דעם מזבח] וּוְאָס פֶּאָר ה'. אַזוֹי הָאָט ער פֶּאָרענדיקט דאָס הויז. edit</p>	<p>1KI 9:25 un Shelomo flegt oifbrenge drai mol in yor brandopfer un fridopfer oif dem mizbeyech vos er hot geboit tsu Hashem, un reicheren derbai [oif dem mizbeyech] vos far Hashem. azoi hot er farendikt dos hoiz.</p>	<p>1KI 9:25 And three times in shanah did Sh'lomo offer olot and shelamim upon the Mizbe'ach which he built unto HASHEM and he burned ketoret upon the Mizbe'ach that was before HASHEM . So he completed the Beis.</p>
<p>אויך שיפֿן הָאָט געמאַכט 1KI 9:26 דער מלך שלמה אין עֲצִיּוֹן- גִּבְרַ וּוְאָס בֵּי אֵילוֹת אויפֿן ברעג פֿון ים-סוּף, אין לאַנד edit אַדוֹם.</p>	<p>1KI 9:26 oich shifen hot gemacht der melech Shelomo in Etzyon- Gever vos bai Eilot oifen breg fun Yam-Suf, in land Edom.</p>	<p>1KI 9:26 And HaMelech Sh'lomo built a fleet of oniyyot in Etzyon-Gever, which is near Eilot, on the shore of the Yam Suf, in Eretz Edom.</p>
<p>און חירם הָאָט געשיקט 1KI 9:27 מיט די שיפֿן זיינע קנעכט, שיפֿלייט וּוְאָס קענען דעם ים, מיט שלמהס קנעכט. edit</p>	<p>1KI 9:27 un Churam hot geshikt mit di shifen zaine knecht, shiflait vos kenen dem yam, mit Salmons knecht.</p>	<p>1KI 9:27 And Chiram sent to the fleet of oniyyot his avadim, anshei oniyyot (<i>shipmen,</i> <i>sailors</i>) that had da'as hayam (<i>knowledge of the sea</i>) , with</p>

		the avadim of Sh'lomo.
<p>1KI 9:28 און זיי זיינען געקומען קיין אֹפִיר, און האָבן געקריגן פֿון דאָרטן גאָלד, פֿיר הונדערט און צוואַנציק צענטנער, און געבראַכט צום מלך שלמה. edit</p>	<p>1KI 9:28 un zei zainen gekumen kein Ophir, un hoben gekrigen fun dorten gold, fir hundert un tsvantsik tsentner, un gebracht tsum melech Shelomo.</p>	<p>1KI 9:28 And they came to Ophir, and brought back from there zahav, four hundred and twenty talents, and brought it to HaMelech Sh'lomo.</p>
<p>1KI 10:1 און די מלכה פֿון שבָּאָ האָט געהערט די הערונג פֿון שלמהן, פֿון וועגן דעם נאָמען פֿון ה', און זי איז געקומען אים צו פֿרווון מיט רעטענישן. edit</p>	<p>1KI 10:1 un di Milcah fun Sheva hot gehert di herung fun Salmonen, fun vegen dem nomen fun Hashem, un zi iz gekumen im tsu pruyen mit retenishen.</p>	<p>1KI 10:1 And when the Malkah (<i>Queen</i>) of Sheva heard of the fame of Sh'lomo, that it was for the Shem HASHEM , then she came to test him with chidot (<i>hard questions, riddles</i>) .</p>
<p>1KI 10:2 און זי איז געקומען קיין ירושלים מיט זייער אַ גרויסער מחנה, קעמלען אָנגעלאָדן מיט בשמים און גאָלד זייער פֿיל, און טייער געשטיין. און זי איז געקומען צו שלמהן, און האָט גערעדט צו אים וועגן אַלץ וואָס איז געווען ביי איר אין האַרצן. edit</p>	<p>1KI 10:2 un zi iz gekumen kein Yerusholayim mit zeyer a groiser machne, kemlen ongeloden mit b'shomaim un gold zeyer fil, un taier geshtein. un zi iz gekumen tsu Salmonen, un hot geredt tsu im vegen alts vos iz geven bai ir in hartsen.</p>	<p>1KI 10:2 And she came to Yerushalayim with a very great caravan, with gemalim that bore spices, and very much zahav, and precious gems; and when she was come to Sh'lomo, she spoke intimately with him of all that was on her lev.</p>
<p>1KI 10:3 און שלמה האָט איר געזאָגט אַלע אירע זאַכן; נישט געווען אַ זאַך פֿאַרהוילן פֿון דעם מלך, וואָס ער זאָל איר נישט זאָגן. edit</p>	<p>1KI 10:3 un Shelomo hot ir gezogt ale ire zachen; nisht geven a zach farhoilen fun dem melech, vos er zol ir nisht zogen.</p>	<p>1KI 10:3 And Sh'lomo answered her regarding all her questions; there was not anything hid from HaMelech, which he told her not.</p>
<p>1KI 10:4 און די מלכה פֿון שבָּאָ</p>	<p>1KI 10:4 un di Milcah fun Sheva hot gezen di gantse chochme</p>	<p>1KI 10:4 And when the Malkah of Sheva had seen kol chochmat</p>

<p>הָאָט געזען די גאַנצע חכמה פֿון שלמהן, און דאָס הויז וואָס ער האָט געבויט, edit</p>	<p>fun Salmonen, un dos hoiz vos er hot geboit,</p>	<p>Sh'lomo, and the Bais (<i>Palace</i>) that he had built,</p>
<p>1KI 10:5 און דאָס עסן פֿון זיין טיש, און דאָס זיצן פֿון זיינע הויפֿדינער, און דאָס שטיין פֿון זיינע משרתים מיט זייערע מלבושים, און זיינע טראַנקמייסטערס, און זיין בראַנדאָפֿער {עלָה} וואָס ער פֿלעגט אויפֿברענגען אין ה'ס הויז, און אין איר איז מער אַן אַטעם נישט געבליבן. edit</p>	<p>1KI 10:5 un dos esen fun zain tish, un dos zitsen fun zaine hoifdiner, un dos shtein fun zaine meshoresim mit zeyere malbushem, un zaine trankmaisters, un zain brandopfer vos er flegt oifbrenge in Hashem's hoiz, un in ir iz mer an otem nisht gebliben.</p>	<p>1KI 10:5 And the ma'akhal (<i>food</i>) of his shulchan, and the moshav (<i>seating</i>) of his avadim (<i>officials</i>) , and the ma'amad (<i>station</i>) of his attendants, and their robes, and his cupbearers, and his ascent by which he went up unto the Beis HASHEM ; there was no more ruach (<i>breath</i>) in her.</p>
<p>1KI 10:6 און זי האָט געזאָגט צום מלך: אמת איז געווען דאָס גערײד וואָס איך האָב געהערט אין מיין לאַנד וועגן דיינע פֿירונגען און וועגן דיין חכמה. edit</p>	<p>1KI 10:6 un zi hot gezogt tsum melech: emes iz geven dos gereid vos ich hob gehert in main land vegen daine firungen un vegen dain chochme.</p>	<p>1KI 10:6 And she said to HaMelech, It was emes the report that I heard in mine own eretz of thy devarim and of thy chochmah.</p>
<p>1KI 10:7 און איך האָב נישט געגלויבט די ווערטער, ביז וואָנען איך בין געקומען, און מײנע אויגן האָבן געזען; ערשט מיר איז אַ העלפֿט נישט דערציילט געוואָרן. שטייגסט אַריבער אין חכמה און גוטס די הערונג וואָס איך</p>	<p>1KI 10:7 un ich hob nisht gegloibt di verter, biz vanen ich bin gekumen, un maine oigen hoben gezen; ersht mir iz a helft nisht dertseilt gevoren. shtagst ariber in chochme un guts di herung vos ich hob gehert.</p>	<p>1KI 10:7 Howbeit I believed not the devarim, until I came, and mine eyes had seen it; and, hinei, the half was not told me; thy chochmah and tov (<i>prosperity</i>) exceedeth the fame which I heard.</p>

<p>הָאָב גֵּהֶעֱרַט. edit</p>		
<p>וּוִיל צו דיִנע לײַט, וּוִיל 1KI 10:8 צו די דאָזיקע קנעכט דיִנע וואָס שטייען פֿאַר דיר תמיד, וואָס הערן דיין חכמה. edit</p>	<p>1KI 10:8 voil tsu daine lait, voil tsu di dozike knecht daine vos shteyen far dir tmid, vos heren dain chochme.</p>	<p>1KI 10:8 Ashrei are thy anashim; ashrei are these thy avadim, which stand continually before thee, and that hear thy chochmah.</p>
<p>גֵּלױבט זאָל זײַן ג-ט דיין 1KI 10:9 ג-ט וואָס האָט דײַך באַגערט דײַך אַרױפֿצױזעצן אויף דעם טראָן פֿון ישׂראֵל. ווײַל ה' האָט אײביק לײב ישׂראֵל, דערום האָט ער דײַך געמאַכט פֿאַר אַ מלך, צו טאָן רעכט און גערעכטיקײט. edit</p>	<p>1KI 10:9 geloibt zol zain G-t dain G-t vos hot dich bagert dich aroiftsuzetsen oif dem tron fun Yisroel. vail Hashem hot eibik lib Yisroel, derum hot er dich gemacht far a melech, tsu ton recht un gerechtikeit.</p>	<p>1KI 10:9 Yehi HASHEM Eloheicha baruch Who delighted in thee, to set thee on the Kisse Yisroel; because HASHEM loved Yisroel l'olam, therefore made He thee Melech, to do mishpat and tzedakah.</p>
<p>און זי האָט געגעבן דעם 1KI 10:10 מלך הונדערט און צוואַצניק צענטנער גאָלד, און בשמים זייער פֿיל, און טייער געשטיין; קײן מאָל ווידער איז נישט אַרײַנגעקומען אַזױ פֿיל ווי יענע בשמים וואָס די מלכה פֿון שבָּאָ האָט געגעבן צו שלמה המלך. edit</p>	<p>1KI 10:10 un zi hot gegeben dem melech hundred un tsvatsnik tsentner gold, un b'shomaim zeyer fil, un taier geshtein; kein mol vider iz nisht araingekumen azoi fil vi yene b'shomaim vos di Milcah fun Sheva hot gegeben tsu Shelomo hameilech.</p>	<p>1KI 10:10 And she gave HaMelech a hundred and twenty talents of zahav, and a very large store of spices and precious gems; there came no more such abundance of spices as these which the Malkah of Sheva gave to Melech Sh'lomo.</p>
<p>און אויך די שיפֿן פֿון 1KI 10:11 חִירָמֶען וואָס האָבן געפֿירט גאָלד פֿון אופֿיר, האָבן געבראַכט פֿון אופֿיר</p>	<p>1KI 10:11 un oich di shifen fun Chiromen vos hoben gefirt gold fun Ophir, hoben gebracht fun Ophir sandalholts zeyer fil un taier geshtein.</p>	<p>1KI 10:11 And the fleet of oniyot also of Chiram, that brought zahav from Ophir, brought in from Ophir a vast supply of almug wood, and precious gems.</p>

<p>סאַנדאַלהאַלץ זייער פֿיל און טייער געשטיין. edit</p>		
<p>און דער מלך האָט 1KI 10:12 געמאַכט פֿון דעם סאַנדאַלהאַלץ געלענדערס פֿאַר דעם הויז פֿון ה', און פֿאַר דעם הויז פֿון מלך, און האַרפֿן און גיטאַרן פֿאַר די זינגערס; אַזעלכע סאַנדאַלהאַלץ איז נישט אַריינגעקומען און נישט געזען געוואָרן ביז אויף היינטיקן טאָג. edit</p>	<p>1KI 10:12 un der melech hot gemacht fun dem sandalholts gelenders far dem hoiz fun Hashem, un far dem hoiz fun melech, un harfen un gitaren far di zingers; azelche sandalholts iz nisht araingekumen un nisht gezen gevoren biz oif haintiken tog.</p>	<p>1KI 10:12 And HaMelech made of the almug wood misad (<i>steps,</i> <i>support</i>) for the Beis HASHEM , and for the Bais HaMelech, kinnorot (<i>harps</i>) also and nevalim (<i>lyres</i>) for the singers; there came no such almug wood, nor were seen unto this day.</p>
<p>און שלמה המלך האָט 1KI 10:13 געגעבן דער מלכה פֿון שבָּאָ אַל איר באַגער וואָס זי האָט פֿאַרלאַנגט, אַחוץ וואָס ער האָט איר געגעבן לויט דער ברייטער האַנט פֿון שלמה המלך. און זי האָט זיך אומגעקערט, און איז אָועקגעגאַנגען צו איר לאַנד, זי און אירע קנעכט. edit</p>	<p>1KI 10:13 un Shelomo hameilech hot gegeben der Milcah fun Sheva al ir bager vos zi hot farlangt, achuts vos er hot ir gegeben loit der breiter hant fun Shelomo hameilech. un zi hot zich umgekert, un iz avekgegangen tsu ir land, zi un ire knecht.</p>	<p>1KI 10:13 And HaMelech Sh'lomo gave unto the Malkah of Sheva all her desire, whatsoever she asked, besides that which Sh'lomo gave her of his royal bounty. So she turned and went to her own country, she and her avadim.</p>
<p>און די וואָג פֿון דעם 1KI 10:14 גאַלד וואָס איז אַריינגעקומען בײַ שלמהן אין איין יאָר, איז געווען זעקס הונדערט און</p>	<p>1KI 10:14 un di vog fun dem gold vos iz araingekumen bai Salmonen in ein yor, iz geven zeks hundert un zeks un zrechtsik tsentner gold;</p>	<p>1KI 10:14 Now the weight of zahav that came to Sh'lomo in one year was 666 talents of zahav,</p>

<p>זעקס און זעכציק צענטנער גאַלד; edit</p>		
<p>אַחוץ פֿון די לייט די אַרומפֿאַרער און פֿון דעם מסחר פֿון די האַנדלסלייט, און פֿון אַלע מלכים פֿון די געמישטע פֿעלקער, און פֿון די לאַנדפֿירשטן. edit</p>	<p>1Ki 10:15 achuts fun di lait di arumforer un fun dem mischar fun di handslait, un fun ale Molechim fun di gemishte felker, un fun di landfirsheten.</p>	<p>1Ki 10:15 This was in addition to what he had of the anashei hatarim (merchants), and of the income of traders, and of all the Melachim of Arabia, and of the Governors of the land.</p>
<p>און שלמה המלך האָט געמאַכט צוויי הונדערט פֿאַנצערס פֿון געשלאָגענעם גאַלד; זעקס הונדערט גאַלדשטיק איז אַוועק אויף איין שילד. edit</p>	<p>1Ki 10:16 un Shelomo hameilech hot gemacht tsvei hundert pansters fun geshlogenem gold; zeks hundert goldshtik iz avek oif ein schild.</p>	<p>1Ki 10:16 And HaMelech Sh'lomo made two hundred large shields of hammered zahav; six hundred shekels of zahav went to one shield.</p>
<p>און דריי הונדערט שילדן פֿון געשלאָגענעם גאַלד; דריי מִנֶּה גאַלד איז אַוועק אויף איין שילד. און דער מלך האָט זיי אַריינגעשטעלט אין דעם הויז פֿון לבנון-וואַלד. edit</p>	<p>1Ki 10:17 un drai hundert shilden fun geshlogenem gold; drai mina gold iz avek oif ein schild. un der melech hot ze araingeshtelt in dem hoiz fun Levanon-vald.</p>	<p>1Ki 10:17 And he made three hundred moginim of hammered zahav; three mina of zahav went to one mogen (shield); and HaMelech put them in the Bais Ya'ar HaLevanon.</p>
<p>און דער מלך האָט געמאַכט אַ גרויסן טראָן פֿון עלפֿנבין, און האָט אים איבערגעצויגן מיט גינגאַלד. edit</p>	<p>1Ki 10:18 un der melech hot gemacht a groisen tron fun elfnbein, un hot im ibergetsoigen mit gingold.</p>	<p>1Ki 10:18 Moreover HaMelech made a kisse shen gadol (great throne of ivory), and overlaid it with the finest, brightest zahav.</p>
<p>זעקס טרעפֿ זיינען געווען צום טראָן, און אַ</p>	<p>1Ki 10:19 zeks trep zainen geven tsum tron, un a kailechdiker kop iz geven iber dem tron fun</p>	<p>1Ki 10:19 The kisse had shesh ma'alot (six steps), and the top of the kisse was rounded; and</p>

<p>קײלעכדיקער קאַפּ איז געווען איבער דעם טראַן פֿון הינטן; און הענטלעך זײַנען געווען אויף ביידע זײַטן פֿון דעם אָרט צום זיצן, און צוויי לײבן זײַנען געשטאַנען בײַ די הענטלעך. edit</p>	<p>hinten; un hentlech zainen geven oif beide zaiten fun dem ort tsum zitsen, un tsvei leiben zainen geshtanen bai di hentlech.</p>	<p>there were armrests on either side on the makom (<i>place</i>) of the seat, and two arayot (<i>lions</i>) stood beside the armrests.</p>
<p>1Ki 10:20 און צוועלף לײבן זײַנען דאָרטן געשטאַנען אויף די זעקס טרעפּ, פֿון דער זײַט און פֿון דער אַנדער זײַט. אַזוי- וואָס איז נישט געמאַכט געוואָרן אין קײן קײניגרייך. edit</p>	<p>1Ki 10:20 un tsvelf leiben zainen dorten geshtanen oif di zeks trep, fun der zeit un fun der ander zeit. azoi-vos iz nisht gemacht gevoren in kein kinigraich.</p>	<p>1Ki 10:20 And twelve arayim (<i>lions</i>) stood there on the one side and on the other upon the six steps; there was not the like made in any mamlakhot (<i>kingdoms</i>) .</p>
<p>1Ki 10:21 און אַלע טרײַנק-כלים פֿון שלמה המלך זײַנען געווען פֿון גאָלד, און אַלע כלים פֿון דעם הויז פֿון לבָנון-וואַלד זײַנען געווען פֿון עכטן גאָלד; קײן זילבער; דאָס האָט אין די טעג פֿון שלמהן זיך גערעכנט פֿאַר גאָרנישט. edit</p>	<p>1Ki 10:21 un ale trink-keilim fun Shelomo hameilech zainen geven fun gold, un ale keilim fun dem hoiz fun Levanon-vald zainen geven fun echten gold; kein zilber; dos hot in di teg fun Salmonen zich gerechnt far gornisht.</p>	<p>1Ki 10:21 And all HaMelech Sh'lomo's kelei mashkeh (<i>drinking vessels</i>) were of zahav, and all the vessels of the Bais Ya'ar HaLevanon were of pure zahav; none were of kesef; it was nothing accounted of in the days of Sh'lomo.</p>
<p>1Ki 10:22 וואָרום דער מלך האָט געהאַט תַּרְשִׁיש־שִׁפָּן אויפֿן ים מיט די שִׁפָּן פֿון חִרָמֶען. אײַן מאַל אין דרײַ יאָר פֿלעגן די תַּרְשִׁיש־שִׁפָּן קומען אַנגעלאָדן מיט גאָלד און</p>	<p>1Ki 10:22 vorem der melech hot gehat Tarshish-shifen oifen yam mit di shifen fun Chiromen. ein mol in drai yor flegen di Tarshish-shifen kumen ongeloden mit gold un zilber, elfnbein, un malpes, un paves.</p>	<p>1Ki 10:22 For HaMelech had at sea a fleet of oniyot Tarshish with the fleet of oniyot of Chiram; once in shalosh shanim came the fleet of oniyot Tarshish, bringing zahav, and kesef, ivory, and monkeys, and peacocks.</p>

<p>זילבער, עלפֿנביין, און מאַלפעס, און פּאַוועס. edit</p>		
<p>און שלמה המלך איז 1KI 10:23 געווען גרעסער פֿון אַלע מלכים פֿון דער ערד אין עושר און אין חכמה. edit</p>	<p>1KI 10:23 un Shelomo hameilech iz geven greser fun ale Molechim fun der erd in oysher un in chochme.</p>	<p>1KI 10:23 So HaMelech Sh'lomo exceeded all the Melachim of Ha'Aretz in osher and in chochmah.</p>
<p>און די גאַנצע וועלט 1KI 10:24 האַט געזוכט שלמהס פנים, כדי צו הערן זיין חכמה וואָס אלקים האָט אַרײַנגעגעבן אין זיין האַרצן. edit</p>	<p>1KI 10:24 un di gantse velt hot gezucht Salmons ponem, kedei tsu heren zain chochme vos Elokim hot araingegeben in zain hartsen.</p>	<p>1KI 10:24 And kol Ha'Aretz sought the face of Sh'lomo, to hear his chochmah, which Elohim had put in his lev.</p>
<p>און זיי האָבן געבראַכט 1KI 10:25 איטלעכער זיין מתנה, זילבערנע כלים, און גילדערנע כלים, און קליידער, און וואָפֿן, און בשמים, פֿערד און מולאיזלען, יאָר אין יאָר. edit</p>	<p>1KI 10:25 un zeı hoben gebracht itlecher zain Mattanah, zilberne keilim, un gilderne keilim, un kleider, un vafen, un b'shomaim, ferd un moileizlen, yor in yor.</p>	<p>1KI 10:25 They brought every ish his minchah, vessels of kesef, vessels of zahav, and robes, and weapons, and spices, susim, and peradim (mules), yearly at each year's due.</p>
<p>און שלמה האָט 1KI 10:26 אַנגעזאַמלט רײטוועגן און רײטער; און ער האָט געהאַט טויזנט און פֿירהונדערט רײטוועגן, און צוועלפֿטויזנט רײטער; און ער האָט זיי אַהינגעטאַן אין די שטעט פֿאַר רײטוועגן, און ביים מלך אין ירושלײַם. edit</p>	<p>1KI 10:26 un Shelomo hot ongezamlt raitvegen un raiter; un er hot gehat toizent un firhundert raitvegen, un tsvelftoiznt raiter; un er hot zeı ahingeton in di shtet far raitvegen, un baim melech in Yerushalayim.</p>	<p>1KI 10:26 And Sh'lomo gathered together merkavot and parashim; and he had a thousand and four hundred merkavot, and twelve thousand parashim, whom he kept in his chariot cities and with HaMelech in Yerushalayim.</p>

<p>און דער מלך האָט 1KI 10:27 געמאַכט זילבער אין ירושלים אַזוי ווי שטיינער, און צעדערן האָט ער געמאַכט אַזוי ווי די ווילדע פֿייגנביימער וואָס אין דער נידערונג, אין פֿילקייט. edit</p>	<p>1KI 10:27 un der melech hot gemacht zilber in Yerusholayim azoi vi shtainer, un tsederen hot er gemacht azoi vi di vilde faignbeimer vos in der niderung, in filkeit.</p>	<p>1KI 10:27 And HaMelech made kesef to be in Yerushalayim like avanim (rocks) , and cedars made he to be like sycamores in the Shefelah, for abundance.</p>
<p>און דער אַרויסקום פֿון 1KI 10:28 די פֿערד וואָס שלמה האָט געהאַט, איז געווען פֿון מצרים און פֿון קוּה; די סוחרים פֿון מלך פֿלעגן זיי קריגן פֿון קוּה פֿאַר געצאַלט. edit</p>	<p>1KI 10:28 un der aroiskum fun di ferd vos Shelomo hot gehat, iz geven fun Mitsrayim un fun kueh; di sochrin fun melech flegen zei krigen fun kueh far getsolt.</p>	<p>1KI 10:28 And Sh'lomo had susim brought out of Mitzrayim, and from Keveh; HaMelech's agents acquired from Kevah at a price.</p>
<p>און אַ רייטוואָגן איז 1KI 10:29 אַרויפֿגעקומען און אַרויסגעאַנגען פֿון מצרים פֿאַר זעקס הונדערט זילבערשטיק, און אַ פֿערד פֿאַר הונדערט און פֿופֿציק; און דעס גלייכן פֿאַר אַלע מלכים פֿון די חתים, און פֿאַר די מלכים פֿון אַרם, פֿלעגט מען אַרויסברענגען דורך זייער האַנט. edit</p>	<p>1KI 10:29 un a raitvogen iz aroifgekumen un aroisgegangen fun Mitsrayim far zeks hundert zilbershtik, un a ferd far hundert un fuftsik; un des glaichen far ale Molechim fun di Chetim, un far di Molechim fun Aram, flegt men aroisbrenge durch zeyer hant.</p>	<p>1KI 10:29 And a merkavah (chariot) went out of Mitzrayim for six hundred pieces of kesef, and a sus for a hundred and fifty; and so for all the melachim of the Chittim (Hittites) , and for the melachim of Aram, did they export them by the same means.</p>
<p>און שלמה המלך האָט 1KI 11:1 ליב געהאַט פֿיל פֿרעמדגעבאַרענע ווייבער, </p>	<p>1KI 11:1 un Shelomo hameilech hot lib gehat fil fremdgeborene vaiber, achuts Pharaohs tochter: moovishe, eamonishe,</p>	<p>1KI 11:1 But Sh'lomo Hamelech loved nashim nokhriyyot rabbot (many foreign women) , besides Bat Pharaoh:</p>

<p>אַחוץ פֿרעהס טאַכטער: מוֹאַבִישֶׁע, עַמּוֹנִישֶׁע, אַדּוּמִישֶׁע, צִדּוֹנִישֶׁע, חֲתִישֶׁע; edit</p>	<p>adomishe, tsidonishe, chitishe;</p>	<p>Moaviyyot, Ammoniyyot, Adomiyyot, Tzedeniyyot, Chittiyyot,</p>
<p>1KI 11:2 פֿון די פֿעלקער וואָס ה' 1KI 11:2 האַט אָנגעזאָגט די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל: איר זאָלט נישט קומען צווישן זיי און זיי זאָלן נישט קומען צווישן אײַך; זיי וועלן זיכער אָפּנייגן אײַער האַרץ נאָך זייערע ג-טער. אָן זיי האָט שלמה זיך באַהעפֿט אין ליבשאַפֿט. edit</p>	<p>1KI 11:2 fun di felker vos Hashem hot ongezogt di kinder fun Yisroel: ir zolt nisht kumen tsvishen zei un zei zolen nisht kumen tsvishen ich; zei velen zicher opneigen ier harts noch zeyere G-ter. on zei hot Shelomo zich baheft in libshaft.</p>	<p>1KI 11:2 Of the Goyim concerning which HASHEM said unto the Bnei Yisroel, Ye shall not go in to them, neither shall they come in unto you; for surely they will turn away your levav after their elohim; Sh'lomo made his deveykus unto these in love.</p>
<p>1KI 11:3 און ער האָט געהאַט זיבן 1KI 11:3 הונדערט ווייבער האַרינטעס, און דריי הונדערט קעפסווייבער, און זיינע ווייבער האַבן אָפּגענייגט זיין האַרץ. edit</p>	<p>1KI 11:3 un er hot gehat ziben hundert vaiber harintes, un drai hundert kepsvaiber, un zaine vaiber hoben opgeneigt zain harts.</p>	<p>1KI 11:3 And he had nashim sarot sheva me'ot (seven hundred royal wives) , and three hundred pilagshim; and his nashim inclined libo (his heart) .</p>
<p>1KI 11:4 און עס איז געווען צו דער 1KI 11:4 צײַט פֿון שלמהס עלטער, האַבן זײַנע ווייבער אָפּגענייגט זיין האַרץ נאָך פֿרעמדע ג-טער, און זיין האַרץ איז נישט געווען גאַנץ מיט ה' זיין ג-ט, אַזוי ווי דאָס האַרץ פֿון זיין פֿאַטער דָוִד. edit</p>	<p>1KI 11:4 un es iz geven tsu der tsait fun Salmons elter, hoben zaine vaiber opgeneigt zain harts noch fremde G-ter, un zain harts iz nisht geven gants mit Hashem zain G-t, azoi vi dos harts fun zain foter Doviden.</p>	<p>1KI 11:4 For it came to pass, when Sh'lomo was old, that his nashim inclined libo (his heart) after elohim acherim and levavo (his heart) was not shalem (undivided, fully devoted, complete) with HASHEM Elohav, as was the levav Dovid Aviv.</p>

<p>און שלמה איז געגאנגען 1KI 11:5 נאך עשתרת דער געטין פון די צידונים, און נאך מלכום, דער אומווערדיקייט פון די עמונים. edit</p>	<p>1KI 11:5 un Shelomo iz gegangen noch Ashtarot der getin fun di Tzidonim, un noch milkum, der umverdikeit fun di Ammonim.</p>	<p>1KI 11:5 For Sh'lomo went after Ashtoret elohei Tzidonim, and after Milkom shikkutz (<i>the abomination of</i>) Ammonim.</p>
<p>און שלמה האט געטאן 1KI 11:6 וואס איז שלעכט אין די אויגן פון ה', און ער איז נישט געגאנגען אין גאנצן נאך ה', אזוי ווי זיין פאטער דוד. edit</p>	<p>1KI 11:6 un Shelomo hot geton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, un er iz nisht gegangen in gantsen noch Hashem, azoi vi zain foter Dovid.</p>	<p>1KI 11:6 And Sh'lomo did the rah in the sight of HASHEM , and went not fully after HASHEM , as did Dovid Aviv.</p>
<p>דענצמאל האט שלמה 1KI 11:7 געבויט אַ בַּמָּה צו כּמוֹשׁ, דער אומווערדיקייט פון מואב, אויף דעם באַרג וואָס פֿאַר ירושלים, און צו מוֹלֶךְ, דער אומווערדיקייט פון די קינדער פון עמון. edit</p>	<p>1KI 11:7 dentsmol hot Shelomo geboit a bomoh tsu Kemosh, der umverdikeit fun Moav, oif dem barg vos far Yerusholayim, un tsu Molech, der umverdikeit fun di kinder fun Ammon.</p>	<p>1KI 11:7 Then did Sh'lomo build a high place for Kemosh, the shikkutz (<i>abomination of</i>) Moav, on the har (<i>hill</i>) , that is facing Yerushalayim, and for Molech, the shikkutz (<i>abomination of</i>) the Bnei Ammon.</p>
<p>און אזוי האט ער געטאן 1KI 11:8 מיט אלע זיינע פֿרעמדע ווייבער, וואָס האָבן גערייכערט און געשלאַכט צו זייערע ג-טער. edit</p>	<p>1KI 11:8 un azoi hot er geton mit ale zaine fremde vaiber, vos hoben gereichert un geschlacht tsu zeyere G-ter.</p>	<p>1KI 11:8 And likewise did he for all his nashim nokhriyyot, which burned ketoret and offered zevakhim unto their elohim.</p>
<p>און האט ה' געזעענט אויף 1KI 11:9 שלמה, ווייל זיין האַרץ האָט זיך אָפּגענייגט פון ה' אלוקי ישׂראֵל, וואָס האָט זיך באַוויזן צו אים צוויי מאל, edit</p>	<p>1KI 11:9 hot Hashem getsernt oif Salmonen, vail zain harts hot zich opgeneigt fun Hashem Elochei Yisroel, vos hot zich bavizen tsu im tsvei mol,</p>	<p>1KI 11:9 And HASHEM was angry with Sh'lomo, because levavo was turned from HASHEM Elohei Yisroel, Who had appeared unto him twice,</p>

<p>און האָט אים באַפֿוילן 1KI 11:10 וועגן דער דאָזיקער זאָך, נישט צו גיין נאָך פֿרעמדע ג-טער; און ער האָט נישט געהיט וואָס ה' האָט באַפֿוילן. edit</p>	<p>1KI 11:10 un hot im bafoilen vegen der doziker zach, nisht tsu gein noch fremde G-ter; un er hot nisht gehit vos Hashem hot bafoilen.</p>	<p>1KI 11:10 And had commanded him concerning this thing, that he should not go after elohim acherim; but he was not shomer over that which HASHEM commanded.</p>
<p>און ה' האָט געזאָגט צו שלמה: ווייל דאָס איז געווען אין דיר, און דו האָסט נישט געהיט מיין בְּרִית, און מיניע געזעצן וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן, וועל איך אַוועקרייסן די מלוכה פֿון דיר, און וועל זי אַוועקגעבן צו דיִינעם אַ קנעכט. edit</p>	<p>1KI 11:11 un Hashem hot gezogt tsu Salmonen: vail dos iz geven in dir, un du host nisht gehit main bris, un maine gezetsen vos ich hob dir bafoilen, vel ich avekraisen di meluche fun dir, un vel zi avekgeben tsu dainem a knecht.</p>	<p>1KI 11:11 Wherefore HASHEM said unto Sh'lomo, Forasmuch as this is done of thee, and thou hast not been shomer over My Brit <i>(Covenant, Sinai Covenant)</i> and My chukkot, which I have commanded thee, I will surely tear away the Mamlachah from thee, and will give it to thy eved <i>(servant)</i> .</p>
<p>אַבער אין דיִינע טעג וועל איך דאָס נישט טאָן, פֿון דיין פֿאַטער דָּוִדס וועגן; פֿון דיין זונס האַנט וועל איך זי אַוועקרייסן. edit</p>	<p>1KI 11:12 ober in daine teg vel ich dos nisht ton, fun dain foter Dovids vegen; fun dain zuns hant vel ich zi avekraisen.</p>	<p>1KI 11:12 Notwithstanding in thy yamim I will not do it lema'an <i>(for the sake of)</i> Dovid Avicha; but I will tear it out of the yad binecha <i>(power of thy son)</i> .</p>
<p>נאָר די גאַנצע מלוכה וועל איך נישט אַוועקרייסן; איין שְׁבֵט וועל איך געבן צו דיין זון, פֿון וועגן מיין קנעכט דָּוִד, און פֿון וועגן ירוּשָׁלַיִם וואָס איך האָב אויסדערוויילט. edit</p>	<p>1KI 11:13 nor di gantse meluche vel ich nisht avekraisen; ein sheyvet vel ich geben tsu dain zun, fun vegen main knecht Doviden, un fun vegen Yerusholayim vos ich hob oisderveilt.</p>	<p>1KI 11:13 Howbeit I will not tear away kol hamamlachah; but will give shevet echad <i>(one tribe)</i> to binecha le'ma'an Dovid Avdi and lema'an Yerushalayim which I have chosen.</p>

<p>און ה' האָט 1KI 11:14 אויפֿגעשטעלט אַ שטן אויף שלמה, הַדָּד דעם אַדוֹמי. ער איז געווען פֿון קיניגלעכן אַפּשטאַם אין אַדוֹם. edit</p>	<p>1KI 11:14 un Hashem hot oifgeshtelt a sten oif Salmonen, Hadad dem HaAdomi. er iz geven fun kiniglechen opshtam in Edom.</p>	<p>1KI 11:14 And HASHEM raised up satan (adversary) unto Sh'lomo, Hadad HaAdomi; he was from the zera HaMelech in Edom.</p>
<p>און עס איז געווען, ווען דָּוִד איז געווען אין אַדוֹם, בעת יוֹאָב דער חיל-לידער איז אַרויפֿגעגאַנגען באַגראָבן די געטייטע, און האָט געשלאָגן יעטוועדער מאַנספּאַרשוין אין אַדוֹם – edit</p>	<p>1KI 11:15 un es iz geven, ven Dovid iz geven in Edom, beis Yoav der cheil-lider iz aroifgegangen bagroben di geteite, un hot geschlogen yetveder mansparshoin in Edom –</p>	<p>1KI 11:15 For it came to pass, when Dovid was in Edom, and Yoav Sar HaTzava was gone up to bury the slain, after he had struck down every zachar in Edom;</p>
<p>וואָרום זעקס חדשים איז דאָרטן געבליבן יוֹאָב און גאַנץ יִשְׂרָאֵל, ביז ער האָט פֿאַרשניטן {כרת} יעטוועדער מאַנספּאַרשוין אין אַדוֹם – edit</p>	<p>1KI 11:16 vorem zeks Chodeshim iz dorten gebliben Yoav un gants Yisroel, biz er hot farshniten yetveder mansparshoin in Edom –</p>	<p>1KI 11:16 (For six months did Yoav remain there with kol Yisroel, until he had cut off every zachar in Edom);</p>
<p>און עטלעכע אַדוֹמים פֿון זײַן פֿאַטערס קנעכט מיט אים, כדי צו גיין קיין מצרים; און הַדָּד איז געווען אַ קליין יינגל. edit</p>	<p>1KI 11:17 iz Hadad antlofen, er un etleche Adummim fun zain foters knecht mit im, kedei tsu gein kein Mitsrayim; un Hadad iz geven a klein yingel.</p>	<p>1KI 11:17 That Hadad fled, he and anashim Adomiyyim (certain men of Edom) of his father's avadim with him, to go into Mitzrayim; Hadad being yet a na'ar katan (small child) .</p>
<p>און זיי זיינען אויפֿגעשטאַנען פֿון מִדְּיָן, און זיי זיינען געקומען קיין פֿאַרן, און זיי האָבן מיטגענומען מיט</p>	<p>1KI 11:18 un zei zainen oifgeshtanen fun Middin, un zei zainen gekumen kein Paran, un zei hoben mitgenumen mit zich mentshen fun Paran, un zainen</p>	<p>1KI 11:18 And they arose out of Midyan, and came to Paran; and they took anashim with them out of Paran, and they came to Mitzrayim, unto</p>

<p>זיך מענטשן פֿון פֿאַרן, און זיינען געקומען קיין מצרים צו פֿרעה דעם מלך פֿון מצרים. און ער האָט אים געגעבן אַ הויז, און האָט אָנגעזאָגט פֿאַר אים שפּייז, און אים געגעבן לאַנד. edit</p>	<p>gekumen kein Mitsrayim tsu Pharaoh dem melech fun Mitsrayim. un er hot im gegeben a hoiz, un hot ongezogt far im shpaiz, un im gegeben land.</p>	<p>Pharaoh Melech Mitzrayim; who gave him a bais, and assigned him lechem, and gave him eretz.</p>
<p>1Ki 11:19 און הַדָּד הָאָט געפֿונען גרויס חן אין די אויגן פֿון פֿרעהן, און ער האָט אים געגעבן פֿאַר אַ ווייב די שוועסטער פֿון זיין ווייב, די שוועסטער פֿון דער מלכה תַּחפְּנִיס. edit</p>	<p>1Ki 11:19 un Hadad hot gefunen grois chen in di oigen fun Pharaohen, un er hot im gegeben far a vaib di shvester fun zain vaib, di shvester fun der Milcah Tachpeneis.</p>	<p>1Ki 11:19 And Hadad found chen me'od in the sight of Pharaoh, so that he gave him for an isha the achot of his own isha, the achot Tachpeneis the gevirah <i>(royal lady, queen)</i> .</p>
<p>1Ki 11:20 און די שוועסטער פֿון תַּחפְּנִיסן הָאָט אים געבאַרן זיין זון גנוּבַתָּן, און תַּחפְּנִיס הָאָט אים אָנטוויינט אין פֿרעהס הויז. און גנוּבַתָּן איז געווען אין פֿרעהס הויז צווישן די קינדער פֿון פֿרעהן. edit</p>	<p>1Ki 11:20 un di shvester fun Tachpeneisen hot im geboren zain zun gnuvten, un Tachpeneis hot im antveint in Pharaohs hoiz. un gnuvet iz geven in Pharaohs hoiz tsvishen di kinder fun Pharaohen.</p>	<p>1Ki 11:20 And the achot of Tachpeneis bore him Genuvat bno, whom Tachpeneis weaned in Bais Pharaoh; and Genuvat was in Bais Pharaoh among the Bnei Pharaoh.</p>
<p>1Ki 11:21 און ווי הַדָּד הָאָט געהערט אין מצרים אַז דָּוִד הָאָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און אַז יוֹאָב דער חיל-לידער איז טויט, אַזוי הָאָט הַדָּד געזאָגט צו פֿרעהן:</p>	<p>1Ki 11:21 un vi Hadad hot gehert in Mitsrayim az Dovid hot zich geleigt mit zaine elteren, un az Yoav der cheil-lider iz toyt, azoi hot Hadad gezogt tsu Pharaohen: loz mich avek, un ich vel gein in main land.</p>	<p>1Ki 11:21 And when Hadad heard in Mitzrayim that Dovid slept with Avotav, and that Yoav Sar HaTzava was dead, Hadad said to Pharaoh, Let me depart, that I may go to mine own eretz.</p>

<p>לאַז מִיךְ אַוועק, און איד וועל גייַן אין מיין לאַנד. edit</p>		
<p>האַט פֿרעה צו אים 1KI 11:22 געזאַגט: אָבער וואָס פֿעלט דיר בייַ מיר, אַז אָט ווילסטו גייַן אין דיין לאַנד? האָט ער געזאַגט: גאַרנישט; אָבער אַוועקלאַזן מוזטו מיך אַוועקלאַזן. edit</p>	<p>1KI 11:22 hot Pharaoh tsu im gezogt: ober vos felt dir bai mir, az ot vilstu gein in dain land? hot er gezogt: gornisht; ober aveklozen muztu mich aveklozen.</p>	<p>1KI 11:22 Then Pharaoh said unto him, But what hast thou lacked with me, that, hinei, thou seekest to go to thine own eretz? And he answered, Nothing; howbeit let me go anyway.</p>
<p>אויך האָט אלקים 1KI 11:23 אויפֿגעשטעלט אויף אים אַ שטן, רזון דעם זון פֿון אַלידען, וואָס איז אַנטלאָפֿן פֿון זיין האַר, הַדְדַּעֲזָר דעם מלך פֿון צוֹבָה. edit</p>	<p>1KI 11:23 oich hot Elokim oifgeshtelt oif im a sten, Rezon dem zun fun Elyadaen, vos iz antlofen fun zain Har, Hadadezer dem melech fun Tzovah.</p>	<p>1KI 11:23 And Elohim raised up against him another satan, Rezon ben Elyada, which fled from adonav Hadadezer Melech Tzovah;</p>
<p>און ער האָט 1KI 11:24 אויפֿגעקליבן אַרום זיך מענטשן, און ער איז געוואָרן דער הויפּטמאַן פֿון אַ באַנדע, בעת דָּוִד האָט געהרגעט די [מענטשן פֿון צוֹבָה]. און זיי זיינען אַוועקגעגאַנגען קיין דמשק, און האָבן זיך אין איר באַזעצט, און האָבן געקיניגט אין דמשק. edit</p>	<p>1KI 11:24 un er hot oifgekliben arum zich mentshen, un er iz gevoren der hoiptman fun a bande, beis Dovid hot geharget di [mentshen fun Tzovah]. un zei zainen avekgegangen kein Damascus, un hoben zich in ir bazetst, un hoben gekinigt in Damascus.</p>	<p>1KI 11:24 And he gathered anashim unto him, and became sar gedood (<i>leader of a band of marauders</i>), when Dovid slaughtered them of Tzovah; they went to Damascus, dwelt therein, and reigned he there as king.</p>
<p>און ער איז געווען אַ שטן 1KI 11:25</p>	<p>1KI 11:25 un er iz geven a sten tsu Yisroel ale teg fun Salmonen,</p>	<p>1KI 11:25 And he was a satan to Yisroel all the days of Sh'lomo,</p>

<p>צו יִשְׂרָאֵל אַלֶּע טעג פֿון שלמה, אַחוץ דאָס בייז וואָס הִדָּד [האַט אָנגעטאַן]. און ער האַט פֿיינט געהאַט יִשְׂרָאֵל. און ער האָט געקיניגט איבער אַרם. edit</p>	<p>achuts dos beiz vos Hadad [hot ongeton]. un er hot faint gehat Yisroel. un er hot gekinigt iber Aram.</p>	<p>in addition to ra'ah that Hadad did; and he despised Yisroel, and he ruled in Aram.</p>
<p>1KI 11:26 און יָרֹבָם דער זון פֿון נְבָטָן, אַן אַפֿרַיִמֶער פֿון צַרְדָּה, שלמה אַ קנעכט, וואָס דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען צרוּעָה, אַ פֿרוי אַן אַלמנה, האָט אויך אויפֿגעהויבן זײַן האַנט אַקעגן דעם מלך. edit</p>	<p>1KI 11:26 un Yarovam der zun fun Nevaten, an fraimer fun Tzeredah, Salmons a knecht, vos der nomen fun zain muter iz geven Tzeruah, a froi an almone, hot oich oifgehoiben zain hant akegen dem melech.</p>	<p>1KI 11:26 Also the eved Sh'lomo Yarov'am ben Nevat, an Ephrati of the Tzeredah (Zeredah), whose shem immo was Tzeru'ah, an almanah, even he lifted up his yad against HaMelech.</p>
<p>1KI 11:27 און דאָס איז די מעשה ווי אַזוי ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן האַנט אַקעגן דעם מלך: שלמה האָט געבויט דעם מלוא; ער האָט פֿאַרמויערט דעם בראַך פֿון זײַן פֿאַטערס דוד שטאַט. edit</p>	<p>1KI 11:27 un dos iz di meise vi azoi er hot oifgehoiben zain hant akegen dem melech: Shelomo hot geboit dem mlu; er hot farmoiert dem broch fun zain foters Dovid shtot.</p>	<p>1KI 11:27 And this is the account of his lifting up his yad against HaMelech; Sh'lomo built the Millo, and closed up the peretz of Ir Dovid Aviv.</p>
<p>1KI 11:28 און דער מאַן יָרֹבָם איז געווען אַ העלדישער גבור, און שלמה האָט געזען דעם יונג אַז ער איז אַן אַרבעטטוער, און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער דער גאַנצער</p>	<p>1KI 11:28 un der man Yarovam iz geven a heldisher giber, un Shelomo hot gezen dem yung az er iz an arbettuer, un er hot im oifgezetst iber der gantser lastarbet fun dem hoiz fun Yosef.</p>	<p>1KI 11:28 And the ish Yarov'am was a gibbor chayil; and Sh'lomo seeing the na'ar that he was industrious, he put him over all the sevel (load, burden, enforced labor) of Bais Yosef.</p>

<p>לֹא־סַטְאַרְבַּעַט פֿון דעם הויז פֿון יֹוסֵף. edit</p>		
<p>און עס איז געווען אין 1KI 11:29 יענער צײַט, ווען יִרְבֵּעַם איז אַרויסגעגאַנגען פֿון ירושָׁלַיִם. האַט אים אָנגעטראָפֿן אויפֿן וועג דער נְבִיא אַחִיָּה פֿון שִׁלּוֹ; און ער איז געווען אַײַנגעדעקט אין אַ נִיעַם מאַנטל, און בלויז זיי ביידע זײַנען געווען אין פֿעלד. edit</p>	<p>1KI 11:29 un es iz geven in yener tsait, ven Yarovam iz aroisgegangen fun Yerusholayim. hot im ongetrofen oifen veg der novi Achiyah fun Shiloh; un er iz geven ingedekt in a naiem mantl, un bloiz ze beide zainen geven in feld.</p>	<p>1KI 11:29 And it came to pass at that time when Yarov'am went out of Yerushalayim, that HaNavi Achiyah the Shiloni found him on the derech; and he had clothed himself with a salmah chadasha (new garment, cloak) ; and they two were alone in the sadeh;</p>
<p>האַט אַחִיָּה אָנגענומען 1KI 11:30 דעם נִיעַם מאַנטל וואָס אויף אים, און האָט אים צעריסן אויף צוועלף שטיקער. edit</p>	<p>1KI 11:30 hot Achiyah ongenumen dem naiem mantl vos oif im, un hot im tserisen oif tself shtiker.</p>	<p>1KI 11:30 And Achiyah took hold of the salmah chadasha that was on him, and tore it into twelve pieces;</p>
<p>און ער האָט געזאָגט צו 1KI 11:31 יִרְבֵּעַמֶּען: נעם דיר צען שטיקער, וואָרום אַזוי האָט געזאָגט ה' אַלּוּקֵי יִשְׂרָאֵל: זע, איך רײַס אַוועק די מלוכה פֿון שלמהס האַנט, און וועל דיר געבן צען שְׁבֹטִים – edit</p>	<p>1KI 11:31 un er hot gezogt tsu Yarovamen: nem dir Tzoan shtiker, vorem azoi hot gezogt Hashem Elochei Yisroel: ze, ich rais avek di meluche fun Salmons hant, un vel dir geben Tzoan shvotim –</p>	<p>1KI 11:31 And he said to Yarov'am, Take for thee ten pieces; for thus saith HASHEM Elohei Yisroel, Hineni, I will tear the mamlachah out of the yad Sh'lomo, and will give to thee asarah hashevatim.</p>
<p>און אײַן שְׁבֹט זאל אים 1KI 11:32 בלייבן, פֿון וועגן מײַן קנעכט דָוִד, און פֿון וועגן ירושָׁלַיִם, דער שטאַט וואָס איך האָב זי</p>	<p>1KI 11:32 un ein sheyvet zol im blaiben, fun vegen main knecht Doviden, un fun vegen Yerusholayim, der shtot vos ich hob zi oisderveilt fun ale shvotim fun Yisroel –</p>	<p>1KI 11:32 (But he shall have hashevet haechad l'ma'an Dovid Avdi, and l'ma'an Yerushalayim, the Ir which I have chosen out of kol shivtei Yisroel;)</p>

<p>אויסדערוויילט פֿון אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל – edit</p>		
<p>דערפֿאַר וואָס זיי האָבן מִיך פֿאַרלאָזן, און האָבן זיך געבוקט צו עִשְׁתָּרַת דער געטין פֿון די צידוֹנים, צו כמוֹש דעם ה' פֿון מוֹאָב, און צו מִלְכּוֹם דעם ה' פֿון די קינדער פֿון עַמּוֹן, און זיי זיינען נישט געגאַנגען אין מיינע וועגן, צו טאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין מיינע אויגן, און מיינע חוקים און מיינע געזעצן, אַזוי ווי זיין פֿאַטער דָּוִד. edit</p>	<p>1KI 11:33 derfar vos zei hoben mich farlozen, un hoben zich gebukt tsu Ashtarot der getin fun di Tzidonim, tsu Kemosh dem Hashem fun Moav, un tsu milkum dem Hashem fun di kinder fun Ammon, un zei zainen nisht gegangen in maine vegen, tsu ton vos iz rechtfartik in maine oigen, un maine chukkim un maine gezetsen, azoi vi zain foter Dovid.</p>	<p>1KI 11:33 Because that they have forsaken Me, and have worshipped Ashtoret elohei Tzidonim, Kemosh elohei Moav, and Milkom elohei Bnei Ammon, and have not walked in My ways, to do that which is yashar in Mine eyes, and My chukkot and My mishpatim, as did Dovid Aviv.</p>
<p>אַבער איך וועל נישט אָוועקנעמען די גאַנצע מלוכה פֿון זיין האַנט, נייערט איך וועל אים לאָזן זיין אַ פֿירשט אַלע טעג פֿון זיין לעבן, פֿון וועגן מיין קנעכט דָּוִד, וואָס איך האָב אים אויסדערוויילט, ווייל ער האָט געהיט מיינע געבאָט און מיינע געזעצן. edit</p>	<p>1KI 11:34 ober ich vel nisht aveknemen di gantse meluche fun zain hant, neyert ich vel im lozen zain a firsht ale teg fun zain leben, fun vegen main knecht Doviden, vos ich hob im oisderveilt, vail er hot gehit maine gebot un maine gezetsen.</p>	<p>1KI 11:34 Howbeit I will not take the whole mamlachah out of his yad; but I will make him nasi all the days of his life l'ma'an Dovid Avdi, whom I chose, because he was shomer over My mitzvot and My chukkot;</p>
<p>אַבער איך וועל אָוועקנעמען די מלוכה פֿון דער האַנט פֿון זיין זון, און וועל זי אָפּגעבן צו דיר – די צען</p>	<p>1KI 11:35 ober ich vel aveknemen di meluche fun der hant fun zain zun, un vel zi opgeben tsu dir – di Tzoan shvotim.</p>	<p>1KI 11:35 But I will take the mamlachah out of yad beno, and will give it unto thee, even aseret hashevatim (<i>ten tribes</i>) .</p>

<p>שְׁבֵטִים. edit</p>		
<p>און זיין זון וועל איך געבן 1KI 11:36 איינ שְׁבֵט, כדי אַ ליכט זאָל בלייבן מיין קנעכט דָּוִדן אַלע טעג פֿאַר מיר אין ירוּשָׁלַיִם, דער שטאַט וואָס איך האָב מיר אויסדערוויילט צו טאָן מיין נאָמען דאָרטן. edit</p>	<p>1KI 11:36 un zain zun vel ich geben ein sheyvet, kedei a licht zol blaiiben main knecht Doviden ale teg far mir in Yerusholayim, der shtot vos ich hob mir oisderveilt tsu ton main nomen dorten.</p>	<p>1KI 11:36 And unto bno will I give shevet echad (one tribe) , l'ma'an Dovid Avdi may have a ner (lamp) always before Me in Yerushalayim, the Ir which I have chosen for Me to put My Shem there.</p>
<p>און דיך וועל איך נעמען, און וועסט קיניגן ווי ווייט דיין האַרץ געלוסט, און וועסט זיין אַ מלך איבער יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>1KI 11:37 un dich vel ich nemen, un vest kinigen vi vait dain harts gelust, un vest zain a melech iber Yisroel.</p>	<p>1KI 11:37 And I will take thee, and thou shalt reign according to all that thy nefesh desireth, and shalt be Melech over Yisroel.</p>
<p>און עס וועט זיין, אויב דו וועסט צוהערן אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפֿעלן און וועסט גיין אין מיניע וועגן, און וועסט טאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין מיניע אויגן, צו היטן מיניע געזעצן און מיניע געבאָט, אַזוי ווי מיין קנעכט דָּוִד האָט געטאָן, וועל איך זיין מיט דיר, און וועל דיר בויען אַ זיכער הויז, אַזוי ווי איך האָב געבויט דָּוִדן, און איך וועל געבן יִשְׂרָאֵל צו דיר. edit</p>	<p>1KI 11:38 un es vet zain, oib du vest tsuheren alts vos ich vel dir bafelen un vest gein in maine vegen, un vest ton vos iz rechtbartik in maine oigen, tsu hiten maine gezetsen un maine gebot, azoi vi main knecht Dovid hot geton, vel ich zain mit dir, un vel dir boien a zicher hoiz, azoi vi ich hob geboit Doviden, un ich vel geben Yisroel tsu dir.</p>	<p>1KI 11:38 And it shall be, if thou wilt pay heed unto all that I command thee, and wilt walk in My ways, and do that is yashar in My sight, to be shomer over My chukkot and My mitzvot, as Dovid Avdi did; that I will be with thee, and build thee a bais ne'eman (enduring dynasty) as I built for Dovid, and will give Yisroel unto thee.</p>
<p>און איך וועל פּיניקן דעם 1KI 11:39</p>	<p>1KI 11:39 un ich vel painiken dem zomen fun Doviden fun vegen</p>	<p>1KI 11:39 And I will for this afflict the zera Dovid, but not forever.</p>

<p>זאַמען פֿון דִּוּדן פֿון וועגן דעם, אַבער נישט אויף אַלע טעג. edit</p>	<p>dem, ober nisht oif ale teg.</p>	
<p>און שלמה האָט געזוכט 1KI 11:40 צו טייטן יִרְבֵּעֲמֶען. איז יִרְבֵּעִם אויפֿגעשטאַנען און איז אַנטלאָפֿן קיין מִצְרַיִם צו שישק דעם מלך פֿון מִצְרַיִם; און ער איז געווען אין מִצְרַיִם ביז שלמהס טויט. edit</p>	<p>1KI 11:40 un Shelomo hot gezucht tsu teiten Yarovamen. iz Yarovam oifgeshtanen un iz antlofen kein Mitsrayim tsu Shishak dem melech fun Mitsrayim; un er iz geven in Mitsrayim biz Salmons toit.</p>	<p>1KI 11:40 Sh'lomo sought therefore to kill Yarov'am. And Yarov'am arose, and fled into Mitzrayim, unto Shishak Melech Mitzrayim, and was in Mitzrayim until the Mot Sh'lomo.</p>
<p>און די איבעריקע זאַכן 1KI 11:41 וועגן שלמהן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאַן, און זײַן חכמה, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די געשעענישן פֿון שלמהן. edit</p>	<p>1KI 11:41 un di iberike zachen vegen Salmonen, un alts vos er hot geton, un zain chochme, dos iz shoin bashriben in buch fun di gesheenishen fun Salmonen.</p>	<p>1KI 11:41 And the rest of the acts of Sh'lomo, and all that he did, and his chochmah, are they not written in the Sefer Divrei Sh'lomo?</p>
<p>און די טעג וואָס שלמה 1KI 11:42 האָט געקיניגט אין ירושלים איבער גאַנץ ישׂראֵל, זײַנען געווען פֿערציק יאָר. edit</p>	<p>1KI 11:42 un di teg vos Shelomo hot gekinigt in Yerusholayim iber gants Yisroel, zainen geven fertsik yor.</p>	<p>1KI 11:42 And the time that Sh'lomo reigned in Yerushalayim over kol Yisroel was arba'im shanah.</p>
<p>און שלמה האָט זיך 1KI 11:43 געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין זײַן פֿאַטער דָּוִדס שטאַט, און זײַן זון רחבֿעם איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>	<p>1KI 11:43 un Shelomo hot zich geleigt mit zaine elteren, un er iz bagroben gevoren in zain foter Dovids shtot, un zain zun Rechavam iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1KI 11:43 And Sh'lomo slept with Avotav, and was buried in the Ir Dovid Aviv: and Rechav'am bno reigned in his place.</p>

<p>1KI 12:1 און רחבֿעם איז געגאנגען קיין שכם, ווייל קיין שכם איז געקומען גאנץ ישראל אים צו מאַכן פֿאַר אַ מלך. edit</p>	<p>1KI 12:1 un Rechavam iz gegangen kein Shechem, vail kein Shechem iz gekumen gants Yisroel im tsu machen far a melech.</p>	<p>1KI 12:1 And Rechav'am went to Shechem; for kol Yisroel were come to Shechem to make him Melech.</p>
<p>1KI 12:2 און עס איז געווען, ווי ירֿבֿעם דער זון פֿון נבֿטן האָט דערהערט – וואָרום ער איז נאָך געווען אין מצרים, ווהיין ער איז אַנטלאָפֿן פֿון מלך שלמה; און ירֿבֿעם איז געגאנגען אין מצרים, edit</p>	<p>1KI 12:2 un es iz geven, vi Yarovam der zun fun Nevaten hot derhert – vorem er iz noch geven in Mitsrayim, vuhin er iz antlofen fun melech Shelomo; un Yarovam iz gegangen in Mitsrayim,</p>	<p>1KI 12:2 And it came to pass, when Yarov'am Ben Nevat, who was yet in Mitzrayim, heard of it, (for he had fled from the presence of HaMelech Sh'lomo, and Yarov'am dwelt in Mitzrayim);</p>
<p>1KI 12:3 און מע האָט געשיקט און אים גערופֿן – אזוי איז געקומען ירֿבֿעם און די גאַנצע איינזאַמלונג פֿון ישראל, און זיי האָבן גערעדט צו רחבֿעמען, אזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 12:3 un me hot geshikt un im gerufen – azoi iz gekumen Yarovam un di gantse inzamlung fun Yisroel, un zei hoben geredt tsu Rechavamen, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 12:3 That they sent and called him. And Yarov'am and kol Kehal Yisroel came, and spoke unto Rechav'am, saying,</p>
<p>1KI 12:4 דיין פֿאַטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, און אַצונד פֿאַרגרינגער דו דעם האָרטן דינסט פֿון דיין פֿאַטער, און זיין שווער יאָך, וואָס ער האָט אַרויפֿגעלייגט אויף אונדז, און מיר וועלן דיר דינען. edit</p>	<p>1KI 12:4 dain foter hot shver gemacht undzer yoch, un atsund fargringer du dem harten dinst fun dain foter, un zain shver yoch, vos er hot aroifgeleigt oif undz, un mir velen dir dinen.</p>	<p>1KI 12:4 Avicha made our ol (yoke) difficult; now therefore make thou the grievous avodat Avicha, and his heavy ol (yoke) which he put upon us, lighter, and we will serve thee.</p>
<p>1KI 12:5 האָט ער צו זיי געזאָגט:</p>	<p>1KI 12:5 hot er tsu zei gezogt: geit avek oif noch drai teg, un kumt</p>	<p>1KI 12:5 And he said unto them, Depart yet for shloshah yamim,</p>

<p>גייט אַוועק אויף נאָך דריי טעג, און קומט ווידער צו מיר. איז דאָס פֿאַלק אַוועקגעגאַנגען. edit</p>	<p>vider tsu mir. iz dos folk avekgegangen.</p>	<p>then come back to me. And HaAm departed.</p>
<p>1Ki 12:6 האָט דער מלך רחבֿעם זיך געעפֿעהט מיט די זקנים וואָס פֿלעגן שטיין פֿאַר זיין פֿאַטער שלמהן, ווען ער האָט געלעבט, אַזוי צו זאָגן: ווי עצהט איר מיר צו געבן אַן ענטפֿער דעם דאָזיקן פֿאַלק? edit</p>	<p>1Ki 12:6 hot der melech Rechavam zich geeetseht mit di zknim vos flegen shtein far zain foter Salmonen, ven er hot gelebt, azoi tsu zogen: vi etsht ir mir tsu geben an entfer dem doziken folk?</p>	<p>1Ki 12:6 And HaMelech Rechav'am consulted with the Zekenim, that stood before Sh'lomo Aviv while he yet lived, and said, How do ye advise that I may return answer to HaAm Hazeh?</p>
<p>1Ki 12:7 האָבן זיי צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אויב דו וועסט היינט זיין אַ קנעכט צו דעם דאָזיקן פֿאַלק, און וועסט זיי דינען, און וועסט זיי ענטפֿערן און רעדן צו זיי גוטע רייד, וועלן זיי דיר זיין קנעכט אויף אַלע טעג. edit</p>	<p>1Ki 12:7 hoben zeï tsu im geredt, azoi tsu zogen: oib du vest haint zain a knecht tsu dem doziken folk, un vest zeï dinen, un vest zeï entferen un reden tsu zeï gute reid, velen zeï dir zain knecht oif ale teg.</p>	<p>1Ki 12:7 And they spoke unto him, saying, If thou wilt be an eved unto this people today, and wilt serve them, and answer them, and speak devarim tovim to them, then they will be thy avadim kol hayamim.</p>
<p>1Ki 12:8 אָבער ער האָט פֿאַרלאָזן די עצה פֿון די זקנים וואָס זיי האָבן אים געעפֿעהט, און ער האָט זיך געעפֿעהט מיט די יונגעלייט וואָס זיינען אויסגעוואַקסן מיט אים, וואָס זיינען געשטאַנען פֿאַר אים. edit</p>	<p>1Ki 12:8 ober er hot farlozen di eitse fun di zknim vos zeï hoben im geeetseht, un er hot zich geeetseht mit di yungelait vos zainen oisgevaksen mit im, vos zainen geshtanen far im.</p>	<p>1Ki 12:8 But he forsook the atzat HaZekenim (<i>counsel of the Elders</i>), which they had given him, and consulted with the yeladim (<i>young people</i>) that were grown up with him, and which stood before him (<i>i.e., were in his court</i>);</p>

<p>און ער האָט צו זיי 1KI 12:9 געזאָגט: וואָס עצהט איר, מיר זאָלן געבן אַן ענטפֿער דעם דאָזיקן פֿאַלק, וואָס האָבן צו מיר גערעדט אַזוי צו זאָגן: פֿאַרגרינגער דעם יאָך וואָס דיין פֿאַטער האָט אַרויפֿגעלייגט אויף אונדז? edit</p>	<p>1KI 12:9 un er hot tsu zei gezogt: vos etsht ir, mir zolen geben an entfer dem doziken folk, vos hoben tsu mir geredt azoi tsu zogen: fargringer dem yoch vos dain foter hot aroifgeleigt oif undz?</p>	<p>1KI 12:9 And he said unto them, What counsel give ye that we may return answer to HaAm Hazeh, who have spoken to me, saying, Make the ol (yoke) which Avicha did put upon us lighter?</p>
<p>1KI 12:10 האָבן צו אים גערעדט די יונגעלייט וואָס זיינען אויפֿגעוואַקסן מיט אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו דעם דאָזיקן פֿאַלק וואָס האָבן צו דיר גערעדט, אַזוי צו זאָגן: דיין פֿאַטער האָט שווער געמאַכט אונדזער יאָך, דערום פֿאַרגרינגער דו אונדז – אַזוי זאָלסטו רעדן צו זיי: מיין מינדסטער פֿינגער איז דיקער פֿון מיין פֿאַטערס לענדן. edit</p>	<p>1KI 12:10 hoben tsu im geredt di yungelait vos zainen oifgevaksen mit im, azoi tsu zogen: azoi zolstu zogen tsu dem doziken folk vos hoben tsu dir geredt, azoi tsu zogen: dain foter hot shver gemacht undzer yoch, derum fargringer du undz – azoi zolstu reden tsu zei: main mindster finger iz diker fun main foters lenden.</p>	<p>1KI 12:10 And the yeladim that were grown up with him spoke unto him, saying, Thus shalt thou speak unto HaAm hazeh that spoke unto thee, saying, Avicha made our ol (yoke) heavy, but make thou it lighter unto us; thus shalt thou say unto them, My little finger shall be thicker than the loins of Avi!</p>
<p>1KI 12:11 און אַצונד, מיין פֿאַטער האָט אויף אייך אַרויפֿגעלאָדן אַ שווערן יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אייער יאָך; מיין פֿאַטער האָט אייך געשטראַפֿט מיט ריטער, און איך וועל אייך שטראַפֿן מיט</p>	<p>1KI 12:11 un atsund, main foter hot oif ich aroifgeloden a shveren yoch, un ich vel noch tsuleigen tsu ier yoch; main foter hot ich gestroft mit riter, un ich vel ich shtrofen mit shkorpionen.</p>	<p>1KI 12:11 And now whereas Avi did lay on you an ol kaved (heavy yoke) , I will add to your ol (yoke) ; Avi hath scourged you with shotim (whips) , but I will scourge you with akrabim (scorpions) .</p>

<p>שקאַרפּיאַנען. edit</p>		
<p>איז געקומען ירבעם און 1KI 12:12 דאָס גאַנצע פֿאָלק צו רַחֲבַעֲמֵן אויף דריטן טאָג, אַזוי ווי דער מלך האָט געהייסן, אַזוי צו זאָגן: קומט ווידער צו מיר אויפֿן דריטן טאָג. edit</p>	<p>1KI 12:12 iz gekumen Yarovam un dos gantse folk tsu Rechavamen oif driten tog, azoi vi der melech hot geheisen, azoi tsu zogen: kumt vider tsu mir oifen driten tog.</p>	<p>1KI 12:12 So Yarov'am and kol HaAm came to Rechav'am the Yom HaShelishi, just as HaMelech had appointed, saying, Come to me again the Yom HaShelishi.</p>
<p>און דער מלך האָט 1KI 12:13 געענטפֿערט דעם פֿאָלק האַרט, און ער האָט פֿאַרלאָזן די עצה, פֿון די זקנים וואָס זיי האַבן אים געעפֿעהט. edit</p>	<p>1KI 12:13 un der melech hot geentfert dem folk hart, un er hot farlozen di eitse, fun di zknim vos zei hoben im geeetseht.</p>	<p>1KI 12:13 And HaMelech answered HaAm roughly, and forsook the atzat HaZekenim (<i>counsel of the Elders</i>) that they gave him;</p>
<p>און ער האָט צו זיי 1KI 12:14 גערעדט אַזוי ווי די עצה פֿון די יונגעלייט, אַזוי צו זאָגן: מיין פֿאַטער האָט שווער געמאַכט אַייער יאָך, און איך וועל נאָך צולייגן צו אייער יאָך; מיין פֿאַטער האָט אייך געשטראַפֿט מיט ריטער, און איך וועל אייך שטראַפֿן מיט שקאַרפּיאַנען. edit</p>	<p>1KI 12:14 un er hot tsu zei geredt azoi vi di eitse fun di yungelait, azoi tsu zogen: main foter hot shver gemacht ier yoch, un ich vel noch tsuleigen tsu ier yoch; main foter hot ich geshtroft mit riter, un ich vel ich shtrofen mit shkorpionen.</p>	<p>1KI 12:14 And spoke to them according to atzat HaYeladim, saying, Avi made your ol (<i>yoke</i>) heavy, and I will add to your ol (<i>yoke</i>); Avi also scourged you with shotim (<i>whips</i>), but I will scourge you with akribim.</p>
<p>און דער מלך האָט נישט 1KI 12:15 צוגעהערט צום פֿאָלק, וואָרום דאָס איז געווען באַשערט פֿון</p>	<p>1KI 12:15 un der melech hot nisht tsugehert tsum folk, vorem dos iz geven bashert fun Hashem, kedei mekaiem tsu zain zain</p>	<p>1KI 12:15 So HaMelech paid heed not unto HaAm; for the sibbah (<i>turn of events</i>) was from HASHEM, in order that He</p>

<p>ה', כּדי מקיים צו זיין זיין וואָרט, וואָס ה' האָט גערעדט דורך אַחיהן פֿון שילו צו יִרְבֵּעַם דעם זון פֿון נֶבֶטָן. edit</p>	<p>vort, vos Hashem hot geredt durch Achiyahen fun Shiloh tsu Yarovam dem zun fun Nevaten.</p>	<p>might perform His davar, which HASHEM spoke by Achiyah the Shiloni unto Yarov'am Ben Nevat.</p>
<p>1Ki 12:16 און ווי גאַנץ ישׂראֵל האָט געזען, אַז דער מלך האָט נישט צוגעהערט צו זיי, אַזוי האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק געגעבן דעם מלך אַן ענטפֿער, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן נישט קײן חלק אין דָוד, און קײן ירושה אין דעם זון פֿון ישׂי. צו דיינע געצעלטן, ישׂראֵל! אַצונד קוק זיך אום אויף דײַן הויז, דָוד! און ישׂראֵל איז אַוועקגעגאַנגען צו זײַנע געצעלטן. edit</p>	<p>1Ki 12:16 un vi gants Yisroel hot gezen, az der melech hot nisht tsugehert tsu ze, azoi hot dos gantse folk gegeben dem melech an entfer, azoi tsu zogen: mir hoben nisht kein Chelek in Doviden, un kein yerushe in dem zun fun Yishaien. tsu daine getselten, Yisroel! atsund kuk zich um oif dain hoiz, Dovid! un Yisroel iz avekgegangen tsu zaine getselten.</p>	<p>1Ki 12:16 So when kol Yisroel saw that HaMelech paid heed not unto them, HaAm answered HaMelech, saying, What chelek have we in Dovid? Neither have we nachalah in Ben Yishai; to your ohalim, O Yisroel! Now see to thine own Bais, Dovid! So Yisroel departed unto their ohalim.</p>
<p>1Ki 12:17 נאָר די קינדער פֿון ישׂראֵל וואָס זײַנען געזעסן אין די שטעט פֿון יהודה, איבער זיי איז געבליבן קיניגן רחבֿעם. edit</p>	<p>1Ki 12:17 nor di kinder fun Yisroel vos zainen gezesen in di shtet fun Yehudah, iber ze iz gebliben kinigen Rechavam.</p>	<p>1Ki 12:17 But as for the Bnei Yisroel which dwelt in the towns of Yehudah, Rechav'am reigned over them.</p>
<p>1Ki 12:18 און דער מלך רחבֿעם האָט אַרויסגעשיקט אַדורמען וואָס איבער דעם צינדז, און גאַנץ ישׂראֵל האָבן אים פֿאַרוואָרפֿן מיט שטיינער, און</p>	<p>1Ki 12:18 un der melech Rechavam hot aroisgeschikt Adoramen vos iber dem tsindz, un gants Yisroel hoben im farvorfen mit shtainer, un er iz geshtorben, un der melech Rechavam hot</p>	<p>1Ki 12:18 Then HaMelech Rechav'am sent Adoram, who was over the mas (forced labor) ; and kol Yisroel stoned him, that he died. Therefore HaMelech Rechav'am made</p>

<p>ער איז געשטאַרבן, און דער מלך רחבֿעם האָט זיך געאַיילט אַרויפֿצוגיין אויף זיין רײטוואָגן, צו אַנטלויפֿן קיין ירושלֿים. edit</p>	<p>zich geailt aroifstugein oif zain raitvogen, tsu antloifen kein Yerusholayim.</p>	<p>speed to get himself up to his merkavah, to flee to Yerushalayim.</p>
<p>1KI 12:19 און ישׂראֵל האָט ווידערשפעניקט אָן דעם הויז פֿון דָּוִד ביז אויף הייַנטיקן טאָג. edit</p>	<p>1KI 12:19 un Yisroel hot vidershpenikt on dem hoiz fun Dovid biz oif haintiken tog.</p>	<p>1KI 12:19 So Yisroel has been in rebellion against the Bais Dovid unto this day.</p>
<p>1KI 12:20 און עס איז געווען, ווי גאַנץ ישׂראֵל האָט געהערט, אַז ירֶבֶעם האָט זיך אומגעקערט, אַזוי האָבן זיי געשיקט און אים גערופֿן צו דער אײַנזאַמלונג, און זיי האָבן אים געמאַכט פֿאַר אַ מלך איבער גאַנץ ישׂראֵל. קיינער איז נישט געבליבן הינטער דעם הויז פֿון דָּוִד, אַחוץ שֶבֶט יהודה אַליין. edit</p>	<p>1KI 12:20 un es iz geven, vi gants Yisroel hot gehert, az Yarovam hot zich umgekert, azoi hoben zei geshikt un im gerufen tsu der inzamlung, un zei hoben im gemacht far a melech iber gants Yisroel. keiner iz nisht gebliben hinter dem hoiz fun Dovid, achuts sheyvet Yehudah alein.</p>	<p>1KI 12:20 And it came to pass, when kol Yisroel heard that Yarov'am was come again, that they sent and called him unto the Edah, and made him melech over kol Yisroel; there was none that followed the Bais Dovid, but the Shevet Yehudah only.</p>
<p>1KI 12:21 און רחבֿעם איז געקומען קיין ירושלֿים, און ער האָט אײַנגעזאַמלט דאָס גאַנצע הויז פֿון יהודה, און שֶבֶט בנימין, הונדערט און אַכציק טויזנט געקליבענע קריגסלייט, מלחמה צו האַלטן מיט דעם</p>	<p>1KI 12:21 un Rechavam iz gekumen kein Yerusholayim, un er hot ingezamlt dos gantse hoiz fun Yehudah, un sheyvet Binyamin, hundert un achtsik toizent geklibene krigslait, milchome tsu halten mit dem hoiz fun Yisroel, kedei umtsukeren di</p>	<p>1KI 12:21 And when Rechav'am was come to Yerushalayim he assembled kol Bais Yehudah, with the Shevet Binyamin, a hundred and fourscore thousand bachur oseh milchamah (<i>chosen fighting men</i>) , to fight against Bais</p>

<p>הוּיז פֿון יִשְׂרָאֵל, כּדִי אומצוקערן די מלוכה צו רח־בֶּעם דעם זון פֿון שלמהן. edit</p>	<p>meluche tsu Rechavam dem zun fun Salmonen.</p>	<p>Yisroel, to regain the Kingdom for Rechav'am Ben Sh'lomo.</p>
<p>איז דאָס וואָרט פֿון ה' 1Ki 12:22 געווען צו שְׁמַעְיָה דעם מאַן פֿון ג-ט, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1Ki 12:22 iz dos vort fun Hashem geven tsu Shemayah dem man fun G-t, azoi tsu zogen:</p>	<p>1Ki 12:22 But the Devar HaElohim came unto Shema'yah the Ish HaElohim, saying,</p>
<p>זאָג צו רח־בֶּעם דעם זון 1Ki 12:23 פֿון שלמהן, דעם מלך פֿון יהודה, און צו דעם גאַנצן הוּיז פֿון יהודה און בנימין, און דעם איבעריקן פֿאַלק, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1Ki 12:23 zog tsu Rechavam dem zun fun Salmonen, dem melech fun Yehudah, un tsu dem gantsen hoiz fun Yehudah un Binyamin, un dem iberiken folk, azoi tsu zogen:</p>	<p>1Ki 12:23 Speak unto Rechav'am Ben Sh'lomo Melech Yehudah, and unto kol Bais Yehudah and Binyamin, and to the remnant of the people, saying,</p>
<p>אַזוי האָט ה' געזאָגט: איר זאָלט נישט אַרויפֿגיין, און איר זאָלט נישט מלחמה האַלטן מיט אייער ברידער, די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל. קערט אייד אום איטלעכער צו זיין הוּיז, וואָרום פֿון מיר איז געשען די דאָזיקע זאַך. און זיי האַבן צוגעהערט דאָס וואָרט פֿון ה', און זיינען אָוועקגעגאַנגען צוריק, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה'. edit</p>	<p>1Ki 12:24 azoi hot Hashem gezogt: ir zolt nisht aroifgein, un ir zolt nisht milchome halten mit ier brider, di kinder fun Yisroel. kert ich um itlecher tsu zain hoiz, vorem fun mir iz geshen di dozike zach. un zei hoben tsugehert dos vort fun Hashem, un zainen avekgegangen tsurik, azoi vi dos vort fun Hashem.</p>	<p>1Ki 12:24 Thus saith HASHEM , Ye shall not go up, nor fight against your brethren the Bnei Yisroel; Shuvu (go back! return!) every ish to his bais; for this thing is from Me. They paid heed therefore to the Devar HASHEM , and turned around to depart, according to the Devar HASHEM .</p>
<p>און יר־בֶּעם האָט 1Ki 12:25 אַרוםגעבויט שְׁכֶם אין דעם</p>	<p>1Ki 12:25 un Yarovam hot arumgeboit Shechem in dem geberg fun Ephrayim, un hot</p>	<p>1Ki 12:25 Then Yarov'am built Shechem in har Ephrayim, and dwelt therein; and went out</p>

<p>געבערג פֿון אַפֿרים, און האָט זיך אין איר באַזעצט. און ער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון דאָרטן, און האָט אַרומגעבויט פֿונאַל. edit</p>	<p>zich in ir bazetst. un er iz aroisgegangen fun dorten, un hot arumgeboit Penuel.</p>	<p>from there, and built Penuel.</p>
<p>1KI 12:26 און ירִבֶּעם האָט געזאָגט ביי זיך אין האַרצן: אַצונד וועט די מלוכה זיך אומקערן צו דעם הויז פֿון דָּוִד. edit</p>	<p>1KI 12:26 un Yarovam hot gezogt bai zich in hartsen: atsund vet di meluche zich umkeren tsu dem hoiz fun Dovid.</p>	<p>1KI 12:26 And Yarov'am said in his lev, Now shall the mamlachah return to the Bais Dovid:</p>
<p>1KI 12:27 אויב דאָס דאָזיקע פֿאָלק וועט אַרויפֿגיין צו מאַכן שלאַכטאָפֿער אין דעם הויז פֿון ה' אין ירוּשָׁלַיִם, וועט דאָס האַרץ פֿון דעם דאָזיקן פֿאָלק זיך אומקערן צו זייער האַר, צו רחֲבֵעַם דעם מלך פֿון יהודה, און זיי וועלן מיך הרגענען, און וועלן זיך אומקערן צו רחֲבֵעַם דעם מלך פֿון יהודה. edit</p>	<p>1KI 12:27 oib dos dozike folk vet aroifgein tsu machen shlachtopfer in dem hoiz fun Hashem in Yerusholayim, vet dos harts fun dem doziken folk zich umkeren tsu zeyer Har, tsu Rechavam dem melech fun Yehudah, un zei velen mich hargenen, un velen zich umkeren tsu Rechavam dem melech fun Yehudah.</p>	<p>1KI 12:27 If HaAm Hazeh go up to offer zevakhim (<i>sacrifices</i>) at the Beis HASHEM at Yerushalayim, then shall lev HaAm Hazeh turn back unto adoneihem, even unto Rechav'am Melech Yehudah, and they shall kill me, and return to Rechav'am Melech Yehudah.</p>
<p>1KI 12:28 האָט דער מלך זיך באַקלערט, און האָט געמאַכט צוויי גילדערנע קעלבער; און ער האָט צו זיי געזאָגט: גענוג אייך אַרויפֿגיין קיין ירוּשָׁלַיִם! אָט זיינען דיִינע ג־טער, יִשְׂרָאֵל, וואָס האָבן דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד</p>	<p>1KI 12:28 hot der melech zich baklert, un hot gemacht tsvei gilderne kelber; un er hot tsu zeiz gezogt: genug ich aroifgein kein Yerusholayim! ot zainen daine G-ter, Yisroel, vos hoben dich oifgebracht fun land Mitsrayim.</p>	<p>1KI 12:28 Whereupon HaMelech took counsel, and made two eglei zahav (<i>calves of gold</i>), and said unto them, It is too much for you to go up to Yerushalayim; hinei, eloheicha, O Yisroel, which brought thee up out of Eretz Mitzrayim.</p>

<p>מְצַרִּים. edit</p>		
<p>און ער האָט איינס 1KI 12:29 אָוועקגעשטעלט אין בית-אֵל, און איינס האָט ער אָוועקגעשטעלט אין דָן. edit</p>	<p>1KI 12:29 un er hot eins avekgeshtelt in beit-El, un eins hot er avekgeshtelt in Dan.</p>	<p>1KI 12:29 He set the one in Beit-El, the other put he in Dan.</p>
<p>און די דאָזיקע זאָך איז 1KI 12:30 געוואָרן פֿאַר אַ זינד; און דאָס פֿאַלק איז געגאַנגען צו איינעם ביז קיין דָן. edit</p>	<p>1KI 12:30 un di dozike zach iz gevoren far a zind; un dos folk iz gegangen tsu einem biz kein Dan.</p>	<p>1KI 12:30 And this thing became chattat (<i>sin</i>); for the people went to worship before the one, even as far as Dan.</p>
<p>און ער האָט געמאַכט 1KI 12:31 היִיזער פֿון בָּמוֹת, און האָט געמאַכט כַּהֲנִים פֿון צווישן דעם פֿאַלק וואָס זיינען נישט געווען פֿון די קינדער פֿון לֵוִי. edit</p>	<p>1KI 12:31 un er hot gemacht haizer fun Bamot, un hot gemacht koyanim fun tsvishen dem folk vos zainen nisht geven fun di kinder fun Levi.</p>	<p>1KI 12:31 And he made a bais for the high places, and made kohanim of the lowest of the people, which were not of the Bnei Levi.</p>
<p>און יִרְבֵּעַם האָט 1KI 12:32 געמאַכט אַ יום-טובֿ אין אַכטן חודש, אין פֿופֿצנטן טאָג פֿון חודש, אַזוי ווי דער יום-טובֿ וואָס אין יהודה, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן מזבח. אַזוי האָט ער געטאָן אין בית- אֵל, כּדי צו שלאַכטן צו די קעלבער וואָס ער האָט געמאַכט; און ער האָט געשטעלט אין בית-אֵל די כַּהֲנִים פֿון די בָּמוֹת וואָס ער</p>	<p>1KI 12:32 un Yarovam hot gemacht a yom-Tov in achten choidesh, in fuftsnten tog fun choidesh, azoi vi der yom-Tov vos in Yehudah, un er iz aroi fgegangen oifen mizbeye ch. azoi hot er geton in beit-El, kedei tsu shlachten tsu di kelber vos er hot gemacht; un er hot geshtelt in beit-El di koyanim fun di Bamot vos er hot gemacht.</p>	<p>1KI 12:32 And Yarov'am ordained a chag in the eighth month, on the fifteenth day of the month, like unto the chag that is in Yehudah, and he offered upon the mizbe'ach. So did he in Beit- El, sacrificing unto the agalim (<i>calves</i>) that he had made; and he installed in Beit-El the kohanim of the high places which he had made.</p>

<p>הָאֵט גַּעמאַכט. edit</p>		
<p>און ער איז 1KI 12:33 אַרויפֿגעגאַנגען אויף דעם מזבח וואָס ער האָט געמאַכט אין בית-אל, אין פֿופֿצנטן טאָג פֿון אַכטן חודש, אין דעם חודש וואָס ער האָט אויסגעקלערט פֿון זײַן האַרצן; און ער האָט געמאַכט אַ יום-טובֿ בײַ די קינדער פֿון ישׂראַל, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן מזבח צו דעמפֿן. edit</p>	<p>1KI 12:33 un er iz aroifgegangen oif dem mizbeyeche vos er hot gemacht in beit-El, in fuftsnten tog fun achten choidesh, in dem choidesh vos er hot oisgeklert fun zain hartsen; un er hot gemacht a yom-Tov bai di kinder fun Yisroel, un er iz aroifgegangen oifen mizbeyeche tsu demfen.</p>	<p>1KI 12:33 So he offered upon the mizbe'ach which he had made in Beit-El the fifteenth day of the eighth month, even in the month which he had devised of his own lev; and ordained a chag unto the Bnei Yisroel; and he offered upon the mizbe'ach, and burned ketoret.</p>
<p>ערשט אַ מאַן פֿון ג-ט איז 1KI 13:1 אַנגעקומען פֿון יהודה דורך דעם וואָרט פֿון ה' קיין בית-אל, ווען ירבעם איז געשטאַנען אויפֿן מזבח צו דעמפֿן. edit</p>	<p>1KI 13:1 ersht a man fun G-t iz ongekumen fun Yehudah durch dem vort fun Hashem kein beit-El, ven Yarovam iz geshtanen oifen mizbeyeche tsu demfen.</p>	<p>1KI 13:1 And, hinei, by the Devar HASHEM there came an Ish HaElohim out of Yehudah unto Beit-El; and Yarov'am stood by the mizbe'ach to burn ketoret.</p>
<p>און ער האָט אויסגערופֿן 1KI 13:2 צום מזבח דורך דעם וואָרט פֿון ה', און האָט געזאָגט: מזבח! מזבח! אזוי האָט ה' געזאָגט: זע, אַ זון ווערט געבאָרן דעם הויז פֿון דָּוִד – יאַשׂיהוּ וועט זײַן נאַמען זײַן, און ער וועט שעכטן אויף דיר די זאָהנים פֿון די בָּמוֹת וואָס דעמפֿן אויף דיר; און בײַנער</p>	<p>1KI 13:2 un er hot oisgerufen tsum mizbeyeche durch dem vort fun Hashem, un hot gezogt: mizbeyeche! mizbeyeche! azoi hot Hashem gezogt: ze, a zun vert geboren dem hoiz fun Dovid – Yoshiyah vet zain nomen zain, un er vet shechten oif dir di koyanim fun di Bamot vos demfen oif dir; un beiner fun mentshen vet men farbrenen oif dir.</p>	<p>1KI 13:2 And he cried against the mizbe'ach by the Devar HASHEM , and said, O mizbe'ach, mizbe'ach, thus saith HASHEM ; Hinei, ben nolad (a son shall be born) unto the Bais Dovid, Yoshiyah shmo; and upon thee shall he offer the kohanim of the high places that burn ketoret upon thee, and atzmot adam shall be burned upon thee.</p>

<p>פֿון מענטשן וועט מען פֿאַרברענען אויף דיר. edit</p>		
<p>און ער האָט געגעבן אין 1KI 13:3 יענעם טאָג אַ צייכן, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז דער צייכן וואָס ה' האָט געזאָגט: זע, דער מזבח ווערט צעריסן, און די אַש וואָס אויף אים וועט זיך אויסשיטן. edit</p>	<p>1KI 13:3 un er hot gegeben in yenem tog a tseichen, azoi tsu zogen: dos iz der tseichen vos Hashem hot gezogt: ze, der mizbeyechech vert tserisen, un di ash vos oif im vet zich oisshtiten.</p>	<p>1KI 13:3 And he gave a sign the same day, saying, This is the mofet (sign) that HASHEM hath spoken: Hinei, the mizbe'ach shall be split apart, and the deshen (fat ashes) that are upon it shall be poured out.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי 1KI 13:4 דער מלך האָט געהערט דאָס וואָרט פֿון דעם מאַן פֿון ג-ט וואָס ער האָט אויסגערופֿן צום מזבח אין בית-אֵל, אַזוי האָט יִרְבֵּעַם אויסגעשטרעקט זיין האַנט פֿון מזבח, אַזוי צו זאָגן: כאַפט אים. און זיין האַנט וואָס ער האָט אויסגעשטרעקט אויף אים, איז איינגעדאַרט געוואָרן, און ער האָט זי נישט געקענט אומקערן צו זיך. edit</p>	<p>1KI 13:4 un es iz geven, vi der melech hot gehert dos vort fun dem man fun G-t vos er hot oisgerufen tsum mizbeyechech in beit-El, azoi hot Yarovam oisgeshtrekt zain hant fun mizbeyechech, azoi tsu zogen: chapt im. un zain hant vos er hot oisgeshtrekt oif im, iz ingedart gevoren, un er hot zi nisht gekent umkeren tsu zich.</p>	<p>1KI 13:4 And it came to pass, when HaMelech Yarov'am heard the davar of the Ish HaElohim, which had cried against the mizbe'ach in Beit-El, that he put forth his yad from the mizbe'ach, saying, Lay hold on him. And his yad, which he put forth against him, shriveled up, so that he could not draw it back to him.</p>
<p>און דער מזבח איז 1KI 13:5 צעריסן געוואָרן, און די אַש האָט זיך אויסגעשאַטן פֿון מזבח, אַזוי ווי דער צייכן וואָס דער מאַן פֿון ג-ט האָט געגעבן</p>	<p>1KI 13:5 un der mizbeyechech iz tserisen gevoren, un di ash hot zich oisgeshoten fun mizbeyechech, azoi vi der tseichen vos der man fun G-t hot gegeben durch dem vort fun Hashem.</p>	<p>1KI 13:5 The mizbe'ach also was split apart, and the deshen poured out from the mizbe'ach, according to the mofet which the Ish HaElohim had given by the Devar HASHEM .</p>

<p>דורך דעם וואָרט פֿון ה'. edit</p>		
<p>הָאָט דער מלך זיך 1KI 13:6 אָפּגערוּפֿן און האָט געזאָגט צום מאַן פֿון ג-ט: בעט אַקאַרשט בייַ ה' דיין ג-ט, און זייַ מתפלל פֿאַר מיר, אַז מיין האַנט זאָל זיך אומקערן צו מיר. האָט דער מאַן פֿון ג-ט געבעטן בייַ ה', און די האַנט פֿון דעם מלך האָט זיך אומגעקערט, און איז געוואָרן אַזוי ווי פֿריער. edit</p>	<p>1KI 13:6 hot der melech zich opgerufen un hot gezogt tsum man fun G-t: bet akorsht bai Hashem dain G-t, un zei mispalel far mir, az main hant zol zich umkeren tsu mir. hot der man fun G-t gebeten bai Hashem, un di hant fun dem melech hot zich umgekert, un iz gevoren azoi vi frier.</p>	<p>1KI 13:6 And HaMelech answered and said unto the Ish HaElohim, Intercede now before the face of HASHEM Eloheicha, and daven for me, that my yad may be restored to me. And the Ish HaElohim made intercessory prayer before HASHEM , and the yad HaMelech was restored to him, and became as it was before.</p>
<p>הָאָט דער מלך געזאָגט 1KI 13:7 צום מאַן פֿון ג-ט: קום מיט מיר אַהיים, און דערקוויק זיך, און איך וועל דיר געבן אַ מתנה. edit</p>	<p>1KI 13:7 hot der melech gezogt tsum man fun G-t: kum mit mir aheim, un derkvik zich, un ich vel dir geben a Mattanah.</p>	<p>1KI 13:7 And HaMelech said unto the Ish HaElohim, Come with me habaytah (home) , and have seudah, and I will give thee a mattat (gift) .</p>
<p>הָאָט דער מאַן פֿון ג-ט 1KI 13:8 געזאָגט צום מלך: ווען דו זאָלסט מיר געבן אַ האַלב הויז דייַנס, וועל איך נישט גיין מיט דיר, און וועל נישט עסן קיין ברויט און נישט טרינקען קיין וואַסער אין דעם דאָזיקן אָרט. edit</p>	<p>1KI 13:8 hot der man fun G-t gezogt tsum melech: ven du zolst mir geben a halb hoiz dains, vel ich nisht gein mit dir, un vel nisht esen kein broit un nisht trinken kein vaser in dem doziken ort.</p>	<p>1KI 13:8 And the Ish HaElohim said unto HaMelech, If thou wilt give me half thine bais, I will not go in with thee, neither will I eat lechem nor drink mayim in this makom;</p>
<p>וואַרום אַזוי האָט מען 1KI 13:9 מיר באַפֿוילן דורך דעם וואָרט</p>	<p>1KI 13:9 vorem azoi hot men mir bafoilen durch dem vort fun</p>	<p>1KI 13:9 For so was it charged me by the Devar HASHEM , saying,</p>

<p>פֿון ה', אַזוי צו זאָגן: זאָלסט נישט עסן קיין ברויט און נישט טרינקען קיין וואַסער, און זאָלסט זיך נישט אומקערן אויף דעם וועג וואָס דו ביסט געגאַנגען. edit</p>	<p>Hashem, azoi tsu zogen: zolst nisht esen kein broit un nisht trinken kein vaser, un zolst zich nisht umkeren oif dem veg vos du bist gegangen.</p>	<p>Eat no lechem, nor drink mayim, nor return again by the same derech that thou camest.</p>
<p>1KI 13:10 און ער איז אָוועקגעגאַנגען מיט אַן אַנדער וועג, און האָט זיך נישט אומגעקערט מיט דעם וועג וואָס ער איז אויף אים געקומען קיין בית-אֵל. edit</p>	<p>1KI 13:10 un er iz avekgegangen mit an ander veg, un hot zich nisht umgekert mit dem veg vos er iz oif im gekumen kein beit- El.</p>	<p>1KI 13:10 So he went another derech, and returned not by the derech that he came to Beit-El.</p>
<p>1KI 13:11 און איינער אַן אַלטער נביא איז געזעסן אין בית-אֵל; איז געקומען איינער פֿון זיינע זין, און האָט אים דערציילט די גאַנצע טוונג וואָס דער מאַן פֿון ג-ט האָט געטאָן דעם טאָג אין בית-אֵל, און די ווערטער וואָס ער האָט גערעדט צום מלך. און ווי זיי האָבן עס דערציילט זייער פֿאַטער, edit</p>	<p>1KI 13:11 un einer an alter novi iz gezesen in beit-El; iz gekumen einer fun zaine zin, un hot im dertseilt di gantse tuung vos der man fun G-t hot geton dem tog in beit-El, un di verter vos er hot geredt tsum melech. un vi zei hoben es dertseilt zeyer foter,</p>	<p>1KI 13:11 Now there dwelt a navi zaken (<i>old prophet</i>) in Beit-El; and his banim came and told him kol hama'aseh that the Ish HaElohim had done that day in Beit-El: the devarim which he had spoken unto HaMelech, them they told also to their av.</p>
<p>1KI 13:12 אַזוי האָט זייער פֿאַטער צו זיי געזאָגט: וואָסער וועג איז ער געגאַנגען? און זיינע זין האָבן געזען דעם וועג וואָס דער מאַן פֿון ג-ט וואָס איז</p>	<p>1KI 13:12 azoi hot zeyer foter tsu zei gezogt: vaser veg iz er gegangen? un zaine zin hoben gezen dem veg vos der man fun G-t vos iz gekumen fun Yehudah, iz gegangen.</p>	<p>1KI 13:12 And their av said unto them, What derech went he? For his banim had seen on what derech the Ish HaElohim, who came from Yehudah, went.</p>

<p>געקומען פֿון יהודה, איז געגאנגען. edit</p>		
<p>האָט ער געזאָגט צו זיינע זין: זאָטלט מיר אָן דעם אייזל. האָבן זיי אים אָנגעזאָטלט דעם אייזל, און ער איז אוועקגעריטן אויף אים. edit</p>	<p>1Ki 13:13 hot er gezogt tsu zaine zin: zotlt mir on dem eizl. hoben zeim ongezotlt dem eizl, un er iz avekgeriten oif im.</p>	<p>1Ki 13:13 And he said unto his banim, Saddle me the chamor. So they saddled him the chamor; and he rode thereon,</p>
<p>און ער איז געגאנגען נאָך דעם מאָן פֿון ג-ט, און האָט אים געפֿונען זיצנדיק אונטער אַן אייכנבוים, און ער האָט צו אים געזאָגט: ביסט דו דער מאָן פֿון ג-ט וואָס איז געקומען פֿון יהודה? האָט ער געזאָגט: איך. edit</p>	<p>1Ki 13:14 un er iz gegangen noch dem man fun G-t, un hot im gefunen zitsndik unter an eichnboim, un er hot tsu im gezogt: bist du der man fun G-t vos iz gekumen fun Yehudah? hot er gezogt: ich.</p>	<p>1Ki 13:14 And went after the Ish HaElohim, found him sitting under the elah (<i>the oak tree</i>); and he said unto him, Art thou the Ish HaElohim that camest from Yehudah? And he said, I am.</p>
<p>האָט ער צו אים געזאָגט: קום מיט מיר אַהיים, און עס ברויט. edit</p>	<p>1Ki 13:15 hot er tsu im gezogt: kum mit mir aheim, un es broit.</p>	<p>1Ki 13:15 Then he said unto him, Come with me home, and eat lechem.</p>
<p>האָט ער צו אים געזאָגט: איך קען זיך נישט אומקערן מיט דיר און קומען צו דיר, און איך וועל נישט עסן קיין ברויט און נישט טרינקען קיין וואַסער ביי דיר אין דעם דאָזיקן אָרט. edit</p>	<p>1Ki 13:16 hot er tsu im gezogt: ich ken zich nisht umkeren mit dir un kumen tsu dir, un ich vel nisht esen kein broit un nisht trinken kein vaser bai dir in dem doziken ort.</p>	<p>1Ki 13:16 And he said, I may not return with thee, nor go in with thee; neither will I eat lechem nor drink mayim with thee in this makom;</p>
<p>וואָרום אַן אַנזאָג האָב 1Ki 13:17</p>	<p>1Ki 13:17 vorem an onzog hob ich durch dem vort fun Hashem:</p>	<p>1Ki 13:17 For it was told to me by the Devar HASHEM , Thou shalt</p>

<p>איך דורך דעם וואָרט פֿון ה': זאָלסט נישט עסן קיין ברויט און נישט טרינקען דאָרטן קיין וואַסער, און זאָלסט זיך נישט אומקערן צו גיין מיט דעם וועג וואָס דו ביסט אויף אים געגאָנגען. edit</p>	<p>zolst nisht esen kein broit un nisht trinken dorten kein vaser, un zolst zich nisht umkeren tsu gein mit dem veg vos du bist oif im gegangen.</p>	<p>eat no lechem nor drink mayim there, nor turn again to go by the derech on which thou camest.</p>
<p>1Ki 13:18 האָט ער צו אים געזאָגט: איך בין אויך אַ נביא אַזוי ווי דו, און אַ מלאך האָט גערעדט צו מיר דורך דעם וואָרט פֿון ה', אַזוי צו זאָגן: קער אים אום מיט דיר אין דיין הויז, און ער זאָל עסן ברויט און טרינקען וואַסער. ליגן האָט ער אים געזאָגט. edit</p>	<p>1Ki 13:18 hot er tsu im gezogt: ich bin oich a novi azoi vi du, un a malech hot geredt tsu mir durch dem vort fun Hashem, azoi tsu zogen: ker im um mit dir in dain hoiz, un er zol esen broit un trinken vaser. ligen hot er im gezogt.</p>	<p>1Ki 13:18 He said unto him, I am a navi also as thou art; and a malach spoke unto me by the Devar HASHEM , saying, Bring him back with thee into thine bais, that he may eat lechem and drink mayim. But he lied unto him.</p>
<p>1Ki 13:19 האָט ער זיך אומגעקערט מיט אים, און ער האָט געגעסן ברויט אין זיין הויז, און געטרונקען וואַסער. edit</p>	<p>1Ki 13:19 hot er zich umgekert mit im, un er hot gegesen broit in zain hoiz, un getrunken vaser.</p>	<p>1Ki 13:19 So he went back with him, did eat lechem in his bais and drank mayim.</p>
<p>1Ki 13:20 און עס איז געווען, ווי זיין זיצן ביים טיש, אַזוי איז דאָס וואָרט פֿון ה' געווען צו דעם נביא וואָס האָט אים אומגעקערט. edit</p>	<p>1Ki 13:20 un es iz geven, vi zain zitsen baim tish, azoi iz dos vort fun Hashem geven tsu dem novi vos hot im umgekert.</p>	<p>1Ki 13:20 And it came to pass, as they sat at shulchan, that the Devar HASHEM came unto the navi that brought him back;</p>

<p>1KI 13:21 און ער האָט אויסגערופֿן צו דעם מאַן פֿון ג-ט וואָס איז געקומען פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט ה' געזאָגט: ווייל דו האָסט ווידערשפעניקט דעם מויל פֿון ה', און האָסט נישט געהיט דעם באַפֿעל וואָס ה' דיין ג-ט האָט דיר באַפֿוילן, edit</p>	<p>1KI 13:21 un er hot oisgerufen tsu dem man fun G-t vos iz gekumen fun Yehudah, azoi tsu zogen: azoi hot Hashem gezogt: vail du host vidershpenikt dem moil fun Hashem, un host nisht gehit dem bafel vos Hashem dain G-t hot dir bafoilen,</p>	<p>1KI 13:21 And he cried unto the Ish HaElohim that came from Yehudah, saying, Thus saith HASHEM , Forasmuch as thou hast defied the mouth of HASHEM , and hast not been shomer over the mitzvah which HASHEM Eloheicha commanded thee,</p>
<p>1KI 13:22 און האָסט זיך אומגעקערט, און געגעסן ברויט און געטרונקען וואָסער אין דעם אָרט וואָס ער האָט דיר אָנגעזאָגט: זאָלסט נישט עסן קיין ברויט און נישט טרינקען קיין וואָסער – וועט דיין טויטער לייב נישט קומען צו דעם קבר פֿון דייןע עלטערן. edit</p>	<p>1KI 13:22 un host zich umgekert, un gegesen broit un getrunken vaser in dem ort vos er hot dir ongezogt: zolst nisht esen kein broit un nisht trinken kein vaser – vet dain toiter laib nisht kumen tsu dem keyver fun daine elteren.</p>	<p>1KI 13:22 But camest back, and hast eaten lechem and drunk mayim in the makom, of the which HASHEM did say to thee, Eat no lechem, drink no mayim; thy nevelah shall not come unto kever avoteicha.</p>
<p>1KI 13:23 און עס איז געווען, נאָך דעם ווי ער האָט געגעסן ברויט, און נאָך דעם ווי ער האָט געטרונקען, האָט ער אָנגעזאָטלט דעם אייזל פֿאַר אים – פֿאַר דעם נביא וואָס ער האָט אים אומגעקערט. edit</p>	<p>1KI 13:23 un es iz geven, noch dem vi er hot gegesen broit, un noch dem vi er hot getrunken, hot er ongezotlt dem eizl far im – far dem novi vos er hot im umgekert.</p>	<p>1KI 13:23 And it came to pass, after he had eaten lechem, and after he had drunk, that he saddled the chamor for him, for the navi whom he had brought back.</p>

<p>און ער איז 1KI 13:24 אָוועקגעגאַנגען, און אַ לייב האַט אים אָנגעטראָפֿן אין וועג, און האָט אים געטייט; און זיין לייב איז געלעגן אָוועקגעוואָרפֿן אויפֿן וועג, און דער אייזל איז געשטאַנען לעבן אים; אויך דער לייב איז געשטאַנען לעבן דעם טויטן לייב. edit</p>	<p>1KI 13:24 un er iz avekgegangen, un a laib hot im ongetrofen in veg, un hot im geteit; un zain laib iz gelegen avekgevorfen oifen veg, un der eizl iz geshtanen leben im; oich der laib iz geshtanen leben dem toiten laib.</p>	<p>1KI 13:24 And when he was gone, an aryeh met him by the derech, and killed him; and his nevelah was cast down in the derech, and the chamor stood beside her, and the aryeh also stood beside the nevelah.</p>
<p>1KI 13:25 ערשט מענטשן זיינען פֿאַרבייגעגאַנגען, און האָבן געזען דעם טויטן לייב אָוועקגעוואָרפֿן אויפֿן וועג, און דעם לייב שטייענדיק לעבן דעם טויטן לייב; זיינען זיי געקומען און האָבן דערציילט אין דער שטאָט וואָס דער אַלטער נביא איז אין איר געזעסן. edit</p>	<p>1KI 13:25 ersht mentshen zainen farbaigegangen, un hoben gezen dem toiten laib avekgevorfen oifen veg, un dem laib shteyendik leben dem toiten laib; zainen zei gekumen un hoben dertseilt in der shtot vos der alter novi iz in ir gezesen.</p>	<p>1KI 13:25 And, hinei, anashim passed by, and saw the nevelah cast down in the derech, and the aryeh standing beside the nevelah; and they came and told it in the Ir where the navi hazaken dwelt.</p>
<p>1KI 13:26 האָט דערהערט דער נביא וואָס האָט אים אומגעקערט פֿון וועג, און ער האַט געזאָגט: דאָס איז דער מאַן פֿון ג-ט וואָס האָט וידערשפעניקט דעם מויל פֿון ה', און ה' האָט אים</p>	<p>1KI 13:26 hot derhert der novi vos hot im umgekert fun veg, un er hot gezogt: dos iz der man fun G-t vos hot vidershpenikt dem moil fun Hashem, un Hashem hot im ibergegeben tsum laib, un er hot im tserisen un im geteit, azoi vi dos vort fun Hashem vos er hot tsu im</p>	<p>1KI 13:26 And when the navi that brought him back from the derech heard thereof, he said, It is the Ish HaElohim, who defied the mouth of HASHEM ; therefore HASHEM hath delivered him unto the aryeh, which hath mauled him, and slain him, according to the</p>

<p>איבערגעגעבן צום לייב, און ער האָט אים צעריסן און אים געטייט, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער האָט צו אים געזאָגט. edit</p>	<p>geredt.</p>	<p>Devar HASHEM , which He spoke unto him.</p>
<p>1Ki 13:27 און ער האָט געהייסן זיינע זין, אַזוי צו זאָגן: זאָטלט מיר אַן דעם אייזל. האָבן זיי אַנגעזאָטלט. edit</p>	<p>1Ki 13:27 un er hot geheisen zaine zin, azoi tsu zogen: zotlt mir on dem eizl. hoben zei ongezotlt.</p>	<p>1Ki 13:27 And he spoke to his banim, saying, Saddle me the chamor. And they saddled it.</p>
<p>1Ki 13:28 און ער איז געגאַנגען און האָט געפֿונען דעם טויטן לייב אָועקגעוואָרפֿן אויפֿן וועג, און דער אייזל און דער לייב שטייען לעבן דעם טויטן לייב. נישט דער לייב האָט געגעסן דעם טויטן לייב, און נישט ער האָט צעריסן דעם אייזל. edit</p>	<p>1Ki 13:28 un er iz gegangen un hot gefunen dem toiten laib avekgevorfен oifen veg, un der eizl un der laib shteyen leben dem toiten laib. nisht der laib hot gegesen dem toiten laib, un nisht er hot tserisen dem eizl.</p>	<p>1Ki 13:28 And he went and found his nevelah cast down in the derech, and the chamor and the aryeh standing beside the nevelah; the aryeh had not eaten the nevelah, nor mauled the chamor.</p>
<p>1Ki 13:29 האָט דער נביא אויפֿגעהויבן דעם טויטן לייב פֿון דעם מאָן פֿון ג-ט, און האָט אים אַרויפֿגעלייגט אויפֿן אייזל, און האָט אים צוריקגעפֿירט; און ער איז געקומען אין דער שטאָט פֿון דעם אַלטן נביא, צו באַקלאָגן און אים צו באַגראָבן. edit</p>	<p>1Ki 13:29 hot der novi oifgehoiben dem toiten laib fun dem man fun G-t, un hot im aroifgeleigt oifen eizl, un hot im tsurikgefirt; un er iz gekumen in der shtot fun dem alten novi, tsu baklogen un im tsu bagroben.</p>	<p>1Ki 13:29 The navi took up the nevelah of the Ish HaElohim, laid it upon the chamor, brought it back; and came to the Ir of the navi hazaken to mourn and to bury him.</p>

<p>און ער האָט געלייגט זיין 1Ki 13:30 טויטן לייב אין זיין אייגענעם קבר, און מע האָט געקלאָגט אויף אים: וויי, מיין ברודער! edit</p>	<p>1Ki 13:30 un er hot geleigt zain toiten laib in zain eigenem keyver, un me hot geklogt oif im: vei, main bruder!</p>	<p>1Ki 13:30 And he laid his nevelah in his own kever; and they mourned over him, saying, Hoy (<i>alas</i>) , achi (<i>my brother</i>) !</p>
<p>און עס איז געווען נאָך 1Ki 13:31 דעם אַז ער האָט אים באַגראָבן האָט ער אָנגעזאָגט זיינע זין, אַזוי צו זאָגן: אַז איד שטאַרב, זאָלט איר מיד באַגראָבן אין דעם קבר וואָס דער מאַן פֿון ג-ט איז אין אים באַגראָבן; לעבן זיינע ביינער edit לייגט מיינע ביינער.</p>	<p>1Ki 13:31 un es iz geven noch dem az er hot im bagroben hot er ongezogt zaine zin, azoi tsu zogen: az ich shtarb, zolt ir mich bagroben in dem keyver vos der man fun G-t iz in im bagroben; leben zaine beiner leigt maine beiner.</p>	<p>1Ki 13:31 And it came to pass, after he had buried him, that he spoke to his banim, saying, When I am dead, then bury me in the kever wherein the Ish HaElohim is buried; lay my atzmot beside his atzmot;</p>
<p>וואָרום געשען וועט 1Ki 13:32 געשען דאָס וואָרט וואָס ער האָט אויסגערופֿן דורך דעם וואָרט פֿון ה' איבער דעם מזבח וואָס אין בית-אל, און איבער אַלע הייזער פֿון די בָּמוֹת וואָס אין די שטעט פֿון שומרון. edit</p>	<p>1Ki 13:32 vorem geshen vet geshen dos vort vos er hot oisgerufen durch dem vort fun Hashem iber dem mizbeyeche vos in beit- El, un iber ale haizer fun di Bamot vos in di shtet fun Shomron.</p>	<p>1Ki 13:32 For the davar which he cried by the Devar HASHEM against the mizbe'ach in Beit-El, and against all the batim of the high places which are in the cities of Shomron, shall surely come to pass.</p>
<p>נאָך דער דאָזיקער 1Ki 13:33 געשעעניש האָט זיך יִרְבֵּעַם נישט אָפּגעקערט פֿון זיין שלעכטן וועג, און ער האָט וידער געמאַכט פֿון צווישן</p>	<p>1Ki 13:33 noch der doziker gesheinish hot zich Yarovam nisht opgekert fun zain shlechten veg, un er hot vider gemacht fun tsvishen folk koyanim fun Bamot. ver es hot</p>	<p>1Ki 13:33 After this thing Yarov'am returned not from his derech har'ah, but installed again of the lowest of the people as kohanim of the high places; whosoever desired, he filled</p>

<p>פֶּאָלֶק כֹּהֲנִים פֶּון בָּמוֹת. ווער עס האָט געוואָלט פֿלעגט ער דערפֿילן זײַן האַנט, ער זאָל ווערן פֿון די כֹּהֲנִים פֿון די בָּמוֹת. edit</p>	<p>gevolt flegt er derfilen zain hant, er zol veren fun di koyanim fun di Bamot.</p>	<p>hands of him, and he became one of the kohanim of the high places.</p>
<p>1KI 13:34 און דורך דער דאָזיקער זאָך איז געווען אַ זינד אויף דעם הויז פֿון יִרְבֵּעַם; כדי עס אויסצוראָטן און פֿאַרטיליקן פֿון געזיכט פֿון דער ערד. edit</p>	<p>1KI 13:34 un durch der doziker zach iz geven a zind oif dem hoiz fun Yarovam; kedei es oistsuroten un fartiliken fun gezicht fun der erd.</p>	<p>1KI 13:34 And this thing became chattat (sin) unto the Bais Yarov'am, even to annihilate it, and to destroy it from off the face of ha'adamah.</p>
<p>1KI 14:1 אין יענער צײַט איז קראַנק געוואָרן אַבִּיהַ דער זון פֿון יִרְבֵּעַמען. edit</p>	<p>1KI 14:1 in yener tsait iz krank gevoren Aviyah der zun fun Yarovamen.</p>	<p>1KI 14:1 At that time Aviyah Ben Yarov'am fell sick.</p>
<p>1KI 14:2 האָט יִרְבֵּעַם געזאָגט צו זײַן ווייב: שטיי אויף, איך בעט דיך, און פֿאַרשטעל זיך, מע זאָל נישט דערקענען אַז דו ביסט יִרְבֵּעַמס ווייב, און זאָלסט גיין קיין שילוֹ. זע, דאָרטן איז אַחִיהַ דער נביא, דער וואָס האָט געזאָגט אויף מיר, אַז איך וועל ווערן אַ מלך איבער דעם דאָזיקן פֿאָלק. edit</p>	<p>1KI 14:2 hot Yarovam gezogt tsu zain vaib: shtei oif, ich bet dich, un farshtel zich, me zol nisht derkenen az du bist Yarovams vaib, un zolst gein kein Shiloh. ze, dorten iz Achiyah der novi, der vos hot gezogt oif mir, az ich vel veren a melech iber dem doziken folk.</p>	<p>1KI 14:2 And Yarov'am said to his isha, Arise, now, and disguise thysel, that thou be not recognized to be eshet Yarov'am; and get thee to Shiloh; hinei, there is Achiyah HaNavi, which told me that I should be melech over this people.</p>
<p>1KI 14:3 און זאָלסט נעמען מיט דיר צען ברויטן, און קיכלעד, און אַ קרוג האַניק, און קומען</p>	<p>1KI 14:3 un zolst nemen mit dir Tzoan broiten, un kichlech, un a krug honik, un kumen tsu im; er vet dir zogen vos vet zain</p>	<p>1KI 14:3 And take with thee asarah lechem, and nikkudim (wafers) , and a bakbuk (bottle) of devash, and go to him; he shall</p>

<p>צו אים; ער וועט דיר זאָגן וואָס וועט זיין מיטן יינגל. edit</p>	<p>miten yingel.</p>	<p>tell thee what shall become of the na'ar.</p>
<p>1KI 14:4 האָט ירִבְעָמס ווייב אַזוי געטאַן, און זי איז אויפֿגעשטאַנען און איז געגאַנגען קיין שילֹו, און זי איז געקומען אין אַחִיָהס הויז; און אַחִיָה האָט נישט געקענט זען, וואָרום זיינע אויגן זיינען געווען שטאַר פֿאַר זיין זקנה. edit</p>	<p>1KI 14:4 hot Yarovams vaib azoi geton, un zi iz oifgeshtanen un iz gegangen kein Shiloh, un zi iz gekumen in Achiyahs hoiz; un Achiyah hot nisht gekent zen, vorem zaine oigen zainen geven shtar far zain zikne.</p>	<p>1KI 14:4 And eshet Yarov'am did so, and arose, and went to Shiloh, and came to the bais Achiyah. But Achiyah could not see; for his eyes had ceased by reason of his seiv (<i>old age</i>) .</p>
<p>1KI 14:5 אָבער ה' האָט אָנגעזאָגט אַחִיָה: זע, ירִבְעָמס ווייב קומט פֿרעגן ביי דיר אַ באַשייד וועגן איר זון, וואָרום ער איז קראַנק; זאַלסטו אַזוי און אַזוי רעדן צו איר. און עס וועט זיין, אַז זי קומט, וועט זי זיך שטעלן פֿרעמד. edit</p>	<p>1KI 14:5 ober Hashem hot ongezagt Achiyahen: ze, Yarovams vaib kumt fregen bai dir a basheid vegen ir zun, vorem er iz krank; zolstu azoi un azoi reden tsu ir. un es vet zain, az zi kumt, vet zi zich shtelen fremd.</p>	<p>1KI 14:5 And HASHEM said unto Achiyah, Hinei, the eshet Yarov'am cometh to seek davar from thee for her ben; for he is choleh (<i>ill</i>) ; thus and thus shalt thou give davar unto her; for it shall be, when she cometh in, that she shall feign to be a stranger woman.</p>
<p>1KI 14:6 און עס איז געווען, ווי אַחִיָה האָט געהערט דעם שאַרד פֿון אירע פֿיס, ווען זי איז אַריינגעקומען אין טיר, אַזוי האָט ער געזאָגט: קום אַריין, ירִבְעָמס ווייב, נאָך וואָס דען שטעלסטו זיך פֿרעמד, אַז איד בין געשיקט צו דיר מיט אַ שווערער בשורה?</p>	<p>1KI 14:6 un es iz geven, vi Achiyah hot gehert dem shorch fun ire fis, ven zi iz araingekumen in tir, azoi hot er gezogt: kum arain, Yarovams vaib, noch vos den shtelstu zich fremd, az ich bin geshikt tsu dir mit a shverer besoire?</p>	<p>1KI 14:6 And it was so, when Achiyah heard the sound of her raglayim, as she came to the petach, that he said, Come in, thou eshet Yarov'am; why feignest thou to be a stranger woman? For I am sent to thee with kashah (<i>a harsh prophetic foresight</i>) .</p>

<p style="text-align: right;">edit</p>		
<p>1KI 14:7 גיי זאָג צו ירִבְעָמֶען: אַזוי האַט געזאָגט ה' אלוקי ישְׂרָאֵל: ווייל איך האָב דיך דערהויבן פֿון צווישן דעם פֿאָלק, און האָב דיך געמאַכט פֿאַר אַ פֿירשט איבער מיין edit פֿאָלק ישְׂרָאֵל;</p>	<p>1KI 14:7 gei zog tsu Yarovamen: azoi hot gezogt Hashem Elochei Yisroel: vail ich hob dich derhoiben fun tsvishen dem folk, un hob dich gemacht far a firsht iber main folk Yisroel;</p>	<p>1KI 14:7 Go, tell Yarov'am, Thus saith HASHEM Elohei Yisroel, Forasmuch as I exalted thee from among the people, and made thee nagid over My people Yisroel,</p>
<p>1KI 14:8 און איך האָב אַוועקגעריסן די מלוכה פֿון דעם הויז פֿון דָּוִד, און האָב זי דיר געגעבן; און דו ביסט נישט געווען אַזוי ווי מיין קנעכט דָּוִד, וואָס האָט געהיט מייע געבאָט, און וואָס איז געגאַנגען נאָך מיר מיט זיין גאַנצן האַרצן, צו טאָן נאָר וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין מייע אויגן; edit</p>	<p>1KI 14:8 un ich hob avekgerisen di meluche fun dem hoiz fun Dovid, un hob zi dir gegeben; un du bist nisht geven azoi vi main knecht Dovid, vos hot gehit maine gebot, un vos iz gegangen noch mir mit zain gantsen hartsen, tsu ton nor vos iz rechtfartik in maine oigen;</p>	<p>1KI 14:8 And tore the Kingdom from the Bais Dovid, and gave it thee; and yet thou hast not been as Avdi Dovid, who was shomer over My mitzvot, and who followed after Me with all his lev, to do only yashar in Mine eyes;</p>
<p>1KI 14:9 און האָסט געטאָן ערגער ווי אַלע וואָס זיינען געווען פֿאַר דיר, און ביסט געגאַנגען און האַסט דיר געמאַכט פֿרעמדע ג-טער, און געגאַסענע געצן, מיד צו דערצערענען, און מיד האַסטו אַוועקגעוואָרפֿן הינטער דיין רוקן – edit</p>	<p>1KI 14:9 un host geton erger vi ale vos zainen geven far dir, un bist gegangen un host dir gemacht fremde G-ter, un gegosene getsen, mich tsu dertserenen, un mich hostu avekgevorfen hinter dain ruchen –</p>	<p>1KI 14:9 But hast done rah more than all that were before thee; for thou hast gone and made for thee elohim acherim, and massekhot (metal idols) , to provoke Me to anger, and hast thrust Me behind thy gav (back) ;</p>

<p>1KI 14:10 דערום זע, איך ברענג אָן אומגליק אויף יִרְבֵּעַמס הויז, און איך וועל פֿאַרשניידן {כרת} פֿון יִרְבֵּעַמען יעטוועדער מאַנספֿאַרשוי, קינד און קייט, צווישן יִשְׂרָאֵל, און וועל אויסראַמען יִרְבֵּעַמס הויז אַזוי ווי מע ראַמט אויס קויט, ביז עס וועט פֿאַרלענדט ווערן. edit</p>	<p>1KI 14:10 derum ze, ich breng on umglik oif Yarovams hoiz, un ich vel farshnaiden fun Yarovamen yetveder mansparshoin, kind un keit, tsvishen Yisroel, un vel oisramen Yarovams hoiz azoi vi me ramt ois koit, biz es vet farlendt veren.</p>	<p>1KI 14:10 Therefore, hineni, I will bring ra'ah upon the Bais Yarov'am, and will cut off from Yarov'am mashtin b'kir (him that urinates against the wall), atzur (bond) or azuv (free) in Yisroel, and I will sweep out after the Bais Yarov'am just as one sweepeth out the dung, till it be all gone.</p>
<p>1KI 14:11 דעם וואָס שטאַרבט פֿון יִרְבֵּעַמען אין שטאַט, וועלן די הינט אויפֿעסן, און דעם וואָס שטאַרבט אין פֿעלד, וועלן די פֿויגלען פֿון הימל אויפֿעסן; וואָרום ה' האָט גערעדט. edit</p>	<p>1KI 14:11 dem vos shtarbt fun Yarovamen in shtot, velen di hint oifesen, un dem vos shtarbt in feld, velen di foiglen fun himel oifesen; vorem Hashem hot geredt.</p>	<p>1KI 14:11 Him that dieth of Yarov'am in the Ir shall the kelavim (dogs) eat; and him that dieth in the sadeh shall the oph haShomayim eat; for HASHEM hath spoken.</p>
<p>1KI 14:12 און דו שטיי אויף, גיי אַהיים; ווי דיינע פֿיס קומען אין שטאַט, אַזוי וועט דאָס קינד שטאַרבן. edit</p>	<p>1KI 14:12 un du shtei oif, gei aheim; vi daine fis kumen in shtot, azoi vet dos kind shtarben.</p>	<p>1KI 14:12 Arise thou therefore, get thee to thine own bais; and when thy raglayim enter into the Ir (city), the yeled shall die.</p>
<p>1KI 14:13 און גאַנץ יִשְׂרָאֵל וועלן אים באַקלאָגן, און וועלן אים באַגראָבן; וואָרום בלויז דער דאַזיקער פֿון יִרְבֵּעַמען וועט קומען צו קבורה, ווייל אין אים איז געפֿונען געוואָרן עפעס גוטס אַקעגן ה' אלוקי יִשְׂרָאֵל,</p>	<p>1KI 14:13 un gants Yisroel velen im baklogen, un velen im bagroben; vorem bloiz der doziker fun Yarovamen vet kumen tsu kvure, vail in im iz gefunen gevoren epes guts akegen Hashem Elochei Yisroel, in Yarovams hoiz.</p>	<p>1KI 14:13 And kol Yisroel shall mourn for him, and bury him; for he only of Yarov'am shall come to the kever (grave), because in him there is found some davar tov (good thing) toward HASHEM Elohei Yisroel in the Bais Yarov'am.</p>

<p>אין יִרְבְּעַמַּס הוּיז. edit</p>		
<p>און ה' וועט זיך אויפֿשטעלן אַ מלך איבער יִשְׂרָאֵל, וואָס וועט פֿאַרשניידן יִרְבְּעַמַּס הוּיז יענעם טאָג. אַבער אַפֿילו דענצמאל איז וואָס? edit</p>	<p>1Ki 14:14 un Hashem vet zich oifshtelen a melech iber Yisroel, vos vet farshnaiden Yarovams hoiz yenem tog. ober afile dentsmol iz vos?</p>	<p>1Ki 14:14 Moreover HASHEM shall raise Him up a Melech over Yisroel, who shall cut off the Bais Yarov'am even this day. This is the day! Even now.</p>
<p>וואָרום ה' וועט שלאָגן יִשְׂרָאֵל, אַזוי ווי אַ ראָר ווערט געטרייסלט אין וואַסער, און ער וועט אויסרייסן יִשְׂרָאֵל פֿון דער דאָזיקער גוטער ערד וואָס ער האָט געגעבן זייערע עלטערן, און ער וועט זיי צעשפּרייטן פֿון יענער זייט טײַך, פֿאַר וואָס זיי האָבן געמאַכט זייערע געצנביימער, דערצערענענדיק ה'. edit</p>	<p>1Ki 14:15 vorem Hashem vet shlogen Yisroel, azoi vi a ror vert getreislt in vaser, un er vet oisraisen Yisroel fun der doziker guter erd vos er hot gegeben zeyere elteren, un er vet zei tseshpreiten fun yener zeit taich, far vos zei hoben gemacht zeyere getsnbeimer, dertserenendik Hashem.</p>	<p>1Ki 14:15 For HASHEM shall strike Yisroel, just as the kaneh (<i>reed</i>) , is shaken in the mayim, and He shall uproot Yisroel out of this adamah hatovah, which He gave to Avoteihem, and shall scatter them beyond the Nahar (<i>River</i>) , because they have made their Asherah idols, provoking HASHEM to anger.</p>
<p>און ער וועט איבערגעבן יִשְׂרָאֵל פֿון וועגן די זינד פֿון יִרְבְּעַמַּעַן וואָס ער האָט געזינדיקט, און וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>1Ki 14:16 un er vet ibergeben Yisroel fun vegen di zind fun Yarovamen vos er hot gezindikt, un vos er hot gemacht zindiken Yisroel.</p>	<p>1Ki 14:16 And He shall give up Yisroel because of the chattot Yarov'am, who did sin, and who made Yisroel to sin.</p>
<p>און יִרְבְּעַמַּס ווייב איז אויפֿגעשטאַנען, און איז אוועקגעגאַנגען און געקומען</p>	<p>1Ki 14:17 un Yarovams vaib iz oifgeshtanen, un iz avekgegangen un gekumen kein Tirtzah; vi zi iz gekumen oif</p>	<p>1Ki 14:17 And eshet Yarov'am arose, and departed, and came to Tirtzah; and when she came to the saf HaBayit (<i>the threshold</i>)</p>

<p>קייַן תְּרָצָה; ווי זי איז געקומען אויף דעם שוועל פֿון הויז, אַזוי איז דאָס ייִנגל געשטאַרבן. edit</p>	<p>dem shvel fun hoiz, azoi iz dos yingel geshtorben.</p>	<p><i>of the house</i>) , the na'ar died.</p>
<p>1KI 14:18 און גאַנץ ישׂראֵל האָבן אים באַגראָבן, און אים באַקלאַגט; אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער האָט גערעדט דורך זײַן קנעכט אַחִיָּה דעם נבִּיאַ. edit</p>	<p>1KI 14:18 un gants Yisroel hoben im bagroben, un im baklogt; azoi vi dos vort fun Hashem vos er hot geredt durch zain knecht Achiyah dem novi.</p>	<p>1KI 14:18 And they buried him; and kol Yisroel mourned for him, according to the Devar HASHEM , which He spoke by the yad of his eved Achiyah HaNavi.</p>
<p>1KI 14:19 און די איבעריקע זאַכן וועגן יִרְבֵּעַמֶּען, ווי ער האָט מלחמה געהאַלטן, און ווי ער האָט געקניגט, דאָס איז באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 14:19 un di iberike zachen vegen Yarovamen, vi er hot milchome gehalten, un vi er hot gekinigt, dos iz bashriben in buch fun di tsaitgesheenshen fun di Molechim fun Yisroel.</p>	<p>1KI 14:19 And the rest of the acts of Yarov'am, how he warred, and how he reigned, behold, they are written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yisroel.</p>
<p>1KI 14:20 און די טעג וואָס יִרְבֵּעַם האָט געקניגט, זײַנען געווען צוויי און צוואַנציק יאָר, און ער האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און זײַן זון נָדָב איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>	<p>1KI 14:20 un di teg vos Yarovam hot gekinigt, zainen geven tsvei un tsvantsik yor, un er hot zich geleigt mit zaine elteren, un zain zun Nadav iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1KI 14:20 And the yamim (<i>days</i>) which Yarov'am reigned were two and twenty shanah; and he slept with his avot, and Nadav bno reigned in his place.</p>
<p>1KI 14:21 און רחבֿעם דער זון פֿון שלמהן האָט געקניגט אין יהודה. איין און פֿערציק יאָר איז רחבֿעם אַלט געווען אַז ער</p>	<p>1KI 14:21 un Rechavam der zun fun Salmonen hot gekinigt in Yehudah. ein un fertsik yor iz Rechavam alt geven az er iz gevoren melech, un zibetsen</p>	<p>1KI 14:21 And Rechav'am Ben Sh'lomo reigned in Yehudah. Rechav'am was forty and one years old when he began to reign, and he reigned seventeen</p>

<p>איז געוואָרן מלך, און זיבעצן יאָר האָט ער געקניגט אין ירושָׁלַיִם, דער שטאָט וואָס ה' האָט אויסדערוויילט פֿון אַלע שבֿטים אין יִשְׂרָאֵל, צו טאָן זיין נאָמען דאָרטן. און דער נאָמען פֿון זיין מוטער איז געווען נַעֲמָה די עֲמוֹנִית. edit</p>	<p>yor hot er gekinigt in Yerusholayim, der shtot vos Hashem hot oisderveilt fun ale shvotim in Yisroel, tsu ton zain nomen dorten. un der nomen fun zain muter iz geven Naamah di eamonit.</p>	<p>years in Yerushalayim, the Ir which HASHEM did choose out of kol Shivtei Yisroel, to put Shmo there. And shem immo was Na'amah HaAmmonit (<i>an Ammonitess</i>) .</p>
<p>און יהודה האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', און זיי האָבן אים דערצערנט מיט קנָאָה מער ווי אַלץ וואָס זייערע עלטערן האָבן געטאָן, מיט זייערע זינד וואָס זיי האָבן געזינדיקט. edit</p>	<p>1Ki 14:22 un Yehudah hot geton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, un zei hoben im dertsernt mit kine mer vi alts vos zeyere elteren hoben geton, mit zeyere zind vos zei hoben gezindikt.</p>	<p>1Ki 14:22 And Yehudah did the rah in the eyes of HASHEM , and they provoked Him to kina (<i>jealousy</i>) with their chattot which they had committed, which were more than all that their avot had done.</p>
<p>און זיי אויך האָבן זיך געבויט בָּמוֹת, און זיילשטיינער, און געצנביימער, אויף יעטוועדער הויכן בערגל, און אונטער יעטוועדער צווייגהאַפֿטיקן בוים. edit</p>	<p>1Ki 14:23 un zei oich hoben zich geboit Bamot, un zailshtainer, un getsnbeimer, oif yetveder hoichen bergel, un unter yetveder tsvaighaftiken boim.</p>	<p>1Ki 14:23 For they also built them high places, and matzevot (<i>idol images</i>) , and Asherim on every high hill, and under every thickly foliated green tree.</p>
<p>און אויך שאַנדמענער זיינען געווען אין לאַנד. זיי האָבן געטאָן אַזוי ווי אַלע אומווערדיקייטן פֿון די פֿעלקער וואָס ה' האָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די קינדער</p>	<p>1Ki 14:24 un oich shandmener zainen geven in land. zei hoben geton azoi vi ale umverdikeiten fun di felker vos Hashem hot fartriben fun far di kinder fun Yisroel.</p>	<p>1Ki 14:24 And there were also kadesh (<i>male and female cult prostitutes</i>) in the land; and they did according to all the to'avot (<i>abominations</i>) of the Goyim which HASHEM drove out before the Bnei Yisroel.</p>

<p>edit פֿון ישׂראל.</p>		
<p>און עס איז געווען אין 1KI 14:25 פֿינפטן יאָר פֿון מלך רחבֿעם איז שישק דער מלך פֿון מצרים אַרויסגעקומען אויף ירושלים. edit</p>	<p>1KI 14:25 un es iz geven in finften yor fun melech Rechav'am iz Shishak der melech fun Mitsrayim aroisgekumen oif Yerusholayim.</p>	<p>1KI 14:25 And it came to pass in the fifth year of Melech Rechav'am, that Shishak Melech Mitzrayim came up against Yerushalayim;</p>
<p>און ער האָט צוגענומען 1KI 14:26 די אוצרות פֿון ה'ס הויז, און די אוצרות פֿון מלכס הויז; אַלץ האָט ער צוגענומען. און ער האָט צוגענומען אַלע גילדערנע שילדן וואָס שלמה האָט געמאַכט. edit</p>	<p>1KI 14:26 un er hot tsugenumen di oitseres fun Hashem's hoiz, un di oitseres fun melech's hoiz; alts hot er tsugenumen. un er hot tsugenumen ale gilderne shilden vos Shelomo hot gemacht.</p>	<p>1KI 14:26 And he carried away the otzarot of the Beis HASHEM , and the otzarot of the Bais HaMelech; he even carried away everything: and he carried away all the moginnim (<i>shields</i>) of zahav which Sh'lomo had made.</p>
<p>און דער מלך רחבֿעם 1KI 14:27 האָט געמאַכט אַנשטאַט זיי קופערנע שילדן, און האָט זיי געגעבן אויף דער האַנט פֿון די הויפטלייט פֿון די לויפֿערס וואָס האָבן געהיט דעם איינגאַנג פֿון מלכס הויז. edit</p>	<p>1KI 14:27 un der melech Rechav'am hot gemacht anshtot zei kuperne shilden, un hot zei gegeben oif der hant fun di hoiptlait fun di loifers vos hoben gehit dem ingang fun melech's hoiz.</p>	<p>1KI 14:27 And Melech Rechav'am made in their place moginnim of nechoshet, and committed them unto the hands of the commanders of the guard, which were the shomrim at the petach of the Bais HaMelech.</p>
<p>און עס איז געווען, ווען 1KI 14:28 נאָר דער מלך פֿלעגט קומען אין ה'ס הויז, פֿלעגן די לויפֿערס זיי אַרויסטראָגן; דערנאָך פֿלעגן זיי זיי אומקערן אין דער קאַמער פֿון די</p>	<p>1KI 14:28 un es iz geven, ven nor der melech flegt kumen in Hashem's hoiz, flegen di loifers zei aroistrogen; dernoch flegen zei ze umkeren in der kamer fun di loifers.</p>	<p>1KI 14:28 And it was so, when HaMelech went into the Beis HASHEM , that those on guard duty bore them, and brought them back into the guard room.</p>

<p>לויפֿערס. edit</p>		
<p>און די איבעריקע זאכן 1KI 14:29 וועגן רחבֿעמען, און אלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה. edit</p>	<p>1KI 14:29 un di iberike zachen vegen Rechavamen, un alts vos er hot geton, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenenishen fun di Molechim fun Yehudah.</p>	<p>1KI 14:29 Now the rest of the acts of Rechav'am, and all that he did, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yehudah?</p>
<p>און אַ מלחמה איז געווען צווישן רחבֿעמען און צווישן ירבֿעמען אלע טעג. edit</p>	<p>1KI 14:30 un a milchome iz geven tsvishen Rechavamen un tsvishen Yarovamen ale teg.</p>	<p>1KI 14:30 And there was milchamah between Rechav'am and Yarov'am all their yamim (days) .</p>
<p>און רחבֿעם האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן לעבן זיינע עלטערן אין דָּוִדס- שטאָט. און דער נאָמען פֿון זיין מוטער איז געווען נַעֲמָה די עַמּוֹנִית. און זיין זון אַבִּים איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט. edit</p>	<p>1KI 14:31 un Rechavam hot zich geleigt mit zaine elteren, un er iz bagroben gevoren leben zaine elteren in Dovid's-shtot. un der nomen fun zain muter iz geven Naamah di eamonit. un zain zun Aviyam iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1KI 14:31 And Rechav'am slept with his avot, and was buried with his avot in Ir Dovid. And the shem immo was Na'amah HaAmmonit (<i>an Ammonite</i>) . And Aviyam bno reigned in his place.</p>
<p>און אין אַכצנטן יאָר פֿון מלך ירֿבֿעם דעם זון פֿון נבֿטן, איז אַבִּים געוואָרן מלך איבער יהודה. edit</p>	<p>1KI 15:1 un in achtsnten yor fun melech Yarovam dem zun fun Nevaten, iz Aviyam gevoren melech iber Yehudah.</p>	<p>1KI 15:1 Now in the eighteenth year of Melech Yarov'am Ben Nevat reigned Aviyam over Yehudah.</p>
<p>דריי יאָר האָט ער געקניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זיין מוטער איז</p>	<p>1KI 15:2 drai yor hot er gekinigt in Yerusholayim. un der nomen fun zain muter iz geven Maachah di tochter fun</p>	<p>1KI 15:2 Shalosh shanim reigned he in Yerushalayim. And shem immo was Ma'achah Bat Avishalom.</p>

<p>געווען מַעֲכָה די טאַכטער פֿון אַבִּישָׁלֹומֶען. edit</p>	<p>avisholumen.</p>	
<p>און ער איז געגאַנגען אין אַלע זינד פֿון זײַן פֿאַטער, וואָס ער האָט געטאַן פֿאַר אים, און זײַן האַרץ איז נישט געווען גאַנץ מיט ה' זײַן ג-ט אַזוי ווי דאָס האַרץ פֿון זײַן פֿאַטער edit דוֹדֵן.</p>	<p>1KI 15:3 un er iz gegangen in ale zind fun zain foter, vos er hot geton far im, un zain harts iz nisht geven gants mit Hashem zain G-t azoi vi dos harts fun zain foter Doviden.</p>	<p>1KI 15:3 And he walked in all the chattot Aviv, which he had done before him; and his lev was not shalem (fully devoted) to HASHEM Elohav, as the levav Dovid Aviv.</p>
<p>אַבער פֿון דוֹדס וועגן האָט אים ה' זײַן ג-ט געשאַנקען אַ ליכט אין ירושָׁלַיִם, אויפֿצושטעלן זײַן זון נאָך אים, און אויפֿצוהאַלטן ירושָׁלַיִם. edit</p>	<p>1KI 15:4 ober fun Dovid's vegem hot im Hashem zain G-t geshonken a licht in Yerusholayim, oiftsushtelen zain zun noch im, un oiftsuhalten Yerusholayim.</p>	<p>1KI 15:4 Nevertheless l'ma'an Dovid (for the sake of Dovid) did HASHEM Elohav give him a ner (lamp) in Yerushalayim, to raise up Bno after him, and to establish Yerushalayim;</p>
<p>ווייל דוֹד האָט געטאַן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון ה', און האָט זיך נישט אָפּגעקערט פֿון אַלץ וואָס ער האָט אים באַפֿוילן, אַלע טעג פֿון זײַן לעבן, אַחוץ אין דער מעשה מיט אורִיָה דעם חִתִּי. edit</p>	<p>1KI 15:5 vail Dovid hot geton vos iz rechtfarmik in di oigen fun Hashem, un hot zich nisht opgekert fun alts vos er hot im bafoilen, ale teg fun zain leben, achuts in der meise mit Uriyah dem Chitti.</p>	<p>1KI 15:5 Because Dovid did that which was yashar in the eyes of HASHEM , and turned not aside from any thing that He commanded him all the days of his life, except only in the matter of Uriyah HaChitti (the Hittite) .</p>
<p>און אַ מלחמה איז געווען צווישן רַחֲבֵעִמֶען און צווישן יִרְבֵּעִמֶען אַלע טעג פֿון זײַן</p>	<p>1KI 15:6 un a milchome iz geven tsvishen Rechavamen un tsvishen Yarovamen ale teg fun zain leben.</p>	<p>1KI 15:6 And there was milchamah between Rechav'am and Yarov'am all the days of his life.</p>

<p>לעבן. edit</p>		
<p>1KI 15:7 און די איבעריקע זאכן וועגן אַבִּימֶען, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה. און אַ מלחמה איז געווען צווישן אַבִּימֶען און צווישן ירֶבֶע־מֶען. edit</p>	<p>1KI 15:7 un di iberike zachen vegen Aviyamen, un alts vos er hot geton, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenenishen fun di Molechim fun Yehudah. un a milchome iz geven tsvishen Aviyamen un tsvishen Yarovamen.</p>	<p>1KI 15:7 Now the rest of the acts of Aviyam, and all that he did, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yehudah? And there was milchamah between Aviyam and Yarov'am.</p>
<p>1KI 15:8 און אַבִּים האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און מע האָט אים באַגראָבן אין דודס-שטאָט. און זיין זון אַסאַ איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט. edit</p>	<p>1KI 15:8 un Aviyam hot zich geleigt mit zaine elteren, un me hot im bagroben in Dovid's-shtot. un zain zun Asa iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1KI 15:8 And Aviyam slept with his avot; and they buried him in Ir Dovid; and Asa Bno reigned in his place.</p>
<p>1KI 15:9 און אין צוואַנציקסטן יאָר פֿון ירֶבֶעם דעם מלך פֿון ישׂראֵל, איז אַסאַ געוואָרן מלך איבער יהודה. edit</p>	<p>1KI 15:9 un in tsvantsiksten yor fun Yarovam dem melech fun Yisroel, iz Asa gevoren melech iber Yehudah.</p>	<p>1KI 15:9 And in the twentieth year of Yarov'am Melech Yisroel, Asa began to reign as Melech over Yehudah.</p>
<p>1KI 15:10 און איין און פֿערציק יאָר האָט ער געקיניגט אין ירושלים. און דער נאָמען פֿון זיין מוטער איז געווען מַעֲכָה די טאָכטער פֿון אַבִּישָׁלֹמֶען. edit</p>	<p>1KI 15:10 un ein un fertsik yor hot er gekinigt in Yerusholayim. un der nomen fun zain muter iz geven Maachah di tochter fun avisholumen.</p>	<p>1KI 15:10 And forty and one years reigned he in Yerushalayim. And shem immo was Ma'achah Bat Avishalom.</p>
<p>1KI 15:11 און אַסאַ האָט געטאָן</p>	<p>1KI 15:11 un Asa hot geton vos iz rechtfartik in di oigen fun</p>	<p>1KI 15:11 And Asa did that which was yashar in the eyes of</p>

<p>וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון ה', אזוי ווי זײַן פֿאַטער דָּוִד. edit</p>	<p>Hashem, azoi vi zain foter Dovid.</p>	<p>HASHEM , as did Dovid Aviv.</p>
<p>1KI 15:12 און ער האָט אָפּגעשאַפֿט פֿון לאַנד די שאַנדמענער, און האָט אָפּגעטאַן אַלע אָפּגעטער וואָס זײַנע עלטערן האָבן געמאַכט. edit</p>	<p>1KI 15:12 un er hot opgeshaft fun land di shandmener, un hot opgeton ale opgeter vos zaine elteren hoben gemacht.</p>	<p>1KI 15:12 And he removed kedeshim (<i>the male and female cult prostitutes</i>) out of HaAretz, and got rid of kol hagillulim (<i>all the idols</i>) that his avot had made.</p>
<p>1KI 15:13 און אויך זײַן מוטער מַעֲכָהּן האָט ער אָפּגעטאַן פֿון זײַן אַ האַרינטע, ווייל זי האָט געמאַכט אַ פֿאַרזעעניש צו דער אַשֶׁרָה. און אַסָּאָ האָט אָפּגעהאַקט {כרת} איר פֿאַרזעעניש, און פֿאַרברענט ביים טײַך קדרון. edit</p>	<p>1KI 15:13 un oich zain muter Maachahen hot er opgeton fun zain a harinte, vail zi hot gemacht a farzeenish tsu der Asherah. un Asa hot opgehakt ir farzeenish, un farbrent baim taich Kidron.</p>	<p>1KI 15:13 And also Ma'achah immo, even her he deposed from being Gevirah (<i>Queen Mother</i>) , because she had made a mifletzet (<i>idol</i>) to Asherah; and Asa cut down her mifletzet, and burned it in the Kidron Valley.</p>
<p>1KI 15:14 נאָר די בָּמוֹת זײַנען נישט אָפּגעטאַן געוואָרן; אַבער דאָס האַרץ פֿון אַסָּאָן איז געווען גאַנץ מיט ה' אַלע זײַנע טעג. edit</p>	<p>1KI 15:14 nor di Bamot zainen nisht opgeton gevoren; ober dos harts fun Asaen iz geven gants mit Hashem ale zaine teg.</p>	<p>1KI 15:14 But the high places were not removed; nevertheless levav Asa was shalem with HASHEM all his days.</p>
<p>1KI 15:15 און ער האָט געבראַכט די געהייליקטע זאַכן פֿון זײַן פֿאַטער, און זײַנע אייגענע געהייליקטע זאַכן, אין הויז פֿון ה', זילבער, און גאָלד, און</p>	<p>1KI 15:15 un er hot gebracht di geheilikte zachen fun zain foter, un zaine eigene geheilikte zachen, in hoiz fun Hashem, zilber, un gold, un keilim.</p>	<p>1KI 15:15 And he brought in the kodshei Aviv (<i>the things his father had dedicated</i>) , and the things which he himself had dedicated, into the Beis HASHEM , kesef, and zahav, and</p>

<p>כלים. edit</p>		<p>kelim.</p>
<p>1KI 15:16 און אַ מלחמה איז געווען צווישן אַסאַן און צווישן בַּעֲשָׂא דעם מלך פֿון יִשְׂרָאֵל אַלע זייערע טעג. edit</p>	<p>1KI 15:16 un a milchome iz geven tsvishen Asaen un tsvishen Baasha dem melech fun Yisroel ale zeyere teg.</p>	<p>1KI 15:16 And there was milchamah between Asa and Ba'asha Melech Yisroel all their days.</p>
<p>1KI 15:17 און בַּעֲשָׂא דער מלך פֿון יִשְׂרָאֵל איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף יהודה, און האָט געבויט רָמָה, כדי נישט צו דערלאָזן אַן אַרויסגייער און אַן אַריינגייער ביי אַסאַ דעם מלך פֿון יהודה. edit</p>	<p>1KI 15:17 un Baasha der melech fun Yisroel iz aroifgegangen oif Yehudah, un hot geboit Ramah, kedei nisht tsu derlozen an aroisgeyer un an araingeyer bai Asa dem melech fun Yehudah.</p>	<p>1KI 15:17 And Ba'asha Melech Yisroel went up against Yehudah, and built up Ramah, that he might not suffer any to go out or come in to Asa Melech Yehudah.</p>
<p>1KI 15:18 האָט אַסאַ גענומען דאָס גאַנצע זילבער און גאָלד וואָס איז געבליבן אין די אוצרות פֿון ה'ס הויז, און די אוצרות פֿון מלכס הויז, און האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון זיינע קנעכט; און דער מלך אַסאַ האָט זיי געשיקט צו בן-הַדַּד דעם זון פֿון טַבְרִמוֹן דעם זון פֿון חֲזִיוֹנֶען, דעם מלך פֿון אַרָם, וואָס איז געזעסן אין דמשק, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 15:18 hot Asa genumen dos gantse zilber un gold vos iz gebliben in di oitseres fun Hashem's hoiz, un di oitseres fun melech's hoiz, un hot zeigegeben in der hant fun zaine knecht; un der melech Asa hot zeigegeben tsu Ben-Hadad dem zun fun tavrimum dem zun fun cheziunen, dem melech fun Aram, vos iz gezesen in Damascus, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 15:18 Then Asa took all the kesef and the zahav that were left in the otzarot of the Beis HASHEM , and the otzarot of the Bais HaMelech, and delivered them into the yad of his avadim; and HaMelech Asa sent them to Ben-Hadad, Ben Tavrimum Ben Chezyon Melech Aram, that dwelt at Damascus, saying,</p>
<p>1KI 15:19 אַ בְּרִית איז צווישן מיר און צווישן דיר, צווישן מיין</p>	<p>1KI 15:19 a bris iz tsvishen mir un tsvishen dir, tsvishen main foter un tsvishen dain foter; ot shik</p>	<p>1KI 15:19 There is a brit between me and thee, and between Avi and Avicha; hinei, I send unto</p>

<p>פֿאַטער און צווישן דיין פֿאַטער; אָט שיק איד דיר אַ מתנה זילבער, און גאַלד; גיי, פֿאַרשטער דיין בְּרִית מיט בַּעֲשָׂא דעם מלך פֿון יִשְׂרָאֵל, כדי ער זאל אָפּצײען פֿון מיר. edit</p>	<p>ich dir a Mattanah zilber, un gold; gei, farshter dain bris mit Baasha dem melech fun Yisroel, kedei er zol optsien fun mir.</p>	<p>thee a sho Chad (<i>incentive kind of gift</i>) of kesef and zahav; come, break thy brit with Ba'asha Melech Yisroel, that he may withdraw from me.</p>
<p>האַט בן-הַדָּד צוגעהערט צום מלך אָסָאָ, און ער האָט געשיקט זײַנע חיל-לידער אויף די שטעט פֿון יִשְׂרָאֵל, און האַט געשלאָגן עיון, און דָן, און אַבְל-בֵּית-מַעֲכָה, און גאַנץ בְּנֵי-נַפְתָּלִי. מיט דעם גאַנצן לאַנד edit</p>	<p>1Ki 15:20 hot Ben-Hadad tsugehert tsum melech Asa, un er hot geshikt zaine cheil-lider oif di shtet fun Yisroel, un hot geshlogen Iyon, un Dan, un Abel, un gants Kinneret, mit dem gantsen land Naphtali.</p>	<p>1Ki 15:20 So Ben-Hadad paid heed unto HaMelech Asa, and sent the commanders of his forces against the towns of Yisroel, and struck Iyon, and Dan, and Abel Beit-Ma'achah, and kol Kinnerot, with Kol Eretz Naphtali.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי בַּעֲשָׂא האָט דערהערט, אזוי האַט ער אויפֿגעהערט אַרומבויען רָמָה, און איז געזעסן אין תִּרְצַח. edit</p>	<p>1Ki 15:21 un es iz geven, vi Baasha hot derhert, azoi hot er oifgehert arumboien Ramah, un iz gezesen in Tirtzah.</p>	<p>1Ki 15:21 And it came to pass, when Ba'asha heard this, he stopped building Ramah, and stayed in Tirtzah.</p>
<p>און דער מלך אָסָאָ האָט צונויפֿגערופֿן גאַנץ יהודה, קײנעם נישט אויסגעלאָזט, און זײ האָבן אַוועקגעטראָגן די שטיינער פֿון רָמָה און אירע האַלצן, מיט וואָס בַּעֲשָׂא האָט געבויט; און דער מלך אָסָאָ</p>	<p>1Ki 15:22 un der melech Asa hot tsunoifgerufen gants Yehudah, keinem nisht oisgelozt, un ze hoben avekgetrogen di shtainer fun Ramah un ire holtsen, mit vos Baasha hot geboit; un der melech Asa hot mit ze baboit Geva-Binyamin, un Mitzpah.</p>	<p>1Ki 15:22 Then HaMelech Asa made a proclamation throughout all Yehudah; none was exempted; and they carried away the stones of Ramah, and the timber thereof, wherewith Ba'asha had built; and HaMelech Asa built up with them Geva of Binyamin, and</p>

<p>הָאָט מִיט זײ באַבױט גִבֵּעַ- בנימין, און מצִפֶּה. edit</p>		<p>Mitzpah.</p>
<p>און די איבעריקע זאַכן 1Ki 15:23 וועגן אָסאַן, און זײַן גאַנצע גבֿורהשאַפֿט, און אַלץ וואָס ער האָט געטאָן, און די שטעט וואָס ער האָט געבױט, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יהודה. נאָר צו דער צײַט פֿון זײַן עלטער איז ער קראַנק געוואָרן אויף די פֿיס. edit</p>	<p>1Ki 15:23 un di iberike zachen vegen Asaen, un zain gantse gvurhshaft, un alts vos er hot geton, un di shtet vos er hot geboit, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenenishen fun di Molechim fun Yehudah. nor tsu der tsait fun zain elter iz er krank gevoren oif di fis.</p>	<p>1Ki 15:23 The rest of all the acts of Asa, and all his gevurah, and all that he did, and the cities which he built, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yehudah? Nevertheless in the time of his ziknah (<i>old age</i>) he was diseased in his raglayim.</p>
<p>און אָסאַ האָט זיך 1Ki 15:24 געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן לעבן זײַנע עלטערן אין זײַן פֿאַטער דָּוִד'ס שטאָט, און זײַן זון יהושָפֿט איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>	<p>1Ki 15:24 un Asa hot zich gelegt mit zaine elteren, un er iz bagroben gevoren leben zaine elteren in zain foter Dovids shtot, un zain zun Yehoshaphat iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1Ki 15:24 And Asa slept with his avot, and was buried with his avot in Ir Dovid Aviv; and Yehoshaphat Bno reigned in his place.</p>
<p>און נָדָב דער זון פֿון 1Ki 15:25 יִרְבֵּעִמֶען איז געוואָרן מלך איבער יִשְׂרָאֵל אין צווייטן יאָר, פֿון אָסאַ דעם מלך פֿון יהודה, און ער האָט געקײניגט איבער יִשְׂרָאֵל צוויי יאָר. edit</p>	<p>1Ki 15:25 un Nadav der zun fun Yarovamen iz gevoren melech iber Yisroel in tsveiten yor fun Asa dem melech fun Yehudah, un er hot gekinigt iber Yisroel tsvei yor.</p>	<p>1Ki 15:25 And Nadav Ben Yarov'am began to reign as Melech over Yisroel in the second year of Asa Melech Yehudah, and reigned over Yisroel two years.</p>

<p>1KI 15:26 1KI 15:26 און ער האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', און איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון זײַן פֿאַטער, און אין זײַן זינד וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראַל. edit</p>	<p>1KI 15:26 un er hot geton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, un iz gegangen in dem veg fun zain foter, un in zain zind vos er hot gemacht zindiken Yisroel.</p>	<p>1KI 15:26 And he did rah in the eyes of HASHEM , and walked in the derech Aviv, and in his chattat wherewith he made Yisroel to commit sin.</p>
<p>1KI 15:27 1KI 15:27 און בַּעֲשָׂא דער זון פֿון אַחִיָּהוּ, פֿון דעם הויז פֿון ישׁשׁבֿר, האָט געמאַכט אַ בונט אויף אים, און בַּעֲשָׂא האָט אים געשלאַגן אין גבתון וואָס געהערט צו די פֿלשתים, ווען נָדָב און גאַנץ ישׂראַל האָבן געלעגערט אויף גבתון. edit</p>	<p>1KI 15:27 un Baasha der zun fun Achiyahen, fun dem hoiz fun Yissakhar, hot gemacht a bunt oif im, un Baasha hot im geshlogen in Gibeton vos gehert tsu di Peleshetim, ven Nadav un gants Yisroel hoben gelegert oif Gibeton.</p>	<p>1KI 15:27 And Ba'asha Ben Achiyah, of the Bais of Yissakhar, plotted a keshar against him; and Ba'asha struck him down at Gibeton, which belonged to the Pelishtim; for Nadav and kol Yisroel were laying siege to Gibeton.</p>
<p>1KI 15:28 1KI 15:28 און בַּעֲשָׂא האָט אים געטייט אין דריטן יאָר פֿון אָסָאָ דעם מלך פֿון יהודה, און איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>	<p>1KI 15:28 un Baasha hot im geteit in driten yor fun Asa dem melech fun Yehudah, un iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1KI 15:28 Even in the third year of Asa Melech Yehudah did Ba'asha slay him, and reigned in his place.</p>
<p>1KI 15:29 1KI 15:29 און עס איז געווען, ווי ער איז געוואָרן מלך, האָט ער דערשלאַגן דאָס גאַנצע הויז פֿון יִרְבֵּעֶמֶען; ער האָט נישט איבערגעלאָזן קיין לעבעדיקן אָטעם פֿון יִרְבֵּעֶמֶען, ביז ער האָט אים פֿאַרטיליקט, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער</p>	<p>1KI 15:29 un es iz geven, vi er iz gevoren melech, hot er dershlogen dos gantse hoiz fun Yarovamen; er hot nisht ibergelozen kein lebediken otem fun Yarovamen, biz er hot im fartilikt, azoi vi dos vort fun Hashem vos er hot geredt durch zain knecht Achiyahen fun Shiloh;</p>	<p>1KI 15:29 And it came to pass, when he reigned, that he put to death kol Bais Yarov'am; he left not to Yarov'am kol neshamah, until he had destroyed him, according unto the Devar HASHEM , which He spoke by His eved Achiyah the Shiloni;</p>

<p>הָאָט גערעדט דורך זײַן קנעכט אַחִיהֶן פֿון שײלֹ; edit</p>		
<p>פֿאַר די זינד פֿון 1KI 15:30 יִרְבֵּעַמֶּען וואָס ער האָט געזינדיקט, און וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן יִשְׂרָאֵל; פֿון וועגן זײַן דערצערענונג וואָס ער האָט דערצערנט ה' אַלוּקִי יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>1KI 15:30 far di zind fun Yarovamen vos er hot gezindikt, un vos er hot gemacht zindiken Yisroel; fun vegen zain dertserenung vos er hot dertsernt Hashem Elochei Yisroel.</p>	<p>1KI 15:30 Because of the chattot Yarov'am which he sinned, and which he made Yisroel sin, by his provocation wherewith he provoked HASHEM Elohei Yisroel to anger.</p>
<p>און די איבעריקע זאַכן 1KI 15:31 וועגן נִדְבֹ, און אַלץ וואָס ער האָט געטאַן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>1KI 15:31 un di iberike zachen vegen Nodaven, un alts vos er hot geton, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenenishen fun di Molechim fun Yisroel.</p>	<p>1KI 15:31 Now the rest of the acts of Nadav, and all that he did, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yisroel?</p>
<p>און אַ מלחמה איז געווען 1KI 15:32 צווישן אָסאַן און צווישן בַּעֲשָׂא דעם מלך פֿון יִשְׂרָאֵל אַלע זייערע טעג. edit</p>	<p>1KI 15:32 un a milchome iz geven tsvishen Asaen un tsvishen Baasha dem melech fun Yisroel ale zeyere teg.</p>	<p>1KI 15:32 And there was milchamah between Asa and Ba'asha Melech Yisroel all their days.</p>
<p>אין דריטן יאָר פֿון אָסאַ 1KI 15:33 דעם מלך פֿון יהודה, איז בַּעֲשָׂא דער זון פֿון אַחִיהֶן געוואָרן מלך איבער גאַנץ יִשְׂרָאֵל אין תִּרְצָה, [און האָט געקיניגט] פֿיר און צוואַנציק יאָר. edit</p>	<p>1KI 15:33 in driten yor fun Asa dem melech fun Yehudah, iz Baasha der zun fun Achiyahen gevoren melech iber gants Yisroel in Tirtzah, [un hot gekinigt] fir un tsvantsik yor.</p>	<p>1KI 15:33 In the third year of Asa Melech Yehudah began Ba'asha Ben Achiyah to reign as Melech over kol Yisroel in Tirtzah, a reign lasting twenty and four years.</p>

<p>און ער האָט געטאָן וואָס 1KI 15:34 איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', און איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון יִרְבֵּעִמֶען, און אין זײַן זינד וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 15:34 un er hot geton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, un iz gegangen in dem veg fun Yarovamen, un in zain zind vos er hot gemacht zindiken Yisroel.</p>	<p>1KI 15:34 And he did rah (<i>evil</i>) in the eyes of HASHEM , and walked in the derech Yarov'am, and in his chattat wherewith he made Yisroel to commit sin.</p>
<p>און דאָס וואָרט פֿון ה' איז געווען צו יהוא דעם זון פֿון חֲנַנְיָו, אויף בַּעֲשָׂאן, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 16:1 un dos vort fun Hashem iz geven tsu Yehu dem zun fun Chananien, oif Baashaen, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 16:1 Then the Devar HASHEM came to Yehu Ben Chanani against Ba'asha, saying,</p>
<p>ווייל איך האָב דיך אויפֿגעהויבן פֿון שטויב, און האָב דיך געמאַכט פֿאַר אַ פֿירשט איבער מיין פֿאָלק ישׂראֵל, און דו ביסט געגאַנגען אין דעם וועג פֿון יִרְבֵּעִמֶען, און האָסט געמאַכט זינדיקן מיין פֿאָלק ישׂראֵל מיד צו דערצערענען מיט זייערע זינד edit —</p>	<p>1KI 16:2 vail ich hob dich oifgehoiben fun shtoib, un hob dich gemacht far a firsht iber main folk Yisroel, un du bist gegangen in dem veg fun Yarovamen, un host gemacht zindiken main folk Yisroel mich tsu dertserenen mit zeyere zind —</p>	<p>1KI 16:2 Forasmuch as I exalted thee out of the apha (<i>dust</i>) , and made thee nagid over My people Yisroel; and thou hast walked in the derech Yarov'am, and hast caused My people Yisroel to sin, to provoke Me to anger with their chattot;</p>
<p>אַט ראַם איך אויס בַּעֲשָׂאן און זײַן הויז, און וועל מאַכן דיין הויז ווי דאָס הויז פֿון יִרְבֵּעִם דעם זון פֿון נַבְטָן. edit</p>	<p>1KI 16:3 ot ram ich ois Baashaen un zain hoiz, un vel machen dain hoiz vi dos hoiz fun Yarovam dem zun fun Nevaten.</p>	<p>1KI 16:3 Hineni, I will sweep away after Ba'asha, and after his Bais; and I will make thy Bais like the Bais Yarov'am Ben Nevat.</p>
<p>דעם וואָס שטאַרבט פֿון בַּעֲשָׂאן אין שטאַט, וועלן די</p>	<p>1KI 16:4 dem vos shtarbt fun Baashaen in shtot, velen di hint</p>	<p>1KI 16:4 Him that dieth of Ba'asha in the Ir shall the kelavim eat;</p>

<p>הינט אויפֿעסן, און דעם וואָס שטאַרבט פֿון אים אין פֿעלד, וועלן די פֿויגלען פֿון הימל אויפֿעסן. edit</p>	<p>oifesen, un dem vos shtarbt fun im in feld, velen di foiglen fun himel oifesen.</p>	<p>and him that dieth of his in the sadeh (country) shall the oph HaShomayim eat.</p>
<p>1Ki 16:5 און די איבעריקע זאַכן וועגן בַּעֲשָׂאן, און וואָס ער האַט געטאַן, און זײַן גבֿורה־שאַפֿט, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראֵל. edit</p>	<p>1Ki 16:5 un di iberike zachen vegen Baashaen, un vos er hot geton, un zain gvurhshaft, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenenishen fun di Molechim fun Yisroel.</p>	<p>1Ki 16:5 Now the rest of the acts of Ba'asha, and what he did, and his gevurah, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yisroel?</p>
<p>1Ki 16:6 און בַּעֲשָׂא הָאָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן אין תּירְצָה, און זײַן זון אֵלָה איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>	<p>1Ki 16:6 un Baasha hot zich geleigt mit zaine elteren, un er iz bagroben gevoren in Tirtzah, un zain zun Elah iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1Ki 16:6 So Ba'asha slept with his avot, and was buried in Tirtzah: and Elah Bno reigned as Melech in his place.</p>
<p>1Ki 16:7 און אויך איז דאָס וואָרט פֿון ה' געווען דורך יְהוָה דעם זון פֿון חַנַּנְיָו, דעם נבֿיא, אויף בַּעֲשָׂאן און אויף זײַן הויז, אי פֿאַר אַלעם בײַזן וואָס ער האַט געטאַן אין די אויגן פֿון ה', אים צו דערצערענען מיט די מעשים פֿון זײַנע הענט, צו זײַן אַזוי ווי דאָס הויז פֿון יִרְבֵּעִמֶען, אי פֿאַר וואָס ער</p>	<p>1Ki 16:7 un oich iz dos vort fun Hashem geven durch Yehu dem zun fun Chananiem, dem novi, oif Baashaen un oif zain hoiz, i far alem beizen vos er hot geton in di oigen fun Hashem, im tsu dertserenen mit di maisim fun zaine hent, tsu zain azoi vi dos hoiz fun Yarovamen, i far vos er hot im dershlogen.</p>	<p>1Ki 16:7 And also by the yad HaNavi Yehu Ben Chanani came the Devar HASHEM against Ba'asha, and against his Bais, even for all ra'ah that he did in the eyes of HASHEM , in provoking Him to anger by the ma'aseh (work) of his hands, in becoming like the Bais Yarov'am; and because he struck it.</p>

<p>הָאָט אִים דֶּרשְׁלֶאָגֵן. edit</p>		
<p>1Ki 16:8 אִין זַעֲקֵס אֹון צוואַנצִיקֶסטֶן יָאָר פֿון אָסָאָ דעם מלך פֿון יהודה, איז אֵלָה דער זון פֿון בַּעֲשָׂאן געוואָרן מלך איבער יִשְׂרָאֵל אִין תִּרְצָה, [און הָאָט געקִיניגט] צוויי יָאָר. edit</p>	<p>1Ki 16:8 in zeks un tsvantsiksten yor fun Asa dem melech fun Yehudah, iz Elah der zun fun Baashaen gevoren melech iber Yisroel in Tirtzah, [un hot gekinigt] tsvei yor.</p>	<p>1Ki 16:8 In the twenty and sixth year of Asa Melech Yehudah began Elah Ben Ba'asha to reign as Melech over Yisroel in Tirtzah, reigning two years.</p>
<p>1Ki 16:9 און זײַן קנעכט זמרי, אַ הויפטמאַן איבער אַ העלפֿט פֿון די רײטוועגן, הָאָט געמאַכט אַ בונט אויף אים, בעת ער איז געווען אִין תִּרְצָה, זיך שפור טרינקענדיק אִין הויז פֿון אַרצאַן וואָס איבערן פּאַלאַץ אִין תִּרְצָה. edit</p>	<p>1Ki 16:9 un zain knecht Zimri, a hoiptman iber a helft fun di raitvegen, hot gemacht a bunt oif im, beis er iz geven in Tirtzah, zich shiker trinkendik in hoiz fun Artzaen vos iberen palats in Tirtzah.</p>	<p>1Ki 16:9 And his eved (official) Zimri, captain of half his chariots, plotted a kesher against him, while Elah was in Tirtzah, drinking himself shikkor in the bais Artza, who was in charge of the Bais (palace) in Tirtzah.</p>
<p>1Ki 16:10 און זמרי איז געקומען, און הָאָט אים געשלאָגן און אים געטייט, אִין זיבן און צוואַנצִיקֶסטֶן יָאָר פֿון אָסָאָ דעם מלך פֿון יהודה, און איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>	<p>1Ki 16:10 un Zimri iz gekumen, un hot im geshlogen un im geteit, in ziben un tsvantsiksten yor fun Asa dem melech fun Yehudah, un iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1Ki 16:10 And Zimri went in and struck him down, killed him, in the 27th year of Asa Melech Yehudah, and reigned as Melech in his place.</p>
<p>1Ki 16:11 און עס איז געווען, ווי ער איז געוואָרן מלך, אַז ער הָאָט זיך געזעצט אויף זײַן טראָן, הָאָט ער דערשלאָגן דאָס</p>	<p>1Ki 16:11 un es iz geven, vi er iz gevoren melech, az er hot zich gezetst oif zain tron, hot er dershlogen dos gantse hoiz fun Baashaen; er hot im nisht</p>	<p>1Ki 16:11 And it came to pass, when he began to reign as king, as soon as he sat on his kisse, that he slaughtered kol Bais Ba'asha; he spared him not one mashtin</p>

<p>גאַנצע הויז פֿון בעשאָן; ער האַט אים נישט איבערגעלאָזן אַ מאַנספאַרשוין, צו מאָל זיינע אייגענע און זיינע גוטע פֿריינט. edit</p>	<p>ibergelozen a mansparshoin, tsu mol zaine eigene un zaine gute fraint.</p>	<p>b'kir (<i>one urinating against a wall</i>) , not go'alim (<i>redeemers</i>) of his nor re'a of his.</p>
<p>1KI 16:12 און זמרי האָט פֿאַרטיליקט דאָס גאַנצע הויז פֿון בעשאָן, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער האָט גערעדט וועגן בעשאָן דורך יהוא דעם נביא, edit</p>	<p>1KI 16:12 un Zimri hot fartilikt dos gantse hoiz fun Baashaen, azoi vi dos vort fun Hashem vos er hot geredt vegen Baashaen durch Yehu dem novi,</p>	<p>1KI 16:12 Thus Zimri destroyed kol Bais Ba'asha, according to Devar HASHEM , which He spoke against Ba'asha by Yehu HaNavi.</p>
<p>1KI 16:13 פֿאַר אַלע זינד פֿון בעשאָן, און די זינד פֿון זיין זון אַלהן, וואָס זיי האָבן געזינדיקט, און וואָס זיי האָבן געמאַכט זינדיקן ישׂראֵל, צו דערצערענען ה' אלוקי ישׂראֵל מיט זייערע נישטיקע געצן. edit</p>	<p>1KI 16:13 far ale zind fun Baashaen, un di zind fun zain zun Elahen, vos zei hoben gezindikt, un vos zei hoben gemacht zindiken Yisroel, tsu dertserenen Hashem Elochei Yisroel mit zeyere nishtike getsen.</p>	<p>1KI 16:13 For all the chattot of Ba'asha, and the chattot of Elah Bno, by which they sinned, and by which they made Yisroel to sin, in provoking HASHEM Elohei Yisroel to anger with their havalim (<i>vanities, nothingnesses</i>) .</p>
<p>1KI 16:14 און די איבעריקע זאַכן וועגן אַלהן, און אַלץ וואָס ער האַט געטאָן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 16:14 un di iberike zachen vegen Elahen, un alts vos er hot geton, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenshen fun di Molechim fun Yisroel.</p>	<p>1KI 16:14 Now the rest of the acts of Elah, and all that he did, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yisroel?</p>
<p>1KI 16:15 אין זיבן און צוואַנציקסטן יאָר פֿון אָסאָ דעם מלך פֿון</p>	<p>1KI 16:15 in ziben un tsvantsiksten yor fun Asa dem melech fun Yehudah, hot Zimri gekinigt</p>	<p>1KI 16:15 In the twenty and seventh year of Asa Melech Yehudah did Zimri reign as Melech</p>

<p>יהודה, האָט זמרי געקניגט זיבן טעג אין תרצה, בעת דאָס פֿאַלק האָט געלאַגערט אויף גבתון וואָס געהערט צו די פֿלשתיים. edit</p>	<p>ziben teg in Tirtzah, beis dos folk hot gelagert oif Gibeton vos gehert tsu di Peleshetim.</p>	<p>shivah yamim in Tirtzah. And the army was encamped against Gibeton, which belonged to the Pelishtim.</p>
<p>1Ki 16:16 און דאָס פֿאַלק וואָס האָט געלאַגערט האָט געהערט, אזוי צו זאָגן: זמרי האָט געמאַכט אַ בונט, און ער האָט אויך דערשלאָגן דעם מלך; און גאַנץ ישׂראל האָבן געמאַכט עמרי דעם חיל-לידער פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל, אין יענעם טאָג אין לאַגער. edit</p>	<p>1Ki 16:16 un dos folk vos hot gelagert hot gehert, azoi tsu zogen: Zimri hot gemacht a bunt, un er hot oich dershlogen dem melech; un gants Yisroel hoben gemacht Omri dem cheil- lider far a melech iber Yisroel, in yenem tog in lager.</p>	<p>1Ki 16:16 And the army that was encamped heard say, Zimri hath plotted a kesher, and hath also slain HaMelech; wherefore kol Yisroel made Omri, the Sar Tzava, Melech over Yisroel that day in the machaneh.</p>
<p>1Ki 16:17 און עמרי און גאַנץ ישׂראל מיט אים זיינען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון גבתון, און האָבן געלעגערט אויף תרצה. edit</p>	<p>1Ki 16:17 un Omri un gants Yisroel mit im zainen aroifgegangen fun Gibeton, un hoben gelegert oif Tirtzah.</p>	<p>1Ki 16:17 And Omri withdrew from Gibeton, and kol Yisroel with him, and they laid siege to Tirtzah.</p>
<p>1Ki 16:18 און עס איז געווען, ווי זמרי האָט געזען אַז די שטאָט איז באַצוווּנגען, אזוי איז ער אַרײַנגעגאַנגען אין פֿאַלאַץ פֿון מלכס הויז, און האָט אָנגעצונדן איבער זיך דעם מלכס הויז אין פֿײַער, און איז</p>	<p>1Ki 16:18 un es iz geven, vi Zimri hot gezen az di shtot iz batsvungen, azoi iz er araingegangen in palats fun melech's hoiz, un hot ongetsunden iber zich dem melech's hoiz in faier, un iz geshtorben;</p>	<p>1Ki 16:18 And it came to pass, when Zimri saw that the Ir was taken, that he went into the armon (<i>palace, castle</i>) of the Bais HaMelech, and he burned the Bais HaMelech over him with eish, and died.</p>

<p>edit געשטאַרבן;</p>		
<p>איבער זיינע זינד וואָס 1KI 16:19 ער האָט געזינדיקט, צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', צו גיין אין די וועג פֿון ירבֿעמען, און פֿאַר זיין זינד וואָס ער איז באַגאַנגען צו מאַכן זינדיקן ישׂראַל. edit</p>	<p>1KI 16:19 iber zaine zind vos er hot gezindikt, tsu ton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, tsu gein in di veg fun Yarovamen, un far zain zind vos er iz bagangen tsu machen zindiken Yisroel.</p>	<p>1KI 16:19 For his chattot which he sinned in doing rah (<i>evil</i>) in the eyes of HASHEM , in walking in the derech Yarov'am, and in his chattat which he did, to make Yisroel to sin.</p>
<p>און די איבעריקע זאַכן 1KI 16:20 וועגן זמרון, און זיין בונט וואָס ער האָט געבונטעוועט, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראַל. edit</p>	<p>1KI 16:20 un di iberike zachen vegen Zimrien, un zain bunt vos er hot gebuntevet, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenenishen fun di Molechim fun Yisroel.</p>	<p>1KI 16:20 Now the rest of the acts of Zimri, and his kesher that he plotted, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yisroel?</p>
<p>דענצמאל האָט זיך דאָס 1KI 16:21 פֿאַלק ישׂראַל צעטיילט אין העלפֿט: העלפֿט פֿון פֿאַלק איז געווען הינטער תִּבְנִי דעם זון פֿון גינתן, אים צו מאַכן פֿאַר מלך און העלפֿט הינטער עֲמֵרִין. edit</p>	<p>1KI 16:21 dentsmol hot zich dos folk Yisroel tseteilt in helft: helft fun folk iz geven hinter Tivni dem zun fun Ginaten, im tsu machen far melech un helft hinter Omrien.</p>	<p>1KI 16:21 Then were HaAm Yisroel divided into two parts: half of the people followed Tivni Ben Ginat, to make him Melech; and half followed Omri.</p>
<p>און דאָס פֿאַלק וואָס 1KI 16:22 הינטער עֲמֵרִין האָט איבערגעשטאַרקט דאָס פֿאַלק וואָס הינטער תִּבְנִי דעם זון פֿון גינתן. און תִּבְנִי איז</p>	<p>1KI 16:22 un dos folk vos hinter Omrien hot ibergeshtarkt dos folk vos hinter Tivni dem zun fun Ginaten. un Tivni iz umgekumen, un Omri iz gebliben melech.</p>	<p>1KI 16:22 But the people that followed Omri were stronger against the people that followed Tivni Ben Ginat; so Tivni died, and Omri reigned as Melech.</p>

<p>אומגעקומען, און עמרי איז געבליבן מלך. edit</p>		
<p>1KI 16:23 אין איין און דרייסיקסטן יאָר פֿון אָסאַ דעם מלך פֿון יהודה איז עמרי געוואָרן מלך איבער ישׂראל, [און האָט געקיניגט] צוועלף יאָר; אין תּרצה האָט ער געקיניגט זעקס יאָר. edit</p>	<p>1KI 16:23 in ein un draisiksten yor fun Asa dem melech fun Yehudah iz Omri gevoren melech iber Yisroel, [un hot gekinigt] tsvelf yor; in Tirtzah hot er gekinigt zeks yor.</p>	<p>1KI 16:23 In the thirty and first year of Asa Melech Yehudah began Omri to reign as Melech over Yisroel, reigning twelve years; shesh shanim reigned he in Tirtzah.</p>
<p>1KI 16:24 און ער האָט אָפּגעקויפֿט דעם באַרג שׁומרון פֿון שְׁמֶר, פֿאַר צוויי צענטנער זילבער, און האָט באַבויט דעם באַרג, און גערופֿן דעם נאָמען פֿון דער שטאָט וואָס ער האָט געבויט, אויף דעם נאָמען פֿון שְׁמֶר, דעם האַר פֿון דעם באַרג, שׁומרון. edit</p>	<p>1KI 16:24 un er hot opgekoift dem barg Shomron fun Shomron far tsvei tsentner zilber, un hot baboit dem barg, un gerufen dem nomen fun der shtot vos er hot geboit, oif dem nomen fun Shomer, dem Har fun dem barg, Shomron.</p>	<p>1KI 16:24 And he bought the Har Shomron from Shemer for two talents of kesef, and built on the hill, and called the shem of the Ir which he built, after the shem of Shemer, adonei hahar (<i>owner of the hill</i>) , Shomron.</p>
<p>1KI 16:25 און עמרי האָט געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', און ער האָט זיך געפֿירט ערגער ווי אַלע וואָס פֿאַר אים. edit</p>	<p>1KI 16:25 un Omri hot geton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, un er hot zich gefirt erger vi ale vos far im.</p>	<p>1KI 16:25 But Omri wrought rah in the eyes of HASHEM , and did sin more than all that were before him.</p>
<p>1KI 16:26 און ער איז געגאַנגען אין אַל דעם וועג פֿון יַרְבֵּעַם דעם זון פֿון נבֿטן, און אין זיין זינד</p>	<p>1KI 16:26 un er iz gegangen in al dem veg fun Yarovam dem zun fun Nevaten, un in zain zind vos er hot gemacht zindiken</p>	<p>1KI 16:26 For he walked in all the derech Yarov'am Ben Nevat, and in his chattat wherewith he made Yisroel to sin, to provoke</p>

<p>וואָס ער האָט געמאַכט זינדיקן יִשְׂרָאֵל, צו דערצערענען ה' אלוקי יִשְׂרָאֵל מיט זייערע נישטיקע געצן. edit</p>	<p>Yisroel, tsu dertserenen Hashem Elochei Yisroel mit zeyere nishtike getsen.</p>	<p>HASHEM Elohei Yisroel to anger with their havalim (<i>vanities, nothingnesses</i>) ,</p>
<p>1Ki 16:27 און די איבעריקע זאַכן פֿון עֲמֵרִים וואָס ער האָט געטאַן, און זיין גבורהשאַפֿט וואָס ער האָט אויפֿגעטאַן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צייטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>1Ki 16:27 un di iberike zachen fun Omrien vos er hot geton, un zain gvurhshaft vos er hot oifgeton, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenen fun di Molechim fun Yisroel.</p>	<p>1Ki 16:27 Now the rest of the acts of Omri which he did, and his gevurah that he did, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim L'Malkhei Yisroel?</p>
<p>1Ki 16:28 און עֲמֵרִים האָט זיך געלייגט מיט זיינע עלטערן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין שומרון, און זיין זון אַחאַב איז געוואָרן מלך אויף זיין אָרט. edit</p>	<p>1Ki 16:28 un Omri hot zich geleigt mit zaine elteren, un iz bagroben gevoren in Shomron, un zain zun Achav iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1Ki 16:28 So Omri slept with his avot, and was buried in Shomron; and Ach'av Bno reigned as Melech in his place.</p>
<p>1Ki 16:29 און אַחאַב דער זון פֿון עֲמֵרִים איז געוואָרן מלך איבער יִשְׂרָאֵל אין אַכט און דרייסיקסטן יאָר פֿון אָסאַ דעם מלך פֿון יהודה. און אַחאַב דער זון פֿון עֲמֵרִים האָט געקיניגט איבער יִשְׂרָאֵל אין שומרון צוויי און צוואַנציק יאָר. edit</p>	<p>1Ki 16:29 un Achav der zun fun Omrien iz gevoren melech iber Yisroel in acht un draisiksten yor fun Asa dem melech fun Yehudah. un Achav der zun fun Omrien hot gekinigt iber Yisroel in Shomron tsvei un tsvantsik yor.</p>	<p>1Ki 16:29 And in the thirty and eighth year of Asa Melech Yehudah began Ach'av Ben Omri (<i>Ahab Son of Omri</i>) to reign as Melech over Yisroel; and Ach'av Ben Omri reigned over Yisroel in Shomron twenty and two shanah.</p>

<p>און אַחאַב־דער זון פֿון 1KI 16:30 עָמְרִין הָאָט גֶעטאַן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', מער פֿון אַלע וואָס פֿאַר אים. edit</p>	<p>1KI 16:30 un Achav der zun fun Omrien hot geton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, mer fun ale vos far im.</p>	<p>1KI 16:30 And Ach'av Ben Omri did rah in the eyes of HASHEM above all that were before him.</p>
<p>און ווינציק זיין גיין אין די 1KI 16:31 זינד פֿון יַרְבֵּעַם דעם זון פֿון נְבָטָן, הָאָט ער נאָך גענומען פֿאַר אַ ווייב אַיִזְבַּל די טאָכטער פֿון אַתְבַּעַל דעם מלך פֿון די צידונים, און איז געגאַנגען און הָאָט געדינט בַּעַל, און זיך געבוקט צו אים. edit</p>	<p>1KI 16:31 un vintsik zain gein in di zind fun Yarovam dem zun fun Nevaten, hot er noch genumen far a vaib Izevel di tochter fun Etbaal dem melech fun di Tzidonim, un iz gegangen un hot gedint Baal, un zich gebukt tsu im.</p>	<p>1KI 16:31 And it came to pass, as if it had not been enough for him to walk in the chattot Yarov'am Ben Nevat, he even took as isha Izevel Bat Etba'al Melech Tzidonim, and went and served Ba'al, and worshipped him.</p>
<p>און ער הָאָט 1KI 16:32 אויפֿגעשטעלט אַ מזבח צו בַּעַל, אין דעם הויז פֿון בַּעַל וואָס ער הָאָט געבויט אין שומרון. edit</p>	<p>1KI 16:32 un er hot oifgeshtelt a mizbeyech tsu Baal, in dem hoiz fun Baal vos er hot geboit in Shomron.</p>	<p>1KI 16:32 And he set up a mizbe'ach for Ba'al in the Bais Ba'al, which he had built in Shomron.</p>
<p>און אַחאַב־הָאָט 1KI 16:33 געמאַכט די אַשְׁרָה; און אַחאַב־ הָאָט געטאַן מער צו דערצערענען ה' אלוקי יִשְׂרָאֵל, ווי אַלע מלכים פֿון יִשְׂרָאֵל וואָס זיינען געווען פֿאַר אים. edit</p>	<p>1KI 16:33 un Achav hot gemacht di Asherah; un Achav hot geton mer tsu dertserenen Hashem Elochei Yisroel, vi ale Molechim fun Yisroel vos zainen geven far im.</p>	<p>1KI 16:33 And Ach'av made HaAsherah; and Ach'av did more to provoke HASHEM Elohei Yisroel to anger than all the Malkhei Yisroel that were before him.</p>
<p>אין זיינע טעג הָאָט חִיאֵל 1KI 16:34</p>	<p>1KI 16:34 in zaine teg hot Chiel fun beit-El opgeboit Yericho. mit</p>	<p>1KI 16:34 In his days did Chiel of Beit-El build up Yericho; he laid</p>

<p>פֿון בֵּית-אֵל אָפֿגעבויט יריחו. מיט [דעם לעבן פֿון] אַבִּירם זיין בכֹּר האָט ער געלייגט איר גרונטפֿעסט, און מיט שגֹבֿ זיין ייִנגסטן האָט ער אַרײַנגעשטעלט אירע טירן, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער האָט גערעדט דורך יְהוֹשׁוּעַ דעם זון פֿון נון. edit</p>	<p>[dem leben fun] Aviram zain bchor hot er gelegit ir gruntfest, un mit Seguv zain yingsten hot er arangeshtelt ire tiren, azoi vi dos vort fun Hashem vos er hot geredt durch Yehoshua dem zun fun Nun.</p>	<p>the foundation thereof [at the cost of the life of] Aviram his bechor; set up the gates thereof [at the cost of the life of] his youngest, Seguv, according to Devar HASHEM , which He spoke by Yehoshua Ben Nun.</p>
<p>1KI 17:1 און אֵלִיָּהוּ דער תִּשְׁבִּי, פֿון די וואָס האָבן זיך באַזעצט אין גִּלְעָד, האָט געזאָגט צו אַחָאָבֿ: אַזוי ווי עס לעבט ה' אלוקי יִשְׂרָאֵל וואָס איך שטיי פֿאַר אים, אויב אין די דאָזיקע יאָרן וועט זיין טוי און רעגן, סיידן לויט מיין וואָרט! edit</p>	<p>1KI 17:1 un Eliyahu der Tishbi, fun di vos hoben zich bazetst in Gilad, hot gezogt tsu Achaven: azoi vi es lebt Hashem Elochei Yisroel vos ich shtei far im, oib in di dozike yoren vet zain toi un regen, saiden loit main vort!</p>	<p>1KI 17:1 And Eliyahu HaTishbi, who was of the inhabitants of Tishbe-Gil'ad, said unto Ach'av (<i>King Ahab of Israel</i>) , As HASHEM Elohei Yisroel liveth, before whom I stand, there shall not be tal nor matar these shanim [ahead], except according to my word.</p>
<p>1KI 17:2 און דאָס וואָרט פֿון ה' איז געווען צו אים, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 17:2 un dos vort fun Hashem iz geven tsu im, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 17:2 And the Devar HASHEM came unto him, saying,</p>
<p>1KI 17:3 גיי פֿון דאַנען, און זאַלסט זיך פֿאַרקערן קיין מזרח, און זיך באַהאַלטן ביי דעם באַך כרית וואָס פֿאַרן יַרְדֵּן. edit</p>	<p>1KI 17:3 gei fun danen, un zolst zich farkeren kein mizrech, un zich bahalten bai dem bach Kerit vos faran Yarden.</p>	<p>1KI 17:3 Get thee from here, and turn thee eastward, and hide thyself in the Wadi Kerit, that is near the Yarden.</p>
<p>1KI 17:4 און עס וועט זיין: פֿון דעם באַך וועסטו טרינקען, און די</p>	<p>1KI 17:4 un es vet zain: fun dem bach vestu trinken, un di roben hob ich bafailen dich dorten tsu</p>	<p>1KI 17:4 And it shall be, that thou shalt drink of the brook; and I have commanded the orevvim</p>

<p>רָאֲבַן הָאָב אִיךְ בְּאֶפְוִילֵן דִּיךְ דָּאָרְטֵן צו שפּײַזן. edit</p>	<p>shpaizen.</p>	<p>(<i>ravens</i>) to feed thee there.</p>
<p>אִיז ער געגאַנגען און הָאָט געטאַן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה'; און ער איז אוועק און האָט זיך געזעצט בײַם באַך כרית וואָס פֿאַרן יִרְדֵּן. edit</p>	<p>1KI 17:5 iz er gegangen un hot geton azoi vi dos vort fun Hashem; un er iz avek un hot zich gezetst baim bach Kerit vos faran Yarden.</p>	<p>1KI 17:5 So he went and did according to the Devar HASHEM ; for he went and dwelt in the Wadi Kerit, that is near the Yarden.</p>
<p>און די ראָבן פֿלעגן אים ברענגען ברויט און פֿלייש אין דער פֿרי, און ברויט און פֿלייש אין אָוונט; און פֿון באַך פֿלעגט ער טרינקען. edit</p>	<p>1KI 17:6 un di roben flegen im brenge broit un fleish in der peire, un broit un fleish in ovent; un fun bach flegt er trinken.</p>	<p>1KI 17:6 And the orevvim brought him lechem and basar in the boker, and lechem and basar in the erev; and he drank of the brook.</p>
<p>און עס איז געווען נאָך אַ פֿאַרלויף פֿון טעג, איז דער באָך אויסגעטריקנט געוואָרן, ווייל עס איז נישט געווען קיין רעגן אין לאַנד. edit</p>	<p>1KI 17:7 un es iz geven noch a farloif fun teg, iz der bach oisgetriknt gevoren, vail es iz nisht geven kein regen in land.</p>	<p>1KI 17:7 And it came to pass at the ketz yamim (<i>end of days</i>), that the brook dried up, because there had been no geshem in the land.</p>
<p>אִיז דאָס וואָרט פֿון ה' געווען צו אים, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 17:8 iz dos vort fun Hashem geven tsu im, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 17:8 And the Devar HASHEM came unto him, saying,</p>
<p>שטיי אויף, גיי קיין צָרְפַּת וואָס געהערט צו צידון, און זאָלסט דאָרטן זיצן; זע, אִיךְ הָאָב דאָרטן בְּאֶפְוִילֵן אַ פֿרוי אַן אַלמנָה דִּיךְ צו שפּײַזן. edit</p>	<p>1KI 17:9 shtei oif, gei kein Tzarphat vos gehert tsu Tzidon, un zolst dorten zitsen; ze, ich hob dorten bafuilen a froi an almone dich tsu shpaizen.</p>	<p>1KI 17:9 Arise, get thee to Tzarphat, which belongeth to Tzidon, and dwell there; hinei, I have commanded an isha almanah there to sustain thee.</p>

<p>1KI 17:10 איז ער אויפגעשטאנען און איז געגאנגען קיין צָרְפָּת. און ווי ער איז געקומען אין איינגאנג פֿון שטאָט, ערשט אַ פֿרוי אַן אַלמנה קלייבט דאָרטן האַלץ. האָט ער גערופֿן צו איר און האָט געזאָגט: ברענג מיר, איך בעט דיך, אַ ביסל וואַסער אין אַ כלי, כדי איך זאָל טרינקען. edit</p>	<p>1KI 17:10 iz er oifgeshtanen un iz gegangen kein Tzarphat. un vi er iz gekumen in ingang fun shtot, ersht a froi an almone klaibt dorten holts. hot er gerufen tsu ir un hot gezogt: brenge mir, ich bet dich, a bisel vaser in a keile, kedei ich zol trinken.</p>	<p>1KI 17:10 So he arose and went to Tzarphat. And when he came to the gate of the ir, hinei, the isha almanah was there gathering sticks; and he called to her, and said, Bring me a little mayim in a vessel, that I may drink.</p>
<p>1KI 17:11 און ווי זי איז געגאנגען ברענגען, אזוי האָט ער זי נאָכגערופֿן און געזאָגט: ברענג מיר, איך בעט דיך, אַ שטיקל ברויט אין דיין האַנט. edit</p>	<p>1KI 17:11 un vi zi iz gegangen brenge, azoi hot er zi nochgerufen un gezogt: brenge mir, ich bet dich, a shtickl broit in dain hant.</p>	<p>1KI 17:11 And as she was going to get it, he called to her, and said, Bring me a morsel of lechem in thine hand.</p>
<p>1KI 17:12 האָט זי געזאָגט: אזוי ווי עס לעבט ה' דיין ג-ט, אויב איך האָב אַ קוכן, נאָר בלויז אַ האַנטפֿול מעל אין טאָפּ, און אַ ביסל אייל אין קרוג! און אָט קלייב איך צונויף אַ פֿאַר העלצלעד, און איך וועל גיין און וועל עס מאַכן פֿאַר מיר און מיין זון, און מיר וועלן עס אויפֿעסן; דערנאָך וועלן מיר שטאַרבן. edit</p>	<p>1KI 17:12 hot zi gezogt: azoi vi es lebt Hashem dain G-t, oib ich hob a kuchen, nor bloiz a hantful mel in top; un a bisel eil in krug! un ot klaib ich tsunoif a far heltslech, un ich vel gein un vel es machen far mir un main zun, un mir velen es oifesen; dernoich velen mir shtarben.</p>	<p>1KI 17:12 And she said, As HASHEM Eloheicha liveth, I have nothing baked, but an handful of meal in a pot, and a little shemen in a jug; and, see, I am gathering two sticks, that I may go in, cook it for me and beni, that we may eat it, and die.</p>

<p>הָאֵט אֵלִיהוּ צו איר 1KI 17:13 געזאָגט: זאָלסט נישט מורא האַבן; גיי טו אזוי ווי דיין וואָרט, נאָר מאַך מיר דערפֿון אַ קליינעם קוכן צוערשט, און ברענג מיר אַרויס; און פֿאַר דיר און פֿאַר דיין זון וועסטו מאַכן צולעצט. edit</p>	<p>1KI 17:13 hot Eliyahu tsu ir gezogt: zolst nisht moire hoben; gei tu azoi vi dain vort, nor mach mir derfun a kleinem kuchen tsuersht, un breng mir arois; un far dir un far dain zun vestu machen tsuletst.</p>	<p>1KI 17:13 And Eliyahu said unto her, Fear not; go and do as thou hast said; but make me thereof a little loaf first, and bring it unto me, and after that make for thee and for thy ben.</p>
<p>וואָרום אזוי האָט 1KI 17:14 געזאָגט ה' אלוקי ישראל: דער טאָפּ מעל וועט נישט אויסגיין, און דער קרוג אייל וועט נישט געמינערט ווערן, ביז דעם טאָג וואָס ה' גיט רעגן אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד. edit</p>	<p>1KI 17:14 vorem azoi hot gezogt Hashem Elochei Yisroel: der top mel vet nisht oisgein, un der krug eil vet nisht geminert veren, biz dem tog vos Hashem git regen oifen gezicht fun der erd.</p>	<p>1KI 17:14 For thus saith HASHEM Elohei Yisroel, The pot of meal shall not be used up, neither shall the jug of shemen fail, until the Yom that HASHEM sendeth geshem upon ha'adamah.</p>
<p>איז זי געגאַנגען און האָט 1KI 17:15 געטאָן אזוי ווי דאָס וואָרט פֿון אַלִּיהוּ, און זי און ער און איר הויזגעזינט האָבן געהאַט צו עסן פֿיל טעג. edit</p>	<p>1KI 17:15 iz zi gegangen un hot geton azoi vi dos vort fun Eliyahuen, un zi un er un ir hoizgezint hoben gehat tsu esen fil teg.</p>	<p>1KI 17:15 And she went and did according to the Devar of Eliyahu; and she, and he, and her bais, did eat [many] yamim.</p>
<p>דער טאָפּ מעל איז נישט 1KI 17:16 אויסגעגאַנגען, און דער קרוג אייל איז נישט געמינערט געוואָרן, אזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער האָט גערעדט דורך אַלִּיהוּ. edit</p>	<p>1KI 17:16 der top·mel iz nisht oisgegangen, un der krug eil iz nisht geminert gevoren, azoi vi dos vort fun Hashem vos er hot geredt durch Eliyahuen.</p>	<p>1KI 17:16 And the pot of meal was not used up, neither did the jug of shemen fail, according to the Devar HASHEM , which he spoke by Eliyahu.</p>

<p>1KI 17:17 1KI 17:17 און עס איז געווען נאך די דאזיקע געשעענישן, איז קראַנק געוואָרן דער זון פֿון דער פֿרוי, דער בַּעַל-הביתטע פֿון הויז, און זיין קראַנקשאַפֿט איז געווען זייער שטאַרק, ביז אין אים איז מער אַן אָטעם נישט געבליבן. edit</p>	<p>1KI 17:17 un es iz geven noch di dozike gesheenishen, iz krank gevoren der zun fun der froi, der Baal-hbitte fun hoiz, un zain krankshaft iz geven zeyer shtark, biz in im iz mer an otem nisht gebliben.</p>	<p>1KI 17:17 And it came to pass after these things, that the ben haisha the ba'alat habais, became choleh; and his sickness was so severe, that there was no nashamah left in him.</p>
<p>1KI 17:18 1KI 17:18 האָט זי געזאָגט צו אַליהוּן: וואָס האָסטו צו מיר דו מאַן פֿון ג-ט? ביסטו געקומען צו מיר צו דערמאָנען מיניע זינד, און צו טייטן מיין זון? edit</p>	<p>1KI 17:18 hot zi gezogt tsu Eliyahuen: vos hostu tsu mir du man fun G-t? bistu gekumen tsu mir tsu dermonen maine zind, un tsu teiten main zun?</p>	<p>1KI 17:18 And she said unto Eliyahu, Mah li valach (<i>what have I to do with thee</i>) , Ish HaElohim? Art thou come unto me to remind me of my avon, and to slay beni?</p>
<p>1KI 17:19 1KI 17:19 האָט ער צו איר געזאָגט: גיב מיר דיין זון. און ער האָט אים גענומען פֿון איר בוזעם, און האָט אים אַרויפֿגעטראָגן אין דער אויבערשטוב וואָס ער האָט דאָרטן געווינט, און האָט אים אַוועקגעלייגט אויף זיין בעט. edit</p>	<p>1KI 17:19 hot er tsu ir gezogt: gib mir dain zun. un er hot im genumen fun ir buzem, un hot im aroifgetrogen in der oibershtub vos er hot dorten gevoint, un hot im avekgeleigt oif zain bet.</p>	<p>1KI 17:19 And he said unto her, Give me thy ben. And he took him out of her kheyk, and carried him up into the aliyah (<i>upper room</i>) , where he abode, and laid him upon his own mittah (<i>bed</i>) .</p>
<p>1KI 17:20 1KI 17:20 און ער האָט גערופֿן צו ה' און האָט געזאָגט: ה' מיין ג-ט, צי אויך דער אַלמנה וואָס איך האַלט זיך אויף ביי איר, האָסטו ביז געטאָן, צו טייטן</p>	<p>1KI 17:20 un er hot gerufen tsu Hashem un hot gezogt: Hashem main G-t, tsi oich der almone vos ich halt zich oif bai ir, hostu beiz geton, tsu teiten ir zun?</p>	<p>1KI 17:20 And he cried out unto HASHEM , and said, HASHEM Elohai, hast thou even brought evil upon the almanah with whom I sojourn, by slaying her ben?</p>

<p align="center">edit איר זון?</p>		
<p>און ער האָט זיך 1KI 17:21 אויסגעצויגן איבער דעם קינד דריי מאָל, און האָט גערופֿן צו ה' און האָט געזאָגט: ה' מיין ג-ט, זאָל, איך בעט דיך, די זעל פֿון דעם דאָזיקן קינד אומקערן אין אים. edit</p>	<p>1KI 17:21 un er hot zich oisgetsoigen iber dem kind drai mol, un hot gerufen tsu Hashem un hot gezogt: Hashem main G-t, zol, ich bet dich, di zel fun dem doziken kind umkeren in im.</p>	<p>1KI 17:21 And he stretched himself upon the yeled shalosh pe'amim, and cried out unto HASHEM , and said, HASHEM Elohai, let this yeled's nefesh return to him again.</p>
<p>און ה' האָט צוגעהערט צו דעם קול פֿון אַליהוּן, און די זעל פֿון דעם קינד האָט זיך אומגעקערט אין אים, און ער האָט אויפֿגעלעבט. edit</p>	<p>1KI 17:22 un Hashem hot tsugehert tsu dem kol fun Eliyahuen, un di zel fun dem kind hot zich umgekert in im, un er hot oifgelebt.</p>	<p>1KI 17:22 And HASHEM heard the voice of Eliyahu; and the nefesh of the yeled returned to him again, and he came alive.</p>
<p>און אַליהוּ האָט גענומען דאָס קינד, און האָט עס אַראָפֿגעטראָגן פֿון דער אויבערשטוב אין הויז, און האָט עס געגעבן צו זיין מוטער; און אַליהוּ האָט געזאָגט: זע, דיין זון לעבט. edit</p>	<p>1KI 17:23 un Eliyahu hot genumen dos kind, un hot es aropgetrogen fun der oibershtub in hoiz, un hot es gegeben tsu zain muter; un Eliyahu hot gezogt: ze, dain zun lebt.</p>	<p>1KI 17:23 And Eliyahu took the yeled, and brought him down out of the aliyyah into the bais, and delivered him unto his em; and Eliyahu said, Look! Thy ben liveth.</p>
<p>האָט די פֿרוי געזאָגט צו אַליהוּן: אַצונד אָט ווייס איך אַז דו ביסט אַ מאַן פֿון ג-ט, און דאָס וואָרט פֿון ה' אין דיין מויל איז אמת. edit</p>	<p>1KI 17:24 hot di froi gezogt tsu Eliyahuen: atsund ot veis ich az du bist a man fun G-t, un dos vort fun Hashem in dain moil iz emes.</p>	<p>1KI 17:24 And the isha said to Eliyahu, Now by this I have da'as that thou art an Ish Elohim, and that the Devar HASHEM in thy mouth is emes.</p>
<p>און עס איז געווען נאָך 1KI 18:1</p>	<p>1KI 18:1 un es iz geven noch fil teg,</p>	<p>1KI 18:1 And it came to pass after</p>

<p>פֿיל טעג, איז דאָס וואָרט פֿון ה' געווען צו אַליהוּן – אויפֿן דריטן יאָר – אַזוי צו זאָגן: גיי ווייז זיך פֿאַר אַחאַבֿן, און איך וועל געבן רעגן אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד. edit</p>	<p>iz dos vort fun Hashem geven tsu Eliyahuen – oifen driten yor – azoi tsu zogen: gei vaiz zich far Achaven, un ich vel geben regen oifen gezicht fun der erd.</p>	<p>yamim rabbim, that the Devar HASHEM came to Eliyahu in the shanah hashlishit, saying, Go, show thyself unto Ach'av; and I will send matar upon the face of ha'adamah.</p>
<p>1KI 18:2 איז אַליהוּ געגאַנגען זיך ווייזן פֿאַר אַחאַבֿן. און דער הונגער איז געווען שטאַרק אין שומרון. edit</p>	<p>1KI 18:2 iz Eliyahu gegangen zich vaizen far Achaven. un der hunger iz geven shtark in Shomron.</p>	<p>1KI 18:2 And Eliyahu went to show himself unto Ach'av. And there was a ra'av chazak (strong famine) in Shomron.</p>
<p>1KI 18:3 און אַחאַבֿ האָט גערופֿן עוֹבַדְיָהוּ וואָס איבערן פּאַלאַץ – און עוֹבַדְיָהוּ האָט זייער געפֿאַרכט ה'; edit</p>	<p>1KI 18:3 un Achav hot gerufen Ovadyahen vos iberen palats – un Ovadyahu hot zeyer geforcht Hashem;</p>	<p>1KI 18:3 And Ach'av summoned Ovadyah, who was in charge of the Bayit (Palace) — now Ovadyah feared HASHEM me'od (greatly);</p>
<p>1KI 18:4 און עס איז געווען, אַז אַיזבל האָט פֿאַרשניטן {כרת} די נביאים פֿון ה', האָט עוֹבַדְיָהוּ גענומען הונדערט נביאים, און האָט זיי באַהאַלטן צו פֿופֿציק מאָן אין אַ הייל, און האָט זיי אויסגעהאַלטן מיט ברויט און מיט וואַסער – edit</p>	<p>1KI 18:4 un es iz geven, az Izevel hot farshniten di neviim fun Hashem, hot Ovadyahu genumen hundert neviim, un hot ze bahalten tsu fuftsik man in a heil, un hot ze oisgehalten mit broit un mit vaser –</p>	<p>1KI 18:4 For it was so, when Izevel cut off the Nevi'im of HASHEM , that Ovadyah took a hundred Nevi'im, and hid them by fifty in a me'arah (cave) , and fed them with lechem and mayim —</p>
<p>1KI 18:5 און אַחאַבֿ האָט געזאָגט צו עוֹבַדְיָהוּ: גיי דורכן לאַנד בײַ אַלע קוואַלן וואַסער און</p>	<p>1KI 18:5 un Achav hot gezogt tsu Ovadyahu: gei durchen land bai ale kvalen vaser un bai ale taichen; efsher velen mir</p>	<p>1KI 18:5 And Ach'av said unto Ovadyah, Go into HaAretz unto all springs of mayim, and unto all brooks; perhaps we may find</p>

<p>בִּי אֶלֶּע טַיִיכֵן; אַפֶּשֶׁר וועלן מיר געפֿינען גראָז, און מיר וועלן דערהאַלטן ביים לעבן די פֿערד און די מוילאייזלען, אַז מיר זאָלן נישט אָנווערן די בהמות. edit</p>	<p>gefinen groz, un mir velen derhalten baim leben di ferd un di moileizlen, az mir zolen nisht onveren di beheimes.</p>	<p>khatzir (<i>grass</i>) to save the sus (<i>horse</i>) and pered (<i>mules</i>) alive, that we not be dispossessed of all the behemah.</p>
<p>1Ki 18:6 האָבן זיי זיך צעטיילט דאָס לאַנד, כדי דורכצוגיין דורך דעם: אַחאַב איז געגאַנגען אַליין אין זיין וועג, און עוֹבַדְיָהוּ איז געגאַנגען אַליין אין אַן אַנדער וועג. edit</p>	<p>1Ki 18:6 hoben zei zich tseteilt dos land, kedei durchtsugein durch dem: Achav iz gegangen alein in zain veg, un Ovadyahu iz gegangen alein in an ander veg.</p>	<p>1Ki 18:6 So they divided ha'aretz between them to pass throughout it; Ach'av went derech echad by himself, and Ovadyah went derech echad by himself.</p>
<p>1Ki 18:7 און ווי עוֹבַדְיָהוּ איז געווען אין וועג, ערשט אַליהו קומט אים אַנטקעגן. האָט ער אים דערקענט, און ער איז געפֿאַלן אויף זיין פנים, און האָט געזאָגט: ביסט דו דאָס, מיין האַר אַליהו? edit</p>	<p>1Ki 18:7 un vi Ovadyahu iz geven in veg, ersht Eliyahu kumt im antkegen. hot er im derkent, un er iz gefalen oif zain ponem, un hot gezogt: bist du dos, main Har Eliyahu?</p>	<p>1Ki 18:7 And as Ovadyah was baderech (<i>on the way, road</i>), hinei, Eliyahu met him; and he recognized him, and fell on his face, and said, Is it you, adoni Eliyahu?</p>
<p>1Ki 18:8 האָט ער צו אים געזאָגט: איד; גיי זאָג דיין האַר: אָן איז אַליהו. edit</p>	<p>1Ki 18:8 hot er tsu im gezogt: ich; gei zog dain Har: on iz Eliyahu.</p>	<p>1Ki 18:8 And he answered him, I am; go, tell adoneicha, Hinei, Eliyahu!</p>
<p>1Ki 18:9 האָט ער געזאָגט: וואָס האָב איד געזינדיקט, אַז דו ווילסט געבן דיין קנעכט אין אַחאַבס האַנט, מיך צו טייטן? edit</p>	<p>1Ki 18:9 hot er gezogt: vos hob ich gezindikt, az du vilst geben dain knecht in Achavs hant, mich tsu teiten?</p>	<p>1Ki 18:9 And he said, What have I sinned, that thou wouldest deliver thy eved into the yad Ach'av to slay me?</p>

<p>אָזוי ווי עס לעבט ה' דיין 1Ki 18:10 ג-ט, אויב עס איז דאָ אַ פֿאַלק אָדער אַ קיניגרייך, וואָס מיין האַר האָט נישט געשיקט אַהין דיך זוכן! און אַז זיי האָבן געזאָגט: נישטאָ, האָט ער געמאַכט שווערן דאָס פֿאַלק און דאָס קיניגרייך, אַז מע האַט דיך נישט געפֿונען. edit</p>	<p>1Ki 18:10 azoi vi es lebt Hashem dain G-t, oib es iz do a folk oder a kinigraich, vos main Har hot nisht geshikt ahin dich zuchen! un az ze i hoben gezogt: nishto, hot er gemacht shveren dos folk un dos kinigraich, az me hot dich nisht gefunen.</p>	<p>1Ki 18:10 As HASHEM Eloheicha liveth, there is no goy (nation) or mamlachah (kingdom) , to where adoni hath not sent to seek thee there: and when they said, He is not there, he had the mamlachah and goy swear, that they found thee not.</p>
<p>און אַצונד זאָגסטו: גיי 1Ki 18:11 זאָג דיין האַר: אַן איז אַליהו. edit</p>	<p>1Ki 18:11 un atsund zogstu: gei zog dain Har: on iz Eliyahu.</p>	<p>1Ki 18:11 And now thou sayest, Go, tell adoneicha, Hinei, Eliyahu!</p>
<p>און עס וועט זיין, ווי איד 1Ki 18:12 וועל אַוועקגיין פֿון דיר, אַזוי וועט דער גייסט פֿון ה' דיך פֿאַרטראָגן, איד ווייס נישט וווּהין, און אַז איד וועל קומען אַנזאָגן אַחאַבֿן, און ער וועט דיך נישט געפֿינען, וועט ער מיד הרגען; און דיין קנעכט פֿאַרכט ה' פֿון מיין יוגנט אָן. edit</p>	<p>1Ki 18:12 un es vet zain, vi ich vel avekgein fun dir, azoi vet der Gaist fun Hashem dich fartrogen, ich veis nisht vuhin, un az ich vel kumen onzogen Achaven, un er vet dich nisht gefinen, vet er mich hrgen; un dain knecht forcht Hashem fun main yugnt on.</p>	<p>1Ki 18:12 And it shall come to pass, as soon as I am gone from thee, that the Ruach of HASHEM shall carry thee to where I know not; and so when I come and tell Ach'av, and he cannot find thee, he shall slay me; but I thy eved fear HASHEM from my youth.</p>
<p>איז נישט דערציילט 1Ki 18:13 געוואָרן צו מיין האַר וואָס איד האַב געטאָן, ווען אַיזבל האָט אויסגעהרגעט די נביאים פֿון ה', ווי איד האָב באַהאַלטן</p>	<p>1Ki 18:13 iz nisht dertseilt gevoren tsu main Har vos ich hob geton, ven Izevel hot oisgehrget di neviim fun Hashem, vi ich hob bahalten hundred man fun di neviim tsu fuftsik man in a heil, un hob ze i oisgehalten mit broit</p>	<p>1Ki 18:13 Was it not told to adoni what I did when Izevel slaughtered the Nevi'im of HASHEM , how I hid a hundred ish of HASHEM 's Nevi'im by fifty in a me'arah, and fed them with lechem and mayim?</p>

<p>הונדערט מאָן פֿון די נביאים צו פֿופציק מאָן אין אַ הייל, און האַב זיי אויסגעהאַלטן מיט ברויט און מיט וואַסער? edit</p>	<p>un mit vaser?</p>	
<p>1KI 18:14 און אַצונד זאָגסטו: גיי זאָג דיין האַר: אָן איז אַליהו; און ער וועט מיך הרגען. edit</p>	<p>1KI 18:14 un atsund zogstu: gei zog dain Har: on iz Eliyahu; un er vet mich hrgen.</p>	<p>1KI 18:14 And now thou sayest, Go, tell adoneicha, Hinei, Eliyahu! And he shall slay me.</p>
<p>1KI 18:15 האָט אַליהו געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט ה' צבֿאות וואָס איך שטיי פֿאַר אים, אַז היינט וועל איך זיך ווייזן פֿאַר אים! edit</p>	<p>1KI 18:15 hot Eliyahu gezogt: azoi vi es lebt Hashem tsboot vos ich shtei far im, az haint vel ich zich vaizen far im!</p>	<p>1KI 18:15 And Eliyahu said, As HASHEM Tzva'os liveth, before whom I stand, I will surely show myself unto him today.</p>
<p>1KI 18:16 איז עובדיהו געגאַנגען אַנטקעגן אַחאַבֿן, און האָט אים דערציילט; און אַחאַבֿ איז געגאַנגען אַנטקעגן אַליהו. edit</p>	<p>1KI 18:16 iz Ovadyahu gegangen antkegen Achaven, un hot im dertseilt; un Achav iz gegangen antkegen Eliyahuen.</p>	<p>1KI 18:16 So Ovadyah went to meet Ach'av, and told him; and Ach'av went to meet Eliyahu.</p>
<p>1KI 18:17 און עס איז געווען, ווי אַחאַבֿ האָט דערזען אַליהו, אַזוי האָט אַחאַבֿ צו אים געזאָגט: ביסט דו דאָס, פֿאַראומגליקער פֿון ישֿראָל? edit</p>	<p>1KI 18:17 un es iz geven, vi Achav hot derzen Eliyahuen, azoi hot Achav tsu im gezogt: bist du dos, farumgliker fun Yisroel?</p>	<p>1KI 18:17 And it came to pass, when Ach'av saw Eliyahu, that Ach'av said unto him, Art thou he that troubleth Yisroel?</p>
<p>1KI 18:18 האָט ער געזאָגט: נישט איך האָב פֿאַראומגליקט ישֿראָל, נאָר דו און דיין פֿאַטערס הויז, מיט וואָס איר</p>	<p>1KI 18:18 hot er gezogt: nisht ich hob farumglukt Yisroel, nor du un dain foters hoiz, mit vos ir hot farlozen di gebot fun Hashem, un bist gegangen noch di Baal-geter.</p>	<p>1KI 18:18 And he answered, I have not troubled Yisroel; but thou, and the Bais Avicha, in that ye have forsaken the Mitzvot HASHEM , and thou hast followed after the Ba'alim.</p>

<p>הָאָט פֿאַרלאָזן די געבאַט פֿון ה', און ביסט געגאַנגען נאָך די בעל-געטער. edit</p>		
<p>1KI 18:19 און אַצונד, שיק זאַמל אייַן צו מיר גאַנץ ישׂראָל אויפֿן באַרג כַּרְמֶל, און די פֿיר הונדערט און פֿופֿציק נביאים פֿון בעל, און די פֿיר הונדערט נביאים פֿון דער אַשְׁרָה, וואָס עסן ביים טיש פֿון איזְבֶּלען. edit</p>	<p>1KI 18:19 un atsund, shik zaml ein tsu mir gants Yisroel oifen barg Carmel, un di fir hundred un fuftsik neviim fun Baal, un di fir hundert neviim fun der Asherah, vos esen baim tish fun Izevelen.</p>	<p>1KI 18:19 Now therefore summon, and gather to me kol Yisroel unto Har HaCarmel and the nevi'im of Ba'al four hundred and fifty, and the nevi'im haAsherah four hundred, which eat at shulchan Izevel.</p>
<p>1KI 18:20 האָט אַחאַב געשיקט צווישן אַלע קינדער פֿון ישׂראָל, און האָט איינגעזאַמלט די נביאים אויפֿן באַרג כַּרְמֶל. edit</p>	<p>1KI 18:20 hot Achav geshikt tsvishen ale kinder fun Yisroel, un hot ingezamlt di neviim oifen barg Carmel.</p>	<p>1KI 18:20 So Ach'av sent unto kol Bnei Yisroel, and gathered the Nevi'im together unto Har HaCarmel.</p>
<p>1KI 18:21 און אַליהו האָט געענעט צום גאַנצן פֿאָלק, און האָט געזאָגט: ביז וואָנען וועט איר אומשפּרינגען אויף צוויי צווייגן? אויב ה' איז האַלקים, גיט נאָך אים, און אויב בעל, גיט נאָך אים. און דאָס פֿאָלק האָט אים אַ וואָרט נישט געענטפֿערט. edit</p>	<p>1KI 18:21 un Eliyahu hot genent tsum gantsen folk, un hot gezogt: biz vanen vet ir umshpringen oif tsvei tsvaigen? oib Hashem iz HaElokim, geit noch im, un oib Baal, geit noch im. un dos folk hot im a vort nisht geentfert.</p>	<p>1KI 18:21 And Eliyahu came unto kol haAm, and said, Ad Mosai <i>(how long)</i> ye be polekhim <i>(limping ones, dancing ones)</i> <i>(opinions)</i> between two se'ipim ? If HASHEM be HaElohim, follow after him; but if HaBa'al, then follow after him. And HaAm answered him not a word.</p>
<p>1KI 18:22 האָט אַליהו געזאָגט צום פֿאָלק: איך אליין בין געבליבן</p>	<p>1KI 18:22 hot Eliyahu gezogt tsum folk: ich alein bin gebliben a novi tsu Hashem, un di neviim</p>	<p>1KI 18:22 Then said Eliyahu unto HaAm, I, even I only, am left a navi of HASHEM ; but Ba'al's</p>

<p>אַ נְבִיאַ צו ה', און די נְבִיאִים פֿון בַּעַל זײַנען פֿיר הונדערט און פֿופֿציק מאָן. edit</p>	<p>fun Baal zainen fir hundred un fuftsik man.</p>	<p>nevi'im are four hundred and fifty ish.</p>
<p>טָאָ זאָל מען אונדז געבן צוויי אָקסן; און זאָלן זיי זיך אויסקלײַבן איין אָקס, און אים צעשניידן און אַרויפֿלייגן אויפֿן האַלץ, און פֿייער זאָלן זיי נישט אונטערלייגן. און איד וועל מאַכן דעם אַנדער אָקס, און אַרויפֿטאָן אויפֿן האַלץ, און פֿייער וועל איד נישט אונטערלייגן. edit</p>	<p>1KI 18:23 to zol men undz geben tsvei oxsen; un zolen zei zich oisklaiben ein oks, un im tseshnaiden un aroifleigen oifen holts, un faier zolen zei nisht unterleigen. un ich vel machen dem ander oks, un aroifton oifen holts, un faier vel ich nisht unterleigen.</p>	<p>1KI 18:23 Let them therefore give us two parim (bulls); and let them choose one bull for themselves, and cut it in pieces, and lay it on wood, and put no eish under it; and I will dress the other bull, and lay it on wood, and put no eish under it;</p>
<p>און איר וועט רופֿן צו דעם נאָמען פֿון אלוקיכם, און איד וועל רופֿן צו דעם נאָמען פֿון ה'; און עס וועט זײַן, דער ה' וואָס וועט ענטפֿערן מיט פֿייער, ער איז ה'. האָט זיך אַפֿגערופֿן דאָס גאַנצע פֿאָלק און האָט געזאָגט: וויל גערעדט! edit</p>	<p>1KI 18:24 un ir vet rufen tsu dem nomen fun Elokeichem, un ich vel rufen tsu dem nomen fun Hashem; un es vet zain, der Hashem vos vet entfernen mit faier, er iz Hashem. hot zich opgerufen dos gantse folk un hot gezogt: voil geredt!</p>	<p>1KI 18:24 And call ye on the shem eloheichem, and I will call on the Shem of HASHEM; and haelohim that answereth by eish, let him be HaElohim. And kol haAm answered and said, Tov hadavar!</p>
<p>האָט אַליהו געזאָגט צו די נְבִיאִים פֿון בַּעַל: קלײַבט אײַך אויס איין אָקס, און מאַכט אים צוערשט, וואָרום איר זײַט די פֿיל; און רופֿט צו</p>	<p>1KI 18:25 hot Eliyahu gezogt tsu di neviim fun Baal: klaibt ich ois ein oks, un macht im tsuersht, vorem ir zeit di fil; un ruft tsu dem nomen fun Elokeichem, un faier zolt ir nisht unterleigen.</p>	<p>1KI 18:25 And Eliyahu said unto the nevi'im of Ba'al, Choose you one bull for yourselves, and dress it first; for ye are rabbim (many); and call on the shem eloheichem, but put no eish</p>

<p>דעם נאָמען פֿון אלוקיכם, און פֿייער זאלט איר נישט אונטערלייגן. edit</p>		<p>under it.</p>
<p>1Ki 18:26 האָבן זיי גענומען דעם אַקס וואָס מע האָט זיי געגעבן, און זיי האָבן אים געמאַכט, און האָבן גערופֿן צו דעם נאָמען פֿון בַּעַל, פֿון פֿרימאַרגן ביזן מיטן טאָג, אַזוי צו זאָגן: בַּעַל, ענטפֿער אונדז! אַבער קיין קול און קיין ענטפֿער. ווי זיי האָבן געהונקען אַרום דעם מזבח וואָס מע האַט געמאַכט. edit</p>	<p>1Ki 18:26 hoben zeigen dem oks vos me hot zeigegeben, un zei hoben im gemacht, un hoben gerufen tsu dem nomen fun Baal, fun frimorgen bizen miten tog, azoi tsu zogen: Baal, entfer undz! ober kein kol un kein entfer. vi zeigen gehunken arum dem mizbeyeich vos me hot gemacht.</p>	<p>1Ki 18:26 And they took the bull which was given them, and they dressed it, and called on the shem of Ba'al from boker even until tzohorayim (noon), saying, O Ba'al, answer us. But there was no voice, and no one answered. And they danced around the mizbe'ach which had been made.</p>
<p>1Ki 18:27 און עס איז געווען אין מיטן טאָג, האָט אַליהו געשפּעט פֿון זיי, און ער האָט געזאָגט: רופֿט אויף אַ הויכן קול, וואָרום ער איז אַ ה'; ער האַט זיך מסתם פֿאַררעדט, אַדער ער איז אַוועק אָן אַ זייט, אַדער ער איז אין וועג; אפֿשר שלאָפֿט ער, און וועט זיך אויפֿכאַפֿן. edit</p>	<p>1Ki 18:27 un es iz geven in miten tog, hot Eliyahu geshpet fun zeigen, un er hot gezogt: ruft oif a hoichen kol, vorem er iz a Hashem; er hot zich mstm farredt, oder er iz avek on a zeit, oder er iz in veg; efsher shloft er, un vet zich oifchapn.</p>	<p>1Ki 18:27 And it came to pass at tzohorayim, that Eliyahu mocked them, taunting, saying, Shout with a kol gadol (loud voice); for he is a g-d; either he is meditating, or he is pursuing, or ki derech lo (perhaps he had to travel, he's relieving himself) , or perhaps he sleepeth and must be awakened.</p>
<p>1Ki 18:28 און זיי האָבן גערופֿן אויף אַ הויכן קול, און האָבן זיך איינגעשניטן, אַזוי ווי זייער</p>	<p>1Ki 18:28 un zeigen hoben gerufen oif a hoichen kol, un hoben zich ingeshniten, azoi vi zeyer</p>	<p>1Ki 18:28 And they shouted with a kol gadol, and cut themselves after their mishpat (custom)</p>

<p>שטייגער, מיט שווערדן און מיט שפיזן, ביז בלוט האָט זיך געגאָסן אויף זיי. edit</p>	<p>shteiger, mit shverden un mit shpizen, biz blut hot zich gegosen oif ze.</p>	<p>with charavot (swords) and lances, till the dahm gushed out upon them.</p>
<p>1KI 18:29 און עס איז געווען, אַז דער מיטן טאָג איז אַריבער, האָבן זיי נביאות געזאָגט ביז ווען מע ברענגט אויף דעם אַוונט-קרבֿן (מִנְחָה), אָבער קיין קול און קיין ענטפֿער און קיין הערונג. edit</p>	<p>1KI 18:29 un es iz geven, az der miten tog iz ariber, hoben zei nviut gezogt biz ven me brengt oif dem ovent-korben (minche), ober kein kol un kein entfer un kein herung.</p>	<p>1KI 18:29 And it came to pass, when tzohorayim was past, and they prophesied until the time of the offering of the minchah (evening sacrifice), that there was neither kol (voice), nor any oneh (responder) nor any attender.</p>
<p>1KI 18:30 האָט אַליהו געזאָגט צום גאַנצן פֿאָלק: גענענט צו מיר. האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק גענענט צו אים, און ער האָט פֿאַרריכט דעם צעשטערטן מזבח פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 18:30 hot Eliyahu gezogt tsum gantsen folk: genent tsu mir. hot dos gantse folk genent tsu im, un er hot farricht dem tseshterten mizbeyeche fun Hashem.</p>	<p>1KI 18:30 And Eliyahu said unto kol HaAm, Come near unto me. And kol HaAm came near unto him. And he repaired the Mizbe'ach HASHEM that was in ruins.</p>
<p>1KI 18:31 און אַליהו האָט גענומען צוועלף שטיינער אַזוי ווי די צאָל פֿון די שבֿטים פֿון די קינדער פֿון יעקב, וואָס דאָס וואָרט פֿון ה' איז געווען צו אים, אַזוי צו זאָגן: יִשְׂרָאֵל זאָל זיין דיין נאָמען. edit</p>	<p>1KI 18:31 un Eliyahu hot genumen tsvelf shtainer azoi vi di tsol fun di shvotim fun di kinder fun Yaakov, vos dos vort fun Hashem iz geven tsu im, azoi tsu zogen: Yisroel zol zain dain nomen.</p>	<p>1KI 18:31 And Eliyahu took twelve avanim (stones), according to the mispar (number) of the Shivtei Bnei Ya'akov, unto whom the Devar HASHEM came, saying, Yisroel shall be Shemecha;</p>
<p>1KI 18:32 און ער האָט אויפֿגעבויט פֿון די שטיינער אַ מזבח צו דעם נאָמען פֿון ה', און האָט</p>	<p>1KI 18:32 un er hot oifgeboit fun di shtainer a mizbeyeche tsu dem nomen fun Hashem, un hot gemacht a groben, grois vi far</p>	<p>1KI 18:32 And with the avanim (stones) he built a Mizbe'ach in the Shem of HASHEM; and he made a te'alah (trench) around</p>

<p>געמאַכט אַ גראָבן, גרויס ווי פֿאַר צוויי סָאָה זריעה, רונד אַרום מזבח. edit</p>	<p>tsvei saoh zrie, rund arum mizbeyeach.</p>	<p>the Mizbe'ach, as the space of two seahs of zera (seed) .</p>
<p>און ער האָט 1KI 18:33 אויסגעלייגט דאָס האַלץ, און צעשניטן דעם אָקס, און אַרויפֿגעטאַן אויפֿן האַלץ. edit</p>	<p>1KI 18:33 un er hot oisgeleigt dos holts, un tshesniten dem oks, un aroifgeton oifen holts.</p>	<p>1KI 18:33 And he laid the wood in order, and cut up the bull, and laid it on the wood, and said, Fill four jugs with mayim, and pour it on the olah and on the wood.</p>
<p>און ער האָט געזאָגט: פֿילט אָן פֿיר קריג מיט וואַסער, און גיסט אַרויף אויף דעם בראַנדאָפֿער {עלה} און אויפֿן האַלץ. און ער האָט געזאָגט: טוט עס אַ צווייט מאַל; און זיי האָבן עס געטאַן אַ צווייט מאַל. האָט ער געזאָגט: טוט עס אַ דריט מאַל; און זיי האָבן עס געטאַן אַ דריט מאַל. edit</p>	<p>1KI 18:34 un er hot gezogt: filt on fir krig mit vaser, un gist aroifblikendik oif dem brandopfer un oifen holts. un er hot gezogt: tut es a tsveit mol; un zeï hoben es geton a tsveit mol. hot er gezogt: tut es a drit mol; un zeï hoben es geton a drit mol.</p>	<p>1KI 18:34 And Eliyahu said, Do it the second time. And they did it the second time. And he said, Do it the third time. And they did it the third time.</p>
<p>און דאָס וואַסער איז געגאַנגען רונד אַרום מזבח; און אויך דעם גראָבן האָט ער אַנגעפֿילט מיט וואַסער. edit</p>	<p>1KI 18:35 un dos vaser iz gegangen rund arum mizbeyeach; un oich dem groben hot er ongefilt mit vaser.</p>	<p>1KI 18:35 And the mayim ran around about the Mizbe'ach; and even filled the te'alah (trench) also with mayim.</p>
<p>און עס איז געווען ווען מע ברענגט אויף דעם אָוונט- קרבֿן (מנחה), האָט אַליהו הנביא געענעט און האָט</p>	<p>1KI 18:36 un es iz geven ven me brengt oif dem ovent-korben (minche), hot Eliyahu hanovi genent un hot gezogt: Hashem du Elochei Avraham, Yitzchak,</p>	<p>1KI 18:36 And it came to pass at the time of the offering of the minchah (evening sacrifice) , that Eliyahu HaNavi came near, and said, HASHEM Elohei</p>

<p>געזאָגט: ה' דו אלוקי אברהם, יצחק, און ישראל, זאל היינט באווסט ווערן אז דו ביסט ה' אין ישראל, און איד בין דיין קנעכט, און דורך מיין וואָרט האָב איד געטאָן אַלע די דאָזיקע זאַכן. edit</p>	<p>un Yisroel, zol haint bavust veren az du bist Hashem in Yisroel, un ich bin dain knecht, un durch main vort hob ich geton ale di dozike zachen.</p>	<p>Avraham, Yitzchak and of Yisroel, let it be known this day that Thou art Elohim in Yisroel, and that I am Thy Eved, and that I have done all these things at Thy Davar.</p>
<p>1KI 18:37 ענטפער מיר, ה', ענטפער מיר. און זאל דאָס דאָזיקע פֿאַלק וויסן אז דו ה' ביסט האַלקים; אַזיסט קערסטו אָפּ זייער האַרץ אַהינטער. edit</p>	<p>1KI 18:37 entfer mir, Hashem, entfer mir. un zol dos dozike folk visen az du Hashem bist HaElokim; azist kerstu op zeyer harts ahinter.</p>	<p>1KI 18:37 Answer me, HASHEM , answer me, that HaAm Hazeh may know that Thou art HASHEM HaElohim, and that Thou hast turned back their lev.</p>
<p>1KI 18:38 איז אַראָפּגעפֿאַלן אַ פֿייער פֿון ה', און האָט פֿאַרזערט דאָס בראַנדאָפֿער {עלה}, און דאָס האַלץ, און די שטיינער, און די ערד; אַפֿילו דאָס וואַסער אין גראָבן האָט עס אויסגעלעקט. edit</p>	<p>1KI 18:38 iz aropgefallen a faier fun Hashem, un hot fartsert dos brandopfer, un dos holts, un di shtainer, un di erd; afile dos vaser in groben hot es oisgelekt.</p>	<p>1KI 18:38 Then the Eish of HASHEM fell, and consumed the olah and the wood, and the avanim, and the apha, and licked up the mayim that was in the te'alah (<i>trench</i>) .</p>
<p>1KI 18:39 און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָט געזען, און זיי זיינען געפֿאַלן אויף זייער פנים, און האָבן געזאָגט: ה', ער איז האַלקים! ה', ער איז האַלקים! edit</p>	<p>1KI 18:39 un dos gantse folk hot gezen, un zei zainen gefalen oif zeyer ponem, un hoben gezogt: Hashem, er iz HaElokim! Hashem, er iz HaElokim!</p>	<p>1KI 18:39 And when kol HaAm saw it, they fell on their faces; and they said, HASHEM hu HaElohim; HASHEM hu HaElohim.</p>

<p>הָאֵט אֱלִיהוּ צו זיי 1KI 18:40 געזאָגט: כאַפּט די נְבִיאִים פֿון בַּעַל; קיינער זאָל נישט אַנטרונען ווערן פֿון זיי. האָבן זיי זיי געכאַפּט, און אֱלִיהוּ הָאֵט זיי געמאַכט נידערן צום טײַך קישון, און האָט זיי דאַרטן געשאַכטן. edit</p>	<p>1KI 18:40 hot Eliyahu tsu ze gezogt: chapt di neviim fun Baal; keiner zol nisht antrunen veren fun ze. hoben ze ze gechapt, un Eliyahu hot ze gemacht nideren tsum taich Kishon, un hot ze dorten geschochten.</p>	<p>1KI 18:40 And Eliyahu said unto them, Seize the nevi'im of Ba'al; let not one of them escape. And they took them; and Eliyahu brought them down to the Brook Kishon, and slaughtered them there.</p>
<p>1KI 18:41 און אֱלִיהוּ הָאֵט געזאָגט צו אַחאַב־ן: גיי אַרויף, עס און טרינק, וואָרום עס איז אַ גערויש פֿון אַ סך רעגן. edit</p>	<p>1KI 18:41 un Eliyahu hot gezogt tsu Achaven: gei aroifblikendik, es un trink, vorem es iz a geroish fun a sach regen.</p>	<p>1KI 18:41 And Eliyahu said unto Ach'av, Get thee up, eat and drink; for there is a kol hamon hageshem (<i>sound of rushing rain, sound of rain coming</i>) .</p>
<p>1KI 18:42 איז אַחאַב אַרויפֿגעגאַנגען עסן און טרינקען. און אֱלִיהוּ איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן שפיץ כַּרְמֶל, און האָט זיך אַינגעבויגן צו דער ערד, און אַריינגעטאַן זיין פנים צווישן זיינע קני. edit</p>	<p>1KI 18:42 iz Achav aroifgegangen esen un trinken. un Eliyahu iz arofgegangen oifen shpits Carmel, un hot zich ingeboigen tsu der erd, un araingeton zain ponem tsvishen zaine kni.</p>	<p>1KI 18:42 So Ach'av went up to eat and to drink. But Eliyahu climbed up to Rosh HaCarmel (<i>top of Carmel</i>) ; and he cast himself down upon the ground, and put his face between his birkayim (<i>knees</i>) ,</p>
<p>1KI 18:43 און ער האָט געזאָגט צו זיין יונג: גיי אַקאַרשט אַרויף, טו אַ קוק קעגן ים. איז ער אַרויפֿגעגאַנגען און האָט געקוקט, און ער האָט געזאָגט: נישט אַ גאַרנישט. האָט ער געזאָגט: גיי ווידער, זיבן מאל.</p>	<p>1KI 18:43 un er hot gezogt tsu zain yung: gei akorsht arofblikendik, tu a kuk kegen yam. iz er aroifgegangen un hot gekukt, un er hot gezogt: nishto gornisht. hot er gezogt: gei vider, ziben mol.</p>	<p>1KI 18:43 And said to his eved, Go up now, look toward the yam. And he went up, and looked, and said, There is nothing. And he said, Go again sheva pe'amim (<i>seven times</i>) .</p>

<p style="text-align: right;">edit</p>		
<p>און עס איז געווען אויפן 1KI 18:44 זיבעטן מאָל, האָט ער געזאָגט: זע, אַ קליין וואַלקננדל אַזוי ווי די האַנט פֿון אַ מענטשן גייט אויף פֿון ים. האָט ער געזאָגט: גיי אַרויף, זאָג צו אַחאַבֿן: שפּאַן איין און נידער אַראָפּ. כדי דער רעגן זאָל דיך נישט פֿאַרהאַלטן. edit</p>	<p>1KI 18:44 un es iz geven oifen zibeten mol, hot er gezogt: ze, a klein volknndl azoi vi di hant fun a mentshen geit oif fun yam. hot er gezogt: gei aroifblikendik, zog tsu Achaven: shpan ein un nider arop. kedei der regen zol dich nisht farhalten.</p>	<p>1KI 18:44 And it came to pass the seventh time, that he said, Hinei, there ariseth a little cloud out of the yam, as small as kaf ish (<i>a man's palm</i>) . And he said, Go, say unto Ach'av, Harness up [thy merkavah] and get thee down that the geshem stop thee not.</p>
<p>און עס איז געווען, 1KI 18:45 איידער וואָס ווען איז דער הימל שוואַרץ געוואָרן פֿון וואַלקנס און געוויטער, און עס איז געוואָרן אַ גרויסער רעגן. און אַחאַבֿ האָט זיך אַרויפֿגעזעצט, און איז אַוועק קיין יזרעאל. edit</p>	<p>1KI 18:45 un es iz geven, eider vos ven iz der himel shvarts gevoren fun volkens un geviter, un es iz gevoren a groiser regen. un Achav hot zich aroifgezetst, un iz avek kein Yizreel.</p>	<p>1KI 18:45 And it came to pass in the meanwhile, that the Shomayim grew black with clouds and ruach, and there was a geshem gadol. And Ach'av rode, and went to Yizre'el.</p>
<p>און די האַנט פֿון ה' איז 1KI 18:46 געווען אויף אַליהוּן, און ער האָט אָנגעגורט זיינע לענדן, און איז געלאָפֿן פֿאַרויס פֿאַר אַחאַבֿן ביז וווּ דו קומסט קיין יזרעאל. edit</p>	<p>1KI 18:46 un di hant fun Hashem iz geven oif Eliyahuen, un er hot ongegurt zaine lenden, un iz gelofen forois far Achaven biz vu du kumst kein Yizreel.</p>	<p>1KI 18:46 And the Yad HASHEM was on Eliyahu; and he girded up his loins, and ran ahead of Ach'av to the entrance of Yizre'el.</p>
<p>און אַחאַבֿ האָט 1KI 19:1 דערציילט אַיזבלען אַלץ וואָס אַליהוּ האָט געטאָן, און אַלץ</p>	<p>1KI 19:1 un Achav hot dertseilt Izevelen alts vos Eliyahu hot geton, un alts ding vi azoi er hot geharget ale neviim miten</p>	<p>1KI 19:1 And Ach'av told Izevel all that Eliyahu had done, and how he had slain kol haNevi'im with the cherev.</p>

<p>דינג ווי אַזוי ער האָט געהרגעט אַלע נביאים מיטן שווערד. edit</p>	<p>shverd.</p>	
<p>1KI 19:2 האָט אַיזבל געשיקט אַ שְׁלִיחַ צו אַלְיָהוּן, אַזוי צו זאָגן: זאָלן די ג-טער טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב איך וועל מאָרגן אין דער צײַט נישט מאָכן דיין לעבן אַזוי ווי דאָס לעבן פֿון איינעם פֿון זײ! edit</p>	<p>1KI 19:2 hot Izevel geshikt a sholiich tsu Eliyahuen, azoi tsu zogen: zolen di G-ter ton azoi un noch mer, oib ich vel morgen in der tsait nisht machen dain leben azoi vi dos leben fun einem fun ze!</p>	<p>1KI 19:2 Then Izevel sent a malach unto Eliyahu, saying, So let elohim do to me, and more also, if I make not thy nefesh as the life of one of them by this time makhar (tomorrow) .</p>
<p>1KI 19:3 און ווי ער האָט דאָס געזען, אַזוי איז ער אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועק אום זײַן לעבן, און איז געקומען קײן באַר-שֶׁבַע וואָס געהערט צו יהודה, און ער האָט דאָרטן איבערגעלאָזט זײַן יונג. edit</p>	<p>1KI 19:3 un vi er hot dos gezen, azoi iz er oifgeshtanen un iz avek um zain leben, un iz gekumen kein Beer-Sheva vos gehert tsu Yehudah, un er hot dorten ibergelozt zain yung.</p>	<p>1KI 19:3 And when he saw that, he arose, and fled for his nefesh, and came to Be'er-Sheva, which belongeth to Yehudah, and left his na'ar (servant) there.</p>
<p>1KI 19:4 און ער אַליין איז געגאַנגען אין מדבר אַ טאָג וועגס, און איז געקומען און האָט זיך געזעצט אונטער אַ בעזעמביימל, און ער האָט געבעטן אויף זיך דעם טויט, און האָט געזאָגט: גענוג! אַצונד, ה', נעם צו מיין זעל, וואָרום, איך בין נישט בעסער</p>	<p>1KI 19:4 un er alein iz gegangen in midbar a tog vegs, un iz gekumen un hot zich gezetst unter a bezembeiml, un er hot gebeten oif zich dem toit, un hot gezogt: genug! atsund, Hashem, nem tsu main zel, vorem, ich bin nisht beser fun maine elteren.</p>	<p>1KI 19:4 But he himself went derech yom (a day's journey) into the midbar, and came and sat down under a broom tree; and he requested for his nefesh to die; and said, It is enough; now, O HASHEM , take away my nefesh; for I am no better than my avot.</p>

<p>פֿון מײַנע עלטערן. edit</p>		
<p>1KI 19:5 און ער האָט זיך געלייגט און איז איינגעשלאָפֿן אונטער אַ בעזעמביימל. ערשט אַ מלאַך רירט אים אָן, און זאָגט צו אים: שטיי אויף, עס. edit</p>	<p>1KI 19:5 un er hot zich gelegt un iz ingeshlofen unter a bezembeiml. ersht a malech rirt im on, un zogt tsu im: shtei oif, es.</p>	<p>1KI 19:5 And as he lay and slept under a broom tree, hinei, then a malach touched him, and said unto him, Arise and eat.</p>
<p>1KI 19:6 האָט ער זיך אומגעקוקט, ערשט אים צוקאָפֿנס איז אַ קוכן געבאַקט אויף אַנגעברענטע שטיינער, און אַ קרוג וואַסער. האָט ער געגעסן און געטרונקען, און האָט זיך ווידער געלייגט. edit</p>	<p>1KI 19:6 hot er zich umgekukt, ersht im tsukopns iz a kuchen gebakt oif ongebrente shtainer, un a krug vaser. hot er gegesen un getrunken, un hot zich vider gelegt.</p>	<p>1KI 19:6 And he looked, and, hinei, there at his rosh was an oogah (<i>disk or cake of bread</i>) baked on hot coals, and a jar of mayim. And he did eat and drink, and returned to lie down again.</p>
<p>1KI 19:7 און דער מלאַך פֿון ה' איז געקומען אַ צווייט מאל, און האָט אים אָנגערירט, און געזאָגט: שטיי אויף, עס, וואָרום דער וועג איז צו ווייט פֿאַר דיר. edit</p>	<p>1KI 19:7 un der malech fun Hashem iz gekumen a tsveit mol, un hot im ongerirt, un gezogt: shtei oif, es, vorem der veg iz tsu vait far dir.</p>	<p>1KI 19:7 And the Malach HASHEM came again the second time, and touched him, and said, Arise and eat; because the derech is too great for thee.</p>
<p>1KI 19:8 איז ער אויפֿגעשטאַנען, און האָט געגעסן און געטרונקען, און איז געגאַנגען מיט דעם כּוֹח פֿון דעם דאָזיקן עסן פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט, ביז דעם באַרג פֿון האַלקים, חוֹרֵב. edit</p>	<p>1KI 19:8 iz er oifgeshtanen, un hot gegessen un getrunken, un iz gegangen mit dem koiech fun dem doziken esen fertsik teg un fertsik necht, biz dem barg fun HaElokim, Chorev.</p>	<p>1KI 19:8 And he arose, and did eat and drink, and went in the ko'ach ha'achilah hahi (<i>strength of that food</i>) arba'im yom v'arba'im lailah unto Chorev the Har HaElohim.</p>

<p>און ער איז דאָרטן 1KI 19:9 אַרײַנגעגאַנגען אין דער הייל, און האָט דאָרטן גענעכטיקט. ערשט דאָס וואָרט פֿון ה' איז צו אים, און ער האָט צו אים געזאָגט: וואָס טוסטו דאָ, אַליהו? edit</p>	<p>1KI 19:9 un er iz dorten araingegangen in der heil, un hot dorten genechtikt. ersht dos vort fun Hashem iz tsu im, un er hot tsu im gezogt: vos tustu do, Eliyahu?</p>	<p>1KI 19:9 And he came there unto hame'arah (<i>the cave</i>) , and lodged there; and, hinei, the Devar HASHEM came to him, and he said unto him, What doest thou here, Eliyahu?</p>
<p>האָט ער געזאָגט: איך בין זייער מקנא געווען פֿון וועגן ה' אלוקי צבֿאות; ווייל פֿאַרלאָזן דיין בְּרִית האָבן די קינדער פֿון ישׂראֵל, דיִינע מזבחות האָבן זיי צעשטערט, און דיִינע נביאים האָבן זיי געהרגעט מיטן שווערד; און איך אליין בין איבערגעבליבן, און זיי זוכן מיין לעבן צו נעמען. edit</p>	<p>1KI 19:10 hot er gezogt: ich bin zeyer mekane geven fun vegen Hashem Elochei tsboot; vail farlozen dain bris hoben di kinder fun Yisroel, daine mizbeyches hoben zei tseshtert, un daine neviim hoben zei geharget miten shverd; un ich alein bin ibergebliben, un zei zuchen main leben tsu nemen.</p>	<p>1KI 19:10 And he said, I have been very kina (<i>jealous, zealous</i>) for HASHEM Elohei Tzivos; for the Bnei Yisroel have forsaken Thy Brit (<i>Covenant</i>) , thrown down Thine mizbechot, and slain Thy nevi'im with the cherev; and I, even I only, am left; and they seek my nefesh, to take it away.</p>
<p>האָט ער געזאָגט: גיי אַרויס, און זאָלסט זיך שטעלן אויפֿן באַרג פֿאַר ה'. ערשט ה' גייט פֿאַרביי, און אַ גרויסער און שטאַרקער שטורעם רייסט בערג און ברעכט פֿעלדזן פֿאַר ה' – נישט אין שטורעם איז געווען ה'; און נאָך דעם שטורעם אַן</p>	<p>1KI 19:11 hot er gezogt: gei arois, un zolst zich shtelen oifen barg far Hashem. ersht Hashem geit farbai, un a groiser un shtarker shturem raist berg un brecht feldzen far Hashem – nisht in shturem iz geven Hashem; un noch dem shturem an erdsiternish – nisht in der erdsiternish iz geven Hashem;</p>	<p>1KI 19:11 And He said, Go forth, and stand upon the Har before HASHEM . And, hinei, HASHEM passed by, and a ruach gedolah v'chazak rent the mountains, and broke in pieces the sela'im (<i>rocks</i>) before HASHEM ; but HASHEM was not in the ruach; and after the ruach, a ra'ash (<i>earthquake</i>) ; but HASHEM was not in the ra'ash;</p>

<p>ערדציטערניש – נישט אין דער ערדציטערניש איז געווען ה'; edit</p>		
<p>און נאָך דער 1KI 19:12 ערדציטערניש אַ פֿייער – נישט אין פֿייער איז געווען ה'; און נאָך דעם פֿייער אַ קול פֿון אַ דינער שטילקייט. edit</p>	<p>1KI 19:12 un noch der erdtsiternish a faier – nisht in faier iz geven Hashem; un noch dem faier a kol fun a diner shtilkeit.</p>	<p>1KI 19:12 And after the ra'ash an eish; but HASHEM was not in the eish; and after the eish a kol demamah dakkah (<i>a quiet, gentle voice</i>) .</p>
<p>און עס איז געווען, ווי 1KI 19:13 אַליהו האָט דאָס דערהערט, אַזוי האָט ער אַינגעוויקלט זײַן פנים אין זײַן מאַנטל, און ער איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך געשטעלט אין אַינגאַנג פֿון דער הייל. ערשט אַ קול איז געקומען צו אים, און האָט געזאָגט: וואָס טוסטו דאָ, אַליהו? edit</p>	<p>1KI 19:13 un es iz geven, vi Eliyahu hot dos derhert, azoi hot er ingeviklt zain ponem in zain mantl, un er iz aroisgegangen, un hot zich geshtelt in ingang fun der heil. ersht a kol iz gekumen tsu im, un hot gezogt: vos tustu do, Eliyahu?</p>	<p>1KI 19:13 And it was so, when Eliyahu heard it, that he wrapped his face in his aderet (<i>cloak, mantle</i>) , and went out, and stood in the mouth of the me'arah. And, hinei, there came a kol (<i>voice</i>) unto him, and said, What doest thou here, Eliyahu?</p>
<p>און האָט ער געזאָגט: איך 1KI 19:14 בין זייער מקנא געווען פֿון וועגן ה' אלוקי צבֿאות; ווייל פֿאַרלאָזן דיין בְּרִית האָבן די קינדער פֿון ישְׂרָאֵל, דיִינע מזבחות האָבן זיי צעשטערט, און דיִינע נבֿיאים האָבן זיי געהרגעט מיטן שווערד; און איך אַליין בין איבערגעבליבן,</p>	<p>1KI 19:14 hot er gezogt: ich bin zeyer mekane geven fun vegen Hashem Elochei tsboot; vail farlozen dain bris hoben di kinder fun Yisroel, daine mizbeyches hoben ze tseshtert, un daine neviim hoben ze geharget miten shverd; un ich alein bin ibergebliben, un ze zuchen main leben tsu nemen.</p>	<p>1KI 19:14 And he said, I have been very kina for HASHEM Elohei Tzivos; because the Bnei Yisroel have forsaken Thy Brit (<i>Covenant</i>) , thrown down Thine mizbechot, and slain Thy nevi'im with the cherev; and I, even I only, am left; and they seek my nefesh, to take it away.</p>

<p>און זיי זוכן מיין לעבן צו נעמען. edit</p>		
<p>הָאָט ה' צו אים געזאָגט: קער זיך אום אויף דיין וועג צום מדבר פֿון דמשק, און זאָלסט קומען און זאָלן חַזְאֵלן פֿאַר אַ מלך איבער אַרם. edit</p>	<p>1KI 19:15 hot Hashem tsu im gezogt: ker zich um oif dain veg tsum midbar fun Damascus, un zolst kumen un zalben Chazaelen far a melech iber Aram.</p>	<p>1KI 19:15 And HASHEM said unto him, Go, shuv (return) on thy derech to the midbar of Damascus; and when thou comest, anoint Chazael to be Melech over Syria;</p>
<p>און יהוא דעם זון פֿון נמשין זאָלסטו זאָלן פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראֵל, און אַלישע דעם זון פֿון שָׁפֶטן, פֿון אַב־ל-מחולה, זאָלסטו זאָלן פֿאַר אַ נביא אויף דיין אָרט. edit</p>	<p>1KI 19:16 un Yehu dem zun fun Nimshien zolstu zalben far a melech iber Yisroel, un Elishah dem zun fun Shiphtan, fun Avel-Mecholah, zolstu zalben far a novi oif dain ort.</p>	<p>1KI 19:16 And Yehu ben Nimshi shalt thou anoint to be Melech over Yisroel; and Elishah ben Shaphat of Avel-Mecholah shalt thou anoint to be navi in thy place.</p>
<p>און עס וועט זיין, דעם וואָס ווערט אַנטרונען פֿון חַזְאֵלס שווערד, דעם וועט יהוא טייטן, און דער וואָס ווערט אַנטרונען פֿון יהואס שווערד, דעם וועט אַלישע טייטן. edit</p>	<p>1KI 19:17 un es vet zain, dem vos vert antrunen fun Chazaels shverd, dem vet Yehu teiten, un der vos vert antrunen fun Yehus shverd, dem vet Elishah teiten.</p>	<p>1KI 19:17 And it shall come to pass, that him that escapeth the cherev of Chazael shall Yehu slay; and him that escapeth from the cherev of Yehu shall Elishah slay.</p>
<p>אַבער איך וועל איבערלאָזן אין ישׂראֵל זיבן טויזנט – אַלע קני וואָס האָבן נישט געקניט צו בעל, און יעטוועדער מויל וואָס האָט</p>	<p>1KI 19:18 ober ich vel iberlozen in Yisroel ziben toizent – ale kni vos hoben nisht geknit tsu Baal, un yetveder moil vos hot im nisht gekusht.</p>	<p>1KI 19:18 Yet I have left me shivat alafim in Yisroel, all the knees which have not bowed unto Ba'al, and every mouth which hath not kissed him.</p>

<p>אים נישט געקושט. edit</p>		
<p>1KI 19:19 איז ער אוועקגעגאנגען פֿון דאָרטן, און האָט געטראָפֿן אַלישע דעם זון פֿון שְׁפֹטן ווי ער אַקערט מיט צוועלף געשפּאַנען פֿאַר אים, און ער ביים צוועלפֿטן. איז אַליהו אַריבערגעגאַנגען צו אים, און האָט אַרויפֿגעוואָרפֿן זײַן מאַנטל אויף אים. edit</p>	<p>1KI 19:19 iz er avekgegangen fun dorten, un hot getroffen Elishah dem zun fun Shiphtan vi er akert mit tselv geshpanen far im, un er baim tselften. iz Eliyahu aribergegangen tsu im, un hot aroifgevorfen zain mantl oif im.</p>	<p>1KI 19:19 So he departed from there, and found Elishah ben Shaphat, who was plowing with twelve yoke of oxen before him, and he with the twelfth; and Eliyahu passed by him, and cast his aderet (cloak, mantle) upon him.</p>
<p>1KI 19:20 האָט ער איבערגעלאָזן די רינדער, און איז געלאָפֿן נאָך אַליהו, און האָט געזאָגט: לאָמִיד, אידך בעט דיד, קושן מיין פֿאַטער און מיין מוטער, און אידך וועל גיין נאָך דיר. האָט ער צו אים געזאָגט: גיי, קער זיך אום, וואָרום וואָס האָב אידך דיר געטאָן? edit</p>	<p>1KI 19:20 hot er ibergelozen di rinder, un iz gelofen noch Eliyahuen, un hot gezogt: lomich, ich bet dich, kushen main foter un main muter, un ich vel gein noch dir. hot er tsu im gezogt: gei, ker zich um, vorem vos hob ich dir geton?</p>	<p>1KI 19:20 And he left the bakar (oxen), and ran after Eliyahu, and said, Let me now kiss Avi and Immi, and then I will follow thee. And he said unto him, Shuv (go back again): for what have I done to thee?</p>
<p>1KI 19:21 האָט ער זיך אומגעקערט פֿון הינטער אים, און ער האָט גענומען דאָס געשפּאַן רינדער, און האָט עס געשאַכטן, און מיט די שפּאַנצײג פֿון די רינדער האָט ער אָפּגעקאַכט זייער פֿלייש; און ער האָט געגעבן די</p>	<p>1KI 19:21 hot er zich umgekert fun hinter im, un er hot genumen dos geshpan rinder, un hot es geshochten, un mit di shpantsaig fun di rinder hot er opgekocht zeyer fleish; un er hot gegeben di mentshen, un zei hoben gegesen. un er iz oifgeshtanen, un er iz gegangen noch Eliyahuen, un hot im</p>	<p>1KI 19:21 And he returned from him, and took a yoke of oxen, and slaughtered them, and boiled their basar with the equipment of the oxen, and gave unto the Am, and they did eat. Then he arose, and went after Eliyahu, and ministered unto him.</p>

<p>מענטשן, און זיי האָבן געגעסן. און ער איז אויפגעשטאַנען, און ער איז געגאַנגען נאָך אַלְיָהוֹן, און האָט אים באַדינט. edit</p>	<p>badint.</p>	
<p>1KI 20:1 און בן-הַדַּד דער מלך פֿון אַרם האָט איינגעזאַמלט זיין גאַנצן חיל; און צוויי און דרייסיק מלכים זיינען געווען מיט אים, און פֿערד און רייטוועגן. און ער איז אַרויפגעגאַנגען און האָט געלעגערט אויף שוֹמְרוֹן, און מלחמה געהאַלטן אויף איר. edit</p>	<p>1KI 20:1 un Ben-Hadad der melech fun Aram hot ingezamlt zain gantsen cheil; un tsvei un draisik Molechim zainen geven mit im, un ferd un raitvegen. un er iz aroifgegangen un hot gelegert oif Shomron, un milchome gehalten oif ir.</p>	<p>1KI 20:1 And Ben-Hadad Melech Aram gathered all his army together; and there were thirty and two melech with him, and sus, and chariots; and he went up and laid siege against Shomron, and warred against her.</p>
<p>1KI 20:2 און ער האָט געשיקט שלוחים, צו אַחאַב דעם מלך פֿון ישְׂרָאֵל, אין שטאַט, edit</p>	<p>1KI 20:2 un er hot geshikt shluchim, tsu Achav dem melech fun Yisroel, in shtot,</p>	<p>1KI 20:2 And he sent malachim to Ach'av Melech Yisroel into the Ir, and said unto him, Thus saith Ben-Hadad,</p>
<p>1KI 20:3 און אים געלאָזט זאָגן: אַזוי האָט געזאָגט בן-הַדַּד: דיין זילבער און דיין גאָלד איז מיינס, און דייע ווייבער און דייע שענסטע קינדער זיינען מיינע. edit</p>	<p>1KI 20:3 un im gelozt zogen: azoi hot gezogt Ben-Hadad: dain zilber un dain gold iz meins, un daine vaiber un daine shenste kinder zainen maine.</p>	<p>1KI 20:3 Thy kesef and thy zahav is mine; thy nashim also and thy banim, even the tovim (best) are mine.</p>
<p>1KI 20:4 האָט געענטפֿערט דער מלך פֿון ישְׂרָאֵל און האָט געזאָגט: אַזוי ווי דיין וואָרט, edit</p>	<p>1KI 20:4 hot geentfert der melech fun Yisroel un hot gezogt: azoi vi dain vort, main Har melech; dainer bin ich, un alts vos ich</p>	<p>1KI 20:4 And the Melech Yisroel answered and said, Adoni, O melech, according to thy word, I am thine, and all that I have.</p>

<p>מִיַּיִן הָאֵר מֶלֶךְ; דִּינֶעֶר בֵּין אִיךְ, און אַלץ וואָס אִיךְ הָאָב. edit</p>	<p>hob.</p>	
<p>זײַנען ווידער געקומען די שלוּחִים, און הָאָבֵן געזאָגט: אַזוי הָאָט געזאָגט בֶּן-הַדָּד, אַזוי צו זאָגן: פֶּאָר וואָר, אִיךְ הָאָב דִּיר געשיקט זאָגן: דִּיין זילבער און דִּיין גאָלד, און דִּינע ווייבער און דִּינע קינדער זאָלסטו מיר געבן. edit</p>	<p>1Ki 20:5 zainen vider gekumen di shluchim, un hoben gezogt: azoi hot gezogt Ben-Hadad, azoi tsu zogen: far vor, ich hob dir geschikt zogen: dain zilber un dain gold, un daine vaiber un daine kinder zolstu mir geben.</p>	<p>1Ki 20:5 And the malachim came again, and said, Thus speaketh Ben-Hadad, saying, Although I have sent unto thee, saying, Thou shalt deliver me thy kesef, thy zahav, thy nashim, thy banim;</p>
<p>וואָרום אַז מָאָרְגֵן אִין דער צײַט וועל אִיךְ שִׁיקֵן צו דִּיר מײַנע קנעכט, וועלן זיי דורכזוכן דִּיין הויז, און די הײַזער פֿון דִּינע קנעכט; און עס וועט זײַן, וווּ נאָר אַ גלוסטיקייט פֿון דִּינע אויגן וועלן זיי אַרײַנטאָן אִין זײַער האַנט און אַוועקנעמען. edit</p>	<p>1Ki 20:6 vorem az morgen in der tsait vel ich shiken tsu dir maine knecht, velen ze durchzuchen dain hoiz, un di haizer fun daine knecht; un es vet zain, vu nor a glustikeit fun daine oigen velen ze arainton in zeyer hant un aveknemen.</p>	<p>1Ki 20:6 Yet I will send my avadim unto thee tomorrow about this time, and they shall search thine Bais (Palace), and the batim (houses) of thy avadim; and it shall be, that whatsoever is makhmad (precious) in thine eyes, they shall put it in their yad, and take it away.</p>
<p>הָאָט דער מֶלֶךְ פֿון יִשְׂרָאֵל גערופֿן אֶלֶע עלטסטע פֿון לָאָנָד, און הָאָט צו זיי געזאָגט: מערקט אַקאַרשט און זעט, אַז בײַז זוכט דער דאַזיקער. וואָרום ער הָאָט געשיקט צו מיר אום מײַנע ווייבער און אום מײַנע קינדער,</p>	<p>1Ki 20:7 hot der melech fun Yisroel gerufen ale eltste fun land, un hot tsu ze gezogt: merkt akorsht un zet, az beiz zucht der doziker. vorem er hot geschikt tsu mir um maine vaiber un um maine kinder, un um main zilber un um main gold, un ich hob nisht farmiten fun im.</p>	<p>1Ki 20:7 Then the Melech Yisroel summoned kol Ziknei HaAretz, and said, Mark, now, and see how this man seeketh ra'ah; for he sent unto me for my nashim, for my banim, for my kesef, for my zahav; and I denied him not.</p>

<p>און אום מיין זילבער און אום מיין גאלד, און איד האב נישט פארמיטן פון אים. edit</p>		
<p>1KI 20:8 האָבן צו אים געזאָגט אַלע עלטסטע און דאָס גאַנצע פּאָלק: זאָלסט נישט צוהערן און נישט איינוויליקן. edit</p>	<p>1KI 20:8 hoben tsu im gezogt ale eltste un dos gantse folk: zolst nisht tsuheren un nisht inwiliken.</p>	<p>1KI 20:8 All the zekenim and kol HaAm said unto him, Pay not heed unto him, nor consent.</p>
<p>1KI 20:9 האָט ער געזאָגט צו די שלוחים פֿון בן-הַדָּד: זאָגט צו מיין האָר דעם מלך: אַלץ אום וואָס דו האָסט געשיקט צו דיין קנעכט צוערשט וועל איד טאָן, אָבער די דאָזיקע זאָך קען איד נישט טאָן. זיינען געגאַנגען די שלוחים, און האָבן אים געבראַכט אַן ענטפֿער. edit</p>	<p>1KI 20:9 hot er gezogt tsu di shluchim fun Ben-Hadad: zogt tsu main Har dem melech: alts um vos du host geshikt tsu dain knecht tsuersht vel ich ton, ober di dozike zach ken ich nisht ton. zainen gegangen di shluchim, un hoben im gebracht an entfer.</p>	<p>1KI 20:9 Wherefore he said unto the malachim of Ben-Hadad, Tell adoni HaMelech, All that thou didst send for to thy eved at the first I will do; but this thing I may not do. And the malachim departed, and took him back davar.</p>
<p>1KI 20:10 האָט בן-הַדָּד געשיקט צו אים, און געזאָגט: זאָלן די ג-טער מיר טאָן אזוי און נאָך מער, אויב דער שטויב פֿון שומרון וועט קלעקן פֿאַר אַ הויפֿן דעם גאַנצן פּאָלק וואָס הינטער מיר! edit</p>	<p>1KI 20:10 hot Ben-Hadad geshikt tsu im, un gezogt: zolen di G-ter mir ton azoi un noch mer, oib der shtoib fun Shomron vet kleken far a hoifen dem gantsen folk vos hinter mir!</p>	<p>1KI 20:10 And Ben-Hadad sent unto him, and said, The elohim (g- ds) do so unto me, and more also, if the apha Shomron shall provide even a handful for kol haAm (each of the people) who are at my raglayim.</p>
<p>1KI 20:11 האָט געענטפֿערט דער מלך פֿון ישׂראֵל און האָט</p>	<p>1KI 20:11 hot geentfert der melech fun Yisroel un hot gezogt: zogt [im]: zol der vos gurt zich ersht</p>	<p>1KI 20:11 And the Melech Yisroel answered and said, Tell him, Let not khoger (one girding on)</p>

<p>געזאָגט: זאָגט [אים]: זאָל דער וואָס גורט זיך ערשט אָן, זיך נישט רימען ווי דער וואָס edit בינדט זיך שוין אָפּ.</p>	<p>on, zich nisht rimen vi der vos bindt zich shoin op.</p>	<p>boast himself as he that taketh off.</p>
<p>1KI 20:12 און עס איז געווען, ווי [בן-הַדָּד] האָט געהערט דעם דאָזיקן ענטפֿער, בעת ער האָט געטרונקען, ער און די מלכים, אין די בייִדלעך, אַזוי האָט ער געזאָגט צו זיינע קנעכט: שטעלט אויס! און זיי האָבן אויסגעשטעלט אַנקעגן דער שטאָט. edit</p>	<p>1KI 20:12 un es iz geven, vi [Ben- Hadad] hot gehert dem doziken entfer, beis er hot getrunken, er un di Molechim, in di baidlech, azoi hot er gezogt tsu zaine knecht: shtelt ois! un zei hoben oisgeshtelt ankegen der shtot.</p>	<p>1KI 20:12 And it came to pass, when Ben-Hadad heard this davar, as he was drinking, he and the melachim in the sukkot, that he said unto his avadim, Get ready to attack. And they set themselves in array against the Ir.</p>
<p>1KI 20:13 ערשט איינער אַ נביא האָט גענענט צו אַחאַב דעם מלך פֿון ישׂראֵל, און האָט געזאָגט: אַזוי האָט ה' געזאָגט: זעסט דעם גאַנצן דאָזיקן גרויסן המון? אָט גיב איך אים הייַנט אין דייַן האַנט, און וועסט וויסן אַז איך בין ה'. edit</p>	<p>1KI 20:13 ersht einer a novi hot genent tsu Achav dem melech fun Yisroel, un hot gezogt: azoi hot Hashem gezogt: zest dem gantsen doziken groisen hamon? ot gib ich im haint in dain hant, un vest visen az ich bin Hashem.</p>	<p>1KI 20:13 And, hinei, there came one navi unto Ach'av Melech Yisroel, saying, Thus saith HASHEM , Hast thou seen all this hamon hagadol (vast multitude) ? Hineni, I will deliver it into thine yad this day; and thou shalt know that I am HASHEM .</p>
<p>1KI 20:14 האָט אַחאַב געזאָגט: דורך וועמען? האָט ער געזאָגט: אַזוי האָט ה' געזאָגט: דורך די יונגען פֿון די לאַנדפֿירשטן. האָט ער געפֿרעגט: ווער זאָל אַנקניפֿן</p>	<p>1KI 20:14 hot Achav gezogt: durch vemen? hot er gezogt: azoi hot Hashem gezogt: durch di yungen fun di landfirshnten. hot er gefregt: ver zol onknipn di milchome? hot er gezogt: du.</p>	<p>1KI 20:14 Ach'av said, By whom? And he said, Thus saith HASHEM , Even by the na'arei sarei hamedinot (the servants of the provincial commanders) . Then he said, Who shall lead out in the milchamah? He</p>

<p>די מלחמה? האָט ער געזאָגט: edit .17</p>		<p>answered, Thou.</p>
<p>האָט ער איבערגעציילט 1KI 20:15 די יונגען פֿון די לאַנדפֿירשטן, און זיי זיינען געווען צוויי הונדערט און צוויי און דרייסיק. און נאָך זיי האָט ער איבערגעציילט דאָס גאַנצע פֿאָלק, אַלע קינדער פֿון ישׂראֵל – זיבן טויזנט. edit</p>	<p>1KI 20:15 hot er ibergetseilt di yungen fun di landfirshnten, un zei zainen geven tsvei hundert un tsvei un draisik. un noch zei hot er ibergetseilt dos gantse folk, ale kinder fun Yisroel – ziben toizent.</p>	<p>1KI 20:15 Then he numbered the na'arei sarei hamedinot, and they were two hundred and thirty-two; and after them he numbered kol HaAm, even all the Bnei Yisroel, being shivat alafim.</p>
<p>זיינען זיי אַרויסגעגאַנגען 1KI 20:16 אין מיטן טאָג, בעת בֶּן-הַדָּד האָט זיך שבור געטרונקען אין די בייִדלעך ער און די מלכים – די צוויי און דרייסיק מלכים וואָס האָבן אים געהאַלפֿן. edit</p>	<p>1KI 20:16 zainen zei aroisgegangen in miten tog, beis Ben-Hadad hot zich shiker getrunken in di baidlech er un di Molechim – di tsvei un draisik Molechim vos hoben im geholfen.</p>	<p>1KI 20:16 And they set forth at tzohorayim. But Ben-Hadad was drinking himself shikkor in the sukkot, he and the melachim, the thirty and two melachim ozer (<i>allied with</i>) him.</p>
<p>און די יונגען פֿון די 1KI 20:17 לאַנדפֿירשטן זיינען אַרויסגעגאַנגען צוערשט; אַבער בֶּן-הַדָּד האָט געשיקט, און מע האָט אים אָנגעזאָגט, אַזוי צו זאָגן: מענטשן זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון שומרון. edit</p>	<p>1KI 20:17 un di yungen fun di landfirshnten zainen aroisgegangen tsuersht; ober Ben-Hadad hot geshikt, un me hot im ongezogt, azoi tsu zogen: mentshen zainen aroisgegangen fun Shomron.</p>	<p>1KI 20:17 And the na'arei sarei hamedinot went out first; and Ben-Hadad sent out, and they reported to him, saying, There are anashim come out from Shomron.</p>
<p>האָט ער געזאָגט: סיי זיי 1KI 20:18 זיינען פֿאַר שְׁלוֹם אַרויסגעגאַנגען, כאַפֿט זיי</p>	<p>1KI 20:18 hot er gezogt: sai zei zainen far shalom aroisgegangen, chapt zei lebedikerheit, un sai zei zainen</p>	<p>1KI 20:18 And he said, Whether they be come out for shalom, take them chayyim (<i>alive</i>) ; or whether they be come out for</p>

<p>לעבעדיקערהייט, און סײַ זײ זײנען פֿאַר מלחמה אַרויסגעגאַנגען, לעבעדיקערהייט כאַפֿט זײ. edit</p>	<p>far milchome aroisgegangen, lebedikerheit chapt zei.</p>	<p>milchamah, take them chayyim (<i>alive</i>) .</p>
<p>אַרויסגעגאַנגען פֿון שטאָט – די יונגען פֿון די לאַנדפֿירשטן, און דער חיל וואָס הינטער זײ. edit</p>	<p>1KI 20:19 un di zainen aroisgegangen fun shtot – di yungen fun di landfirshTEN, un der cheil vos hinter zei.</p>	<p>1KI 20:19 So these na'arei sarei hamedinot came out of the Ir, and the army which followed them.</p>
<p>און זײ האָבן געשלאָגן אײטלעכער זײן מאַן, און די אַרמײס זײנען אַנטלאָפֿן, און ישׂראַל האָט זײ נאַכגעיאָגט. און בן-הַדַד דער מלך פֿון אַרם איז אַנטרונגען געוואָרן אויף אַ פֿערד מיט רײטער. edit</p>	<p>1KI 20:20 un zei hoben geshlogen itlecher zain man, un di Aramim zainen antlofen, un Yisroel hot zei nochgeiogt. un Ben-Hadad der melech fun Aram iz antrunen gevoren oif a ferd mit raiter.</p>	<p>1KI 20:20 And they struck down every ish his ish; and Aram (<i>the Syrians</i>) fled; and Yisroel pursued them; and Ben-Hadad Melech Aram escaped al-sus (<i>on horse</i>) and the parashim (<i>cavalry</i>) .</p>
<p>און דער מלך פֿון ישׂראַל איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט געשלאָגן די פֿערד און די רײטוועגן, און געשלאָגן צווישן אַרם אַ גרויסן שלאַק. edit</p>	<p>1KI 20:21 un der melech fun Yisroel iz aroisgegangen, un hot geshlogen di ferd un di raitvegen, un geshlogen tsvishen Aram a groisen shlak.</p>	<p>1KI 20:21 And the Melech Yisroel went out, and struck down sus and chariot, and slaughtered Aram with a makkah gedolah (<i>great slaughter</i>) .</p>
<p>און דער נביא האָט גענענט צו דעם מלך פֿון ישׂראַל און האָט צו אים געזאָגט: גײ פֿאַרשטאַרק זיך, און מערק און זע וואָס דו זאָלסט טאָן, וואָרום צום</p>	<p>1KI 20:22 un der novi hot genent tsu dem melech fun Yisroel un hot tsu im gezogt: gei farshtark zich, un merk un ze vos du zolst ton, vorem tsum umker fun yor kumt der melech fun Aram aroifblikendik oif dir.</p>	<p>1KI 20:22 And the navi came to the Melech Yisroel, and said unto him, Go, strengthen thyself, and mark, and see what thou doest; for at the teshuvat hashanah (<i>the turn of the year, springtime</i>) Melech Aram will</p>

<p>אומקער פֿון יאָר קומט דער מלך פֿון אַרם אַרויף אויף דיר. edit</p>		<p>come up against thee.</p>
<p>און די קנעכט פֿון דעם מלך פֿון אַרם האָבן צו אים געזאָגט: אַ ג-ט פֿון בערג איז זייער ה', דערום זיינען זיי געווען שטאַרקער פֿון אונדז; לאָמיר אָבער מלחמה האַלטן מיט זיי אויף אַ גלייכן פּלאַץ, אויב מיר וועלן נישט זיין שטאַרקער פֿון זיי! edit</p>	<p>1KI 20:23 un di knecht fun dem melech fun Aram hoben tsu im gezogt: a G-t fun berg iz zeyer Hashem, derum zainen ze geven shtarker fun undz; lomir ober milchome halten mit ze oif a glaichen plats, oib mir velen nisht zain shtarker fun zei!</p>	<p>1KI 20:23 The avadim of Melech Aram said unto him, Their elohim are elohei harim (g-ds of the hills) ; therefore they were stronger than we; but let us fight against them on the plain; then surely we shall be stronger than they.</p>
<p>און די דאָזיקע זאָך טו; טו אָפּ די מלכים איטלעכן פֿון זיין אָרט און מאַך אַנפֿירער אַנשטאַט זיי. edit</p>	<p>1KI 20:24 un di dozike zach tu; tu op di Molechim itlechen fun zain ort un mach onfirer anshtot ze.</p>	<p>1KI 20:24 And do this thing: Remove the melachim, every ish from his makom (place, post) , and put officers in their places;</p>
<p>און דו זאָלסט דיר צונויפֿציילן אַ חיל אַזוי ווי דער חיל וואָס איז ביי דיר געפֿאַלן, און פֿערד אַזוי ווי די פֿערד, און רייטוועגן אַזוי ווי די רייטוועגן; און לאָמיר מלחמה האַלטן מיט זיי אויף אַ גלייכן פּלאַץ, אויב מיר וועלן נישט זיין שטאַרקער פֿון זיי! האָט ער צוגעהערט צו זייער קול, און האָט אַזוי געטאָן. edit</p>	<p>1KI 20:25 un du zolst dir tsunoiftseilen a cheil azoi vi der cheil vos iz bai dir gefalen, un ferd azoi vi di ferd, un raitvegen azoi vi di raitvegen; un lomir milchome halten mit zei oif a glaichen plats, oib mir velen nisht zain shtarker fun zei! hot er tsugehert tsu zeyer kol, un hot azoi geton.</p>	<p>1KI 20:25 And muster thee an army, like the army that thou hast lost, sus for sus, and merkavah for merkavah; and we will fight against them on the plain, and surely we shall be stronger than they. And he paid heed unto their voice, and did so.</p>

<p>און עס איז געווען צום 1KI 20:26 אומקער פֿון יאָר, האָט בן- הַדָּד איבערגעציילט די אַרמִים, און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען קיין אַפֿק אויף מלחמה מיט ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 20:26 un es iz geven tsum umker fun yor, hot Ben-Hadad ibergetseilt di Aramim, un er iz aroifgegangen kein Aphek oif milchome mit Yisroel.</p>	<p>1KI 20:26 And it came to pass at the teshuvat hashanah, that Ben- Hadad mustered Aram, and went up to Aphek, to war against Yisroel.</p>
<p>און די קינדער פֿון 1KI 20:27 ישׂראֵל זיינען איבערגעציילט געוואָרן, און פֿאַרזאָרגט געוואָרן מיט שפּייז, און זיינען אַרויסגעגאַנגען אַקעגן זיי. און די קינדער פֿון ישׂראֵל האָבן געלאָגערט אַקעגן זיי, אַזוי ווי צוויי קליינע סטאַדעס ציגן. און די אַרמִים האָבן אָנגעפֿילט דאָס לאַנד. edit</p>	<p>1KI 20:27 un di kinder fun Yisroel zainen ibergetseilt gevoren, un farzorgt gevoren mit shpaiz, un zainen aroisgegangen akegen zei. un di kinder fun Yisroel hoben gelagert akegen ze, azoi vi tsvei kleine stades tsigen. un di Aramim hoben ongefilt dos land.</p>	<p>1KI 20:27 And the Bnei Yisroel were mustered, and were all outfitted as battle-ready, and marched out to meet them; and the Bnei Yisroel encamped opposite them like two little flocks of izzim (<i>goats</i>) ; but Aram (<i>the Syrians</i>) filled ha'aretz.</p>
<p>אָט דער מאַן פֿון ג-ט 1KI 20:28 גענענט, און האָט גערעדט צו דעם מלך פֿון ישׂראֵל און געזאָגט: אַזוי האָט ה' געזאָגט: ווייל די אַרמִים האָבן געזאָגט: אַ ג-ט פֿון בערג איז ה', און נישט אַ ג-ט פֿון טאַלן איז ער, דערום וועל איך געבן דעם גאַנצן דאָזיקן גרויסן המון אין דיין האַנט, און איר וועט וויסן אַז איך בין ה'. edit</p>	<p>1KI 20:28 hot der man fun G-t genent, un hot geredt tsu dem melech fun Yisroel un gezogt: azoi hot Hashem gezogt: vail di Aramim hoben gezogt: a G-t fun berg iz Hashem, un nisht a G-t fun tolen iz er, derum vel ich geben dem gantsen doziken groisen hamon in dain hant, un ir vet visen az ich bin Hashem.</p>	<p>1KI 20:28 And there came an Ish HaElohim, and spoke unto Melech Yisroel, and said, Thus saith HASHEM , Because Aram have said, HASHEM is Elohei Harim, but not Elohei Amakim (<i>G-d of Valleys</i>) therefore will I deliver all this hamon hagadol (<i>vast multitude</i>) into thine yad, and ye shall know that I am HASHEM .</p>

<p>1KI 20:29 און זיי האָבן געלאַגערט איינע אַקעגן די אַנדערע זיבן טעג. און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, האָט גענענט די מלחמה, און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשלאָגן פֿון אַרם הונדערט טויזנט פֿוסגייער אין איין טאָג. edit</p>	<p>1KI 20:29 un zei hoben gelagert eine akegen di andere ziben teg. un es iz geven oifen zibeten tog, hot genent di milchome, un di kinder fun Yisroel hoben geschlogen fun Aram hundert toizent fusageyer in ein tog.</p>	<p>1KI 20:29 And they encamped these opposite those shivat yamim. And so it was, that in the yom hashevi'i the milchamah was joined; and the Bnei Yisroel slaughtered of Aram a hundred thousand foot soldiers in yom echad.</p>
<p>1KI 20:30 און די איבעריקע זיינען אַנטלאָפֿן קיין אַפֿק, אין שטאָט; איז די מויער איינגעפֿאַלן אויף זיבן און צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס זיינען איבערגעבליבן. און בן- הַדד איז אַנטלאָפֿן און איז אַריין אין שטאָט, אין אַ קאַמער הינטער אַ קאַמער. edit</p>	<p>1KI 20:30 un di iberike zainen antlofen kein Aphek, in shtot; iz di moier ingefalen oif ziben un tsvantsik toizent man vos zainen ibergebliben. un Ben- Hadad iz antlofen un iz arain in shtot, in a kamer hinter a kamer.</p>	<p>1KI 20:30 But the rest fled to Aphek, into the Ir; and there a chomah (<i>wall</i>) fell upon twenty and seven elef ish that were left. And Ben-Hadad fled, and went into the Ir, into cheder b'cheder (<i>a room within a room, an inner room</i>) .</p>
<p>1KI 20:31 האָבן זיינע קנעכט צו אים געזאָגט: זע נאָר, מיר האָבן געהערט אַז די מלכים פֿון דעם הויז פֿון ישׂראל זיינען גענאָדיקע מלכים; לאַמיר, איד בעט דיר, אַנטאָן זאַקקליידער אויף אונדזערע לענדן, און שטריק אויף אונדזער קאָפֿ, און לאַמיר אַרויסגיין צו דעם מלך פֿון ישׂראל, אפֿשר וועט</p>	<p>1KI 20:31 hoben zaine knecht tsu im gezogt: ze nor, mir hoben gehert az di Molechim fun dem hoiz fun Yisroel zainen genodike Molechim; lomir, ich bet dich, onton zakkleider oif undzere lenden, un shtrik oif undzer kop, un lomir aroisgein tsu dem melech fun Yisroel, efsher vet er dich lozen leben.</p>	<p>1KI 20:31 And his avadim said unto him, Hinei now, we have heard that the melachim of Bais Yisroel are malkhei chesed; let us, now, put sackcloth on our loins, and ropes upon our heads, and go out to the Melech Yisroel; perhaps he will save thy nefesh.</p>

<p>ער דיד לאָזן לעבן. edit</p>		
<p>1KI 20:32 האָבן זיי אָנגעגורט זאַקקליידער אויף זייערע לענדן, און שטריק אויף זייערע קעפּ, און זיי זיינען געקומען צו דעם מלך פֿון ישׂראל, און האָבן געזאָגט: דיין קנעכט בן-הַדַּד האָט געזאָגט: לאָמִיד לעבן, איד בעט דיד. האָט ער געזאָגט: לעבט ער נאָך? ער איז מיין ברודער. edit</p>	<p>1KI 20:32 hoben zeí ongegurt zakkleider oif zeyere lenden, un shtrik oif zeyere kef, un zeí zainen gekumen tsu dem melech fun Yisroel, un hoben gezogt: dain knecht Ben-Hadad hot gezogt: lomich leben, ich bet dich. hot er gezogt: lebt er noch? er iz main bruder.</p>	<p>1KI 20:32 So they girded sackcloth on their loins, and put ropes on their heads, and came to the Melech Yisroel, and said, Thy eved Ben-Hadad saith, Let now my nefesh live. And he said, Is he yet alive? He is achi (my brother) .</p>
<p>1KI 20:33 און די מענטשן האָבן עס גענומען פֿאַר אַ צייכן, און זיי האָבן זיך געאַיילט און באַוואַרנט אויב ער מיינט עס, און האָבן געזאָגט: דיין ברודער בן-הַדַּד. האָט ער געזאָגט: גייט ברענגט אים. איז אַרויסגעקומען צו אים בן-הַדַּד, און ער האָט אים אַרויפֿגענומען אויפֿן רייטוואָגן. edit</p>	<p>1KI 20:33 un di mentshen hoben es genumen far a tseichen, un zeí hoben zich geailt un bavornt oib er meint es, un hoben gezogt: dain bruder Ben-Hadad. hot er gezogt: geit brengt im. iz aroisgekumen tsu im Ben-Hadad, un er hot im aroifgenumen oifen raitvogen.</p>	<p>1KI 20:33 Now the anashim did interpret this as a sign of mercy from him, and did hastily seize on it; and they said, Thy brother Ben-Hadad! Then he said, Go ye, bring him. Then Ben-Hadad came forth to him; and he brought him up onto the merkavah.</p>
<p>1KI 20:34 און [בן-הַדַּד] האָט צו אים געזאָגט: די שטעט וואָס מיין פֿאָטער האָט צוגענומען פֿון דיין פֿאָטער וועל איד אומקערן, און גאַסן זאַלסטו</p>	<p>1KI 20:34 un [Ben-Hadad] hot tsu im gezogt: di shtet vos main foter hot tsugenumen fun dain foter vel ich umkeren, un gasen zolstu dir machen in Damascus, azoi vi main foter hot gemacht</p>	<p>1KI 20:34 And Ben-hadad said unto him, The cities, which Avi took from Avicha, I will return; and thou shalt set up chutzot (market areas) for thee in Damascus, just as Avi set up in</p>

<p>דיר מאַכן אין דמשק, אַזוי ווי מיין פֿאַטער האָט געמאַכט אין שומרון. [האָט אַחאַב געזאָגט:] און איד וועל דיד אַוועקלאָזן מיט דעם דאַזיקן בְּרִית. און ער האָט אים געשלאָסן {כרת} אַ בְּרִית, און האָט אים אַוועקגעלאָזט. edit</p>	<p>in Shomron. [hot Achav gezogt:] un ich vel dich aveklozen mit dem doziken bris. un er hot im geshlosen a bris, un hot im avekgelozt.</p>	<p>Shomron. Then said Ach'av, I will send thee away with this brit (covenant) . So he made a brit (covenant) with him, and sent him away.</p>
<p>און איינער אַ מאַן פֿון די יונגע נביאים האָט געזאָגט צו זיין חבֿר דורך דעם וואָרט פֿון ה': שלאָג מיך, איד בעט דיד, און דער מאַן האָט אים נישט געוואָלט שלאָגן. edit</p>	<p>1KI 20:35 un einer a man fun di yunge neviim hot gezogt tsu zain chever durch dem vort fun Hashem: shlog mich, ich bet dich, un der man hot im nisht gevolt shlogen.</p>	<p>1KI 20:35 And a certain man of the Bnei HaNevi'im said unto his re'a (neighbor) in the Devar HASHEM , Strike me, now. The ish refused to strike him.</p>
<p>האָט ער געזאָגט: ווייל דו האָסט נישט צוגעהערט צו דעם קול פֿון ה', אָט גייסטו אַוועק פֿון מיר, און דיד וועט דערשלאָגן אַ לייב. און ווי ער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון אים, אַזוי האָט אים אַנגעטראָפֿן אַ לייב, און האָט אים דערשלאָגן. edit</p>	<p>1KI 20:36 hot er gezogt: vail du host nisht tsugehert tsu dem kol fun Hashem, ot geistu avek fun mir, un dich vet dershlogen a laib. un vi er iz avekgegangen fun im, azoi hot im ongetrofen a laib, un hot im dershlogen.</p>	<p>1KI 20:36 Then said he unto him, Because thou hast not obeyed the kol HASHEM , behold, thou, as soon as thou art departed from me, an aryeh shall kill thee. And as soon as he was departed from him, an aryeh found him, and killed him.</p>
<p>האָט ער אַנגעטראָפֿן אַן אַנדער מאַן, און האָט געזאָגט: שלאָג מיך, איד בעט דיד. און דער מאַן האָט אים געשלאָגן, </p>	<p>1KI 20:37 hot er ongetrofen an ander man, un hot gezogt: shlog mich, ich bet dich. un der man hot im geshlogen, shlogendik biz vunden.</p>	<p>1KI 20:37 Then he found another ish, and said, strike me, now. And the ish struck him, so that in striking he wounded him.</p>

<p>שלאַגנדיק ביז ווונדן. edit</p>		
<p>און דער נביא איז 1Ki 20:38 געגאַנגען און האָט געהאַרט אויפֿן מלך ביים וועג; און ער האָט זיך פֿאַרשטעלט מיטן קאַפּבאַנד איבער זיינע אויגן. edit</p>	<p>1Ki 20:38 un der novi iz gegangen un hot gehart oifen melech baim veg; un er hot zich farshtelt miten kopband iber zaine oigen.</p>	<p>1Ki 20:38 So the navi departed, and stood waiting for HaMelech by the derech, and disguised himself with bandage over his eyes.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי 1Ki 20:39 דער מלך איז פֿאַרבייגעגאַנגען, אזוי האָט ער געשריען צום מלך און האָט געזאָגט: דיין קנעכט איז אַרויסגעגאַנגען אין דער מלחמה, ערשט אַ מאַן האָט זיך אָפּגעקערט, און האָט געבראַכט צו מיר אַ מאַן, און האָט געזאָגט: אָט דעם דאָזיקן מאַן, אויב געמינערט וועט ער געמינערט ווערן; וועט דיין נפֿש זיין אַנשטאַט זיין נפֿש; אָדער אַ צענטנער זילבער וועסטו באַצאָלן: edit</p>	<p>1Ki 20:39 un es iz geven, vi der melech iz farbaigegangen, azoi hot er geshrien tsum melech un hot gezogt: dain knecht iz aroisgegangen in der milchome, ersht a man hot zich opgekert, un hot gebracht tsu mir a man, un hot gezogt: ot dem doziken man, oib geminert vet er geminert veren; vet dain nefesh zain anshtot zain nefesh; oder a tsentner zilber vestu batsolen:</p>	<p>1Ki 20:39 And as HaMelech passed by, he cried out unto HaMelech; and he said, Thy eved went out into the thick of the milchamah; and, hinei, an ish turned aside, and brought an ish unto me, and said, Be shomer over (guard) this ish: if by any means he be missing, then shall thy nefesh be for his nefesh, or else thou must pay a talent of kesef.</p>
<p>און ווי דיין קנעכט איז 1Ki 20:40 געווען פֿאַרטאָן דאָ און דאָרטן, אזוי איז ער נישט געוואָרן. האָט דער מלך פֿון ישׂראֵל צו אים געזאָגט. אזוי</p>	<p>1Ki 20:40 un vi dain knecht iz geven farton do un dorten, azoi iz er nisht gevoren. hot der melech fun Yisroel tsu im gezogt. azoi zol zain dain mishpot; du alein host gepasket.</p>	<p>1Ki 20:40 And while thy eved was busy here and there, he was gone. And the Melech Yisroel said unto him, So shall thy mishpat be; thyself hast decided it.</p>

<p>זָאָל זײַן דײַן משפּט; דו אַליין האַסט געפֿסקעט. edit</p>		
<p>האַט ער אויף גיך 1KI 20:41 אַפּגעטאַן דעם קאַפּבאַנד פֿון זײַנע אויגן, און דער מלך פֿון ישׂראָל האָט אים דערקענט, אַז ער איז פֿון די נבֿיאים. edit</p>	<p>1KI 20:41 hot er oif gich opgeton dem kopband fun zaine oigen, un der melech fun Yisroel hot im derkent, az er iz fun di neviim.</p>	<p>1KI 20:41 And he hasted, and removed the bandage from over his eyes; and Melech Yisroel recognized him that he was of the Nevi'im.</p>
<p>און ער האָט צו אים 1KI 20:42 געזאָגט: אַזוי האָט ה' געזאָגט: ווייל דו האָסט אַרויסגעלאָזט פֿון דער האַנט דעם מאַן פֿון מיין חרם, זאָל דײַן נפֿש זײַן אַנשטאַט זײַן נפֿש, און דײַן פֿאַלק אַנשטאַט זײַן פֿאַלק. edit</p>	<p>1KI 20:42 un er hot tsu im gezogt: azoi hot Hashem gezogt: vail du host aroisgelozt fun der hant dem man fun main Chorem, zol dain nefesh zain anshtot zain nefesh, un dain folk anshtot zain folk.</p>	<p>1KI 20:42 And he said unto him, Thus saith HASHEM , Because thou hast let go out of thy yad an ish whom I appointed to cherem (utter destruction) , therefore thy nefesh shall be for his nefesh, and thy people instead of his people.</p>
<p>און דער מלך פֿון ישׂראָל 1KI 20:43 איז אַוועק צו זײַן הויז צעטראָגן און פֿאַרבייזערט, און ער איז געקומען קיין שומרון. edit</p>	<p>1KI 20:43 un der melech fun Yisroel iz avek tsu zain hoiz tsetrogen un farbeizert, un er iz gekumen kein Shomron.</p>	<p>1KI 20:43 And Melech Yisroel came to his bais sar veza'ef (sullen and dejected) , and came to Shomron.</p>
<p>און עס איז געווען נאָך די 1KI 21:1 דאָזיקע געשעענישן: נבֿות דער יזרעאלי האָט געהאַט אַ ווינגאַרטן וואָס איז געווען אין יזרעאל לעבן דעם פֿאַלאַץ פֿון אַחאַב דעם מלך פֿון שומרון. edit</p>	<p>1KI 21:1 un es iz geven noch di dozike gesheenishen: Navot der Yizreel hot gehat a vaingorten vos iz geven in Yizreel leben dem palats fun Achav dem melech fun Shomron.</p>	<p>1KI 21:1 And it came to pass after these things, that Navot the Yizre'eli had a kerem (vineyard) , which was in Yizre'el (Jezeel) , beside the heikhal (palace) Ach'av Melech Shomron.</p>

<p>1KI 21:2 האָט אַחאַב געזאָגט צו נְבוֹתָן, אַזוי צו זאָגן: גיב מיר דיין וויינגאַרטן, כדי ער זאָל מיר זיין פֿאַר אַ גאַרטן פֿון גרינס, ווייל ער איז נאָנט לעבן מיין הויז, און איך וועל דיר געבן אַנשטאַט אים אַ וויינגאַרטן אַ בעסערן פֿון אים. אָדער אויב אין דייע אויגן איז בעסער, וועל איך דיר געבן געלט אין מקח פֿון דעם. edit</p>	<p>1KI 21:2 hot Achav gezogt tsu Navoten, azoi tsu zogen: gib mir dain vaingorten, kedei er zol mir zain far a gorten fun grins, vail er iz nont leben main hoiz, un ich vel dir geben anshtot im a vaingorten a beseren fun im. oder oib in daine oigen iz beser, vel ich dir geben gelt in mkch fun dem.</p>	<p>1KI 21:2 And Ach'av spoke unto Navot, saying, Give me thy kerem (vineyard), that I may have it for an herb gan (garden), because it is karov (near) unto my Bais; and I will give thee in exchange for it a tov kerem (better vineyard) than it; or, if it seem tov in thine eyes, I will give thee the worth of it in kesef.</p>
<p>1KI 21:3 האָט נְבוֹתָן געזאָגט צו אַחאַבן: באַהיט מיך ה', איך זאָל דיר אָפּגעבן די נחלה פֿון מייע עלטערן. edit</p>	<p>1KI 21:3 hot Navot gezogt tsu Achaven: bahit mich Hashem, ich zol dir opgeben di nachle fun maine elteren.</p>	<p>1KI 21:3 And Navot said to Ach'av, Chalilah li me' HASHEM (far be it from me before HASHEM), that I should give the nachalat Avoti unto thee.</p>
<p>1KI 21:4 איז אַחאַב געקומען אין זיין הויז צעטראָגן און פֿאַרבייזערט איבער דעם וואָרט וואָס נְבוֹתָן דער יזרעאָלי האָט צו אים גערעדט, אַז ער האָט געזאָגט: איך וועל דיר נישט אָפּגעבן די נחלה פֿון מייע עלטערן. און ער האָט זיך געלייגט אויף זיין בעט, און האָט אומגעדרייט זיין פנים, און נישט געגעסן קיין שפּייז. edit</p>	<p>1KI 21:4 iz Achav gekumen in zain hoiz tsetrogen un farbeizert iber dem vort vos Navot der Yizreel hot tsu im geredt, az er hot gezogt: ich vel dir nisht opgeben di nachle fun maine elteren. un er hot zich geleigt oif zain bet, un hot umgedreit zain ponem, un nisht gegesen kein shpaiz.</p>	<p>1KI 21:4 And Ach'av came into his Bais sar veza'ef (sullen and dejected) because of the davar which Navot the Yizre'eli had spoken to him; for he had said, I will not give thee the nachalat avoti. And he lay down upon his mittah, and turned away his face, and would eat no lechem.</p>

<p>1KI 21:5 איז צוגעקומען צו אים זיין ווייב איזבל, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס איז דאָס דיין געמיט צעטראָגן, און דו עסט נישט קיין שפּייז? edit</p>	<p>1KI 21:5 iz tsugekumen tsu im zain vaib Izevel, un hot tsu im gezogt: vos iz dos dain gemit tsetrogen, un du est nisht kein shpaiz?</p>	<p>1KI 21:5 But Izevel his isha came to him, and said unto him, Mah zeh (<i>What [is] this?</i>) Thy ruach is sarah (<i>sullen</i>), that thou eatest no lechem?</p>
<p>1KI 21:6 האָט ער צו איר געזאָגט: ווייל איך האָב גערעדט צו נְבוֹת דַעַם יִזְרְעֵאֵל, און איך האָב צו אים געזאָגט: גיב מיר דיין וויינגאַרטן פֿאַר געלט, אָדער אויב דו ווילסט, וועל איך דיר געבן אַן אַנדער וויינגאַרטן אַנשטאַט אים; און ער האָט געזאָגט: איך וועל דיר נישט אָפּגעבן מיין וויינגאַרטן. edit</p>	<p>1KI 21:6 hot er tsu ir gezogt: vail ich hob geredt tsu Navot dem Yizreel, un ich hob tsu im gezogt: gib mir dain vaingorten far gelt, oder oib du vilst, vel ich dir geben an ander vaingorten anshtot im; un er hot gezogt: ich vel dir nisht opgeben main vaingorten.</p>	<p>1KI 21:6 And he said unto her, Because I spoke unto Navot the Yizre'eli and said unto him, Give me thy kerem (<i>vineyard</i>) for kesef; or else, if it please thee, I will give thee another kerem (<i>vineyard</i>) in its place; but he answered, I will not give thee my kerem (<i>vineyard</i>).</p>
<p>1KI 21:7 האָט זיין ווייב איזבל צו אים געזאָגט: פֿירסט דו אַצונד די מלוכה איבער ישׂראֵל? שטיי אויף, עס שפּייז, אַז זאָל דיין האַרץ זיין פֿריילעך. איך וועל דיר געבן דעם וויינגאַרטן פֿון נְבוֹת דַעַם יִזְרְעֵאֵל. edit</p>	<p>1KI 21:7 hot zain vaib Izevel tsu im gezogt: first du atsund di meluche iber Yisroel? shtei oif, es shpaiz, az zol dain harts zain freilech. ich vel dir geben dem vaingorten fun Navot dem Yizreel.</p>	<p>1KI 21:7 And Izevel his isha said unto him, What a grand sovereign over Yisroel you are! Arise, and eat lechem, and let thine lev be cheerful; I will give thee the kerem (<i>vineyard</i>) of Navot the Yizre'eli.</p>
<p>1KI 21:8 און זי האָט געשריבן בריוו אין אַחאַבס נאַמען, און פֿאַרזיגלט מיט זיין זיגל, און האָט געשיקט די בריוו צו די</p>	<p>1KI 21:8 un zi hot geshriben briv in Achavs nomen, un farziglet mit zain zigl, un hot geshikt di briv tsu di eltste un tsu di adllait vos in zain shtot, vos hoben gevoint</p>	<p>1KI 21:8 So she wrote sefarim (<i>letters</i>) b'shem Ach'av, and sealed them with his chotam (<i>seal</i>), and sent the sefarim unto the zekenim and to the</p>

<p>עלטסטע און צו די אַדללייט וואָס אין זײַן שטאָט, וואָס האַבן געוווינט מיט נבֿותן. edit</p>	<p>mit Navoten.</p>	<p>chorim (<i>nobles, rulers</i>) that were in his city, dwelling with Navot.</p>
<p>1KI 21:9 און זי האָט געשריבן אין די בריוו, אַזוי צו זאָגן: רופֿט אויס אַ תַּענית, און זעצט אַוועק נבֿותן אויבן אָן פֿון פֿאַלק. edit</p>	<p>1KI 21:9 un zi hot geshriben in di briv, azoi tsu zogen: ruft ois a toenit, un zetst avek Navoten oiben on fun folk.</p>	<p>1KI 21:9 And she wrote in the sefarim, saying, Proclaim a tzom, and set Navot on high among the people;</p>
<p>1KI 21:10 און זעצט אַוועק צוויי מענטשן, נידערטרעכטיקע יונגען, אַקעגן אים, זיי זאָלן עדות זאָגן אויף אים, אַזוי צו זאָגן: האָסט געלעסטערט אַלקים און דעם מלך. און פֿירט אים אַרויס, און פֿאַרשטיינט אים, און ער זאָל שטאַרבן. edit</p>	<p>1KI 21:10 un zetst avek tsvei mentshen, nidertrechtike yungen, akegen im, zeI zolen eides zogen oif im, azoi tsu zogen: host gelestert Elokim un dem melech. un firt im arois, un farshteint im, un er zol shtarben.</p>	<p>1KI 21:10 And seat two men, bnei beliyaal, opposite him, to bear witness against him, saying, Thou didst upon Elohim and Melech make a brocha! And then take him out, and stone him, that he may die.</p>
<p>1KI 21:11 האָבן די מענטשן פֿון זײַן שטאָט, און די עלטסטע און די אַדללייט וואָס האָבן געוווינט אין זײַן שטאָט, געטאַן אַזוי ווי אַיזבל האָט צו זיי געשיקט, אַזוי ווי עס איז געווען געשריבן אין די בריוו וואָס זי האָט צו זיי געשיקט. edit</p>	<p>1KI 21:11 hoben di mentshen fun zain shtot, un di eltste un di adllait vos hoben gevoint in zain shtot, geton azoi vi Izevel hot tsu zeI geshikt, azoi vi es iz geven geshriben in di briv vos zi hot tsu zeI geshikt.</p>	<p>1KI 21:11 And the anashim of his city, even the zekenim and the chorim (<i>nobles</i>) who were the inhabitants in his city, did just as Izevel had sent unto them, and just as it was written in the sefarim which she had sent unto them.</p>
<p>1KI 21:12 זיי האָבן אויסגערופֿן אַ תַּענית, און זעצט אַוועק אַ פֿאַלק. edit</p>	<p>1KI 21:12 zeI hoben oisgerufen a toenit, un hoben avekgezest</p>	<p>1KI 21:12 They proclaimed a tzom, and seated Navot on high</p>

<p>תַּעֲנִית, און האָבן אָוועקגעזעצט נְבוֹתָן אויבן אָן פֿון פֿאַלק. edit</p>	<p>Navoten oiben on fun folk.</p>	<p>among the people.</p>
<p>און די צוויי מענטשן, נידערטרעכטיקע יונגען, זיינען געקומען און האָבן זיך געזעצט אַקעגן אים; און די נידערטרעכטיקע יונגען האָבן עדות געזאָגט אויף אים, אויף נְבוֹתָן, פֿאַרן פֿאַלק, אַזוי צו זאָגן: נְבוֹתָן האָט געלעסטערט אלקים און דעם מלך. און מע האָט אים אַרויסגעפֿירט אויסן שטאָט, און אים פֿאַרוואָרפֿן מיט שטיינער, און ער איז געשטאַרבן. edit</p>	<p>1KI 21:13 un di tsvei mentshen, nidertrechtike yungen, zainen gekumen un hoben zich gezetst akegen im; un di nidertrechtike yungen hoben eides gezogt oif im, oif Navoten, faran folk, azoi tsu zogen: Navot hot gelestert Elokim un dem melech. un me hot im aroisgefirt oisen shtot, un im farvorfen mit shtainer, un er iz geshtorben.</p>	<p>1KI 21:13 And there came in two anashim, bnei beliyaal, and sat opposite him; and the anashim of beliyaal witnessed against him, even against Navot, in the presence of the people, saying, Navot blasphemed Elohim vaMelech! Then they took him forth outside of the Ir, and stoned him with stones, that he died.</p>
<p>און זיי האָבן געשיקט צו אַיזבלען, אַזוי צו זאָגן: נְבוֹתָן איז פֿאַרשטיינט געוואָרן, און ער איז טויט. edit</p>	<p>1KI 21:14 un zei hoben geshikt tsu Izevelen, azoi tsu zogen: Navot iz farshteint gevoren, un er iz toit.</p>	<p>1KI 21:14 Then they sent to Izevel, saying, Navot is stoned, and is dead.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי אַיזבל האָט געהערט אַז נְבוֹתָן איז פֿאַרשטיינט געוואָרן, און ער איז טויט, אַזוי האָט אַיזבל געזאָגט צו אַחאַבן: שטיי אויף: ירשע דעם ווינגאַרטן פֿון נְבוֹתָן דעם יזרעאלי, וואָס ער</p>	<p>1KI 21:15 un es iz geven, vi Izevel hot gehert az Navot iz farshteint gevoren, un er iz toit, azoi hot Izevel gezogt tsu Achaven: shtei oif: yarshe dem vaingorten fun Navot dem Yizreel, vos er hot dir nisht gevolt geben far gelt. vorem Navot lebt nisht, naiert</p>	<p>1KI 21:15 And it came to pass, when Izevel heard that Navot was stoned, and was dead, that Izevel said to Ach'av, Arise, take possession of the kerem of Navot the Yizre'eli, which he refused to give thee for kesef; for Navot is not chai (alive) ,</p>

<p>הָאָט דיר נישט געוואָלט געבן פֿאַר געלט. וואָרום נְבוֹת לעבט נישט, נײַערט ער איז טױט. edit</p>	<p>er iz toit.</p>	<p>but met (<i>dead</i>) .</p>
<p>1Ki 21:16 און עס איז געווען, ווי אַחאַב האָט געהערט אַז נְבוֹת איז טױט, אַזוי איז אַחאַב אויפֿגעשטאַנען אַראָפֿצונידערן צו דעם וויינגאַרטן פֿון נְבוֹת דעם יזרעאַלי, כדי אים צו יִרשען. edit</p>	<p>1Ki 21:16 un es iz geven, vi Achav hot gehert az Navot iz toit, azoi iz Achav oifgeshtanen aroptsunideren tsu dem vaingorten fun Navot dem Yizreel, kedei im tsu yarshen.</p>	<p>1Ki 21:16 And it came to pass, when Ach'av heard that Navot was dead, that Ach'av rose up to go down to the kerem of Navot the Yizre'eli, to take possession of it.</p>
<p>1Ki 21:17 איז דאָס וואָרט פֿון ה' געווען צו אַליהו דעם תּשבי, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1Ki 21:17 iz dos vort fun Hashem geven tsu Eliyahu dem Tishbi, azoi tsu zogen:</p>	<p>1Ki 21:17 And the Devar HASHEM came to Eliyahu the Tishbi, saying,</p>
<p>1Ki 21:18 שטיי אויף, נידער אַראָפֿ אַנטקעגן אַחאַב דעם מלך פֿון יִשְׂרָאֵל וואָס אין שׁוֹמְרוֹן; אָן איז ער אין דעם וויינגאַרטן פֿון נְבוֹת, וואָס ער האָט אַהין אַראָפֿגענידערט, כדי אים צו יִרשען. edit</p>	<p>1Ki 21:18 shtei oif, nider arop antkegen Achav dem melech fun Yisroel vos in Shomron; on iz er in dem vaingorten fun Navoten, vos er hot ahin aropgenidert, kedei im tsu yrshen.</p>	<p>1Ki 21:18 Arise, go down to meet Ach'av Melech Yisroel, which is in Shomron; hinei, he is in the kerem of Navot, where he has gone down to take possession of it.</p>
<p>1Ki 21:19 און זאָלסט רעדן צו אים, אַזוי צו זאָגן: אַזוי האָט ה' געזאָגט: האָסט געהרגעט, און ווילסט אויך יִרשען? און זאָלסט רעדן צו אים, אַזוי צו</p>	<p>1Ki 21:19 un zolst reden tsu im, azoi tsu zogen: azoi hot Hashem gezogt: host geharget, un vilst oich yarshen? un zolst reden tsu im, azoi tsu zogen: azoi hot Hashem gezogt: oif dem ort vu di hint hoben gelekt dos blut</p>	<p>1Ki 21:19 And thou shalt speak unto him, saying, Thus saith HASHEM , Hast thou committed murder, then also hast thou inherited? And thou shalt speak unto him, saying, Thus saith HASHEM , In the makom</p>

<p>זאָגן: אַזוי האָט ה' געזאָגט: אויף דעם אָרט וווּ די הינט האַבן געלעקט דאָס בלוט פֿון נְבוֹתָן, וועלן די הינט לעקן אויך דיין בלוט. edit</p>	<p>fun Navoten, velen di hint leken oich dain blut.</p>	<p><i>(place)</i> where kelavim licked the dahm Navot shall kelavim lick thy dahm also, even thine.</p>
<p>1KI 21:20 האָט אַחאַב געזאָגט צו אַליהוּן: האָסט מיר אַנגעקריגן, שונא מינער? האָט ער געזאָגט: איך האָב דיר אַנגעקריגן; ווייל דו האָסט זיך אַנגעגעבן צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 21:20 hot Achav gezogt tsu Eliyahu: host mich ongekriegen, soine meiner? hot er gezogt: ich hob dich ongekriegen; vail du host zich ongegeben tsu ton vos iz schlecht in di oigen fun Hashem.</p>	<p>1KI 21:20 And Ach'av said to Eliyahu, Hast thou found me, O mine oyev? And he answered, I have found thee; because thou hast sold thyself to work rah in front of the eyes of HASHEM .</p>
<p>1KI 21:21 זע, איך ברענג אויף דיר אַן אומגליק, און איך וועל דיר אויסראַמען, און וועל פֿאַרשניידן {כרת} פֿון אַחאַבֿן יעטוועדער מאַנספֿאַרשוין, און קינד און קייט, צווישן ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 21:21 ze, ich breng oif dir an umglik, un ich vel dich oisramen, un vel farshnaiden fun Achaven yetveder mansparshoin, un kind un keit, tsvishen Yisroel.</p>	<p>1KI 21:21 Hineni, I will bring ra'ah upon thee, and will utterly sweep thee away, and will cut off from Ach'av mashtin b'kir <i>(him that urinates against a wall)</i> , atzur <i>(bond)</i> and azuv <i>(free)</i> in Yisroel,</p>
<p>1KI 21:22 און איך וועל מאַכן דיין הויז אַזוי ווי דאָס הויז פֿון יִרְבֵּעַם דעם זון פֿון נְבָטָן, און אַזוי ווי דאָס הויז פֿון בַּעֲשָׂא דעם זון פֿון אַחִיָּהוּן, פֿאַר דער דערצערנונג וואָס דו האָסט דערצערנט, און געמאַכט זינדיקן ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 21:22 un ich vel machen dain hoiz azoi vi dos hoiz fun Yarovam dem zun fun Nevaten, un azoi vi dos hoiz fun Baasha dem zun fun Achiyahen, far der dertsernung vos du host dertsernt, un gemacht zindiken Yisroel.</p>	<p>1KI 21:22 And will make thine Bais like the Bais Yarov'am Ben Nevat, and like the Bais Ba'asha Ben Achiyah, for the provocation wherewith thou hast provoked Me to anger, and caused Yisroel to sin.</p>

<p>און אויך אויף איזבלען 1KI 21:23 הָאָט ה' גערעדט, אַזוי צו זאָגן: די הינט וועלן עסן איזבלען אין דעם פֿעסטונגראָבן פֿון יזרעאל. edit</p>	<p>1KI 21:23 un oich oif Izevelen hot Hashem geredt, azoi tsu zogen: di hint velen esen Izevelen in dem festunggroben fun Yizreel.</p>	<p>1KI 21:23 And of Izevel also spoke HASHEM , saying, The kelavim shall devour Izevel by the wall of Yizre'el.</p>
<p>דעם וואָס שטאַרבט פֿון 1KI 21:24 אַחאַבן אין שטאַט, וועלן די הינט אויפֿעסן, און דעם וואָס שטאַרבט אין פֿעלד, וועלן די פֿויגלען פֿון הימל אויפֿעסן. edit</p>	<p>1KI 21:24 dem vos shtarbt fun Achaven in shtot, velen di hint oifesen, un dem vos shtarbt in feld, velen di foiglen fun himel oifesen.</p>	<p>1KI 21:24 Him of Ach'av that dieth in the Ir the kelavim shall devour; and him that dieth in the sadeh shall the oph haShomayim devour.</p>
<p>פֿאַר וואָר, עס איז נישט 1KI 21:25 געווען אַזאַ ווי אַחאַב וואָס הָאָט זיך אָפּגעגעבן צו טאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', ווייל אים הָאָט אַנגערעדט זיין ווייב איזבל. edit</p>	<p>1KI 21:25 far vor, es iz nisht geven aza vi Achav vos hot zich opgegeben tsu ton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, vail im hot ongeredt zain vaib Izevel.</p>	<p>1KI 21:25 But there was none like unto Ach'av, which did sell himself to work rah before the eyes of HASHEM , whom Izevel his isha urged on.</p>
<p>און ער הָאָט זיך 1KI 21:26 באַגאַנגען זייער אומווערדיק צו גיין נאָך די אָפּגעטער, אַזוי ווי אַלץ וואָס די אַמורים האָבן געטאָן, וועמען ה' הָאָט פֿאַרטריבן פֿון פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 21:26 un er hot zich bagangen zeyer umverdik tsu gein noch di opgeter, azoi vi alts vos di Omarim hoben geton, vemen Hashem hot fartriben fun far di kinder fun Yisroel.</p>	<p>1KI 21:26 And he acted monstrously in going after gillulim (idols) , according to all things as did HaEmori, whom HASHEM drove out before the Bnei Yisroel.</p>
<p>און עס איז געווען, ווי 1KI 21:27 אַחאַב הָאָט געהערט די דאָזיקע ווערטער, אַזוי הָאָט</p>	<p>1KI 21:27 un es iz geven, vi Achav hot gehert di dozike verter, azoi hot er tserisen zaine kleider, un ongeton zakkleid oif zain laib,</p>	<p>1KI 21:27 And it came to pass, when Ach'av heard those words, that he tore his begadim, put sackcloth upon his basar, did a</p>

<p>ער צעריסן זיינע קליידער, און אָנגעטאָן זאַקקלייד אויף זיין לייב, און האָט געפֿאַסט; און ער איז געלעגן אין זאַקקלייד, און איז אַרומגעגאַנגען שטילערהייט. edit</p>	<p>un hot gefast; un er iz gelegen in zakkleid, un iz arumgegangen shtilerheit.</p>	<p>tzom, lay in sackcloth, and walked about subdued.</p>
<p>1KI 21:28 איז דאָס וואָרט פֿון ה' געווען צו אַליהו דעם תּשבי, אַזוי צו זאָגן: edit</p>	<p>1KI 21:28 iz dos vort fun Hashem geven tsu Eliyahu dem Tishbi, azoi tsu zogen:</p>	<p>1KI 21:28 And the Devar HASHEM came to Eliyahu the Tishbi, saying,</p>
<p>1KI 21:29 האָסטו געזען ווי אַחאַב איז געוואָרן אונטערטעניק פֿאַר מיר? ווייל ער איז געוואָרן אונטערטעניק פֿאַר מיר, וועל איך נישט ברענגען דאָס ביז אין זיינע טעג; אין די טעג פֿון זיין זון וועל איך ברענגען דאָס ביז אויף זיין הויז. edit</p>	<p>1KI 21:29 hostu gezen vi Achav iz gevoren untertenik far mir? vail er iz gevoren untertenik far mir, vel ich nisht brengen dos beiz in zaine teg; in di teg fun zain zun vel ich brengen dos beiz oif zain hoiz.</p>	<p>1KI 21:29 Seest thou how Ach'av humbleth himself before Me? because he humbleth himself before Me, I will not bring hara'ah in his days: but in the yamim bno will I bring ra'ah (<i>disaster</i>) upon his Bais.</p>
<p>1KI 22:1 און זיי זיינען געזעסן דריי יאָר אָן אַ מלחמה צווישן אַרם און צווישן ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 22:1 un zei zainen gezesen drai yor on a milchome tsvishen Aram un tsvishen Yisroel.</p>	<p>1KI 22:1 And they continued three years without war between Aram and Yisroel.</p>
<p>1KI 22:2 אָבער עס איז געווען אויפֿן דריטן יאָר, האָט יהושָפֿט דער מלך פֿון יהודה אַראָפּגענידערט צו דעם מלך פֿון ישׂראֵל. edit</p>	<p>1KI 22:2 ober es iz geven oifen driten yor, hot Yehoshaphat der melech fun Yehudah aropgenidert tsu dem melech fun Yisroel.</p>	<p>1KI 22:2 And it came to pass in the third year, that Yehoshaphat Melech Yehudah came down to Melech Yisroel.</p>

<p>1KI 22:3 און דער מלך פֿון ישׂראל האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט: ווייסט איר, אַז צו אונדז געהערט רָמוֹת-גִּלְעָד? און מיר שווייגן, און נעמען זי נישט אַוועק פֿון דער האַנט פֿון דעם מלך פֿון אַרם. edit</p>	<p>1KI 22:3 un der melech fun Yisroel hot gezogt tsu zaine knecht: veist ir, az tsu undz gehert Ramot-gilad-Gilad? un mir shvaigen, un nemen zi nisht avek fun der hant fun dem melech fun Aram.</p>	<p>1KI 22:3 And Melech Yisroel said unto his avadim, Know ye that Ramot-Gil'ad is ours, and we hesitate, and take it not out of the hand of HaMelech Aram?</p>
<p>1KI 22:4 און ער האָט געזאָגט צו יהושָפֿטן: ווילסטו גיין מיט מיר אין מלחמה אויף רָמוֹת-גִּלְעָד? האָט יהושָפֿט געזאָגט צו דעם מלך פֿון ישׂראל: אַזוי ווי דו, אַזוי איך, אַזוי ווי דיין פֿאַלק, אַזוי מיין פֿאַלק, אַזוי ווי דיין פֿערד אַזוי מיין פֿערד. edit</p>	<p>1KI 22:4 un er hot gezogt tsu Yehoshaphaten: vilstu gein mit mir in milchome oif Ramot- gilad-Gilad? hot Yehoshaphat gezogt tsu dem melech fun Yisroel: azoi vi du, azoi ich, azoi vi dain folk, azoi main folk, azoi vi daine ferd azoi maine ferd.</p>	<p>1KI 22:4 And he said unto Yehoshaphat, Wilt thou go with me to battle to Ramot-Gil'ad? And Yehoshaphat said to the Melech Yisroel, I am as thou art, my people as thy people, my susim as thy susim.</p>
<p>1KI 22:5 און יהושָפֿט האָט געזאָגט צו דעם מלך פֿון ישׂראל: פֿרעג היינט, איך בעט דיך, דאָס וואָרט פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 22:5 un Yehoshaphat hot gezogt tsu dem melech fun Yisroel: freg haint, ich bet dich, dos vort fun Hashem.</p>	<p>1KI 22:5 And Yehoshaphat said unto the Melech Yisroel, Inquire for the Devar HASHEM today.</p>
<p>1KI 22:6 האָט דער מלך פֿון ישׂראל איינגעזאַמלט די נביאים, אַרום פֿיר הונדערט מאַן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: זאָל איך גיין קעגן רָמוֹת-גִּלְעָד אויף מלחמה, אַדער זאָל איך אָפּשטיין? האָבן זיי געזאָגט: גיי אַרויף,</p>	<p>1KI 22:6 hot der melech fun Yisroel ingezamlt di neviim, arum fir hundert man, un er hot tsu zei gezogt: zol ich gein kegen Ramot-gilad-Gilad oif milchome, oder zol ich opshtein? hoben zei gezogt: gei aroifblikendik, un Adonoi vet zi geben in der hant fun melech.</p>	<p>1KI 22:6 Then the Melech Yisroel gathered the nevi'im together, about 400 men, and said unto them, Shall I go against Ramot- Gil'ad to battle, or shall I refrain? And they said, Go up; for HASHEM shall deliver it into the hand of HaMelech.</p>

<p>און אַדְנִי וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך. edit</p>		
<p>1KI 22:7 האָט יהוֹשָׁפָט געזאָגט: איז דאָ נישטאָ נאָך אַ נְבִיאַ פֿון ה', אַז מיר זאָלן פֿרעגן בײַ אים? edit</p>	<p>1KI 22:7 hot Yehoshaphat gezogt: iz do nishto noch a novi fun Hashem, az mir zolen fregen bai im?</p>	<p>1KI 22:7 And Yehoshaphat said, Is there not here a navi of HASHEM besides, that we might inquire of him?</p>
<p>1KI 22:8 האָט דער מלך פֿון ישׂראֵל געזאָגט צו יהוֹשָׁפָטן: פֿאַראַן נאָך איין מאַן אויף צו פֿרעגן בײַ ה' דורך אים, אָבער איך האָב אים פֿײַנט, ווייל ער זאָגט נישט נְבִיאֹת אויף מיר גוטס, נאָר בלויז שלעכטס – מיכִיָּהוּ דער זון פֿון ימִלָּח. האָט יהוֹשָׁפָט געזאָגט: זאָל דער מלך אַזוי נישט רעדן. edit</p>	<p>1KI 22:8 hot der melech fun Yisroel gezogt tsu Yehoshaphaten: faran noch ein man oif tsu fregen bai Hashem durch im, ober ich hob im faint, vail er zogt nisht nviut oif mir guts, nor bloiz shlechts – Michayah der zun fun Yimlachen. hot Yehoshaphat gezogt: zol der melech azoi nisht reden.</p>	<p>1KI 22:8 And the Melech Yisroel said unto Yehoshaphat, There is yet one man, Mikhay'hu ben Yimlach, by whom we may inquire of HASHEM : but I hate him; for he doth not prophesy tov concerning me, but rah. And Yehoshaphat said, Let not HaMelech say such.</p>
<p>1KI 22:9 האָט דער מלך פֿון ישׂראֵל גערופֿן אַ הויפֿדינער, און האָט געזאָגט: ברענג אויף גיך מיכִיָּהוּ דעם זון פֿון ימִלָּח. edit</p>	<p>1KI 22:9 hot der melech fun Yisroel gerufen a hoifdiner, un hot gezogt: breng oif gich Michayah dem zun fun Yimlachen.</p>	<p>1KI 22:9 Then HaMelech Yisroel called an officer, and said, Hasten here Mikhay'hu ben Yimlach.</p>
<p>1KI 22:10 און דער מלך פֿון ישׂראֵל און יהוֹשָׁפָט דער מלך פֿון יהודה זײַנען געזעסן איטלעכער אויף זײַן טראָן אַנגעקליידט אין בגדי- [מלכות] אין אַ שײַער בײַ</p>	<p>1KI 22:10 un der melech fun Yisroel un Yehoshaphat der melech fun Yehudah zainen gezesen itlecher oif zain tron ongekleidt in bigdei-[mlkut] in a shaier bai dem toieraingang fun Shomron, un ale neviim hoben nviut</p>	<p>1KI 22:10 And the Melech Yisroel and Yehoshaphat Melech Yehudah sat each on his kisse, having put on their robes, at the threshing floor in the entrance of sha'ar Shomron; all the nevi'im prophesied before</p>

<p>דעם טויעראינגאנג פֿון שומרון, און אלע נביאים האָבן נביאות געזאָגט פֿאַר זיי. edit</p>	<p>gezogt far zei.</p>	<p>them.</p>
<p>1KI 22:11 און צדקיה דער זון פֿון כנענהן האָט זיך געמאַכט איזערנע הערנער, און ער האָט געזאָגט: אַזוי האָט ה' געזאָגט: מיט די דאָזיקע וועסטו שטויסן אַרם ביז זיי צו פֿאַרלענדן. edit</p>	<p>1KI 22:11 un Tzidkiyah der zun fun Kenaanahen hot zich gemacht izerne herner, un er hot gezogt: azoi hot Hashem gezogt: mit di dozike vestu shtoisn Aram biz zei tsu farlenden.</p>	<p>1KI 22:11 Tzidkiyah ben Kena'anah made him horns of barzel: and said, Thus saith HASHEM , With these shalt thou push Aram until thou have consumed them.</p>
<p>1KI 22:12 און אלע נביאים האָבן נביאות געזאָגט דעס גלייכן, אַזוי צו זאָגן: גיי אַרויף קיין רמות-גלעד, און באַגליק, און ה' וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך. edit</p>	<p>1KI 22:12 un ale neviim hoben nviut gezogt des glaichen, azoi tsu zogen: gei aroifblikendik kein Ramot-gilad-Gilad, un baglik, un Hashem vet zi geben in der hant fun melech.</p>	<p>1KI 22:12 And all the nevi'im prophesied so, saying, Go up to Ramot-Gil'ad, and succeed: for HASHEM shall deliver it into the yad HaMelech.</p>
<p>1KI 22:13 און דער שְׁלִיחַ וואָס איז געגאַנגען רופֿן מיכיהוּ, האָט גערעדט צו אים, אַזוי צו זאָגן: זע נאָר, די ווערטער פֿון די נביאים זיינען ווי איין מויל גוטס צום מלך; זאָל, איך בעט דיך, דיין וואָרט זיין אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון איינעם פֿון זיי, און זאָלסט רעדן גוטס. edit</p>	<p>1KI 22:13 un der sholiich vos iz gegangen rufen Michayahen, hot geredt tsu im, azoi tsu zogen: ze nor, di verter fun di neviim zainen vi ein moil guts tsum melech; zol, ich bet dich, dain vort zain azoi vi dos vort fun einem fun zei, un zolst reden guts.</p>	<p>1KI 22:13 And the malach that was gone to summon Mikhay'hu spoke unto him, saying, Hinei now, the words of the nevi'im declare tov unto HaMelech with one mouth: let thy word be like the word of one of them, speak that which is tov.</p>
<p>1KI 22:14 האָט מיכיהוּ געזאָגט:</p>	<p>1KI 22:14 hot Michayah gezogt: azoi vi es lebt Hashem, az dos vos</p>	<p>1KI 22:14 And Mikhay'hu said, As HASHEM liveth, what HASHEM</p>

<p>אַזוי ווי עס לעבט ה', אַז דאָס וואָס ה' וועט זאָגן צו מיר, דאָס וועל איך רעדן! edit</p>	<p>Hashem vet zogen tsu mir, dos vel ich reden!</p>	<p>saith unto me, that will I speak.</p>
<p>1KI 22:15 איז ער געקומען צום מלך, און דער מלך האָט צו אים געזאָגט: מיכַיָהוּ, זאָלן מיר גיין צו רַמֹת-גִלְעָד אויף מלחמה, אָדער זאָלן מיר אַפּשטיין? האָט ער צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, און באַגליק, און ה' וועט זי געבן אין דער האַנט פֿון מלך. edit</p>	<p>1KI 22:15 iz er gekumen tsum melech, un der melech hot tsu im gezogt: Michayah, zolen mir gein tsu Ramot-gilad-oif milchome, oder zolen mir opshtein? hot er tsu im gezogt: gei aroifblikendik, un baglik, un Hashem vet zi geben in der hant fun melech.</p>	<p>1KI 22:15 So he came to HaMelech. And HaMelech said unto him, Mikhay'hu, shall we go against Ramot-Gil'ad to battle, or shall we refrain? And he answered him, Go, and succeed: for HASHEM shall deliver it into the yad HaMelech.</p>
<p>1KI 22:16 האָט דער מלך צו אים געזאָגט: ביז וויפֿל מאל זאָל איך דיך באַשווערן, אַז דו זאָלסט נישט רעדן צו מיר נאָר אמת אין נאָמען פֿון ה' ? edit</p>	<p>1KI 22:16 hot der melech tsu im gezogt: biz vifel mol zol ich dich bashveren, az du zolst nisht reden tsu mir nor emes in nomen fun Hashem?</p>	<p>1KI 22:16 And HaMelech said unto him, How many times shall I adjure thee that thou tell me nothing but that which is true in the Shem of HASHEM ?</p>
<p>1KI 22:17 האָט ער געזאָגט: איך האָב געזען גאַנץ ישׂראֵל צעשפּרייט אויף די בערג, אַזוי ווי שאָף וואָס האָבן נישט קיין פּאַסטוד, און ה' האָט געזאָגט: אַן אַ האַר זיינען די דאָזיקע; זאָלן זיי זיך אומקערן איטלעכער צו זיין הויז בשלום. edit</p>	<p>1KI 22:17 hot er gezogt: ich hob gezen gants Yisroel tshespreit oif di berg, azoi vi shof vos hoben nisht kein pastuch, un Hashem hot gezogt: on a Har zainen di dozike; zolen zei zich umkeren itlecher tsu zain hoiz besholem.</p>	<p>1KI 22:17 And he said, I saw kol Yisroel scattered upon the hills, as Tzon that have not a Ro'eh: and HASHEM said, These have no adonim: let them return every man to his bais in shalom.</p>

<p>הָאֵט דער מלך פֿון 1KI 22:18 יִשְׂרָאֵל געזאָגט צו יהושָפֿטן: הָאָב אִיךְ דִּיר נִישַׁט געזאָגט, ער וועט נישט נבֿיאות זאָגן אויף מיר גוטס, נאָר בלויז שלעכטס? edit</p>	<p>1KI 22:18 hot der melech fun Yisroel gezogt tsu Yehoshaphaten: hob ich dir nisht gezogt, er vet nisht nviut zogen oif mir guts, nor bloiz shlechts?</p>	<p>1KI 22:18 And the Melech Yisroel said unto Yehoshaphat, Did I not tell thee that he would prophecy no tov concerning me, but rah?</p>
<p>הָאֵט ער געזאָגט: דערום 1KI 22:19 הער דאָס וואָרט פֿון ה': אִיךְ הָאָב געזען ווי ה' זיצט אויף זײַן טראָן, און דער גאַנצער חיל פֿון הימל שטייט לעבן אים פֿון זײַן רעכטער זײַט און פֿון זײַן לינקער. edit</p>	<p>1KI 22:19 hot er gezogt: derum her dos vort fun Hashem: ich hob gezen vi Hashem zitst oif zain tron, un der gantser cheil fun himel shteit leben im fun zain rechter zeit un fun zain linker.</p>	<p>1KI 22:19 And he said, Shema Devar HASHEM : I saw HASHEM sitting on his kisse, and all the Tzva HaShomayim standing by Him on His right hand and on His left.</p>
<p>און ה' האָט געזאָגט: ווער וועט אָנרעדן אַחאַבֿן, ער זאָל אַרויפֿגיין און פֿאַלן אין רָמוֹת-גִּלְעָד? הָאֵט דער געזאָגט אַזוי, און דער זאָגט אַזוי. edit</p>	<p>1KI 22:20 un Hashem hot gezogt: ver vet onreden Achaven, er zol aroi fgein un falen in Ramot- gilad-Gilad? hot der gezogt azoi, un der zogt azoi.</p>	<p>1KI 22:20 And HASHEM said, Who shall persuade Ach'av, that he may go up and fall at Ramot- Gil'ad? And one said one thing, and one said another.</p>
<p>איז אַרויסגעגאַנגען דער 1KI 22:21 גײַסט, און האָט זיך געשטעלט פֿאַר ה', און האָט געזאָגט: אִיךְ וועל אים אָנרעדן. הָאֵט ה' צו אים געזאָגט: מיט וואָס? edit</p>	<p>1KI 22:21 iz aroisgegangen der Gaist, un hot zich geshtelt far Hashem, un hot gezogt: ich vel im onreden. hot Hashem tsu im gezogt: mit vos?</p>	<p>1KI 22:21 And there came forth the ruach, and stood before HASHEM , and said, I will persuade him.</p>
<p>הָאֵט ער געזאָגט: אִיךְ וועל אַרויסגיין און ווערן אַ</p>	<p>1KI 22:22 hot er gezogt: ich vel aroi sgein un veren a Gaist fun</p>	<p>1KI 22:22 And HASHEM said unto him, By what means? And he</p>

<p>גַּיִסְט פֿון לִיגֵן אִין מוֹיֵל פֿון אַלע זײַנע נְבִיאִים. הָאָט ער געזאָגט: וועסט אָנרעדן, און וועסט אויך אויספֿירן; גיי אַרויס און טו אַזוי. edit</p>	<p>ligen in moil fun ale zaine neviim. hot er gezogt: vest onreden, un vest oich oisfiren; gei arois un tu azoi.</p>	<p>said, I will go forth, and I will be a ruach sheker in the mouth of all his nevi'im. And he said, Thou shalt persuade him, and prevail also; go forth, do so.</p>
<p>1KI 22:23 און אַצונד, זע, ה' הָאָט אַרײַנגעגעבן אַ גַּיִסְט פֿון לִיגֵן אִין מוֹיֵל פֿון אַלע די דאָזיקע נְבִיאִים דײַנע, אָבער ה' הָאָט אָנגעזאָגט אויף דיר שלעכטס. edit</p>	<p>1KI 22:23 un atsund, ze, Hashem hot araingegeben a Gaist fun ligen in moil fun ale di dozike neviim daine, ober Hashem hot ongezogt oif dir shlechts.</p>	<p>1KI 22:23 Now therefore, hinei, HASHEM hath put a ruach sheker in the mouth of all these thy nevi'im, and HASHEM hath spoken ra'ah concerning thee.</p>
<p>1KI 22:24 הָאָט געזאָגט צדקִיָּהוּ דער זון פֿון כְּנַעֲנָה, און הָאָט געשלאָגן מִיכָיָהוּן אויפֿן באַק, און ער הָאָט געזאָגט: אויף וואָסער [וועג] איז דער גַּיִסְט פֿון ה' אַוועקגעגאַנגען פֿון מיר, כְּדִי צו רעדן מיט דיר? edit</p>	<p>1KI 22:24 hot gezogt Tzidkiyah der zun fun Kenaanahen, un hot geschlogen Michayahen oifen bak, un er hot gezogt: oif vaser [veg] iz der Gaist fun Hashem avekgegangen fun mir, kedei tsu reden mit dir?</p>	<p>1KI 22:24 But Tzidkiyahu ben Kena'anah went near, and struck Mikhay'hu on the cheek, and said, Which way did the Ruach HASHEM go when he went from me to speak to you?</p>
<p>1KI 22:25 הָאָט מִיכָיָהוּ געזאָגט: אַט וועסטו זען אִין יענעם טאָג, ווען דו וועסט אַרײַנגיין אִין אַ קאַמער הינטער אַ קאַמער זיך צו באַהאַלטן. edit</p>	<p>1KI 22:25 hot Michayah gezogt: ot vestu zen in yenem tog, ven du vest arangein in a kamer hinter a kamer zich tsu bahalten.</p>	<p>1KI 22:25 And Mikhay'hu said, Hinei, thou shalt see in that yom, when thou shalt go into a cheder b'cheder (<i>inner room</i>) to hide thyself.</p>
<p>1KI 22:26 הָאָט דער מלך פֿון יִשְׂרָאֵל געזאָגט: נעם מִיכָיָהוּן, און קער אים אום צו אָמון דעם האַר פֿון דער שטאָט, און</p>	<p>1KI 22:26 hot der melech fun Yisroel gezogt: nem Michayahen, un ker im um tsu Amon dem Har fun der shtot, un tsu Yoash dem melech's zun.</p>	<p>1KI 22:26 And the Melech Yisroel said, Take Mikhay'hu, and carry him back unto Amon Sar HaIr, and to Yoash ben HaMelech;</p>

<p>צו יִזְאֵשׁ דַּעַם מַלְכֵּס זֶוּן. edit</p>		
<p>און זאַלסט זאָגן: אַזוי 1KI 22:27 האַט געזאָגט דער מלך: טוט אַרײַן דעם דאַזיקן אין געפֿענקעניש, און שפּײַזט אים מיט קאַרג ברויט און קאַרג וואַסער, ביז אײַך קום בשלום. edit</p>	<p>1KI 22:27 un zolst zogen: azoi hot gezogt der melech: tut arain dem doziken in gefenkenish, un shpaizt im mit karg broit un karg vaser, biz ich kum besholem.</p>	<p>1KI 22:27 And say, Thus saith HaMelech, Put this fellow in the bais hakeleh, and feed him with lechem lachatz (bread of affliction) and with mayim lachatz (water of affliction) , until I come in shalom.</p>
<p>האַט מיכיהו געזאָגט: אויב אומקערן וועסטו זיך אומקערן בשלום, האָט ה' נישט גערעדט דורך מיר. און ער האָט געזאָגט: הערט דאָס צו, איר פֿעלקער אַלע. edit</p>	<p>1KI 22:28 hot Michayah gezogt: oib umkeren vestu zich umkeren besholem, hot Hashem nisht geredt durch mir. un er hot gezogt: hert dos tsu, ir felker ale.</p>	<p>1KI 22:28 And Mikhay'hu said, If thou return at all in shalom, HASHEM hath not spoken by me. And he said, Pay heed, O people, every one of you.</p>
<p>און דער מלך פֿון ישׂראָל און יהושפֿט דער מלך פֿון יהודה זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען קײַן רַמֹּת-גִּלְעָד. edit</p>	<p>1KI 22:29 un der melech fun Yisroel un Yehoshaphat der melech fun Yehudah zainen aroifgegangen kein Ramot-gilad-Gilad.</p>	<p>1KI 22:29 So the Melech Yisroel and Yehoshaphat Melech Yehudah went up to Ramot-Gil'ad.</p>
<p>און דער מלך פֿון ישׂראָל האַט געזאָגט צו יהושפֿטן: אײַך וועל זיך פֿאַרשטעלן און וועל אַרײַנגײַן אין דער מלחמה, און דו טראָג דיײַנע קליידער. און דער מלך פֿון ישׂראָל האָט זיך פֿאַרשטעלט, און איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער מלחמה. edit</p>	<p>1KI 22:30 un der melech fun Yisroel hot gezogt tsu Yehoshaphaten: ich vel zich farshtelen un vel araingein in der milchome, un du trog daine kleider. un der melech fun Yisroel hot zich farshtelt, un iz araingegangen in der milchome.</p>	<p>1KI 22:30 And the Melech Yisroel said unto Yehoshaphat, I will disguise myself, and enter into the milchamah; but put thou on thy robes. And the Melech Yisroel disguised himself, and went into the milchamah.</p>

<p>יִשְׂרָאֵל צווישן אונטערפֿאַנצער און צווישן ברוסטשילד. האָט ער געזאָגט צו זיין טרייבער: פֿאַרקער דיין האַנט, און פֿיר מיך אַרויס פֿון דער מחנה, וואַרום איך בין פֿאַרווונדט. edit</p>	<p>gezogt tsu zain traiber: farker dain hant, un fir mich arois fun der machne, vorem ich bin farvundt.</p>	<p>driver of his merkavah, Turn around thine hand, and carry me out of the battle; for I am wounded.</p>
<p>1KI 22:35 און די מלחמה איז געשטיגן אין יענעם טאָג; און דער מלך איז אויפֿגעהאַלטן געוואָרן שטייענדיק אין רייטוואָגן אַנטקעגן אַרם; און אין אָוונט איז ער געשטאַרבן. און דאָס בלוט פֿון דער ווונד איז אַראָפֿגערונען אויפֿן דעק פֿון רייטוואָגן. edit</p>	<p>1KI 22:35 un di milchome iz geshtigen in yenem tog; un der melech iz oifgehalten gevoren shteyendik in raitvogen antkegen Aram; un in ovent iz er geshtorben. un dos blut fun der vund iz aropgerunen oifen dek fun raitvogen.</p>	<p>1KI 22:35 And the milchamah increased that yom; and HaMelech was propped up in his merkavah against the Syrians, and died at erev; and the dahm ran out of the wound onto the floor of the merkavah.</p>
<p>1KI 22:36 איז אַרויס אַ געשריי דורך דער מחנה אַרום זון- אונטערגאַנג: איטלעכער צו זיין שטאָט, און איטלעכער צו זיין לאַנד! edit</p>	<p>1KI 22:36 iz arois a geshrei durch der machne arum zun- untergang: itlecher tsu zain shtot, un itlecher tsu zain land!</p>	<p>1KI 22:36 And there went a proclamation throughout the host about the going down of the shemesh, saying, Every man to his city, and every man to his own country.</p>
<p>1KI 22:37 אַזוי איז געשטאַרבן דער מלך; און ער איז געבראַכט געוואָרן קיין שומרון. און מע האַט באַגראָבן דעם מלך אין שומרון. edit</p>	<p>1KI 22:37 azoi iz geshtorben der melech; un er iz gebracht gevoren kein Shomron. un me hot bagroben dem melech in Shomron.</p>	<p>1KI 22:37 So Melech died, and was brought to Shomron; and they buried HaMelech in Shomron.</p>
<p>1KI 22:38 און אַז מע האָט</p>	<p>1KI 22:38 un az me hot opgeschvenkt dem raitvogen baim taich fun</p>	<p>1KI 22:38 And one washed the merkavah in the pool of</p>

<p>אָפּגעשווענקט דעם רײטוואָגן ביים טײַך פֿון שװמרון, האָבן די הינט געלעקט זײַן בלוט, און די זונות האָבן זיך דרינען געוואָשן, אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון ה' וואָס ער האָט גערעדט. edit</p>	<p>Shomron, hoben di hint gelekt zain blut, un di zoinus hoben zich drinen gevashen, azoi vi dos vort fun Hashem vos er hot geredt.</p>	<p>Shomron; and the kelavim licked up his dahm while the zonot bathed; according unto the Devar HASHEM which he spoke.</p>
<p>1Ki 22:39 און די איבעריקע זאַכן וועגן אַחאַבֿן, און אַלץ וואָס ער האָט געטאַן, און דאָס הויז פֿון עלפֿנביין וואָס ער האָט געבויט, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים פֿון ישׂראָל. edit</p>	<p>1Ki 22:39 un di iberike zachen vegen Achaven, un alts vos er hot geton, un dos hoiz fun elfnbein vos er hot geboit, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenishen fun di Molechim fun Yisroel.</p>	<p>1Ki 22:39 Now the rest of the acts of Ach'av (Ahab), and all that he did, and the Bais HaShen (House of Ivory) which he made, and all the cities that he built, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim l'Malkhei Yisroel?</p>
<p>1Ki 22:40 און אַחאַבֿ האָט זיך געלייגט מיט זײַנע עלטערן, און זײַן זון אַחַזְיָהוּ איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>	<p>1Ki 22:40 un Achav hot zich geleigt mit zaine elteren, un zain zun Achazyahu iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1Ki 22:40 So Ach'av slept with his avot; and Achazyahu beno (his son) reigned in his place.</p>
<p>1Ki 22:41 און יהושָפֿט דער זון פֿון אַסאַן איז געוואָרן מלך איבער יהודה אין פֿירטן יאָר פֿון אַחאַבֿ דעם מלך פֿון ישׂראָל. edit</p>	<p>1Ki 22:41 un Yehoshaphat der zun fun Asaen iz gevoren melech iber Yehudah in firten yor fun Achav dem melech fun Yisroel.</p>	<p>1Ki 22:41 And Yehoshaphat ben Asa began to reign over Yehudah in the fourth year of Ach'av Melech Yisroel.</p>
<p>1Ki 22:42 פֿינף און דרײַסיק יאָר איז יהושָפֿט אַלט געווען אַז ער איז געוואָרן מלך, און פֿינף און</p>	<p>1Ki 22:42 finf un draisik yor iz Yehoshaphat alt geven az er iz gevoren melech, un finf un tsvantsik yor hot er gekinigt in</p>	<p>1Ki 22:42 Yehoshaphat was 35 shanah when he began to reign; and he reigned 25 shanah in Yerushalayim. And the shem</p>

<p>צוואַנציק יאָר האָט ער געקײניגט אין ירוּשָׁלַיִם. און דער נאָמען פֿון זײַן מוטער איז געווען עֲזוּבָה די טאָכטער פֿון שלחין. edit</p>	<p>Yerusholayim. un der nomen fun zain muter iz geven Azuvah di tochter fun Shilchien.</p>	<p>immo was Azuvah bat Shilchi.</p>
<p>1KI 22:43 און ער איז געגאנגען אין אַל דעם וועג פֿון זײַן פֿאַטער אַסאָן – ער האָט זיך נישט אַפגעקערט דערפֿון – צו טאָן וואָס איז רעכטפֿאַרטיק אין די אויגן פֿון ה'. edit</p>	<p>1KI 22:43 un er iz gegangen in al dem veg fun zain foter Asaen – er hot zich nisht opgekert derfun – tsu ton vos iz rechtbartik in di oigen fun Hashem.</p>	<p>1KI 22:43 And he walked in kol derech Asa aviv; he turned not aside from it, doing that which was yashar in the eyes of HASHEM ;</p>
<p>1KI 22:44 נאָר די בָּמוֹת זײַנען נישט אָפגעטאָן געוואָרן; דאָס פֿאַלק האָט נאָך אַלץ געשלאַכט און גערייכערט אויף די בָּמוֹת. edit</p>	<p>1KI 22:44 nor di Bamot zainen nisht opgeton gevoren; dos folk hot noch alts geschlacht un gereichert oif di Bamot.</p>	<p>1KI 22:44 nevertheless the high places (<i>places of pagan worship</i>) were not taken away; for HaAm offered and burned incense yet in the high places.</p>
<p>1KI 22:45 און יהושָפֿט איז געווען אין שָׁלוֹם מיט דעם מלך פֿון יִשְׂרָאֵל. edit</p>	<p>1KI 22:45 un Yehoshaphat iz geven in shalom mit dem melech fun Yisroel.</p>	<p>1KI 22:45 And Yehoshaphat made peace with Melech Yisroel.</p>
<p>1KI 22:46 און די איבעריקע זאַכן וועגן יהושָפֿט, און זײַן גבֿוֹרַה־שֶׁאֱפֶט וואָס ער האָט אויפֿגעטאָן, און ווי ער האָט מלחמה געהאַלטן, דאָס איז שוין באַשריבן אין בוך פֿון די צײַטגעשעענישן פֿון די מלכים</p>	<p>1KI 22:46 un di iberike zachen vegen Yehoshaphat, un zain gvurhshaft vos er hot oifgeton, un vi er hot milchome gehalten, dos iz shoin bashriben in buch fun di tsaitgesheenenishen fun di Molechim fun Yehudah.</p>	<p>1KI 22:46 Now the rest of the acts of Yehoshaphat, and his gevurah that he showed, and how he warred, are they not written in the Sefer Divrei HaYamim l'Malkhei Yehudah?</p>

<p>edit פֿון יהודה.</p>		
<p>און דעם רעשט פֿון די 1KI 22:47 שאַנדמענער, וואָס איז געבליבן אין די טעג פֿון זיין פֿאַטער אַסאַן, האָט ער אויסגעראַמט פֿון לאַנד. edit</p>	<p>1KI 22:47 un dem resht fun di shandmener, vos iz gebliben in di teg fun zain foter Asaen, hot er oisgeramt fun land.</p>	<p>1KI 22:47 And the remnant of the kadesh (<i>male and female cult prostitutes</i>), which remained in the days of Asa aviv, he took out of HaAretz.</p>
<p>און קיין מלך איז נישט 1KI 22:48 געווען אין אַדום; אַ געשטעלטער איז געווען מלך. edit</p>	<p>1KI 22:48 un kein melech iz nisht geven in Edom; a geshtelter iz geven melech.</p>	<p>1KI 22:48 There was then no melech in Edom; a deputy was melech.</p>
<p>יהושפֿט האָט געמאַכט 1KI 22:49 תְּרִשִׁיש־שִׁיפִּין צו גיין קיין אֹפִיר נאָך גאַלד, אָבער ער איז נישט געגאַנגען, וואָרום די שיפֿן זיינען צעבראַכן געוואָרן בײַ עֲצִיּוֹן-גֶבֶר. edit</p>	<p>1KI 22:49 Yehoshaphat hot gemacht Tarshish-shifen tsu gein kein Ophir noch gold, ober er iz nisht gegangen, vorem di shifen zainen tsebrachen gevoren bai Etzyon-Gever.</p>	<p>1KI 22:49 Yehoshaphat made [merchant] oniyot (<i>ships</i>) of Tarshish to go to Ophir for zahav; but they went not; for the oniyot were shipwrecked at Etzyon-Gever.</p>
<p>דענצמאל האָט אַחַזִּיהוּ 1KI 22:50 דער זון פֿון אַחאַבֿן געזאָגט צו יהושפֿטן: זאַלן מײַנע קנעכט גיין מיט דײַנע קנעכט אין די שיפֿן; אָבער יהושפֿט האָט נישט געוואָלט. edit</p>	<p>1KI 22:50 dentsmol hot Achazyahu der zun fun Achaven gezogt tsu Yehoshaphaten: zolen maine knecht gein mit daine knecht in di shifen; ober Yehoshaphat hot nisht gevolt.</p>	<p>1KI 22:50 Then said Achazyahu ben Ach'av unto Yehoshaphat, Let my avadim go with thy avadim in the oniyot. But Yehoshaphat would not.</p>
<p>און יהושפֿט האָט זיך 1KI 22:51 געלייגט מיט זיינע עלטערן, און ער איז באַגראָבן געוואָרן לעבן זיינע עלטערן, אין זיין</p>	<p>1KI 22:51 un Yehoshaphat hot zich geleigt mit zaine elteren, un er iz bagroben gevoren leben zaine elteren, in zain foter Dovids shtot; un zain zun Yehoram iz gevoren melech oif zain ort.</p>	<p>1KI 22:51 And Yehoshaphat slept with his avot, and was buried with his avot in the Ir Dovid aviv; and Yehoram bno reigned in his place.</p>

<p>פֶּאָטער דָּודס שטאַט; און זײַן זון יהוֹרם איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. edit</p>		
<p>אָחַזְיָהוּ דער זון פֿון 1KI 22:52 אָחאַבן איז געוואָרן מלך איבער ישׂרָאֵל אין שׁוֹמְרוֹן אין זיבעצנטן יאָר פֿון יהושָפֶט דעם מלך פֿון יהודה, און ער האַט געקײניגט איבער ישׂרָאֵל צוויי יאָר. edit</p>	<p>1KI 22:52 Achazyahu der zun fun Achaven iz gevoren melech iber Yisroel in Shomron in zibetsnten yor fun Yehoshaphat dem melech fun Yehudah, un er hot gekinigt iber Yisroel tsvei yor.</p>	<p>1KI 22:52 Achazyahu ben Ach'av began to reign over Yisroel in Shomron the seventeenth year of Yehoshaphat Melech Yehudah, and reigned two years over Yisroel.</p>
<p>און ער האָט געטאַן וואָס 1KI 22:53 איז שלעכט אין די אויגן פֿון ה', און איז געגאַנגען אין דעם וועג פֿון זײַן פֶּאָטער, און אין דעם וועג פֿון זײַן מוטער, און אין דעם וועג פֿון יִרְבֵּעַם דעם זון פֿון נְבָטָן, וואָס האָט געמאַכט זינדיקן ישׂרָאֵל. edit</p>	<p>1KI 22:53 un er hot geton vos iz shlecht in di oigen fun Hashem, un iz gegangen in dem veg fun zain foter, un in dem veg fun zain muter, un in dem veg fun Yarovam dem zun fun Nevaten, vos hot gemacht zindiken Yisroel.</p>	<p>1KI 22:53 And he did rah in the sight of HASHEM , walked in the derech aviv, and in the derech immo, and in the derech Yarov'am ben Nevat, who made Yisroel to sin;</p>
<p>און ער האָט געדינט 1KI 22:54 בַּעַל, און האָט זיך געבוקט צו אים, און האָט דערצערנט ה' אלוקי ישׂרָאֵל, אַזוי ווי אַלץ וואָס זײַן פֶּאָטער האָט געטאַן. edit</p>	<p>1KI 22:54 un er hot gedint Baal, un hot zich gebukt tsu im, un hot dertsernt Hashem Elochei Yisroel, azoi vi alts vos zain foter hot geton.</p>	<p>1KI 22:54 For he served HaBa'al, and worshiped him, and provoked to anger HASHEM Elohei Yisroel, according to all that aviv had done.</p>